

**T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**2019 PROGRAMINA GÖRE HAZIRLANAN 5, 6, 7 VE 8. SINIF
TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ METİNLERİN SÖZ
VARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sema Eren

Düzce

Haziran, 2022

**T.C.
DÜZCE ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
TÜRKÇE VE SOSYAL BİLİMLER EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
TÜRKÇE EĞİTİMİ BİLİM DALI**

**2019 PROGRAMINA GÖRE HAZIRLANAN 5, 6, 7 VE 8. SINIF
TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ METİNLERİN SÖZ
VARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Sema Eren

Danışman: Prof. Dr. Fevzi Karademir

İkinci Danışman: Doç. Dr. Onur Er

Düzce

Haziran, 2022

KABUL VE ONAY

Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğüne,

Bu çalışma, jürimiz tarafından Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalında oy birliği ile YÜKSEK LİSANS TEZİ olarak kabul edilmiştir.

Doç. Dr. Yasin KILIÇ

Başkan

Prof. Dr. Fevzi KARADEMİR

Üye

Dr. Öğr. Üyesi Yahya AYDIN

Üye

Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.../.../2022

Prof. Dr. Zafer AKBAŞ

Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

İnsan, kendini ve evreni sahip olduğu söz varlığıyla doğru orantılı olarak kavrayabilir ve anlatabilir. Söz varlığı, insanın duygu ve düşünce dünyasını şekillendiren, gerek eğitim hayatında gerekse toplumsal hayatta konumunu belirleyen etkenler arasındadır. Söz varlığı, eğitim öğretim sürecinin başlamasıyla birlikte programlı olarak gelişir. Bu gelişimde ders kitaplarının niteliği önemli bir yere sahiptir. Türkçe ders kitaplarında yer alan metinler öğrencilerin söz varlığı gelişimini desteklemeli, Türkçenin zenginliklerini ve anlatım gücünü öğrencilere aktaracak özellikleri taşımalıdır. Bu bağlamda Türkçe ders kitapları üzerine yapılan söz varlığı araştırmaları önemlidir.

Bu çalışma, 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre hazırlanan ortaokul (5, 6, 7 ve 8. sınıf) Türkçe ders kitaplarındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan genel söz varlığını ve nitelikli söz varlığı unsurlarını tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Metinlerdeki genel söz varlığının ve nitelikli söz varlığı unsurlarının sıklık listeleri oluşturularak bu listeler tablolar biçiminde verilmiştir.

Çalışmamda bilgi ve tecrübeleriyle bana yardımcı olan, iyi yetişmem için sabırla bana yol gösteren, tez sürecinde beni destekleyerek mesleki hayatımda kolaylıklar sağlayan kıymetli danışman hocam Sayın Prof. Dr. Fevzi Karademir'e; fikir ve görüşleriyle çalışmamın şekillenmesine yardım eden, benden desteklerini esirgemeyen değerli danışman hocam Sayın Doç. Dr. Onur Er'e içtenlikle teşekkürlerimi sunarım. Özellikle çalışmamın son aşamalarında bana manevi destek veren kıymetli bölüm hocalarım Doç. Dr. Elif Emine Balta'ya, Dr. Öğretim Üyesi Hakan Sarıtiken'e, Dr. Öğretim Üyesi Özlem Şahin'e ve Dr. Öğretim Üyesi Yahya Aydın'a teşekkürü borç bilirim.

Çalışmam boyunca beni destekleyen, başta Özge Koçer olmak üzere, tüm arkadaşlarıma teşekkür ederim. Hayatım boyunca her daim yanımda olan ve bana sonsuz sabır gösteren başta annem, babam ve kardeşim olmak üzere tüm aileme minnetimi sunarım.

Sema EREN
Düzce, 2022

ÖZET

2019 PROGRAMINA GÖRE HAZIRLANAN 5, 6, 7 VE 8. SINIF TÜRKÇE DERS KİTAPLARINDAKİ METİNLERİN SÖZ VARLIĞI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Eren, Sema
Yüksek Lisans, Türkçe Eğitimi Ana Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Fevzi Karademir
Haziran 2022, 281 sayfa

Öğrencilerin sahip olduğu söz varlığı, onların eğitim öğretim ve toplumsal hayatını etkiler. Söz varlığı gelişmiş bir öğrencinin akademik hayatında diğer öğrencilere göre daha başarılı olduğu bilinmektedir.

Öğrencilerin söz varlığının gelişimine katkı sağlayan en önemli ders, Türkçe dersidir. Türkçe dersinin temel materyali ders kitaplarında yer alan metinlerdir. Türkçe Dersi Öğretim Programı'ndaki anlama ve anlatma becerilerinin temelini de söz varlığı oluşturmaktadır. Bu sebeple Türkçe ders kitaplarında bulunan metinlerin öğrencilerin seviyesine uygun olması ve söz varlığımızı en iyi şekilde yansıtmayı beklenmektedir.

Bu çalışmanın amacı Talim Terbiye Kurulu'nun 2019-2020 eğitim öğretim yılında okutulması için önerdiği Anıttepe Yayıncılık 5. sınıf Türkçe ders kitabı ile MEB Yayınları 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarının genel söz varlığını, okuma ve dinleme/izleme metinlerinden hareketle tespit etmek ve nitelikli söz varlığı unsurlarını ortaya koymaktır. Çalışma, betimsel tarama modelinde nitel bir araştırmadır. Çalışmanın inceleme nesnesi olan Türkçe ders kitaplarında yer alan metinler, genel söz varlığı ve nitelikli söz varlığı unsurları açısından incelenmiştir.

Metinler, bilgisayar ortamında word programına aktarılmıştır. Metinlerde geçen sözler AntConc. 3.5.8 programıyla analiz edilerek Türkçe ders kitaplarının genel söz varlığı ve nitelikli söz varlığı unsurlarının sıklık listelerine ulaşılmıştır. Dilimizi zenginleştiren nitelikli söz varlığı unsurlarının yanı sıra metinlerde geçen

yabancı sözler de incelenmiştir. Çünkü bu sözler, yabancı dillerin metinlerde ne derece etkili olduğunu ifade etmektedir. Araştırmada tüm sınıf seviyesindeki metinlerde yabancı sözler olduğu tespit edilmiştir. Sınıf kademesi ilerledikçe metinlerdeki genel söz varlığının sayısında artış olurken, Türkçe Dersi Öğretim Programı kazanımlarında yer alan deyim, atasözü, özlü söz gibi nitelikli söz varlığı unsurlarının sayısında düzenli bir artış olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bazı sınıf kademelerinde atasözü, özlü söz, tekerleme gibi nitelikli söz varlığı unsurlarına yer verilmediği tespit edilmiştir. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda ders kitaplarında Türkçenin zenginliğini yansıtan nitelikli söz varlığı unsurlarının daha fazla yer aldığı metinlerin tercih edilebileceği ve bu unsurların sayısının kademeli olarak artması gerektiği gibi öneriler sunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: Söz Varlığı, Türkçe Ders Kitapları, Türkçe Eğitimi

ABSTRACT

EXAMINATION OF THE TEXTS IN THE 5TH, 6TH, 7TH AND 8TH GRADE TURKISH TEXTBOOKS PREPARED ACCORDING TO THE 2019 PROGRAM IN TERMS OF VOCABULARY

Eren, Sema

Master Thesis, Department of Turkish Language Education

Thesis Advisor: Prof. Dr. Fevzi Karademir

June 2022, 281 pages

The vocabulary of students is an element that affects their education and social life. It is known that a student with a developed vocabulary is more successful in his academic life than other students. The most important course that contributes to the development of the students vocabulary is the Turkish course, as its basic material is the texts in the course books. It is expected that the texts that make the greatest contribution to the development of the vocabulary, which form the basis of the comprehension and expression skills in the Turkish Language Curriculum, are suitable for the level of the students and reflect our vocabulary in the best way.

The aim of this study is to present the general vocabulary of Anittepe Publishing 5th grade Turkish textbook and MEB Publications 6th, 7th, 8th-grade Turkish textbooks recommended by the Board of Education and Discipline to be taught throughout the 2019-2020 academic year by way of reading and listening/watching texts and revealing the elements of a qualified vocabulary. The study is qualitative research in the descriptive survey model. The texts in the Turkish textbooks, which are the object of the study, were examined in terms of vocabulary and vocabulary items. The texts were transferred to a word program in a computer environment. Words in the texts vocabulary and vocabulary items of Turkish textbooks were analyzed with the AntConc. 3.5.8 program and frequency lists were obtained. As a result of the research, it was determined that while there was an increase in the number of different and total words as the grade level progressed, there was no regular increase in the number of vocabulary items in the Turkish Lesson Curriculum. In line with the results obtained, suggestions have been made

that texts with more vocabulary items such as proverbs, dialogue wishes, and idioms can be preferred in the textbooks and that the usage of these items should be increased gradually.

Key Words: Vocabulary, Turkish Course Book, Turkish Education.

İTHAF

Tezimi; hayatın getirdiği her türlü sorumluluğu paylaştığım, karşılaştığım her güçlükte bana yardımcı olan ve beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan biricik kardeşim İsmail Emre Eren’e ithaf ederim.

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY	i
ÖN SÖZ.....	ii
ÖZET.....	iii
ABSTRACT	v
İTHAF	vii
İÇİNDEKİLER	viii
TABLolar LİSTESİ.....	xiii
ŞEKİLLER LİSTESİ.....	xvi
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xvii
I. BÖLÜM.....	1
1. GİRİŞ	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Amaç	4
1.3. Önem.....	5
1.4. Sınırlar	6
1.5. Tanımlar.....	6
II. BÖLÜM	9
2. KURAMSAL ÇERÇEVE	9
2.1. Söz Varlığının Tanımı ve Kapsamı	9
2.2. Söz Varlığının Tasnifi.....	17
2.2.1. Çekirdek sözler.....	19
2.2.2. Deyimler.....	20
2.2.3. Atasözleri	24
2.2.4. Diyalog-Dilek Sözleri	25
2.2.5. İkilemeler	27
2.2.6. Tekerlemeler	29
2.2.7. Özlü Sözler.....	30
2.2.8. Çeviri Sözler.....	30
2.2.9. Yabancı Sözler	31
2.2.10. Terimler.....	32

2.2.11. Özel İsimler	33
2.3. Söz Varlığının Türkçe Öğretimindeki Yeri ve Önemi.....	33
2.4. İlgili Araştırmalar	44
III. BÖLÜM.....	52
3. YÖNTEM.....	52
3.1. Araştırmanın Modeli.....	52
3.2. İnceleme Nesnesi	52
3.3. Verilerin Toplanması	58
3.4. Verilerin Analizi	62
IV. BÖLÜM.....	64
4. BULGULAR.....	64
4.1. Anıttepe Yayıncılık Tarafından Hazırlanan 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Söz Varlığı Unsurları	64
4.1.1. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Deyimler.....	64
4.1.2. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Atasözleri	67
4.1.3. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Diyalog- Dilek Sözleri.....	67
4.1.4. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan İkilemeler	68
4.1.5. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Tekerlemeler	69
4.1.6. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özlü Sözler.....	69
4.1.7. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Yabancı Sözler.....	70
4.1.8. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Terimler.....	70
4.1.9. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özel İsimler	71

4.2. MEB Yayınları Tarafından Hazırlanan 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Söz Varlığı Unsurları	73
4.2.1. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Deyimler....	73
4.2.2. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Atasözleri ..	76
4.2.3. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri.....	76
4.2.4. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan İkilemeler ..	77
4.2.5. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Tekerlemeler	78
4.2.6. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özlü Sözler	78
4.2.7. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Yabancı Sözler.....	78
4.2.8. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Terimler.....	79
4.2.9. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özel İsimler	81
4.3. MEB Yayınları Tarafından Hazırlanan 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Söz Varlığı Unsurları	83
4.3.1. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Deyimler....	83
4.3.2. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Atasözleri ..	86
4.3.3. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri.....	87
4.3.4. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan İkilemeler ..	88
4.3.5. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Tekerlemeler	89
4.3.6. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özlü Sözler	89
4.3.7. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Yabancı Sözler.....	90
4.3.8. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Terimler.....	90
4.3.9. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özel İsimler	92
4.4. MEB Yayınları Tarafından Hazırlanan 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Söz Varlığı Unsurları	95
4.4.1. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Deyimler....	96
4.4.2. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Atasözleri ..	99

4.4.3. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri.....	99
4.4.4. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan İkilemeler	100
4.4.5. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Tekerlemeler	101
4.4.6. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özlü Sözler.....	101
4.4.7. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Yabancı Sözler.....	101
4.4.8. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Terimler...	102
4.4.9. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özel İsimler	103
4.5. Genel Veriler.....	106
V. BÖLÜM.....	110
5. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	110
5.1. Sonuçlar	110
5.1.1. Birinci Alt Problemle İlgili Tartışma ve Sonuç	110
5.1.2. İkinci Alt Problemle İlgili Tartışma ve Sonuç	111
5.1.3. Üçüncü Alt Problemle İlgili Tartışma ve Sonuç	113
5.1.4. Dördüncü Alt Problemle İlgili Tartışma ve Sonuç	114
5.1.5. Beşinci Alt Problemle İlgili Tartışma ve Sonuç	115
5.2. Öneriler	118
6. KAYNAKÇA	121
7. EKLER.....	132
EK 1. 5. Sınıf (Anıttepe Yayıncılık) Türkçe Ders Kitabı Söz Varlığı Sıklık Listesi.....	132
EK 2. 6. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabı Söz Varlığı Sıklık Listesi.....	157
EK 3. 7. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabı Söz Varlığı Sıklık Listesi.....	188

EK 4. 8. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabı Söz Varlığı Sıklık Listesi.....	224
--	-----

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: 5. Sınıf (Anıttepe Yayıncılık) Türkçe Ders Kitabındaki Metinler.....	53
Tablo 2: 6. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabındaki Metinler.....	54
Tablo 3: 7. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabındaki Metinler.....	55
Tablo 4: 8. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabındaki Metinler.....	56
Tablo 5: 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Deyimler.....	64
Tablo 6: 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Atasözleri.....	67
Tablo 7: 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri.....	67
Tablo 8: 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan İkilemeler.....	68
Tablo 9: 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Tekerlemeler.....	69
Tablo 10: 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Özlü Sözler.....	69
Tablo 11: 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Yabancı Sözler.....	70
Tablo 12: 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Terimler.....	70
Tablo 13: 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Özel İsimler.....	71

Tablo 14: 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Deyimler....	74
Tablo 15: 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri.....	76
Tablo 16: 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan İkilemeler....	77
Tablo 17: 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Özlü Sözler.....	78
Tablo 18: 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Yabancı Sözler.....	79
Tablo 19: 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Terimler....	79
Tablo 20: 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Özel İsimler.....	81
Tablo 21: 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Deyimler.....	83
Tablo 22: 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Atasözleri....	87
Tablo 23: 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri.....	87
Tablo 24: 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan İkilemeler...	88
Tablo 25: 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Tekerlemeler.....	89
Tablo 26: 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Özlü Sözler..	90
Tablo 27: 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Yabancı Sözler.....	90

Tablo 28: 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Terimler.....	90
Tablo 29: 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Özel İsimler.....	92
Tablo 30: 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Deyimler.....	96
Tablo 31: 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Atasözleri....	99
Tablo 32: 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri.....	99
Tablo 33: 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan İkilemeler..	100
Tablo 34: 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Yabancı Sözler.....	101
Tablo 35: 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Terimler...	102
Tablo 36: 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Özel İsimler.....	104

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. 5. Sınıf (Anıttepe Yayıncılık) Türkçe Ders Kitabındaki Nitelikli Söz Varlığı Unsurlarının Farklı ve Toplam Söz Sayısı.....	106
Şekil 2. 6. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabındaki Nitelikli Söz Varlığı Unsurlarının Farklı ve Toplam Söz Sayısı.....	107
Şekil 3. 7. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabındaki Nitelikli Söz Varlığı Unsurlarının Farklı ve Toplam Söz Sayısı.....	108
Şekil 4. 8. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabındaki Nitelikli Söz Varlığı Unsurlarının Farklı ve Toplam Söz Sayısı.....	108
Şekil 5. 5, 6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarındaki Farklı ve Toplam Söz Sayısı.....	109

KISALTMALAR LİSTESİ

Millî Eğitim Bakanlığı	MEB
Türkçe Dersi Öğretim Programı	TDÖP
Türk Dil Kurumu	TDK
Ve benzeri	vb.
Ve diğerleri	vd.

I. BÖLÜM

1. GİRİŞ

Bu bölümde; araştırmanın gerekçelerini ortaya koyan problem durumuna, amacına, önemine, sınırlarına ve bazı tanımlara yer verilmiştir.

1.1. Problem Durumu

Bilgi aktarımını sağlayarak iletişim sürecinin bireyler arasında sağlıklı bir şekilde gerçekleşmesini sağlayan en önemli iletişim aracı dildir. Wittgenstein “Dilimin sınırları, dünyamın sınırlarını imler.” sözüyle bireyin sahip olduğu dilin, duygu ve düşünceleri üzerindeki etkisini vurgulamıştır (Wittgenstein, 2013: 133). Dilin, insanı insan yapan niteliklerin başında geldiğini belirten Aksan’a göre dil; bireyin duygu ve düşüncelerini bütün incelikleriyle anlamasını ve anlatmasını sağlar, yaşamını sürdürmesine olanak tanır. Bireylerin ulusu, yurdu ve geçmişiyle olan bağlarını güçlendirir; nesilden nesile aktararak gelen dil, bireyi geçmişle gelecek arasındaki zincirin bir halkası durumuna getirir (Aksan, 2020: 11-13). Dilin sahip olduğu söz sayısı ve söz varlığı unsurları o dilin konuşulduğu toplumun sosyolojik yapısına dair bilgiler verir. Kaplan; bir dildeki sözcük sayısının, o dili konuşan ulusların dünya görüşlerini doğrudan etkilediğini ifade etmiştir (Kaplan, 1996: 12).

Bireyin söz varlığının gelişimi yaşamı boyunca devam etmektedir. Bu gelişimin programlı bir şekilde gerçekleşmesi okul içerisinde verilen dil eğitimi ile mümkün olmaktadır. Bu durum ders kitaplarını, eğitim öğretimin önemli bir aracı hâline getirmektedir. Ders kitaplarındaki metinler; ilkokuldan itibaren öğrencilerin dil eğitimine, duygu ve düşünce dünyasının gelişmesine, sahip oldukları kelime hazinesinin zenginleşmesine katkı sağlamaktadır. Öğrenci, eğitim hayatına başladığı andan itibaren kitapta bulunan metinlerin yardımıyla Türkçenin zenginliklerini ve kullanım inceliklerini fark etmekte ve okuma becerisini geliştirmektedir. Metinler, öğrencilerin söz varlığı unsurlarını öğrendikleri en önemli kaynaklardan biridir. Öğrencilerin söz varlığının gelişimine en fazla katkıyı, Türkçe dersi metinler üzerinden işlenen bir ders olduğu için, Türkçe dersinin sağladığı söylenebilir. Türkçe öğretim programlarında yer alan amaç ve kazanımlarda söz varlığının gelişimine ayrıca yer verilmesi, bu durumu kanıtlar niteliktedir. Bu sebeplerle; Türkçe ders

kitapları için seçilen metinler dilimizin söz varlığını iyi bir şekilde yansıtmalı ve öğrencilerin sahip olduğu kelime hazinesini zenginleştirmelidir (Süğümlü ve Eraslan, 2019: 631).

Ders kitaplarındaki metinlerin oluşmasında kullanılan sözlerin seçimine önem verilmesi gerektiği, yapılan araştırmalarla da ulaşılan bir sonuçtur. Alanyazın incelendiğinde söz varlığı ile ilgili farklı çalışmalar yapıldığı görülmektedir. Bu araştırmalarda çoğunlukla Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin söz varlığı bakımından incelendiği ve bu metinlerdeki söz varlığı unsurlarının ortaya çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Apaydın, çalışmasında 6. sınıf Türkçe ders kitaplarının söz varlığını belirlemiştir. Araştırmanın sonunda kitaplardaki bazı metinlerde yer alan sözcüklerin öğrencilerin yaş seviyesine uygun olmadığı görülmüştür (Apaydın, 2010). Büyükhellaç, araştırmasında Türkçe ders kitaplarında bulunan temel söz varlığını oluşturan sözcükleri, özel isimleri, deyimleri, ikilemeleri ve atasözlerini incelemiştir. Söz varlığı unsurlarının 5, 6 ve 7. sınıflarda düzenli olarak arttığını, 8. sınıflarda ise azaldığını tespit etmiştir (Büyühellaç, 2014). Doğan, çalışmasında Türkçe dersi 6, 7 ve 8. sınıf öğrenci çalışma kitaplarındaki etkinlikleri söz varlığı bakımından araştırarak kelime gruplarını belirlemiş, bu sözlerin öğrencilerin seviyesine uygun olup olmadığına yönelik görüşlerini sunmuştur (Doğan, 2016). Aksoy, araştırmasında 5. sınıflara yönelik bir sözlük hazırlamayı amaçlamıştır. Bu çalışmada son üç yılda 5. sınıflarda okutulan Türkçe ders ve çalışma kitapları incelenerek söz varlığı listeleri oluşturulmuştur (Aksoy, 2018). Kargın, yaptığı araştırmada 6, 7 ve 8. sınıflarda okutulan Türkçe ders kitaplarındaki sözcükleri incelemiştir. Sözcüklerin sıklık listelerini oluşturarak söz varlığı unsurlarının sınıf kademelerine göre dağılımını tespit etmeye çalışmıştır ve sonuç olarak Türkçe ders kitaplarının söz varlığını yansıtmama bakımından değişkenlik gösterdiğini tespit etmiştir (Kargın, 2019). Yavuz, Türkçe dersi öğretim programından hareketle iki farklı yayınevine ait 6. sınıf Türkçe ders kitabının söz varlığını araştırmış; Türkçe ders kitapları için atasözü ve özdeyişlere yer veren metinlerin tercih edilebileceği ve Türkçe ders kitaplarındaki etkinliklerin çeşitliliğinin artırılabilceği sonuçlarına ulaşmıştır (Yavuz, 2020).

Farklı öğretim programlarına göre hazırlanmış Türkçe ders kitaplarını inceleyen araştırmaların ortak sonuçlarına göre Türkçe ders kitaplarındaki okuma

metinleri, söz varlığı bakımından yetersiz bulunmaktadır. Bu bağlamda Türkçe öğretim programlarının sık sık değişmesinin, metinlerin niteliğine olumlu yönde bir katkı sağlamadığı söylenebilir. Türkçe ders kitaplarının söz varlığının yetersiz düzeyde bulunmasının ve Türkçenin söz varlığının seçilen metinlere başarılı bir şekilde yansımamasının sebebi olarak kitaplarda olması gereken sözleri içeren ortak bir söz varlığının bulunmaması gösterilebilir (Demir, 2016). Türkçe ders ve çalışma kitaplarıyla yapılan araştırmalarla her sınıf seviyesine göre öğrencilerin ortak kelime hazinesinin belirlenmesi ve bu ortak kelime hazinesinin öğrencilere öğretilmesi gerekmektedir (Okur ve Dağtaş, 2014).

İlköğretim sınıflarına yönelik sözlükler hazırlanırken her sınıf seviyesi için okutulacak kitaplardan, okullarda okutulması için Talim ve Terbiye Kurulunca önerilen kitaplar incelenmeli daha sonra sözlüklerde yer alacak söz varlığı oluşturulmalıdır. Yani ders kitaplarındaki metinlerde geçen sözlerin, ait olduğu sınıfın sözlüğünde yer alması sağlanmalıdır (Göçer, 2001: 401). Bu bağlamda Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan hedef ve kazanımların gerçekleştirilebilmesi, öğrencilerin söz varlığının programlı olarak geliştirilebilmesi ve her kademedeki öğrencilere yönelik ortak bir söz varlığı oluşturulabilmesi için metinleri inceleyen söz varlığı çalışmalarına ihtiyaç vardır.

Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığını belirlemeye yönelik araştırmalar incelendiğinde, değişen Türkçe dersi öğretim programlarına rağmen, Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin öğrencilerin söz varlığına katkı sağlamada yetersiz olduğu, nitelikli söz varlığı unsurlarının kitaplarda yeterince yer almadığı ve kitapların öğrencilerin yaş seviyesine göre hazırlanmadığı anlaşılmaktadır (Yavuz, 2020; Kargın, 2019; Büyükhellaç, 2014; Öz, 2012; Daharlı, 2012; Uluçay, 2011; Tolğay, 2011; Apaydın, 2010; Turhan, 2010; Uludağ, 2010; Eğilmez, 2010; Ekmen, 2009; Kaya, 2008; Arslan Kutlu, 2006; Yalçın, 2005). Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin söz varlığı bakımından geliştirilebilmesi için mevcut ders kitaplarındaki söz varlıklarının araştırılması önem arz etmektedir. Yapılan bu çalışmalarda Türkçe ders kitaplarında yer alan okuma metinlerinin incelendiği, dinleme/izleme metinlerinin araştırmalara dâhil edilmediği görülmüştür. Ayrıca 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre hazırlanmış ortaokul (5, 6, 7 ve 8. sınıf) Türkçe ders kitaplarının

hepsini kapsayan bütüncül bir söz varlığı araştırmasına rastlanmamıştır. Bu sebeplerle 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre hazırlanan ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan genel söz varlığı içerisinde çeşitli özellikleri ile öne çıkan ve “nitelikli söz varlığı” olarak işaretlediğimiz deyim, atasözü, diyalog-dilek sözü, ikileme, tekerleme, özlü söz; yabancı söz, terim, özel isim gibi söz varlığı unsurları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçların ortaokul Türkçe ders kitaplarının hazırlanmasıyla ilgili çalışmalara katkı sağlaması beklenmektedir.

1.2. Amaç

Bu çalışmanın amacı 2019 yılında Millî Eğitim Bakanlığı'nın okutulmasını tavsiye ettiği 5, 6, 7 ve 8. sınıflar için hazırlanan Türkçe ders kitaplarının genel söz varlığını okuma ve dinleme/izleme metinlerinden hareketle tespit etmek ve deyim, atasözü, ikileme gibi nitelikli söz varlığı unsurlarını ortaya koymaktır. Bu çalışmada nitelikli Araştırmanın sorularına aşağıda yer verilmiştir:

1. 5. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan genel söz varlığı ile nitelikli söz varlığı unsurlarının sıklık durumu nasıldır?

2. 6. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan genel söz varlığı ile nitelikli söz varlığı unsurlarının sıklık durumu nasıldır?

3. 7. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan genel söz varlığı ile nitelikli söz varlığı unsurlarının sıklık durumu nasıldır?

4. 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan genel söz varlığı ile nitelikli söz varlığı unsurlarının sıklık durumu nasıldır?

5. Ortaokul (5, 6, 7 ve 8. sınıf) Türkçe ders kitaplarındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan genel söz varlığı ile nitelikli söz varlığı unsurlarının birbirlerine göre sıklık durumu nasıldır?

1.3. Önem

Eğitim öğretim hayatının başlaması ile birlikte birey, söz varlığını programlı bir şekilde geliştirmeye başlamaktadır. Öğretim programlarının amacı öğrenciyi bilgiyle donatmak, onların iç ve dış dünyasını şekillendirmek ve bu bilgileri hayatta nasıl kullanacaklarına dair onlara yol göstermektir. Bilgi edinmede en önemli materyallerden biri ders kitabıdır. Öğrencilerin ders kitapları aracılığıyla sahip oldukları bilgilerin, kişisel söz varlıkları ile doğru orantılı olduğu söylenebilir. Alkan; Türkçe ders kitaplarının, öğrencilerin öğrenme yaşantılarına rehberlik eden en temel kaynaklar arasında olduğunu belirtmiştir (Alkan, 1979). Türkçe ders kitabının öğrencinin söz varlığına katkı sağlayabilmesi için metinlerin ve işlenen konuların öğrencinin yaşına, sınıf düzeyine uygun ve söz varlığını zenginleştirecek nitelikte olması beklenmektedir.

Türkçe öğretiminin amacı öğrencilere temel dil becerilerini kazandırıp onları geliştirmek ve öğrencileri öğretim programındaki değer ve ilkelere göre yetiştirmektir. Öğrencilerin okuduğu, dinlediği/izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmaları; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerinin sağlanması Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın özel amaçları arasındadır (TDÖP, 2019: 8). Ancak Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda sınıf seviyelerine göre düzenlenmiş söz varlığına ve hangi sınıfa ne kadar kelime öğretileceğine dair herhangi bir bilgi bulunmamaktadır. Bu sebeple ders kitaplarında yer alan metinler taranarak her sınıf seviyesi için söz varlığı unsurları belirlenmeli ve bu unsurlar ilköğretim sözlüklerine alınmalıdır (Karadağ, 2011: 203; Göçer, 2001).

Alanda yapılan çalışmalarla Millî Eğitim Bakanlığı tarafından okutulması önerilen Türkçe Ders kitaplarının söz varlıklarında farklılıklar olduğu tespit edilmiştir (Yavuz, 2020; Daharlı, 2012; Öz, 2012). Bu durumda farklı yayınevlerine ait Türkçe ders kitaplarıyla öğrenim gören öğrencilerin kelime hazineleri de farklılık gösterecektir. Oysa Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan söz varlığı kazanımlarının, metinler aracılığıyla, her öğrencide aynı ölçüde gerçekleşmesi gerekir. Bu sebeple ders kitaplarındaki metinlerle aynı düzeydeki öğrencilere ortak bir söz varlığı kazandırılmalıdır.

Bu çalışma ile Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı esas alınarak hazırlanan ortaokul (5, 6, 7 ve 8. sınıf) Türkçe ders kitaplarındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinin genel söz varlığı ve nitelikli söz varlığı unsurları tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu bağlamda bu araştırmanın ortaya koyduğu sonuçların sınıf seviyelerine göre hazırlanacak sözlüklere kaynak olabilmesi beklenmektedir.

Türkçe ders kitaplarının söz varlığını belirlemeye yönelik yapılan çalışmalar incelendiğinde yalnızca okuma metinlerinin araştırıldığı görülmüştür. Ortaokul Türkçe ders kitaplarının genel söz varlığını tespit etmek ve nitelikli söz varlığı unsurlarını ortaya koymak için yapılan bu çalışmada, kitaplarda yer alan dinleme/izleme metinleri de araştırmaya dâhil edilmiştir. Çünkü dinleme, bireylerin yaşamları boyunca kullandıkları en etkili öğrenme yollarından biri olmakla beraber okullardaki öğrenme-öğretme süreçlerinin de temel etkinliklerinden birini oluşturmaktadır (Er, 2011: 8). Bu bağlamda Türkçe ders kitaplarının söz varlığı araştırılırken yalnızca okuma metinlerinin değil dinleme/izleme metinlerinin de incelenmesi gerektiği söylenebilir. Okuma ve dinleme/izleme metinlerindeki söz varlığının birlikte yer aldığı bu çalışma, Türkçe ders kitaplarına alınacak metinler için kaynak olabilmesi yönüyle önemlidir.

1.4. Sınırlar

Bu araştırma; Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'na göre hazırlanan 5, 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki okuma ve dinleme/izleme metinleri ile sınırlı olup 32 dinleme/izleme, 128 okuma metni içermektedir.

Araştırmada söz varlığı unsurlarından deyimler, atasözleri, diyalog-dilek sözleri, ikilemeler, tekerlemeler, özlü sözler, yabancı sözler, terimler ve özel isimler ele alınmıştır.

1.5. Tanımlar

Dil: İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli

bilinmeyen zamanlarda atılmış gizli bir antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessese (Ergin, 2004: 3).

Ders Kitabı: Belli bir dersin (Sosyal Bilgiler, Matematik vb.) öğretimi için ve belli bir düzeydeki (ilkokul 1, ortaokul 7 gibi) öğrencilere yönelik olarak yazılan; içeriği öğretim programına uygun olan, incelemesi yapılmış ve onaylanmış temel kaynak (Gülersoy, 2013: 8).

Metin: Bilgi, duygu ve düşüncelerin çeşitli biçim, anlatım ve noktalama özelliklerine göre yerleştirildiği yapılar (Güneş, 2013: 2).

Söz Varlığı: Yalnızca o dilin sözcükleri değil, deyimlerin, kalıp sözlerin, atasözlerinin, terimlerin ve çeşitli anlatım kalıplarının oluşturduğu bütün (Aksan, 2018: 15).

Sıklık: Bir dilin sözcüklerinin öteki sözcüklere oranla daha çok ya da daha seyrek kullanılması (Aksan, 2020/III. C.: 20).

Deyim: Genellikle gerçek anlamından az çok ayrı, kendine özgü bir anlam taşıyan kalıplaşmış söz öbeği, tabir (TDK, 2019: 651).

Atasözü: Ulusun hemen her alanda ortak duygu, düşünce ve görüşlerini yansıtan anonim ürünler (Aslan, 2008: 21).

Diyalog-Dilek Sözü: Günlük konuşmalarda hatip muhatap ilişkisinde kullanılan sözler (Karademir, 2019b: 743).

İkileme: Bir nesneyi, bir hareketi, bir niteliği, karşılamak için aynı görevli iki kelimenin oluşturduğu kelime grubu (Karahana, 2015: 61).

Tekerleme: Genellikle masalların başında yer alan “Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde.” gibi kafiyeli giriş veya ara sözler (TDK, 2019: 2303).

Özlü Söz: Genellikle hükümdarların, düşünürlerin, ünlü kişilerin, sanatçıların belirgin bir durum karşısında ifade ettikleri, dilden dile yayılarak dünyaya mal olmuş sözler (Aksan, 2018: 43).

Terim: Bir bilim, sanat, meslek dalıyla veya bir konu ile ilgili özel ve belirli bir kavramı karşılayan kelime, ıstılah (TDK, 2019: 2330).

Özel İsim: Diğer varlıklar içinde tam bir benzeri olmayan varlıkların hususi adı (Ergin, 2004: 218).

II. BÖLÜM

2. KURAMSAL ÇERÇEVE

2.1. Söz Varlığının Tanımı ve Kapsamı

Dil, insanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıtaadır. İnsanlar duygularını, düşüncelerini, fikirlerini, hükümlerini birbirlerine aktarmak, meramlarını birbirleriyle paylaşmak için dil denilen araca başvururlar (Ergin, 2004: 3). Ünalın, bu vasıtanın ferdin sosyalleşmesi ve toplumun milletleşmesi sürecini hazırlayan, geliştiren, hızlandıran sosyal bir varlık olduğunu belirterek toplumda elde edilen bütün bilgi, bulgu ve deneylerin ancak dil aracılığı ile aktarıldığını ifade etmiştir (Ünalın, 2005: 8-15). Banguoğlu, dilin düşünce ve duyguyu geliştirdiğini, insan topluluğunu ileriye taşıdığını, insanların medeniyet kurmasına imkân sağladığını söyleyerek dilin toplumsal hayattaki yerini ve önemini vurgulamıştır. Din hayatı ile sanat hayatının da dil temeli üzerine kurulduğunu belirtmiştir (Banguoğlu, 1974: 10).

Bu görüşlerden yola çıkarak dilin, insan olma özelliklerinin temelini oluşturduğu sonucuna varılabilir. İnsanın evreni anlamlandırmasını ve çevresiyle iletişim kurmasını sağlayan en önemli araçlardan biri olan dilin, bireyin hem kendi hayatını hem de toplumsal hayattaki yerini etkilediği söylenebilir.

Bir dilin barındırdığı sözlerin tümünün söz varlığını oluşturduğunu, Türkçenin çok köklü ve zengin bir söz varlığına sahip olduğunu ifade eden Aksan, anadilimizin en eski dönemlerinden bugüne çeşitli dil ürünleri incelendiğinde çok zengin bir söz varlığıyla karşılaştığını söylemiştir (Aksan, 2014a: 27). Bilim insanları, bir dilin zengin ya da yoksul olarak değerlendirilebilmesi için bazı ölçütler belirlemişlerdir. Gencan'a göre "Bir dilin kelime sayısı; çağdaş bilim, teknik ve sanata dair kavramları tam olarak anlatabilmesi; gelecekteki ilerlemeleri yeniden bulunacak aygıt, anlam ve kavramları adlandırıp anlatmak için gereken kelimeleri kolayca türetme ve birleştirme yollarına sahip olması, o dilin zengin olduğu anlamına gelir." Ancak bir dilde çok sayıda kelime bulunması o dilin zengin dil olarak nitelendirilmesi için yeterli değildir. Zengin bir dil aynı zamanda anlatım yeteneğine

sahip olmalıdır. Bir dil, çağdaş bilim ve sanat kavramlarını ve her yeni varlığı adlandırabilme yeteneğine sahipse kelime sayısı bakımından pek ileri olmasa da zengin sayılır (Gencan, 1974: 36-39). Karakuş; bir dilde kelime, tabir, deyim, mecaz atasözü çoksa, fiil çekimi zenginse o dilin zengin olduğu düşüncesindedir (Karakuş, 2002: 17).

Aksan, bir dilin zengin ya da yoksul olarak adlandırılması için kullanılan ölçütleri açıklayarak Türkçenin zengin bir dil olduğu kanaatine varmıştır (Aksan, 2014a: 13). Bu ölçütler şöyledir:

1. Bir dildeki söz sayısı, özellikle kültür dili sayılan dillerle karşılaştırıldığında ne durumdadır?

Aksan, kültür dili sayılan dillerin 200-300.000 madde başından oluşan sözlükleri bulunduğu, genel sözlükler olarak adlandırılan bu sözlüklerde bir bilim, sanat ya da zanaat alanında özel uzmanlık alanına giren teknik terim sayılan öğelere yer verilmediğini belirtmiştir. Farklı özel adlar, bilim teknik, sanat, tarih, coğrafya ile ilgili ayrıntılı terimler bulunduran ansiklopedik sözlüklere; Fransızlara ait Larousse, İngilizlere ait Oxford, Amerikalılara ait Webster's ve Almanlara ait olan Brockhaus sözlüklerini örnek olarak vermiştir. Bu bağlamda bir dilin zengin olup olmadığına karar verirken söz sayısının ölçüt olarak kullanıldığı ve sözlüklere alınacak kelimelerin niteliğine göre sözlüklerdeki kelime sayısının farklılık gösterdiği söylenebilir.

2. Bir dil tamamıyla; evreni, varlıkları, soyut kavramları, insan davranışlarını söze dönüştürebiliyor mu? Bilimde, teknikte ve sanatta oluşan kavramları karşılayabiliyor mu?

Türkçenin inceliklerinin değişik anlatım yollarından gidilerek yapılan renk ve akrabalık adlandırmalarında görülebildiğini ifade eden Aksan, Türkçede yaş kelimesinden türeyen yaşıl (yeşil), gökyüzü anlamına da gelen kök (mavi), boz, sarı (sarı), kızıl, ak gibi renk adlarının yanında vişneçürüğü, pişmiş ayva, camgöbeği, gülkurusu, narçiçeği, kavuniçi gibi doğadaki belli nesnelere dayanan renk adlarının da bulunduğunu söylemiştir (Aksan, 2014a: 19).

3. Aynı kavram alanında farklı sözlere, farklı anlatım biçimlerine sahip mi?

Eş anlamlı veya yakın anlama gelecek şekilde kullanılan gerçek veya mecaz anlamlı kelimeler aynı kavram alanında yer alır. “Türkçenin söz varlığında aynı kavram alanında bulunan söz ve deyimleşmiş anlatımların zenginliğini gösteren pek çok örnek mevcuttur.” (Aksan, 2014a: 21). Mesela kırılmak, gücenmek, alınmak, darılmak, incinmek gibi kelimelerin yanı sıra aynı kavram alanına giren hatırı kalmak, paramparça olmak, gönül koymak gibi deyimler de bulunmaktadır.

Yaman’a göre bir dilin zengin sayılma ölçülerinden biri de dildeki temel kavramların o dilin öz malı olmasıdır. Özellikle organ adları ve sayı sistemleri bu anlamda önemlidir. Türkçe bu bakımdan değerlendirildiğinde, bütün organ adlarının- birkaç alıntı söz hariç- ve temel sayı sisteminin (el, kol, baş, göz, kulak; bir, beş, on, yüz bin gibi) Türkçe olduğu anlaşılabacaktır. Zenginlik ölçülerinden bir diğeri ise Türkçenin çok sayıda yeni kelime kazandırmaya imkân sağlamasıdır. Türkçe sonradan eklemeli bir dil olduğu için Türkçede bulunan sabit sözcük köklerine ekler getirilerek çok sayıda yeni kelime elde edilebilir. Bunun yanında birleştirme, halk ağzından sözler derleme ve eski eserleri inceleme yoluyla Türkçeye çok sayıda kelime kazandırılabilir. Türkçede TDK’nin 2011 basımlı Türkçe Sözlük’üne göre madde başı kelime sayısı 120.000’den fazladır. Yaman bu sayının, Anadolu’da halk ağzında kullanılan sözlerin Türkçe Sözlük’te bulunmaması ve Türkçenin eski dönemlerine ait eserlerde kalarak kullanımdan düşmüş yüz binlerce kelimenin olması sebebiyle, Türkçenin tarihsel söz varlığını ifade etmekten çok uzak olduğunu; ayrıca dünyanın çeşitli bölgelerinde Türkçe konuşan yaklaşık 250 milyon civarında bir Türk nüfusunun olduğu da göz önünde bulundurulduğunda söz varlığındaki kelime sayısının tahminen 1 milyonun üzerine çıkabileceğini ifade etmiştir (Yaman, 2016: 87). “Kelime sayısı her dilde aynı değildir. İnsanoğlu, medeniyet yolunda ilerledikçe yeni nesneler bulmuş ve bulduğu bu nesnelere yeni kelimelerle ad vermiş, anlatmıştır. Bu sebeple daha çok bulan ve bilen ulusların dilleri giderek zenginleşmiştir.” (Gencan, 1974: 36). Türkçede söz varlığını zenginleştirmek ve Türkçeye kelime kazandırmak için derleme, tarama, birleştirme, türetme gibi yöntemler kullanılmaktadır (Gencan, 1974; Şahin, 2006; Yaman, 2016). Türkçe çok sayıda kök ve eke sahiptir, dilimiz türetme ve birleştirme bakımından işlek bir dildir

(Gencan, 1974: 38). Bu durumun, Türkçenin sondan eklemeli bir yapıya sahip olma özelliğinden kaynaklı olduğu belirtilmektedir (Yaman, 2016: 89).

Aksan, Köktürk yazıtlarından itibaren Türkçedeki söz varlığını incelemiş ve Türkçenin özellikleriyle ilgili şu sonuçlara varmıştır:

1. Türkçe, yapısı itibarıyla kuvvetli bir türetme ve birleştirme yeteneğine sahiptir. Bu yetenek sayesinde somut ve soyut, çeşitli kavramlar kolaylıkla oluşturulabilir ve bu sayede Türkçenin ayrıntılara inen bir kavramlaştırma gücü bulunmaktadır.

2. Türkler, farklı toplumlarla etkileşime girmişler ve yabancı etkiye büyük ölçüde kapılarını açmış, çoğunlukla yabancı dillerin sözlerini kendi öz sözcüklerine tercih etmişlerdir. Bunun sonucu olarak da yerli sözcükler kaybolup unutulmuş, onların yerini yabancı sözcüklerin aldığı görülmüştür.

3. Kavramlaştırma esnasında Türkçe en fazla somut nesnelere, doğaya dayandığı için kavramları daha canlı olarak ifade etmektedir.

4. Türkçede bulunan ikilemeler anlatıma güç veren söz varlığı unsurları olarak oldukça yaygın bir şekilde kullanılır. Türkçenin bu özelliği ona, tek tek kullanılan sözcüklerin beraberinde kalıplaşmış öğelerden meydana gelmiş bir söz varlığı kazandırmıştır. Eş anlamlı sözcüklerden oluşmuş tekrarlı yapıların unutilan öğeleri ikilemelerde yaşamaya devam etmektedir.

5. Köktürkçe döneminden itibaren Türkçede yer alan sözcüklerin geniş bir çok anlamlılığa sahip olduğu dikkat çekmekte, bu durum, Türkçenin bir yazı dili olarak çok daha eskilere dayandığına şahitlik etmektedir.

6. Eş anlamlı sözcüklerin en eski belgelerde bile çok fazla yer alması dikkati çekmektedir. Bunların bir bölümünün, birbirine anlam olarak çok yakın eş anlamlılardan oluşması ilginçtir.

7. Bugün Türkiye Türkçesi yazı dilinde unutulmuş, kaybolmuş birçok öge Türkçenin farklı lehçelerinde ve bugünkü Anadolu ağızlarında var olmaya devam etmektedir (Aksan, 2018: 51-52).

Bu özelliklere göre Türkçenin türetme gücü sayesinde varlıkları detaylı bir şekilde tasvir edebildiği, Türkçedeki bazı öz sözlerin yerini yabancı sözlerin aldığı, ikilemelerin Türkçenin zenginliği olduğu, Türkçe çok anlamlılık gösterdiğinden Türk yazı dilinin çok daha eskilere dayandığı, eş anlamlı sözler bakımından zengin olduğu, yazı dilinde unutulmuş sözlerin günümüzde dahi ağız ve lehçelerde varlığını devam ettirdiği söylenebilir. Bu bağlamda Türkçenin zengin bir söz varlığına sahip olduğu aşikârdır. Türk Dil Kurumunun sözlüğünün on birinci baskısında sözlüğün; terim, deyim ve anlamdan meydana gelen 122.423 söz varlığına sahip olduğu; sözlükte 77.005 madde başı, 15.287 madde içi olmak üzere toplam 92.292 sözün bulunduğu bilgisi yer almaktadır (TDK, 2019: XXI).

Aksan, söz varlığını yalnızca bir dilde bazı seslerin bir araya gelerek oluşturduğu simgeler, kodlar ya da göstergeler olarak değil, o dili konuşan toplumun kavramlar dünyasının, dünya görüşünün bir parçası olarak değerlendirmiştir (Aksan, 2018: 15). Bu bağlamda söz varlığına, bir topluma ait “dil” olarak nitelendirilen anlaşmalar sistemini kapsayan tüm sözler dâhil edilebilir. Böylece inanç, kültür, toplumsal olaylar neticesinde ortaya çıkan atasözleri, deyimler, özlü sözler, ikilemeler, vb. de söz varlığı unsurlarını meydana getirir.

Söz varlığı, Türk Dil Kurumunun sözlüğünde; “Bir dildeki sözlerin bütünü, söz hazinesi, söz dağarcığı, sözcük hazinesi, kelime hazinesi, kelime kadrosu, vokabüler” olarak tanımlanmıştır (TDK, 2019). Bu tanımda “kelime hazinesi” ve “söz varlığı” aynı kavramı ifade etmektedir. Bilim insanları da söz varlığı kavramının karşılığı olarak “kelime serveti, söz dağarcığı, kelime hazinesi, söz hazinesi” gibi kavramları kullanmışlardır. Alanyazın incelendiğinde söz varlığı kavramının çeşitli şekillerde tanımlandığı görülmektedir.

Özbay ve Melanlıoğlu’na göre bireyin öğrenme yaşantısı neticesinde hafızada depolanan birikimi kelime hazinesini ifade etmektedir (Özbay ve Melanlıoğlu 2008: 33).

Vardar, bir bireyin kullandığı ya da bir bütüncede bulunan sözcüklerin tümüne sözcük dağarcığı demiştir (Vardar, 2007: 182).

Yalçın ve Özek, sözcüklerin ve onların oluşturduğu yapıların bütününe söz varlığı demiştir (Yalçın ve Özek, 2006: 130).

Beyreli vd., çok genel bir bakışla dillerde bulunan sözcüklerin tamamına söz varlığı dendiğini, bu bağlamda söz dağarcığına da bir tür kişisel söz varlığı demenin yanlış olmayacağını belirtmiştir (Beyreli vd.: 2005).

Kurudayıoğlu, kelime hazinesi kavramını tercih etmiş ve bu kavramın “kelime sayılan dil birimlerinin bütünü” olduğunu söylemiştir (Kurudayıoğlu, 2005: 9).

Yapıcı, bireyin kullandığı kelimelerin tamamına veya bir dildeki kelimelerin toplamına kelime hazinesi denildiğini söylemiştir (Yapıcı, 2004: 4).

Karakuş’a göre bir dilde kullanılan sözcüklerin hepsine ve ifade gücüne kelime hazinesi/dağarcığı/serveti denilmektedir (Karakuş, 2002: 230).

Hengirmen’e göre ise söz varlığı (İng. vocabulary; Alm. Wortschatz, Wortbestand; Fr. vocabulaire) bir dilde bulunan yerli ve yabancı bütün sözcüklerin oluşturduğu bütünlüktür (Hengirmen, 1999: 342).

Tosunoğlu’na göre, insanın doğduğu andan itibaren karşılaştığı ve çevresinde hazır bulduğu kelimeler, bu kelimelerin çağrıştırdığı kavramlar, kelimelerin oluşturduğu kalıplaşmış ifadeler kelime servetini oluşturur (Tosunoğlu, 1999). Aytaş benzer bir tanım yaparak dünyaya geldiğimiz andan itibaren karşılaştığımız ve çevremizde hazır bulduğumuz kelimeler ile çağrıştırdığı kavramların, kalıplaşmış ifadelerin kelime dağarcığımızı oluşturduğunu ifade etmiştir (Aytaş, 2009).

Korkmaz, bir dilin bütün kelimelerini; bir kişinin veya bir topluluğun söz dağarcığında yer alan kelimelerin toplamını kelime hazinesi olarak tanımlamaktadır (Korkmaz, 1992: 100).

Çiftçi’ye göre insanın yaşı, cinsiyeti, tabii ve sosyal ortamı ile doğru orantılı olarak kazandığı sözcüklerin tamamı kelime servetini; kelime hazinesini veya söz dağarcığını ifade eder (Çiftçi, 1991: 7).

Göğüş'e göre söz dağarcığı, anlamı bilinip gündelik hayatta kullanılan sözcükler ile anlamının az da olsa bilinerek fazlaca kullanılan sözcüklerden meydana gelir (Göğüş, 1978).

Dilin, canlı bir organizma gibi zamanın ihtiyacına göre sürekli kendi yapısından kelimeler türeterek ve farklı dillerden kelimeler alarak dağarcığını zenginleştirdiğini, diğer taraftan da bazı kelimeleri eskiterek kaybettiğini ifade eden Banguoğlu, bu duruma göre kelime dağarcığının çoğalan, bir yandan da değişerek, kendini yenileyen bir hazine olduğunu söylemiştir (Banguoğlu, 1974: 141).

Bu tanım ve değerlendirmelerde söz varlığı ile kelime hazinesi arasında bir ayrım yapılmadığı; söz varlığı kavramının yerine “sözcük hazinesi”, “kelime hazinesi”, “kelime kadrosu”, “söz dağarcığı”, “kelime serveti” gibi kavramların kullanıldığı görülmektedir. Bu durumun değerlendirilebilmesi için öncelikle söz, sözcük ve kelime kavramlarının neyi ifade ettiği anlaşılmalıdır.

Türk Dil Kurumunun sözlüğünde söz, “Bir düşünceyi eksiksiz bir şekilde anlatan kelime dizisi, lakırtı, kelam, laf, kavi.” olarak tanımlanmıştır. Söz kavramının ikinci anlamı; bir veya birkaç heceden meydana gelen ve anlam taşıyan ses birliği, kelime, sözcüktür. Kelime kavramının ise anlamı olan ses veya ses birliği, söz, sözcük, lügat olduğu ifade edilmiştir (TDK, 2019). Sözcük kavramının karşılığı olarak doğrudan “kelime” kavramı kullanılmıştır. Oysa söz, kelime ve sözcük; anlamları arasında farklılık barındıran kavramlardır. Sözcük, Türkçede sözden daha küçük bir dil birimini anlatmak amacıyla türetilmiştir (Onan, 2016: 21). Karademir; sözcüğün, kelimenin eşdeğeri olarak üretilmiş olsa da onun imgesel değerini tam anlamıyla karşılayamadığını, gramer dilinde her ne kadar kelime ve yer yer söz ile müteradif olarak kullanılsa da küçültmeli yapısının her iki gösterge ile de tam eşdeğer olmasına engel teşkil ettiğini ifade etmiştir (Karademir, 2019a: 145-152). Karadağ, kelime ile sözün anlam bakımından birbirine denk olmasının mümkün olmadığını, görünüş olarak kelime ile sözün kesiştiği durumda bile sözün kelimeden daha çok şey ifade ettiğini belirtmiştir (Karadağ, 2005: 9). Bu bağlamda söz varlığı kavramının yerine kelime hazinesi ve diğer kavramların kullanılmasının söz varlığının kapsamını daralttığı söylenebilir. Baş, kelime hazinesinin söz varlığının en zengin unsuru olduğunu ifade etmiştir (Baş, 2010: 140). Bireyin bildiği kelimelerin tamamı kelime

hazinesini oluşturur (Çiftçi, 1991; Özbay ve Melanlıoğlu, 2008; Pilav, 2008; Güney ve Aytan, 2014). Sonuç olarak bir dilin sahip olduğu kelimelerin tümünü söz varlığı, bireyin sahip olduğu kelimelerin tümünü ise kelime hazinesi olarak adlandırmak yerinde olacaktır.

Söz varlığının en zengin unsuru olan kelime hazinesi (Baş, 2010), bireyin öğrenme yaşantısı neticesinde hafızada depolanan birikimdir (Güleryüz, 2003: 13). Kelime hazinesi, kullanımı aktif ve pasif olan kelimelerin tamamından oluşur.

Bireyde kelime hazinesi, aktif ve pasif kelimeler olmak üzere iki türlü işleyiş gösterir. Aktif kelimeler, pasiflere göre daha az sayıdadır. Bunun sebebi insanların dinleyerek, okuyarak, görerek farklı konularda binlerce kelimeyi anlaması fakat uğraşlarına ve ilgilerine yönelik kelimeleri seçerek kullanmalarıdır. İnsanların anlamak için zihinsel süreçlere kaydettikleri kelimeler pasif, anlatmak için zihinde işleyerek yeni yapılar oluşturduğu kelimeler ise aktif kelime olarak nitelendirilebilir (Özbay ve Melanlıoğlu, 2008: 34).

Karakuş, insanların konuşurken ve yazarken anlamını bilerek kullandığı kelimelerin tamamına aktif kelime serveti, insanların okuduğu ve duyduğu zaman anlamını tahmin edebildiği ancak kendi cümlelerinde yer vermediği kelimelerin tamamına ise pasif kelime serveti denilebileceği görüşündedir (Karakuş, 2002).

Erkul'a göre, söz varlığını meydana getiren kelime veya kelime gruplarının bir bölümü sözlü ve yazılı ifadelerde rahatça kullanılan (aktif) kelimelerden, bir bölümü ise de yalnız metinlerde karşılaşılan (pasif) kelimelerden oluşmaktadır (Erkul, 2008: 16). Aytan, öğrencilerin yazılı ve sözlü olarak ifade edemeyip bağlamdan hareketle anlamını çıkarabildiği ya da genel olarak bilgisine sahip olduğu sözcüklerin pasif kelime hazinesini; yazılı ve sözlü olarak metin üretiminde kullanabildiği kelimelerin ise aktif kelime hazinesini oluşturduğu görüşündedir (Aytan, 2016: 427). Öğrencilerin kelime hazinesini zenginleştirmek hususunda, eğitim öğretim süresince öğrencilerin edindikleri pasif kelimeleri, aktif kelimeler hâline dönüştürmek önem arz etmektedir.

Araştırmacılar tarafından yapılan değerlendirmeler doğrultusunda bireyin okuma ve dinleme/izleme eylemi sırasında anlamını bildiği kelimelerin pasif kelime hazinesini, konuşma ve yazma eylemi sırasında anlamını bilip günlük yaşantısında kullandığı kelimelerin ise aktif kelime hazinesini oluşturduğu sonucuna ulaşılabilir.

Bu çalışmada; söz varlığının bir dilin sözlerinin bütününe kapsadığı, kelime hazinesinin ise bireyin bildiği ve kullandığı sözlerin tümü olduğu kabul edilmiştir. Çalışmada Türkçe ders kitaplarında yer alan metinler üzerinde araştırma yapıldığı için Aksan'ın (2018) da benimsediği “söz varlığı” teriminin kullanılması uygun görülmüştür.

2.2. Söz Varlığının Tasnifi

Alanyazın incelendiğinde araştırmacıların söz varlığının tanımında olduğu gibi tasnifinde de farklı görüşlere sahip olduğu görülmüştür.

Yaman, Türkçenin söz varlığı belirlenirken kökenine bakılmadan dili Türkçe olanların anlayabildikleri tüm söz ve söz yapılarının söz varlığına dâhil edilmesi gerektiği görüşündedir (Yaman, 2016: 86).

Aksan'a göre bir dilin söz varlığını oluşturan öğeler üzerinde durulurken ilk önce, temel söz varlığından veya diğer adıyla çekirdek sözcüklerden bahsedilmelidir. Söz varlığı, bu sözlerin yanında dilin imkânları dâhilinde duygu ve düşüncelerin ifadesini güçlendiren ikilemelerden, deyimlerden, çeşitli kelime gruplarından ve cümle hâlindeki atasözlerinden oluşur (Aksan, 2018: 34). Aksan, söz varlığını tanımlarken söz varlığına yalnızca o dilde yer alan sözcükleri değil, deyimleri, kalıp sözleri, kalıplaşmış sözleri, atasözlerini, terimleri ve çeşitli anlatım kalıplarını da dâhil etmiştir (Aksan, 2018: 15). Bu tanım Özbay ve Melanlıoğlu'nun görüşü ile benzerlik göstermektedir. Özbay ve Melanlıoğlu da söz varlığının temel veya çekirdek kelimelerle birlikte; yabancı kökenli kelimelerden, deyimlerden, atasözlerinden, bilim, sanat ile teknik alanlara ait kavramlardan oluşan terimlerden ve kalıp sözlerden oluştuğunu belirtmişlerdir (Özbay ve Melanlıoğlu, 2008: 10).

Aksan (2018) söz varlığında yer alan öğeleri temel söz varlığı, yabancı sözcükler, deyimler, atasözleri, ilişki sözleri (kalıp sözler), kalıplaşmış sözler (özlü sözler), terimler ve çeviri sözcükler olarak tasnif etmiştir (Aksan, 2018: 34-52).

Bir dilin söz varlığının, sadece sözlüklerde madde başı olarak ele alınan kelime ve sözlerden oluşmadığını belirten Demir, bir birikim hâlinde dilin bünyesinde nesilden nesle aktarılan ikilemelerin, deyimlerin, atasözlerinin, çeşitli yapılardaki birleşik kelimelerin, yabancı dillerden alınmış sözlerin, sözlükte olup olmadığı dikkate alınmadan argo, jargon kabul edilen bütün kelimelerin ve kalıp sözlerin o dilin söz varlığı kapsamında değerlendirilmesi gerektiğini belirtir (Demir, 2016: 146).

Gökdayı'ya göre bir dildeki söz varlığı farklı unsurlardan oluşmaktadır; bu unsurların bir bölümü, konuşan bireyin her kullanımda özgürce seçebildiği, bağımlı ve bağımsız kullanılabilen, sözlüklerde madde başı olarak yer alan sözcüklerdir. Gökdayı, bu sözcüklerin yanı sıra bir başka grubun da, her daim belli bir şekilde kullanılan atasözleri, deyimler, ikilemeler ve kalıp sözlerden meydana gelen kalıplaşmış unsurları kapsadığını belirtmiştir (Gökdayı, 2008: 90).

Gökdayı (2008) ve Aksan (2018)'nin söz varlığı tasnifinde farklılık olduğu göze çarpmaktadır. Karademir (2019b), bu tasniflerdeki en büyük farklılığın kalıplaşmış söz terimine ilişkin olduğunu tespit etmiştir. Aksan'ın bu terimi tanınmış bir kişinin yaygınlaşan özlü sözüne karşılık olarak kullandığını, Gökdayı'nın ise aynı terimi atasözleri, deyimler, ikilemeler, birleşikler ve kalıp sözleri (diyalog sözleri) içeren çatı bir terim olarak kullandığını söylemiştir. Söz varlığı tasniflerinde atasözü ve deyim terimlerini kullanım dışı bırakmanın mümkün olmadığını ifade eden Karademir (2019b), kalıp(laşmış) söz(ler) teriminin kavram karmaşasına sebep olmaması için kalıp söz-kalıplaşmış söz ayırımına gidilmeden deyim, atasözü, diyalog-dilek sözleri (dualar, beddualar) birleşik kelimeler ve ikilemeler gibi dilin belli bir formda kıvamını bulmuş bileşenli yapılarını karşılayan çatı bir terim olarak kullanılması gerektiği görüşündedir. Karademir (2019b) söz varlığını tasnifini “a. Kök sözler, b. Basit sözler, c. Türemiş sözler, d. Öbek (halinde) sözler, e. Cümle (halinde)sözler/ cümleden sözler” şeklinde yapmıştır. “Öbek(halinde) sözler”i, d.1. Geçici öbek sözler ve d.2. Kalıcı/Kalıplaşmış öbek sözler; “Cümle (halinde) sözler/

cümleden sözler”i de e.1. Geçici cümleler ve e.2. Kalıcı/ Kalıplaşmış cümleler olmak üzere kendi içinde ikiye ayırmıştır (Karademir, 2019b: 736-744). Bu çalışmada Karademir (2019b)’in görüşü esas alınarak kalıplaşmış söz-kalıp söz ayrımına gidilmeden kalıp söz terimi deyimler, atasözleri, ikilemeler vb. unsurlar için çatı terim olarak kabul edilmiştir.

2.2.1. Çekirdek sözler

Temel söz varlığını son zamanlarda üzerinde en çok durulan terimlerden biri olarak değerlendiren Demir; bu kavramı kişinin sahip olduğu konuma, içinde bulunduğu yaş grubuna veya devam ettiği eğitim öğretim kademesine göre bilmesi gereken (asgari) sözlerin toplamı olarak tanımlamıştır (Demir, 2016: 145).

Aksan, bir dilin temel söz varlığı veya çekirdek sözcükler olarak adlandırılan öğelerden oluştuğu görüşündedir. Bu öğelerin başında insan organlarının adları gelmektedir. İnsanların başlıca ihtiyaçlarını karşılayan yemek, içmek, uyumak, gitmek, gelmek, almak, vermek gibi kavramlar ona en yakın kişileri ifade eden akrabalık adları, sayılar ve insanın maddi ve manevi kültürü içinde yer alan farklı kavramların bu öğelerden sayılabileceğini belirtmiştir. Çekirdek sözcüklerin kapsamını ise şöyle ifade etmiştir: “Maddi kültür denince bilim dilinde flora ve fauna adı altında toplanan değişik kavramlar da aynı çerçeve içine girmektedir. Flora insanın çevresinde yer alan, onun yaşamıyla yakından ilgili bulunan bitkileri (buğday, mısır, pirinç gibi toplumun beslenmesini sağlayanları) içermekte, fauna ise aynı çevrede bulunan ve insanların, bir bölümünden yararlandıkları özellikle tarım ve hayvancılıkta insanlara yarar sağlayan hayvanları göstermektedir.” Aksan, kimi toplumlarda bu kavramların öneminin ve değerinin başkalarına göre çok büyük ayrım gösterdiği ifade ederek tarım ve hayvancılıkla uğraşanlar için öküz, sığır kavramları ne derece önem taşıyorsa deniz kıyısında balıkçılıkla geçinenler için de balık kavramının o ölçüde önemli olduğunu söylemiştir (Aksan, 2018: 34-35).

Manevi kültür kapsamında olan dinler, kutsal kavramlar ve kişilerle, gelenek, göreneklerle alakalı sözlerin de temel söz varlığı kapsamında düşünülmesinin gerekliliğini belirten Aksan bu görüşünü; Köktürkler zamanında Türklerin bağlı oldukları Gök dini’nde (şamanizm) yer, gök, su, ateş gibi sözlerin kutsal kavramlar

olmasından dolayı Köktürkler zamanında yazılan metinlerde tengri, “gök tanrı”, kök “gök ve mavi”, sub, “su”, yir “yer” ve ot “ateş” sözcüklerinin sıkça yer almasına ve Türklerin yerleşik yaşama geçtikten sonra benimsemiş oldukları farklı dinlerdeki terimlerin dildeki varlığına dayandırmaktadır (Aksan, 2018: 35).

Dilin zaman içerisinde gelişim gösteren ve değişime uğrayan canlı bir varlık olduğu bilinmektedir. Aksan, Türkçenin temel söz varlığındaki değişimin çok az olduğunu söyleyerek çekirdek sözcüklerin dışında kalan, farklı somut ve soyut kavramları yansıtan diğer sözcüklerin de yeni anlamlar kazanabildiğini ya da kaybolup unutulabildiğini belirtmektedir (Aksan, 2018: 36).

İnsan yaşamı hakkında önemli ipuçları veren çekirdek sözler, insanın temel ihtiyaçlarına karşılık gelen sözlerdir. İnsanın kültürel özelliklerini, sahip olduğu temel söz varlığını inceleyerek tespit etmek mümkündür. Kültürel mirası zengin olan toplumların temel söz varlığı açısından zengin olduğu sonucuna ulaşılabilir. Bu bağlamda öğrencilerin kültürümüzü öğrenebilmeleri ve aktarabilmeleri için yaş seviyesine ve sınıf düzeyine uygun temel söz varlıkları belirlenmeli; hazırlanacak okuma ve ders kitapları, çekirdek sözler göz önünde bulundurularak hazırlanmalı; kitaplardaki metinlerin, temel söz varlığını yansıtacak nitelikte olmasına özen gösterilmelidir.

2.2.2. Deyimler

Türk Dil Kurumunun sözlüğüne göre deyimler, genel olarak gerçek anlamından az da olsa uzaklaşmış kendine özgü bir anlam ifade eden kalıplaşmış söz öbekleridir.¹

Aksan, deyimleri bir başka ulusla yaşanan kültür alışverişi sonucunda -ondan çevrilme, alınma değilse- bir dili konuşan toplumun dünyaya bakış açısını, yaşam şeklini, çevre şartlarını, gelenek ve göreneklerini, inançlarını, önemseydiği varlıklar ile kavramları, kısacası, maddi ve manevi kültürünü ifade eden, o toplumun düşünce tarzını, hatta nükte ve buluşlarını ortaya koyan, dilbilim bakımından olduğu kadar

¹ <https://sozluk.gov.tr/> Erişim tarihi: 14.01.2022

yazın ve halkbilim bakımından da önem arz eden sözcükler olarak tanımlar (Aksan, 2019: 91).

Çotuksöken'e göre deyim en az iki sözcükten kurulan, sözcükleri anlam değişmesine uğrayıp yeni bir anlam kazanarak kalıplaşmış söz öbekleridir (Çotuksöken, 2004: 83).

Aksoy'a göre deyim; bir kavramı, bir durumu ya cazip bir ifadeyle ya da özel bir yapı içinde belirten ve çoğunluğunun gerçek anlamlarından farklı bir anlamı olan kalıplaşmış sözcük topluluğu ya da tümcedir (Aksoy, 1988: 52).

Aksoy (1988: 38), deyimlerin başlıca özelliklerini şöyle ifade etmiştir:

- Deyimler kalıplaşmış ifadelerdir. Deyimi oluşturan sözcüklerin yerine, aynı anlama gelen sözcükler kullanılamaz, deyimlerin söz dizimi bozulamaz. Bu nedenle gel zaman git zaman deyim, gel vakit git vakit olarak değiştirilemez.
- Deyimlerin anlatımı; dil dökmek, gözü dönmek deyimlerinde olduğu gibi kısa ve özlüdür.
- Deyimler, çoğunlukla birden fazla kelimeden oluşmaktadır.

Aksoy ve Çotuksöken deyimlerin en az iki sözcükle kurulduğunu ifade etmiştir (Aksoy, 1988: 39; Çotuksöken, 2004: 83). Aksan, farklı bir görüş bildirerek akşamcı, kaşarlanmış, sudan, gözde vb. sözlerin tek sözcükten meydana gelen deyimler olduğunu ifade etmiştir. Bununla birlikte, incir çekirdeğini dolduramaz gibi, cümle hâlinde olan deyimlerin de olduğunu belirtmiştir (Aksan, 2019: 91).

Sakaoğlu ve Alptekin, deyimlerin başlıca özelliklerini daha detaylı olarak açıklamaktadır:

- Deyimler, atasözleri gibi kalıplaşmış sözlerdir kelimelerinin yerlerinde bile değişiklik yapılamaz.
- Deyimlerde de atasözlerinde olduğu gibi az sözle çok şey anlatılmak istenir.
- Deyimler en az iki sözcükten meydana gelir.

- Deyimler genel kural özelliği taşıyan sözler değildir.
- Deyimler genellikle mastar hâlinededir.
- Deyimlerin de atasözleri gibi birer hikâyesi bulunur.
- Bir yazarın deyim ve atasözünü yerli yerinde kullanması onun dile hâkimiyetini ifade etmesi açısından önemlidir.
- Hem deyim, hem de atasözü özelliği taşıyan deyimler bulunmaktadır.
- Deyimlerde de atasözlerindeki gibi iç kafiye bulunmaktadır: azıcık aşım, ağrısız başım vb.
- Deyimlerde de atasözlerinde olduğu kadar çok olmasa da söz sanatları örnekleri bulunur. Hanımeli, aslanağzı, kar gibi (benzetme) (Sakaoğlu ve Alptekin, 2012).

Deyimler, anlam ve yapı bakımından farklı gruplara ayrılabilir. Aksoy tarafından bir kelime grubunun hangi nitelikte olduğunu belirleyebilmek için deyim çeşitleri tespit edilmiştir (Aksoy, 1988: 497).

- a) Deyimlerin büyük çoğunluğunu sözcükleri mecaz anlamda kullanılanlar oluşturur: “gönlü akmak, dört elle sarılmak” vb..
- b) Deyimlerin bazıları, iki yargı taşır ve kendi içinde ahenklidir: “iki arada bir derede, kim kime dum duma” vb.
- c) Deyimlerden bazıları öykü ya da konuşma biçimindedir: “– Tencere dibin kara – Seninki benden kara” vb.
- d) Bazı deyimler kaynağını bir öyküden ya da olaydan alır: “Bir Köroğlu bir Ayvaz”, “Yorgan gitti, kavga bitti.” vb.
- e) Bazı deyimler gelenek, görenek ve inanış ifade eder: “Ağzından yel alsın.” vb.
- f) Deyimlerden bazıları ise ifade güzelliği gözetilmeden kurulmuştur: “Ağzını hayra aç.” vb.
- g) Kimi deyimler özel biçimlerle oluşturulmuştur: “aç açına, tepesi üstüne” vb.
- h) Kimi deyimler de eksilteli anlatım şeklindedir: “bugün yarın (ya

bugün ya da yarın)” vb.

- i) Aynı sözcüğün tekrarlanmasıyla oluşmuş ikilemelerin haricindeki bazı ikilemeler deyim olarak kabul edilmiştir: “abuk sabuk, karman çorman, yalan dolan” vb.
- j) Kimi deyimler bir sözcükle yardımcı eylemden meydana gelmiştir. Bu sözcüklerin birlikte kullanılmaları sonucu yeni bir anlam ortaya çıktığından bu söz grupları deyim olarak kabul edilir: “bel bağlamak, ihtimal vermek, oruç tutmak, rahatına bakmak” vb. (Aksoy, 1988: 498-508).

Araştırmacıların belirlemiş olduğu deyim özelliklerinin pek çok açıdan benzerlik gösterdiği söylenebilir.

Deyimler, söz varlığının önemli bir kısmını oluşturur. Dilin özelliklerini yansıtmaları yönüyle bir dilin iyice öğrenilmesi için bilinmesi elzem olan sözlerdir. Bir dilin dilbilgisi kuralları, sözcükleri bilinse de deyimleri öğrenilmedikçe o dil tam olarak öğrenilmiş sayılmaz (Aksan, 2020/II. C.:82).

Farklı şekillerde oluşmuş, kaynağını çeşitli olaylardan alan kültür mirasımız olan deyimlerin sayısı ile ilgili net bir bilgi bulunmamakla beraber (Onan ve Özçakmak: 2014), Hengirmen (1998) Türkçenin söz varlığında yaklaşık 10.000 deyim olduğunu ifade etmektedir. Çotuksöken (2004) hazırladığı atasözleri ve deyimler sözlüğünün ikinci kısmında yaklaşık 5000 deyim tanımlayarak sunmuştur. Deyimlerin sözlü kültür ürünleri olmasından dolayı sayısının net bir şekilde ifade edilmesinin güç olduğu söylenebilir. Söz varlığında yer alan sözlerin bazı kaynaklarda deyim olarak ele alındığı bazı kaynaklarda ise deyim olarak değerlendirilmediği görülmektedir. Yüceol Özezen (2001), deyimler üzerine yapılan çalışmalarda, deyim olarak değerlendirilen bazı sözlerin, deyim olmayan atasözü, kalıp söz ya da sıradan birleşik fiil gibi yapıları kapsadığını belirtmektedir. Bu sebeplerle Türkçe ders kitaplarında bulunan nitelikli söz varlığı unsurlarının incelendiği bu çalışmada metinlerde yer alan deyimlerin sıklık listeleri, alanında uzman öğretim üyelerinden görüş alınarak oluşturulmuştur.

2.2.3. Atasözleri

Atasözleri, Türk Dil Kurumunun sözlüğünde “uzun deneme ve gözlemlere dayanılarak söylenmiş ve halka mal olmuş, öğüt verici özellik taşıyan söz, deme, mesel, sav, darbimesel” olarak tanımlanmıştır.

Bir dilin söz varlığı kapsamında yer alan atasözleri; bir toplumun bilgeliğini, tecrübelerini, dünya görüşünü ve ifade gücünü yansıtan, yüzyıllar boyu canlılığını koruyabilen sözlerdir (Aksan, 2018: 41).

Sağlam; nesilden nesile aktararak günümüze kadar gelen kısa ve kalıplaşmış özsözler biçiminde rastladığımız atasözlerinin, daha önceki kuşakların yargılarını ve gözlemlerini genellikle dilsel bir imge şeklinde, bizlere hayatımızda yol gösteren birer kural olarak sunduğunu ifade etmiştir (Sağlam, 2001: 46).

Aksoy, atasözlerinin atalarımızın uzun yaşam tecrübesi sonucunda bilgece öğütler veren düşüncelerin ürünü, güzel ve özlü ifade kalıplarına sahip kesin yargılar taşıyan anonim ve geleneksel olan sözlü kültür ürünleri olduğunu söylemiştir. Aksoy (1988), atasözlerinin özelliklerini şöyle ifade etmiştir;

- Atasözleri kalıplaşmıştır. Atasözlerindeki sözcüklerin yerine başka sözcükler kullanılamaz. Söz dizimi değiştirilemez.
- Atasözleri doğa olaylarının oluşumunu nakleder.
- Atasözleriyle az sözcükle çok şey anlatılır.
- Atasözleri kısa ve özlü ifadelerdir.
- Atasözleri genellikle bir, iki cümleden meydana gelir.
- Denemelere ve mantığa dayanarak doğrudan doğruya ahlâk dersi veren ve nasihatte bulunan atasözleri de bulunmaktadır.
- Atasözlerinin bir bölümü, toplumsal olayların meydana gelişini anlatırken insanlara ders de verir.
- İnanışları anlatan atasözleri de mevcuttur (Aksoy, 1988: 15-19).

Atasözleri, deyimlerle benzer özellikleri bulunan kalıplaşmış sözlerdir. Aksan, Türkçede 5000 civarında atasözü olduğunu tahmin edildiğini ifade etmiştir

(Aksan, 2018). Bu bağlamda dilimizin atasözleri bakımından zengin bir dil olduğu söylenebilir. Kültürel mirasımız olan, anlatımı daha güçlü ve etkili kılan atasözü ve deyimlerin, dilimizin bu değerlerinin, Türkçe ders kitaplarındaki metinler aracılığıyla öğrencilere aktarılması onların söz varlığı gelişimi açısından önem taşımaktadır.

2.2.4. Diyalog-Dilek Sözleri

Her toplumda belli durumlarda söylenmesi âdet hâline gelmiş bazı sözler yer alır. Bu sözler; insanların birbirlerine selam verirken, gördüğü iyilik karşılığında teşekkür ederken, evlenen çocuk sahibi olan veya yeni bir işe başlayan kişileri tebrik ederken, yemekten önce veya yemekten sonra söylenen iyi dilek ifade eden sözler olabildiği gibi bir kişiyle ilgili olumsuz düşünceleri beddua olarak dile getiren sözler de olabilir (Erol ve Özkan, 2007: 14).

Kalıp sözler (diyalog-dilek sözleri), deyimler ve atasözleriyle benzerlik gösteren söz varlığı unsurlarıdır. Bir dildeki kalıp sözler, o dili konuşan toplumun kültürünü yansıtmakta, onun inanışları ve insani ilişkileri ile gelenek ve görenekleri hakkında detaylı bilgi vermektedir (Canbulat ve Dilekçi, 2013: 19).

Alanyazın incelendiğinde diyalog-dilek sözlerinin çoğunlukla kalıp söz/kalıplaşmış söz olarak adlandırıldığı görülmektedir (Erol ve Özkan, 2007; Gökdayı, 2008; Bulut, 2012; Canbulat ve Dilekçi, 2013). Aksan (2018) kalıp söz teriminin yanında ilişki sözü terimini de kullanmıştır (Aksan, 2018: 42). Karademir (2019b) kalıp söz teriminin; atasözleri, deyim, ikileme gibi söz varlığı unsurlarına, bu unsurların kalıplaşmış olması yönüyle, çatı terim olması gerektiği görüşündedir ve kalıp söz/kalıplaşmış söz teriminin yerine diyalog-dilek (dualar, beddualar) söz terimini kullanmıştır. Bu çalışmada da kalıp söz terimi kalıplaşmış söz varlığı unsurlarının çatı terimi olarak kabul edildiğinden günlük hayatta kullanılan iletişimi sağlayan sözler için diyalog-dilek sözü terimi kullanılmıştır.

Diyalog-dilek sözlerinin karşılığı olarak kalıp sözler (ilişki sözleri) ifadesini kullanan Aksan, söz varlığı öğeleri içinde bulunan bu öğelerin, bir toplumun bireyleri arasındaki ilişkiler sırasında kullanılması âdet olan birtakım sözler olduğu

belirtmiştir. Aksan’a göre afiyet olsun, affedersiniz, güle güle oturun gibi sözler ilişki sözleri yani kalıp sözlerdir (Aksan, 2018: 42).

Gökdayı, diyalog-dilek sözlerini kavram alanlarına göre tasnif etmiştir. Buna göre diyalog-dilek sözleri ifade ettikleri anlamlara göre şöyledir: Allah razı olsun gibi hayır, dua ve iyi dilek ifade edenler; lanet olsun, Allah kahretsin gibi küfür veya beddua ifade edenler; Allah çarpsın Allah aşkına, aklına şaşayım gibi duygusal tepkileri ifade edenler; günaydın, selamünaleyküm, hayırlı sabahlar gibi selamlaşma ifade edenler; hoşça kal, görüşürüz gibi ayrılık ifade edenler; şeytan kulağına kurşun, nazar değmesin gibi batıl inanışları ifade edenler; Saatiniz var mı?, Ateşiniz var mı? gibi istek anlamı taşıyanlar; sözünü balla kestim, estağfurullah gibi konuşanı ya da dinleyeni yüceltme ifade edenler; emredersiniz, amenna, âmin gibi bir isteği kabul ya da reddetme bildirenler; ben sana gösteririm, ağzına acı biber sürerim gibi dinleyeni uyarma, tehdit etme, eleştirme ifade edenler; tarih tekerrürden ibarettir gibi genel bir davranışı ya da düşünceyi bildirenler; ellerinizden öperim, ayıptır söylemesi gibi gelenek ve görenekleri yansıtanlar; Allah bilir, Allah kerim, kadere meydan okunmaz gibi dinî inanışları gösterenler; hemşehrim memleket nere? gibi soru sorarak cevap isteyenler; pardon, affedersin gibi özür anlamı taşıyanlar; berhudar ol, aferin, gibi ödüllendirme anlamı taşıyanlar; teşekkürler, zahmet oldu gibi teşekkür, minnet ifade edenler (Gökdayı, 2008: 101-102).

Gökdayı (2008)’nın tasnifi incelendiğinde diyalog-dilek sözlerinin hayatın her alanında kullanılan kalıp sözler olduğu görülmektedir. Öğrencilerin iletişim bağlamında kendilerini geliştirebilmeleri, düşündüklerini ve hissettiklerini doğru bir şekilde ifade edebilmeleri, anladıklarını uygun bir biçimde aktarabilmeleri için günlük hayatta kullanılan diyalog-dilek sözlerine hâkim olmaları gerektiği söylenebilir. Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde yer verilen diyalog-dilek sözlerinin bu bağlamda öğrencilerin toplumsal hayatı ve söz varlığına katkıda bulunacağı ifade edilebilir.

Kalıp söz olma yönüyle diyalog-dilek sözlerinin atasözü, deyim ve ikilemelerle benzerlik gösterdiği ifade edilebilir. Diyalog-dilek sözleri tıpkı atasözü ve deyimler gibi kültürümüzü yansıtan nitelikli söz varlığı unsurlarıdır. Bu çalışmada bazı diyalog-dilek sözlerinin Türk Dil Kurumunun sözlüğünde deyim olarak ele

alınması bu durumun ispatı niteliğindedir (hoşça kal gibi). Bu sebeple diyalog-dilek sözlerinin sıklık listeleri alanında uzman öğretim üyelerinden görüş alınarak oluşturulmuştur.

2.2.5. İkilemeler

İkilemeler, adından da anlaşılacağı üzere iki sözcükten meydana gelen, anlatıma ahenk, derinlik ve akıcılık katan, pekiştirici özellikleriyle ilk yazılı belgelerimiz olan Orhun Yazıtlarında da karşımıza çıkan yapılardır (Akyalçın, 2019: 92).

Aksan, dünya dillerinde de ikilemelere benzer yapıların bulunduğunu; ancak ikilemelerin, Türkçede bambaşka bir yer tutarak anadilimizin anlatım gücüne büyük bir katkı sağladığını söylemiştir (Aksan, 2019: 14).

Hatipoğlu, atasözleri ve deyimlerin hafızalarda yer almasına yardımcı olan özelliklerin başında ikilemelerin geldiğini, Türkçedeki deyimlerin neredeyse hepsinde ikileme çeşitlerinden birine rastlandığını ifade etmiştir. Deyimleri uzun anlatımlardan çok daha etkili kılan özelliğin, yapılarındaki ikilemeler olduğuna dikkat çekmiştir (Hatipoğlu, 1981: 12).

Zülfikar’a göre ikilemeler; sürekliliği anlatır, anlamı pekiştirip zenginleştirir, söyleyişe ahenk katar. İkilemeler, ses ve söz benzerliği sağlayarak tabii sese daha çok yaklaşmak, iki kelimeyle bir kavramı adlandırmak, ortaklaşa yeni bir anlam elde etmek için birincil veya ikincil biçimlerin tekrarlanmasıdır (Zülfikar, 2018: 161).

Karahan, ikilemeleri; bir nesneyi, bir hareketi, bir niteliği karşılamak için aynı görevdeki iki kelimenin oluşturduğu söz grubu olarak tanımlamıştır (Karahan, 2015: 61).

Ergin, ikilemeleri “tekrarlar” olarak nitelendirerek ikilemelerin aynı cinsten iki kelimenin peş peşe getirilmesi ile oluşan kelime grupları olduğunu ve tekrarların kuvvetlendirme, çokluk ve devamlılık işlevlerinin bulunduğu ifade etmiştir (Ergin, 2004: 377). Ergin’e göre ikilemeler dört çeşittir. Bunlar; ağır ağır, hızlı hızlı gibi aynen tekrarlar; eğri büğrü, falan filan gibi eş manalı tekrarlar; bata çıka, iyi kötü, alt

üst gibi zıt manalı tekrarlardır. Dördüncü çeşit olan ilaveli tekrarları ise adam madam, koştı moştı gibi sözcük başına bir ses ilavesiyle yapılanlar ve güpegündüz, masmavi gibi sözcük başına bir ya da iki hece ilavesiyle yapılanlar olarak ikiye ayırmıştır. Tek başına anlamlı olmamakla beraber ek olmayan, tekrarlardaki uydurma kelimelerden sayılabilecek unsurları ayrı yazmak gerektiğini ifade ederek bu tür ikilemeleri “düpe düz, “yem yeşil” şeklinde yazmıştır. Türk Dil Kurumunun sözlüğünde² bu ikilemeler bitişik olarak yer almaktadır (Ergin, 2004: 377-379).

Aksan’a göre ikilemeler, Türkçeye olağanüstü bir anlatım gücü ve zenginliği kazandırmaktadır. İkilemelerin anadilimizin biçim, söz dizimi, sözcükbilim ve anlambilim açısından önemli bir özelliğini oluşturan öğeler olduğunu belirten Aksan (2014b: 81), ikilemelerin türlerini şöyle ifade etmiştir:

1. Farklı sözcük türlerinden aynı sözcüğün tekrarlandığı ikilemeler: Ad: sayfa sayfa, kapı kapı, sokak sokak; Sıfat: yeşil yeşil, koca koca, sıcak sıcak; Zarf-fiil: durup durup, geze geze, giderken giderken; Zarf: yavaş yavaş, zaman zaman, açık açık; Fiil: oturur oturur, durdu durdu, yazmış yazmış; Ünlem: vay vay, of of, oh oh vb.
2. Farklı sözcük türlerinden eş anlamlılarla kurulan ikilemeler: Sıfat: doğru dürüst, derme çatma; İsim: ev bark, çarşı pazar; Zarf: sarmaş dolaş, açık seçik; Zarf-fiil: düşünüp taşınıp, ezile büzüle; Eylem: yazdı çizdi, ağlamış sızlamış; Sıfat-fiil: yenmez yutulmaz, bitmiş tükenmiş, vb.
3. Farklı sözcük türlerinden zıt anlamlılarla kurulan ikilemeler: Sıfat: uzak yakın, büyük küçük; İsim: ölüm kalım, yer gök; Zarf-fiil: otura kalka, bata çıka; Zarf: bugün yarın, ileri geri; Eylem: geldi gitti, durdu durmadı; Sıfat-fiil: gelen giden, olur olmaz vb.
4. Yansımali ikilemeler: a) Sadece oluş, hareket veya bir durum için kullanılan ikilemeler: bıcır bıcır (konuşmak), mışıl mışıl (uyumak) vb. b) Derece bildiren çeşitli biçimleri bulunan yansımali ikilemeler: takır takır, tıklar tıklar, takır tukur vb. c) Her iki sözcüğü de aynı seslerden oluşan yansımali ikilemeler: ciyak ciyak, çıtır çıtır vb. ç) Bir ögesi

² <https://sozluk.gov.tr/> Erişim tarihi: 03.01. 2022

değişik ünsüz veya ünlülerden oluşan yansımali ikilemeler: paldır küldür, vb. d) Yansımali eylemlerden oluşmuş zarf-fiillerle kurulu ikilemeler: oflaya puflaya vb.

5. Ön sesi “m” sesi ile değiştirilerek tekrarlanan ikilemeler: araba maraba, gezi mezi vb.; Özel isimlerde: Paris Maris, Ali Mali vb. (Aksan, 2018: 205-208).

Özkan, alanyazındaki çeşitli tanımları yorumlamış ve ikileme teriminin genel bir tanımına ulaşarak bu tanımın, gemination, reduplication, hendiadyoin ve repitation karşılığı olarak ifade edilen kavramın üst dil işlemini oluşturmaktan uzak olduğunu ifade etmiştir. “İkileme” terimi yerine daha kapsayıcı olduğunu düşündüğü “tekrarlar” terimini kullanmıştır. Özkan, tekrar yapıları dörde ayırmıştır. Bunlar sesbirimsel tekrarlar, biçimbirimsel tekrarlar, sözcükbirimsel tekrarlar ve anlambirimsel tekrarlardır (Özkan, 2011).

Bilim insanları tarafından benzer şekillerde tanımlanan ve çeşitlendirilen ikilemeler, Türkçenin söz varlığının zengin unsurları arasında yer almaktadır (Hatipoğlu, 1981; Ergin, 2004; Özkan, 2011; Aksan, 2014b; Karahan, 2015; Aksan, 2018; Zülfikar, 2018; Aksan, 2019).

2.2.6. Tekerlemeler

Tekerlemeler, Türk Dil Kurumunun sözlüğünde³ genel olarak masalların başında bulunan “Bir varmış bir yokmuş. Evvel zaman içinde, kalbur saman içinde.” gibi kafiyeli giriş veya ara sözler olarak tanımlanmıştır.

Tekerlemeler şekil, konu, muhteva ve işlevleri bakımından sınırları tam ve kesin olarak çizilememiş halk edebiyatı ürünleridir. Tekerlemelerde anlam olarak birbirleriyle ilgisi bulunmayan düşünceler peş peşe sunulur. Tekerlemeler, çocuklara oyun ve masallar yoluyla dil alıştırmaları olarak kullanılmıştır. Çocuklara yaşlarına uygun olan tekerlemeler öğretilmelidir. Çocuklar tarafından oyun, bayram, tören gibi

³ <https://sozluk.gov.tr/> Erişim tarihi: 17.12.2021

geleneksel hâle gelmiş etkinliklerde okunan söylenen küçük türküler, basmakalıp sözler tekerlemeleri temsil eder (Kurudayıoğlu ve Potur, 2015: 42-43).

2.2.7. Özlü Sözler

Kalıplaşmış sözler her dilde mevcuttur. Bu sözler; genel olarak hükümdarların, düşünürlerin, tanınmış kişilerin, sanatçıların belirgin bir durum karşısında ifade ettikleri, dilden dile yayılarak dünyaya mal olmuş sözlerdir. Kalıplaşmış sözler, bir dilin söz varlığı içerisinde özgün hâliyle veya olduğu gibi çevrilerek yerini alır. Olduğu gibi çevrilerek alınan sözler çoğunluktadır. Sinoplu Diogenes'in "Gölge etme, başka bir ihsan istemez(m)" ve J. Caesar'ın "Sen de mi Brutus" ifadeleri Türkçeye çevrilerek aktarılan kalıplaşmış sözlere örnek olarak gösterilebilir (Aksan, 2018: 43).

Aksan'ın söz varlığı tasnifinde tanınmış kimselerin, düşünürlerin, sanatçıların belli bir durumda, belli bir olay sonucunda söyledikleri dünya çapında bilinen sözler kalıplaşmış söz terimi ile karşılanmaktadır (Aksan, 2019: 43). Bu çalışmada kalıplaşmış/kalıp söz terimi tüm kalıp sözlere çatı terim olarak düşünüldüğünden (Karademir, 2019b) bu sözler için "özlü sözler" terimi kullanılmıştır.

Özlü sözlerin toplumların haklarında az çok bilgi sahibi olduğu, eylemleriyle toplum hayatında farklılık oluşturmuş, tarihte yeri olan tanınmış kimselerin sözleri olduğu düşünüldüğünde; bu sözlerin Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde yer almasının önem arz ettiği söylenebilir. Öğrencilerin, bu ünlü kişilerin sözlerinden feyzalarak düşünce dünyalarını şekillendirebileceği, çeşitli konularla ilgili farkındalık kazanabileceği ifade edilebilir.

2.2.8. Çeviri Sözler

Türkçenin söz varlığı unsurları arasında deyim, atasözü gibi dilimizin öz malı olan sözlerin yanında toplumlar arası etkileşimden kaynaklı olarak dilimize çevrilmiş sözler de mevcuttur. Aksan, bu çeviri sözcüklerin kavramların aktarılması yoluyla dile yerleştiğini ifade ederek bu sözcüklerin tam çeviri (yüz suyu dökmek), yarı çeviri (gam yemek), bağımsız çeviri (şaheser), ve anlamı etkilenenler (yıldız) olmak üzere dörde ayrıldığını belirtmiştir (Aksan, 2018: 46-49; 2020/III. C. :33-35).

Dinsel, bilimsel metinlerde, edebiyat ve sanat kavramlarında Arapça ve Farsçadan Türkçeye aktarılan yüzlerce çeviri bulunmaktadır ve özellikle son 20-30 yılda İngilizcenin bütün dünyada artan etkisi Türkçeye de sirayet etmiştir (Aksan, 2018: 50).

2.2.9. Yabancı Sözcükler

Günümüz dünyasında toplumların diğer toplumlardan soyutlanmış bir şekilde var olmaları mümkün değildir. Özellikle coğrafi olarak birbirine yakın olan toplumlar arasında yaşanan kültür alışverişi, dillerin söz varlıklarını etkilemektedir. Aydoğan, bu alışverişte bir sınır, bir ölçü olması gerektiğini belirterek Türkçenin son yıllardaki en büyük sorununun, bünyesine aldığı yabancı sözcükler olduğunu ifade etmiştir (Aydoğan, 2001). Türk Dil Kurumu, Türkçeye henüz yerleşmemiş ancak yerleşme eğiliminde olan güncel yabancı sözcüklere karşılıklar bulup önermeye çalışmaktadır.⁴

Alanyazın incelendiğinde yabancı sözcükler için alıntılar, ödünçlemeler gibi terimlerin de kullanıldığı görülmüştür (Karaağaç, 1997; Vural ve Böler, 2008). Karaağaç, alıntıları; niteliklerine göre üç gruba ayırmıştır. Bunlar ödünç kelime, melez kelime ve anlam aktarması yoluyla yapılan kelimelerdir (Karaağaç, 1997: 503-507). Yazar; Türkçede bulunan kelimeleri, başka bir dilin seslerine, konuşma biçimine benzeterek Türklerden dünyaya yayılan kahve ve yoğurt kelimelerini cafe/coffee ve yoghurt şeklinde yazıp söylemeye çalışanları, kendileriyle ve toplumlarıyla barışamayıp başkalarına özenen kayıp kimseler olarak değerlendirmiştir (Karaağaç, 1997: 501).

Aksan'a göre yabancı dillerden alınan unsurlar iki bölümde incelenmelidir. Bunlardan ilki, sözcükbilimde alışılmış terimleriyle yerleşmiş yabancı sözcüklerdir. Bu sözcükler dilin ses eğilimine ve dilin kurallarına uyum sağlamış, yabancılığı belli olmayan sözcüklerdir. Farsça kökenli kösele ve çerçeve; Arapça kökenli sabun, sandık gibi sözcükler bu sözcüklere örnek olarak verilebilir. Yabancı dillerden alınan unsurlardan ikincisi yerleşmemiş yabancı sözcüklerdir. Bu sözcükler dilin ses eğilim

⁴ <https://www.tdk.gov.tr/> Erişim Tarihi: 05.05.2022

ve kurallarına uymazlar ve yabancı oldukları hemen belli olur. Türkçede bulunan oksijen, lokomotif, devalüasyon gibi sözcükler bunlara örnektir (Aksan, 2018: 37).

Karademir (2019b) duvar, suret gibi sözlerin yerleşmiş yabancı sözcükler; oksijen, lokomotif gibi sözlerin ise yerleşmemiş yabancı sözcükler olarak adlandırılmasının sorunlu bir yaklaşım olduğu görüşündedir. Köylüden kentliye oksijen ve lokomotifi hemen hemen herkesin bildiğini ifade ederek bu unsurların yerleşik unsurlar olduğunu söylemiştir. “Yerleş(me)miş’ten maksat kelimelerin, ses düzenleri açısından Türkçeye uyum sağlayıp sağlamadığı olduğuna göre ayırım/adlandırma da bu çerçevede olmalıdır.” (Karademir, 2019b). Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin söz varlığının belirlenmeye çalışıldığı bu araştırmada yabancı söz listeleri, alanında uzman öğretim üyelerinden görüş alınarak, fonetiği ve kökeni (Arapça, Farsça, İngilizce, Fransızca, İtalyanca vb.) dikkate alınmaksızın anlamı herkes tarafından bilinmediği düşünülen sözlerden oluşturulmuştur.

2.2.10. Terimler

Aksan’a göre her dilde mevcut olan terimler; fizik, matematik, felsefe, toplumbilim gibi bilim dallarından sahne sanatlarına; mimariden, kuyumculuk, marangozluk gibi zanaatlar da dâhil olmak üzere geniş bir çerçevesi olan bu dallara ait kavramlardır. Yazar, bir ülkenin dilindeki terim söz varlığının gelişmesini bilim, teknik, sanat ve zanaat dallarındaki gelişmişlik düzeyine bağlamıştır (Aksan, 2018: 43-44).

Terimlerin genel olarak tek bir kavrama karşılık geldiğini ifade eden Zülfikar, terim türetme yollarını şöyle belirlemiştir: örnekseme (kurultay, yargıtay vb.), kelimelerin kök ve gövdelerine yapım ekleri getirilerek terim türetme (karşılaşma, dokumacılık vb.), kelimeleri birleştirme (kilometre, basketbol vb.), kelime türlerini değiştirme (yumru kök, kıkırdak doku vb.), halk ağızlarından kelime aktarma yoluyla (köken, töz, oylum vb.), tarihî Türkçe metinlerden kelime aktarma (yoğunluk, arıtmak, şahit), çağdaş Türk lehçelerinden yararlanma (bağlılık, seçki vb.) (Zülfikar, 2011: 157-182).

Zülfikar, terim türetmenin yabancı dillerden bir sözü tercüme etmek olmadığına, Türkçe olarak kısa ve en kapsamlı biçimde ifade edebilmek olduğuna dikkat çekmiştir (Zülfikar, 2011: 156).

2.2.11. Özel İsimler

Özel isimler, Türk Dil Kurumunun sözlüğünde bir kişiye, benzerlerinden ayrı özelliklere sahip olan varlığa veya topluluğa verilen ad olarak tanımlanmıştır.⁵

Ergin'e göre, özel isimler diğer varlıklar arasında tam bir benzeri olmayan varlıkların hususi adlarıdır. Bu varlıklar şahıs, yer, müessese, kitap gibi varlıklardır. Kelime olarak bir anlam ifade etmeyenlerin hususî ad olduklarını belirtmek için ortak isimlerden yapılanların (Yıldırım, Demir, Arslan, Kurtuluş gibi) kelime anlamlarının düşünülmemesi ve has isim olduklarının belli olması için has isimlerin baş harflerinin büyük yazılması gerektiğini ifade etmiştir (Ergin, 2004: 218-219).

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan Türk Millî Eğitiminin Genel Amaçları ve Temel İlkeleri arasında öğrencilerin: Millî, manevi, ahlaki, tarihî, kültürel, sosyal değerlere önem vermelerinin sağlanması, millî duygu ve düşüncelerin güçlendirilmesi, Türk ve dünya kültür ve sanatına ait eserler aracılığıyla estetik ve sanatsal değerleri fark etmelerinin ve benimsemelerinin sağlanması yer almaktadır (TDÖP, 2019: 8). Okuma ve dinleme/izleme metinlerinde önemli şahsiyet, eser isimleri ile kültürel veya sanatsal açıdan önem arz eden yer isimleri bulunmaktadır. Bu bağlamda Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde yer alan özel isimlerin öğrencilerin kültürel gelişimine katkı sağladığı söylenebilir. Bu bilgiler doğrultusunda özel isimler söz varlığı listelerine alınmış ve Ergin (2004)'in ifade ettiği gibi listelerde baş harfleri büyük yazılarak gösterilmiştir.

2.3. Söz Varlığının Türkçe Öğretimindeki Yeri ve Önemi

Gelişmiş bir söz varlığına sahip olmanın bireysel ve toplumsal açıdan önemi bilinmektedir. Türkçe dersi öğretim programlarında da öğrencilerin söz varlığını,

⁵ <https://sozluk.gov.tr/> Erişim tarihi 09.12.2021

anlama ve anlama becerileri kapsamında zenginleştirmek için hazırlanan amaç ve kazanımlar yer almaktadır.

Öğrencilerin söz varlığının gelişmesinde şüphesiz en önemli ders Türkçe dersidir (Sever, 2003). Öğrenciler Türkçe dersi kazanımları kapsamında yer alan amaç ve hedefler doğrultusunda anlama ve anlatma becerilerini geliştirirler. Alanyazın incelendiğinde araştırmacıların söz varlığının eğitim öğretimdeki yerine dikkat çektikleri görülmektedir.

Karagöl ve Tarakçı'ya göre dil öğretiminde esas amaç, öğrencinin anlama ve anlatma becerilerini geliştirmektir. Araştırmacılar dört temel dil becerisi olan dinleme/izleme, konuşma ve okuma becerilerine yönelik kazanımların öğrencilerde istenen seviyede şekillenmesinin söz varlığı olarak ifade edilen sözcük dağarcığının geliştirilmesiyle mümkün olacağını belirtmişlerdir (Karagöl ve Tarakçı, 2019: 150).

Tosunoğlu, aynı dili konuşan insanların birbiriyle anlaşabilmesi için ortak bir kelime servetine ihtiyaç olduğunu ifade ederek bu ihtiyacın temel kelime servetinin oluşturulmasını zorunlu kıldığını söylemiştir. Bu sebeple temel kelime servetinin eğitim öğretimde önemli bir yere sahip olduğunu dile getirmenin gerekliliğinden bahsetmiştir (Tosunoğlu, 1999).

Sever, dört temel dil becerisinin gelişmesinde söz varlığının çok mühim bir yeri olduğunu ifade etmiştir. Sever'e göre söz varlığı zengin olan kişi dilin öğrenme alanlarını daha etkili kullanır. Öğrencilerin okuduklarını ve dinlediklerini doğru anlaması, düşüncelerini söz ve yazıyla etkili biçimde aktarması söz varlığının zenginliğine bağlıdır (Sever, 2015).

Çeçen, dilini yani kelime hazinesini yaşıyla doğru orantılı olarak geliştirememiş bir öğrencinin; derslere ilgi duyamayacağını, öğretmenlerin sınıfa anlattıklarını ve ders kitaplarında okuduklarını anlayamayacağını ve anladıklarını anlatamayacağını belirtmiştir. Bu durumda öğrencinin derslerinde başarılı olmasının imkânsız olduğunu söyleyerek eğitim öğretim hayatında başarılı olabilmede kelime hazinesinin önemini vurgulamıştır (Çeçen, 2002: 8).

Benzer bir görüşe sahip olan Kavcar vd., öğrencilerin sözcük dağarcıklarını olması gerektiği gibi zenginleştirebilmek için Türkçe derslerinde özellikle metin incelemesi, dilbilgisi ve yazma çalışmaları sırasında gerçek ve mecazi anlamlı sözcükler, eş anlamlı ve karşıt anlamlı sözcükler, yazılışı aynı anlam değişik (sesteş) sözcükler ile deyim ve terimlerin kullanılışı üzerinde titizlikle durulması gerektiğini ifade etmiştir. Zengin bir söz varlığına sahip olan öğrencinin insan ilişkileri, öğrenme başarısı bakımından diğer öğrencilere üstünlük sağlayacağını; derslerde ve gerçekleştirilen etkinliklerde daha kolay başarıya ulaşacağını dile getirmiştir (Kavcar vd., 2016: 16).

Araştırmacıların görüşlerinden yola çıkılarak öğrencinin sahip olduğu söz varlığı ile akademik başarı arasında doğrudan bir bağlantı olduğu söylenebilir. Eğitim öğretim sürecinde öğrencilere Türkçenin söz varlığının aşamalı bir şekilde kazandırılması gerektiği aşikârdır. Bilindiği üzere farklı sınıf kademesindeki öğrenciler, zihinsel ve fiziksel olarak farklı gelişim özelliklerine sahiptir. Bu bağlamda öğrencilere kazandırılması hedeflenen söz varlığının da nicelik ve nitelik olarak farklılık göstermesi beklenir. Göçer'e göre kelime dağarcığı yaşına ve sınıf seviyesine uygunluk gösteren öğrenciler, anlama ve anlatma kapsamındaki dil becerilerini geliştirmede, dil bilgisi konularıyla ilgili kavramları ve kuralları kavramada büyük bir üstünlüğe sahiptir (Göçer, 2009: 1027).

Demir, söz varlığının okuma becerisinin gelişmesine katkı sağladığını; bir metinden en kısa sürede en yüksek verimi alacak bir okuma becerisine sahip olmanın, ancak planlı bir eğitimle mümkün olabileceğini söylemiştir. Bu eğitimin temel özelliğinin kontrollü uygulamalara dayalı olması gerektiğini, yaş gruplarına veya eğitim öğretim kademelerine göre belirlenmiş temel söz varlığını esas alarak yazılan kitaplar ile diğer dokümanların hem okuma eğitiminde hem de söz varlığını geliştirmede kullanılabilecek ideal materyaller olduğunu ifade etmiştir (Demir, 2016: 155). Karadağ ve Kurudayıoğlu da benzer bir görüşle ders kitaplarının kelime hazinesi açısından öğretmenlerin en büyük yardımcısı olduğunu belirtmiş, her sınıf seviyesindeki ders kitabında toplam ve farklı kelime sayılarının kontrol altında olması ve sınıf seviyeleri arasında toplam ve farklı kelime artışının dereceli olarak gerçekleştirilmesi gerektiğini söylemişlerdir. Ayrıca, kitaplar yazılırken öğrencilerin

kelime hazinelerinin dikkate alınması, farklı yayınevlerinin hazırladığı ders kitaplarının aynı yaş ve seviyedeki öğrencilere ortak bir kelime hazinesi kazandırma stratejisinin olmasının gerekliliğini dile getirmişlerdir (Karadağ ve Kurudayıoğlu, 2010: 425). Karatay, ilköğretimin birinci sınıfından itibaren çocuğun her an etkin olarak kullanabileceği ve iletişimde ihtiyaç duyacağı kelime hazinesinin, her yaş ve sınıf düzeyine göre sistemli ve aşamalı olarak öğrencilere kazandırılması gerektiğini belirtmiştir (Karatay, 2007b: 63).

Türkçe dersi öğretim programının somut göstergesi olan Türkçe ders kitapları, söz varlığına katkı sunabilecek en önemli kaynaklardan biridir (Aytan vd., 2018: 4). Çiftçi ve Çeçen'e göre bir ders kitabı, öğrencinin yaşına ve ilgi düzeyine uygun bilişsel ve duyuşsal becerilerle donatılmış zengin metinlerden oluşan, öğretim programlarının benimsediği ilkelerden hareketle hazırlanan, içerdiği bilgileri öğrenciye aktaran basılı eğitim öğretim materyalleridir (Çiftçi ve Çeçen, 2007). Kitaplardaki metinler sayesinde öğrenciler Türkçenin inceliklerinin, güzelliklerinin farkına varır, Türkçenin kurallarını öğrenir ve bu metinlerle öğrencilerin Türk dilini en güzel şekilde kullanmaları sağlanır (Özbay, 2009: 171).

Bu bağlamda ders kitaplarının taşıdığı özellikler söz varlığı hususunda önem arz etmektedir. Ders kitaplarının özellikleri Millî Eğitim Bakanlığı Ders Kitapları ve Eğitim Araçları Yönetmeliği'nin 6. Maddesinde yer almaktadır. Bu özelliklerden bazıları şunlardır: Ders kitapları; eğitim ve öğretim programının amaçladığı kazanımları kapsar, görsel tasarım ve içerik tasarımı öğrenmeyi destekleyecek nitelikte ve öğrencilerin gelişim özelliklerini dikkate alarak yapılır, kazanımları destekleyici nitelikte hazırlanır, hangi kazanımı desteklediği ve teknik özellikleri gibi tanımlayıcı bilgileri uygun olarak etiketlenir.⁶ Bu bağlamda Türkçe ders kitaplarına alınacak metinler seçilirken de metinlerdeki söz varlığının, Türkçe Dersi Öğretim Programı'ndaki kazanımları desteklemesi beklenir.

2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda söz varlığına dair kazanımlar yer almakta ve bu kazanımlar sınıf seviyelerine göre farklılık göstermektedir.

5. sınıf söz varlığı kazanımları şunlardır:

T.5.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının

⁶ <http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1605.pdf> Erişim tarihi: 15.08.2021

anlamını tahmin eder.

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için görseller, sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

T.5.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

T.5.3.7. Kelimelerin eş anlamlılarını bulur.

T.5.3.8. Kelimelerin zıt anlamlılarını bulur.

T.5.3.9. Eş sesli kelimelerin anlamlarını ayırt eder.

T.5.3.10. Kökleri ve ekleri ayırt eder.

T.5.3.11. Yapım ekinin işlevlerini açıklar (TDÖP, 2019: 36).

6. sınıf söz varlığı kazanımları şunlardır:

T.6.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

T.6.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

T.6.3.7. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder. İsim çekim ekleri (çoğul eki, hâl ekleri, iyelik ekleri ve soru eki) üzerinde durulur.

T.6.3.8. İsim ve sıfatların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.6.3.9. İsim ve sıfat tamlamalarının metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.6.3.10. Edat, bağlaç ve ünlemlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.6.3.11. Basit, türemiş ve birleşik kelimeleri ayırt eder.

T.6.3.12. Zamirlerin metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.6.3.13. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir (TDÖP, 2019: 40).

7. sınıf söz varlığı kazanımları şunlardır:

T.7.3.5. Bağlamdan hareketle bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için

sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

T.7.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

T.7.3.7. Metni oluşturan unsurlar arasındaki geçiş ve bağlantı ifadelerinin anlama olan katkısını değerlendirir. Oysaki, başka bir deyişle, özellikle, ilk olarak ve son olarak ifadeleri üzerinde durulur.

T.7.3.8. Metindeki söz sanatlarını tespit eder. Kişileştirme (teşhis), konuşturma (intak), karşıtlık (tezat) ve abartma (mübalağa) söz sanatları verilir.

T.7.3.9. Çekim eklerinin işlevlerini ayırt eder. a) Fiil çekim ekleri (kip ve kişi ekleri) üzerinde durulur. b) Fiillerde anlam kayması konusu üzerinde durulur.

T.7.3.10. Basit, türemiş ve birleşik fiilleri ayırt eder.

T.7.3.11. Zarfların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

T.7.3.12. Fiillerin anlam özelliklerini fark eder. İş (kılış), oluş ve durum fiillerinin anlam özellikleri üzerinde durulur.

T.7.3.13. Anlatım bozukluklarını tespit eder (TDÖP, 2019: 44).

8. sınıf söz varlığı kazanımları şunlardır:

T.8.3.5. Bağlamdan yararlanarak bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

a) Öğrencilerin tahmin ettikleri kelime ve kelime gruplarını öğrenmek için sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü vb. araçları kullanmaları sağlanır.

b) Öğrencinin öğrendiği kelime ve kelime gruplarından sözlük oluşturması teşvik edilir.

T.8.3.6. Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.

T.8.3.7. Metindeki söz sanatlarını tespit eder.

T.8.3.8. Metindeki anlatım bozukluklarını belirler.

T.8.3.9. Fiilimsilerin cümledeki işlevlerini kavrar.

T.8.3.10. Geçiş ve bağlantı ifadelerinin metnin anlamına olan katkısını değerlendirir.

T.8.3.11. Metindeki anlatım biçimlerini belirler (TDÖP, 2019: 48).

Kazanımlar incelendiğinde her sınıf seviyesinde, okuma becerisi kapsamında, söz varlığıyla ilgili kazanımlara yer verildiği görülmüştür. Buna göre programda

öğrencilerin söz varlığı gelişimine önem verildiği söylenebilir. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nın amaçları arasında söz varlığına yönelik olarak “okuduğu, dinlediği/izlediğinden hareketle, söz varlığını zenginleştirerek dil zevki ve bilincine ulaşmaları; duygu, düşünce ve hayal dünyalarını geliştirmelerinin sağlanması” ifadesinin yer alması da bu durumu kanıtlar niteliktedir (TDÖP, 2019: 8). Sınıf seviyesine göre farklılık gösteren kazanımlar genelde söz varlığını geliştirmede yardımcı bir unsur olan dil bilgisi konularından oluşmaktadır. Türkçe Dersi Öğretim Program'ında söz varlığı kazanımlarının sadece okuma becerisinin kazanımları kapsamında ele alındığı görülmektedir. Dinleme becerisinin de öğrencilerin aktif kelime hazinesine katkıda bulunduğu düşünüldüğünde söz varlığı kazanımlarına dinleme becerisi kapsamında da yer verilmesi gerektiği söylenebilir.

Türkçe dersinin oluşturacağı fırsatlar öğrencilerin yeterli ve belirli olmayan söz varlıklarının geliştirilmesini, düzeltilmesini sağlar (Calp, 2007: 163). Türkçe öğretiminde kullanılan materyallerin niteliği artarsa Türkçe öğretiminin niteliği de artar. Bu sebeple hazırlanan her sınıfın kitabının, bir sonraki kitabı geliştirici nitelikte olması gerekmektedir (İşeri, 2007: 72; Aytaş, 2001). İşeri, Türkçe programının amacına uygun bir şekilde öğrencilerin dil bilincini ve duyarlılığını edinebilmeleri için öğretim ortamlarında yer alan ders kitaplarındaki metinler seçilirken, resmedilirken ve işlenirken özen gösterilmesi gerektiğini belirtmiştir (İşeri, 2007: 61). Karakuş'a göre Türkçe derslerinde öğrencilere öğretilmesi gereken kelimeler, kelime grupları, atasözleri, deyimler, terimler vb. onların günlük hayatlarında karşılaşılabilecekleri; kendi duygularını, düşüncelerini, isteklerini yaşlarına ve seviyelerine göre ayrıntılı olarak anlatabilmede işlerine yarayacak kelimeler, kelime grupları, deyimler, terimler vb. sözler olmalıdır (Karakuş, 2002: 384). Bu bağlamda ders kitabına alınacak metinlerin; söz varlığı bakımından zengin, farklı söz varlığı unsurlarına yer veren, öğrencilere okuma alışkanlığı kazandırabilecek, öğrencilerin günlük hayatlarında kullanabilecekleri sözleri barındıran nitelikli metinler olması gerektiği söylenebilir.

Araştırmacılar, Türkçe ders kitapları için seçilen metinlerin sahip olması gereken özelliklerle ilgili görüşler sunmuşlardır. Sever vd., Türkçe derslerinde seçilen metinlerin öğrencilerin duygu ve düşünce eğitiminde büyük sorumluluklar

üstlendiğini belirterek öğrencilerin ilköğretim birinci sınıftan itibaren Türkçenin ifade gücünü yansıtan, onların dil gelişimlerine ve ihtiyaçlarına uygun özgün metinlerle karşılaşmaları gerektiğini ifade etmiştir (Sever vd., 2020: 20). Sever, Türkçe öğretiminin gerçekleştirilmesinde en önemli araç olan metinlerin Türkçenin anlatım gücünü ve güzelliğini yansıtması, öğrenciyi olumsuz yönde etkileyecek iletiler (şiddet, karamsarlık, vb.) içermemesi; öğrencilere okuma sevgisi ve alışkanlığı yanında, estetik duyarlık da kazandıracak bir nitelik taşıması gerektiğini dile getirmiştir (Sever, 2003: 30).

Dilidüzgün, metinlerin konularının öğrencilerin bilgi, ilgi ve gereksinimlerine uygun olması ve öğrencide dil eğitiminin yanı sıra duygu ve sanat eğitimi de sağlayıcı bir nitelik taşıması gerektiğini ifade etmiştir. Öğrencilerin metinleri anlayabilmelerinin ve metin üretebilmelerinin, doğru iletişim kurabilmeleri için gerekli donanımına sahip olabilmelerinin iyi metin örnekleriyle karşılaşmalarına bağlı olduğunu söylemiştir (Dilidüzgün, 2017: 117).

Türkçenin söz varlığının metinlere ne ölçüde yansıdığını belirleyebilmek için araştırmacılar tarafından sıklık çalışmaları yapılmaktadır. Sıklık çalışmalarına değinmeden önce bu kavramı tanımlamak yerinde olacaktır. Türk Dil Kurumunun sözlüğünde sıklık kavramı; sıkça geçme, kullanımı sık olma durumunu ifade etmektedir (TDK, 2019). Sıklık çalışmalarının dil öğretimi konusunda yararlı olduğunu ifade eden Vardar’a göre sıklık, belli uzunlukta bir konuşmada ya da yazıda aynı dilsel olgu ya da birimin gerçekleşme sayısıdır (Vardar, 2007: 174-175). Türkçedeki sıklık araştırmaları incelendiğinde Pierce (1960), Göz (2003) ve Ölker (2011)’in çalışmalarının bu alandaki kapsamlı çalışmalar olduğu söylenebilir.

Moğul, söz varlığını ele almada sıklık çalışmalarının önemli bir yere sahip olduğunu, ilk sıklık çalışmalarının İngilizce ve Almancada yapıldığını ifade etmiştir. Bu çalışmaların daha sonra farklı dillerde de yapıldığından bahsetmiştir. “Eldridge’nin Six Thousand Common English Words (1911), Thorndike’in Teacher’s Word Book (1921), bu eserin güncellenmiş haliyle piyasaya sürülen baskısı olan Teacher’s Word Book 30,000 Words (1944), West tarafından oluşturulan General Service List of English Words (1953) derlemi, Le Français Fondamental (1972), 1990-2012 yılları arasında bilim dünyasına kazandırılan COCA

(Contemporary Corpus of American English) başlıca örnekler arasında sayılabilir.” (Moğul: 2019: 205).

Aksan’a göre temel söz varlığındaki sözler, en fazla tekrarlanan sözcükler olması sebebiyle, sıklık çalışmaları yapan araştırmacılar için büyük önem taşımaktadır. Aksan; sıklık listelerinin, belli metinler incelenerek hangi sözcüklerin daha yüksek sayıda geçtiğinin belirlenmesiyle oluşturulduğunu ifade etmiştir. Kimi bilginlerin, sıklık sayımlarıyla elde edilen dizgelerde ilk sırayı alan 1000 sözcükle normal metinlerin % 80’inden fazlasının anlaşılabilirdiğini kaydettiklerinden bahsetmiştir (Aksan, 2020/III. C.: 20). Ölker, sıklık çalışmalarıyla ilköğretim öğrencilerine başlangıç aşamasında hangi kelimelerin öğretileceğinin belirlenebileceğini, böylelikle nadir olarak kullanılan kelimelerin öğretilmesi için zaman harcanmadan en kısa sürede en çok verim alınacağını ifade etmiştir (Ölker, 2011: 58).

Alanyazın incelendiğinde, araştırmacıların söz varlığı öğretiminin önemine değinerek söz varlığı öğretimini ve bu alanda yapılan sıklık çalışmalarını farklı açılardan ele aldığı görülmüştür. Araştırmacılar, söz varlığı öğretimiyle ilgili sorunları dile getirerek söz varlığı araştırmalarında karşılaşılan güçlükleri ortaya koymuşlardır. Sorunların çözümüne yönelik öneriler sunmuşlardır.

Karadağ; söz varlığı çalışmalarının, öğrencilerin kelime bilgisini belirlemeye, bu yolla eğitim sürecinde geliştirmeye, dolayısıyla kelime öğretimine referans oluşturduğunu ifade etmiştir (Karadağ, 2019: 17).

Baş ve Demirci, 2. sınıf Türkçe ders kitabında bulunan metinlerle çalışma kitaplarındaki etkinlikleri söz varlığı bakımından karşılaştırmıştır. Ders ve çalışma kitaplarında yer alan söz varlığı unsurları karşılaştırıldığında ortak kelimelerin sayıca az olduğu, kelime öğretimi sürecinin belli bir ölçüte dayandırılmadan rastgele gerçekleştirildiği anlaşılmıştır. Baş ve Demirci, kelimelerin yanında söz varlığı unsurlarının da dikkate alınması ve öğrencilere zengin bir dil hedefi kazandırılması gerektiğini söylemişlerdir (Baş ve Demirci, 2015: 18).

Baş ve Karadağ, alanda yapılan çalışmaların sonuçlarına göre Türkçe ders kitaplarının söz varlığı açısından yetersiz olduğunu söyleyerek okul öncesinden orta öğretimin sonuna kadar, her sınıf seviyesinde öğretilmesi hedeflenen kelime, deyim, atasözü, ikileme vd. söz varlığı unsurlarının listelerinin hazırlanması ve bu yönde oluşturulacak ölçütlerin ders kitabı yazarları ve çocuk edebiyatı yazarları ile paylaşılması gerektiğini ifade etmişlerdir (Baş ve Karadağ, 2012: 101).

Sever'e göre ders kitaplarında Türk dilinin zengin anlatım imkânlarını yansıtan metinlere yeterince yer verilmemesi Türkçe öğretiminin önemli sorunlarından biridir (Sever, 2015: 31). Karatay, Türkçe ders kitapları aracılığıyla öğrencilere dilin yapıtaşları olan kelimelerin ve kelimelerden meydana gelen deyim ile tamlama hâlindeki kelime grubu gibi dil birimlerinin kazandırılmaya çalışıldığını belirtmiştir. Karatay'a göre ders kitabı hazırlayan ve denetleyen kurumlar ile kitap yazarlarının ortak ölçütlerinin olup olmadığı, kitapların sözlük çalışmaları bölümünde yer alan ve öğrencilere kazandırılmak istenen kelimelerin nicelik ve nitelik bakımından hangi ölçüde denk olduğu, ders kitaplarındaki kelimelerin türü ve bu kelimelerin ders kitaplarında hangi sıklıkta yer aldığı, öğrencilere ortak kültür ve dil edindirme politikası bakımından oldukça önemlidir (Karatay, 2007a: 50-51). Türkçe için yaş ve düzeye göre hangi sözcüklerin ne sıklıkla öğretileceği ile ilgili çalışmaların noksanlığından kitaplarda öğretilmek için seçilen sözcükler yazarların kişisel deneyimlerine kalmaktadır (Pehlivan, 2003: 91). Yaylı; öğretim programları hazırlanırken ders kitabı yazarlarına yol gösterecek, sınırları ve serbestileri belirleyecek ilkelerin net ve anlaşılır bir biçimde açıklanmasının önemine dikkat çekerken (Yaylı, 2018: 39); Kurudayıoğlu ve Karadağ, ders kitaplarının nicelik ve nitelik özellikleri bakımından seçimini yapan ve uyulması gereken ölçütleri belirleyen MEB Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının kelime hazinesi bağlamında herhangi bir ölçüt belirlememiş olmasını büyük bir eksiklik olarak değerlendirmişlerdir. Bu hususta devletin bir eğitim politikası belirlemesi gerektiğini söylemişlerdir (Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2006: 342).

Karakuş, okullarımızda hangi yaş grubundaki çocuğa ne kadar kelime öğretileceğinin tam olarak tespit edilemediğini belirtmiştir. İngilizlerin ve Almanların okul öncesi düzeyindeki çocuklara 2000 kelime, 7-12 yaş grubundaki

çocuklara ise en az 5000 kelime öğretmeyi hedeflediğini ve eğitimde hedef gösterdiklerini dile getirmiştir. Bu rakamların bizim için de geçerli olduğunu vurgulamıştır (Karakuş, 2002: 121). Tağa; ders programlarında kelime seçimi bağlamında herhangi bir stratejinin bulunmadığını, öğretim programında öğrencilere öğretilmesi gereken kelimelere dair bir çerçeve çizilmediğini ve kelime listelerine yer verilmediğini belirterek hedef kelimelerin seçimine bir standart getirilmesi gerektiğini ifade etmiştir (Tağa, 2016: 165-166). Bu gereklilikten hareketle araştırma yapan Keklik; 0-6 yaş grubu için 1200, 7-11 yaş grubu için 1800 kelime olmak üzere 0-11 yaş grubu için 3000 kelimeden meydana gelen bir kelime listesi hazırlamıştır (Keklik, 2009: 4).

Demir; temel söz varlığının her seviyeye göre ayrı ayrı belirlenmesiyle Türkçe öğretimindeki sorunlardan birçoğunun çözülmüş olacağı, böylelikle ders kitapları hazırlanırken yapılan yanlışların ve var olan belirsizliklerin kendiliğinden ortadan kalkacağı görüşündedir. Her kademe için belirlenmiş söz varlığının sorunların çözümüne önemli bir katkı sağlayacağını söylemiştir (Demir, 2016: 152).

Baş, söz varlığı alanında yapılmış çalışmalarda yaşanan sorunları araştırarak bu çalışmalarda kelime kavramının farklı biçimlerde benimsendiğini ve bu durumun söz varlığı araştırmalarının niceliğinde değişiklikler ve tutarsızlıklar meydana getirdiğini belirtmiştir. Bu sebeple alanda yapılan çalışmalarda kelime kavramının benimsenme biçiminin ortak olması gerektiğini ve bu biçimin “taban” olması gerektiğini ifade etmiştir (Baş, 2011: 27-61). Kurudayıoğlu ve Karadağ’a göre kelimelerin çekim eklerinden arındırılmış kök veya gövde biçimleri kelimelerin “taban” hâlidir. Taban; kök, gövde ya da birleşik yapılar şeklinde olabilir. Taban kavramı kelimenin biçim ve anlam yapısını birlikte değerlendirmektir (Kurudayıoğlu ve Karadağ, 2005). Baş, kelimenin taban hâliyle kabulünün problemlerin ortadan kalkmasını sağlayacağı görüşündedir (Baş, 2011: 42).

Türkben, yaptığı araştırmada söz varlığıyla ilgili çalışmaları inceleyerek araştırmacıların; öğrencilerin kelime hazinesini ve ders kitaplarının söz varlığını belirlemek üzerine yoğunlaştığını, öğrencilerin söz varlığını geliştirmeye yönelik çalışmaların az sayıda olduğunu tespit etmiştir. Söz varlığı alanında yapılan çalışmalarda, Türkçe ders kitaplarının öğrencilerin söz varlığını geliştirmekte

yetersiz olduğu, onların yaş ve gelişim seviyelerine uygunluk göstermediğı sonuçlarına ulaşıldığını belirtmiştir (Türkben, 2018: 1019).

Program (TDÖP) incelendiğinde her sınıf seviyesinde sözlük, atasözleri ve deyimler sözlüğü kullanımı ile kazanıma yer verildiğı görülmektedir. Özbek, söz varlığı çalışmalarını incelemiş ve bu araştırmaların sonucunda elde edilen verilerin sözlüklere doğrudan katkı sağlayacak materyaller olarak görüldüğünü ifade etmiştir (Özbek, 2015: 37). Bu bağlamda Millî Eğitim Bakanlığı tarafından okutulması önerilen Türkçe ders kitaplarının söz varlığının belirlenmesi ve elde edilen sonuçlara göre her kademe için ayrı sözlükler oluşturulması gerektiğı söylenebilir. Bu sebeple Türkçe ders kitaplarının söz varlığı üzerinde yapılan araştırmalar, öğrencilerin ortak söz varlığı gelişimine katkı sağlaması yönüyle önem arz etmektedir.

Araştırmacıların görüşleri doğrultusunda söz varlığı öğretimindeki sorunların çözümü için Türkçe ders kitaplarında yer alacak metinlere ölçüt getirilmesi ve bu metinlerin Türkçenin nitelikli söz varlığı unsurları bakımından zengin olması, öğrencilerin seviyesine uygun hedef sözlerin belirlenmesi, öğrencilere öğretilecek söz sayılarının kademelere göre belirlenmesi, sınıf kademelerine uygun olarak ortak sözlükler hazırlanması gerektiğı söylenebilir. Araştırmacılara göre söz varlığı araştırmaları kapsamındaki sorunlar ise; kelime kavramının benimsenme şeklinin aynı olmasıyla, yazılı materyaller olan ders kitabı incelemelerinin yanı sıra öğrencilerin kelime hazinelerinde yer alan sözlerin incelenmesiyle büyük ölçüde çözülebilir.

2.4. İlgili Araştırmalar

Ülkemizdeki en kapsamlı söz varlığı çalışması Göz (2003) tarafından yapılmıştır. Göz “Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı” adlı çalışmasında, basın, hikâye, bilim, popüler bilim, güzel sanatlar, biyografi, hobi, din, okul kitabı ve çeşitli eserlerden seçtiğı metinlerle 1.006.306 kelimelik bir havuz oluşturarak, 22.693 farklı kelimeyi sıklıklarıyla birlikte listelemiştir.

Eğitim alanında yapılan en kapsamlı söz varlığı çalışmalarından biri Karadağ (2005) tarafından gerçekleştirilmiştir. Karadağ yaptığı araştırmada, öğrencilerin

kelime hazinelerinde yer alan kelimeler ile ders kitaplarındaki metinlerde yer alan kelimelerin ne oranda örtüştüğünü belirlemeye çalışmıştır. Ülkedeki tüm bölgeleri esas alarak okullarda 1-5. sınıf seviyesinden toplam 3135 öğrenciye yazılı anlatım çalışmaları yaptırmıştır. Araştırmanın ikinci bölümünde ise 1-5. sınıflarda kullanılan iki ayrı kitabı incelemiştir ve böylece verilerini elde etmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, öğrencilerin yaygın olarak kullandıkları kelimeler % 50 - % 60 arasında değişen oranlarda ders kitaplarında yer almamaktadır.

Benzer bir çalışma ilköğretim II. kademe öğrencileri ile aynı yöntem kullanılarak Kurudayıoğlu (2005) tarafından yapılmıştır. Toplam 1726 öğrenci ile gerçekleştirilen araştırmaya göre, ders kitaplarında ve öğrencilerde ortak olarak kullanılan kelimeler bulunmakla birlikte öğrencilerin yaygın olarak kullandıkları çoğu kelimenin ders kitaplarında bulunmadığı ortaya konmuştur. Bu sonuç, Karadağ (2005)'in çalışmasının sonucuyla örtüşmektedir.

Özer (2005), çalışmasında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından 6. sınıflar için hazırlanmış Türkçe ders kitaplarının kelime servetini araştırmıştır. Kavramların değerlendirmeye alındığı bu çalışmada ders kitaplarının, öğrencilerin kelime servetini artırmak için yetersiz olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Yalçın (2005)'in çalışmasında MEB Yayınları'nın 1 ve 5. sınıflar için hazırladığı Türkçe ders kitaplarından iki tanesinde yer alan söz varlığı unsurları; türlere göre dağılım, köken ve sıklık bakımından değerlendirilmiştir. Yalçın, kitapların bu açılarından yeterliliği ve öğretildiği yaş ile zihinsel gelişim sürecine uygun olup olmadığını tespit etmeye çalışmıştır. Araştırmanın sonucuna göre ilköğretim 1. ve 5. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinler, söz varlığı açısından yetersizdir. Metinlerdeki söz varlığının; öğrencilerin yaşlarına, zihinsel gelişim süreçlerine uygun olmadığı ve metinlerin öğretim ilkelerine uygun olarak hazırlanmadığını tespit edilmiştir.

Arslan Kutlu (2006), MEB Yayınları 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin söz varlığını incelemiştir. Çalışmada bu kitaplardaki metinlerin genel dizinleri ve farklı söz varlığı unsurları bakımından sınıf düzeyinde dizinler oluşturulmuştur. Elde edilen bulgularla genel olarak yapılan karşılaştırmanın

yanında sınıflar arasında çeşitli açılardan karşılaştırmalara da yer verilmiştir. Araştırmanın sonucunda Türkçe ders kitaplarının genel söz varlığı ve söz varlığı unsurları tespit edilmiştir. Sınıflar arası yapılan karşılaştırmaların sonuçlarına göre sözcük sayısı, sınıf düzeyi ilerledikçe artmaktadır.

Erkul (2008) 8. sınıf kademesindeki öğrenciler için hazırlanan Türkçe ders kitaplarında bulunan olaya dayalı metinlerdeki söz varlığının öğrencilerin söz varlığını nasıl etkilediğini araştırmıştır. Alanda yapılmış söz varlığı araştırmalarını dikkate alarak hangi kelimenin, ne kadar ve nasıl öğretileceğini tespit etmeye çalışmıştır. Erkul çalışmasında söz varlığı kavramını açıklayarak söz varlığının Türkçe Eğitimi Programındaki yerini değerlendirmiştir. Söz varlığını temel dil becerileri kapsamında incelemiş, söz varlığını geliştirmeyi amaçlayan etkinlikler ortaya koymuştur.

Ekmen (2009) çalışmasında 2005 Türkçe Dersi Öğretim Programı kapsamında Millî Eğitim Bakanlığının hazırlamış olduğu 7. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerin söz varlığını incelemiştir. Çalışmasında kitaptaki her metin için ayrı ayrı sözcük listeleri oluşturmuştur. Elde edilen veriler doğrultusunda bu ders kitabının söz varlığını ortaya koymuştur. Kitaptaki metinlerin söz varlığı bakımından yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Uludağ (2010) Talim ve Terbiye Kurulu'nun 2009-2010 Eğitim Öğretim yılında okutulmasını önerdiği beş tane 7. sınıf Türkçe ders kitabını söz varlığı açısından incelemiştir. Türkçe ders kitaplarındaki sözcüklerin sıklığının, özellikle listelerin ilk yüz sırasındaki sözcükler farklılık gösterse de genel olarak birbirleriyle örtüştüğü sonucuna ulaşmıştır.

Apaydın (2010) tarafından 2009-2010 eğitim öğretim yılında okutulan beş tane 6. sınıf Türkçe ders kitabının söz varlığı araştırılmıştır. Bu ders kitaplarında bulunan 100 metindeki bütün kelimeler değerlendirilmeye alınmıştır. Araştırmanın sonunda kitaplardaki bazı metinlerde yer alan sözcüklerin öğrencilerin yaş seviyesine uygun olmadığı görülmüştür. Çalışmada, bu ders kitaplarının öğrencilerin söz varlığını geliştirmek için yeterli olmadığı ve onların gelişim özelliklerine uygunluk göstermediği tespit edilmiştir.

Eğilmez (2010), ilköğretim Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin söz varlığının ilköğretimin 4. kademesindeki öğrencilerin yazılı anlatımlarına ne ölçüde aktarılabildiğini araştırmıştır. Farklı sosyoekonomik düzeyde olan dördüncü sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarındaki söz varlığı ile MEB Yayınları 4. sınıf Türkçe ders kitabında bulunan metinlerin söz varlığını belirlemeyi, bu veri kaynaklarını karşılaştırarak aralarında bulunan farklılıkları ve benzerlikleri tespit edebilmeyi amaçlamıştır. Alan araştırması yönteminin kullanıldığı çalışmada tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, sosyoekonomik seviye yükseldikçe öğrencilerin söz varlığı da genel anlamda artmaktadır. Bununla birlikte atasözü ve deyim kullanımı bakımından alt sosyoekonomik seviyedeki öğrenciler daha başarılıdır. Çalışmada, bütün sosyoekonomik düzeylerde ortak olarak kullanılan sözcüklerin, toplam sözcüklerin %29'unu içerdiği belirlenmiştir. Öğrencilerin yazılı anlatımları ile ders kitabı arasında yapılan karşılaştırmada ise ders kitabının sözcük, deyim ve ikileme kullanımı bakımından öğrencilere göre daha ileri düzeyde olduğu; bununla birlikte ders kitabında hiç atasözü bulunmadığı, öğrencilerin yazılı anlatımlarında ve ders kitabında ortak olarak kullanılan sözcüklerin ise toplam sözcüklerin %37'sini içerdiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Turhan (2010), 2009-2010 eğitim öğretim yılında öğrencilere okutulan beş tane farklı yayınevlerine ait 8. sınıf Türkçe ders kitabının söz varlığını araştırmıştır. Araştırmacı çalışmasında bu beş kitapta yer alan metinlerdeki sözcüklerin tamamını söz varlığı açısından incelemeye almıştır. Araştırmada hazırlanan ders kitaplarının toplam sözcük sayısı açısından birbirinden farklı olduğu, ders kitapları hazırlanırken söz varlığı bağlamında her kitaba aynı özenin gösterilmediği belirlenmiştir. Araştırmada Türkçe ders kitaplarının söz varlığı bakımından zengin olmadığı, metinlerin bu bağlamda yetersiz olduğu gibi sonuçlara ulaşılmıştır.

Tolğay (2011), 2007-2008 ve 2009-2010 eğitim öğretim yıllarında ilköğretim 4 ve 5. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinleri barındırdığı kelimelerin çeşitliliği açısından incelemiştir. Bu çalışmada verilerin; 4. sınıf kitabında 8 temada 40 metin, 5. sınıfta 8 temada 40 metin olmak üzere 80 metin üzerinden doküman incelemesi yoluyla toplandığı görülmektedir. 4. sınıf ve 5. sınıf düzeyleri arasında kelime çeşitliliğinin ve kelime türlerinin sayılarında düzenli bir artış ya da düşüşün

görülmediği, öte yandan sınıf seviyelerine göre seçilen metinlerde ve temalarda yapılan seçimlerin rastgele olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Uluçay (2011) MEB Yayınları ilköğretim 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinler ile MEB Yayınları ortaöğretim 9, 10, 11 ve 12. sınıf Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarındaki metinler üzerinde araştırma yapmıştır. Söz konusu ders kitaplarının söz varlığını değerlendirmeye alarak araştırmaya konu olan iki kademenin söz varlığını karşılaştırmıştır. İlköğretim Türkçe ders kitaplarının ortaokul Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarına söz varlığı bakımından alt yapı oluşturmadaki yeterlilik düzeyini belirlemeye çalışmıştır. Uluçay, incelediği ders kitaplarındaki metinlerde bulunan kelimelerin sıklık listelerini oluşturmuş, yapılan karşılaştırmanın sonunda ilköğretim Türkçe ders kitapları ile ortaöğretim Türk Dili ve Edebiyatı ders kitaplarında bulunan ortak kelimelerin oranının %29,9 olduğunu tespit etmiştir. Kelime hazinesi açısından ilköğretim ders kitaplarının ortaokul ders kitaplarına alt yapı oluşturma konusunda yetersiz olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Daharlı (2012) araştırmasında, 2010-2011 eğitim öğretim yılında öğrencilere okutulan üç farklı yayınevinin hazırladığı 5. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinleri söz varlığı açısından incelemiştir. Çalışma, ders kitaplarında bulunan 112 metin üzerine yapılmıştır. Sözcükler Cibakaya dizin programı yardımıyla belirlenmiştir. Yapılan analizlerin sonunda, 5. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde bulunan söz varlığı unsurlarından özel isimlerin, deyimlerin ve ikilemelerin sayıca fazla olduğu; atasözlerinin, tekerlemelerin ve kısaltmaların ise metinlerde az sayıda geçtiği belirlenmiştir.

Öz (2012) araştırmasında 2011- 2012 eğitim öğretim yılında 8. sınıf Türkçe derslerinde okutulan dört ayrı Türkçe ders kitabını söz varlığı bakımından değerlendirmiştir. Söz konusu kitaplarda toplam 121 metin bulunmaktadır. Bu metinlerdeki sözcüklerin sıklık listeleri oluşturulmuştur. Araştırmanın sonunda bahsi geçen kitapların söz varlığı ve söz varlığı unsurları bakımından farklılık gösterdiği tespit edilmiştir.

Uyar (2012), 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki bilgilendirici metinlerin öğrencilerin söz varlığına ne ölçüde katkı sağladığını araştırmıştır. Alan araştırması

yönteminin kullanıldığı çalışma iki boyutlu tasarlanarak öğrenciler ve ders kitapları üzerinde gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın verilerine göre söz konusu kitaplardaki metinlerin dağılımının hem sayı hem de tür bakımından farklılık göstermesi, kitapları okuyan öğrenciler arasında söz varlığı açısından dengesizliğe sebep olmaktadır. Araştırmanın sonuçlarına göre farklı okullarda eğitim gören kız öğrenciler erkek öğrencilerden daha fazla sözcük kullanmaktadır.

Büyükhellaç (2014), ortaokul Türkçe ders kitaplarını söz varlığı bakımından incelemiştir. Bu çalışmayla ortaokul Türkçe ders kitaplarının söz varlığı açısından ne tür özellikler taşıdığını belirlemeyi amaçlamıştır. Doküman incelemesi yoluyla toplanan verilerin içerik analizi ile çözümlendiği çalışmanın veri kaynağını 2012-2013 eğitim öğretim yılında okutulan MEB Yayınları'na ait ortaokul Türkçe ders kitapları oluşturmaktadır. Araştırmada genel söz varlığı ve söz varlığı unsurları incelenmiştir. Türkçe ders kitapları arasında yapılan karşılaştırmaların sonucuna göre farklı söz, deyim ve özel isim sayılarında 5, 6 ve 7. sınıfların kitaplarında düzenli bir artış bulunmaktadır. 8. sınıfların ders kitabında ise söz konusu unsurların sayısında azalma olmuştur. Bununla birlikte kitapların tamamı atasözleri açısından yeterli değildir. Kitaplardaki metinlerde en çok tekrarlanan 100 sözcük kitaplardaki toplam söz varlığını % 36-38 oranında yansıtmaktadır ve bu 100 öge içinde başka dillerden alınmış söz sayıları düzenli olarak artış göstermiştir.

Doğan (2016); 6, 7 ve 8. sınıf kademesindeki öğrenciler için hazırlanan Türkçe dersi çalışma kitaplarında bulunan etkinliklerdeki söz varlığı ve söz varlığı unsurları üzerine bir çalışma gerçekleştirmiştir. Kitaplarda yer alan bu kelime gruplarının öğrencilerin yaşlarına ve düzeylerine uygunluk gösterip göstermediğini araştırmıştır. Araştırmanın sonunda Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin söz varlığı bakımından yetersiz olduğunu ve öğrencilere kazandırılması gereken hedef ve becerilere yönelik nitelikleri bütünüyle karşılayamadığını saptamıştır.

Aksoy (2018) çalışmasında 5. sınıf kademesindeki öğrenciler için bir sözlük hazırlamayı amaçlamıştır. Bu çalışmanın temel kaynaklarını son üç yıl içerisinde 5. sınıflara dağıtılan Türkçe ders kitapları ve etkinliklerin bulunduğu çalışma kitapları oluşturmaktadır. Söz konusu kitaplarda bulunan söz varlıkları taranarak listeler hazırlanmıştır. Bu listelerden özel isimler çıkarılmış ve toplam 8056 söz varlığı

unsuru tespit edilmiştir. Hedef söz varlığında öğrencilerin önceden sahip oldukları sözler yer almayacağı için öğrencilerin ilk kez karşılaşılacağı sözcüklerin tespit edilmesi gerekmiştir. Bu sebeple 4. sınıflar için hazırlanmış olan Türkçe ders ve çalışma kitapları taranmış 4 ve 5. sınıfta ortak olarak kullanılan söz varlığı öğeleri hazırlanan sözlüğe alınmamıştır. Böylece yeni bir liste oluşturulmuştur. Oluşturulan bu yeni listenin 5. sınıf öğrencilerine yönelik hedef söz varlığı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Belirlenen hedef söz varlığı, 3347 söz varlığı ögesinden oluşmaktadır.

Kargın (2019) ortaokulun 6, 7 ve 8. sınıf kademelerine yönelik hazırlanmış Türkçe ders kitaplarındaki genel söz varlığını ve söz varlığı unsurlarını araştırmıştır. Nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesinin kullanıldığı çalışmada, 2018-2019 eğitim öğretim yılında okutulan üç farklı yayınevine ait Türkçe ders kitabındaki metinler incelenmiştir. Araştırmacı, söz konusu Türkçe ders kitaplarının söz varlığı bakımından farklılık gösterdiğini ve metinlerdeki kelime sayısı arttıkça farklı söz sayısında da artış olduğunu tespit etmiştir. Araştırmanın sonunda, Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin öğrencilerin sözcük hazinelerini geliştirme kapasitesine sahip olması gerektiği gibi öneriler yer almıştır.

Çolak (2019), yaptığı çalışmada 6. sınıf kademesinde bulunan öğrencilere kazandırılması gereken hedef söz varlığını belirlemiş ve bu söz varlığını göz önünde bulundurarak 6. sınıf öğrencileri için bir sözlük hazırlamıştır. Araştırma, MEB tarafından okutulması önerilen 6. sınıf Türkçe ders ve çalışma kitapları üzerinde yapılmıştır. Kitaplardaki metinlerde bulunan söz varlığı öğeleri farklı yöntemlerle listelenmiştir. Listelerde yer alan sözler madde başı olarak kabul edilerek 6. sınıf öğrencilerine yönelik sınıf temelli bir okul sözlüğü ortaya konmuştur.

Yavuz (2020) araştırmasında MEB'in 6. sınıf kademesindeki öğrenciler için hazırladığı Türkçe ders kitabı ile özel bir yayınevi tarafından hazırlanmış olan 6. sınıf Türkçe ders kitabında bulunan okuma metinlerini inceleyerek söz varlığı unsurlarını tespit etmiş, söz varlığını geliştirmeye yönelik etkinlikleri Türkçe Dersi Öğretim Programı çerçevesinde değerlendirmiştir. Araştırmanın sonunda okuma metinlerinde sık kullanılan söz varlığı unsurları belirlenmiş ve bu sözlerden oluşan söz varlığı listeleri hazırlanmıştır. İncelenen her iki Türkçe ders kitabında en sık kullanılan söz varlığı unsurunun özel isimler olduğu tespit edilmiştir. Araştırmacı özel yayınevi

tarafından hazırlanan Türkçe ders kitabında 125, MEB Yayınları'nın hazırladığı Türkçe ders kitabında ise 78 söz varlığı etkinliği olduğunu saptamıştır.

III. BÖLÜM

3. YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın modeli, inceleme nesnesi, verilerin toplanması ve verilerin analizi konularında açıklamalar yer almaktadır.

3.1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma betimsel tarama modelinde nitel bir araştırmadır. Araştırmada; 2019 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından okutulması tavsiye edilen 5, 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarının genel söz varlığını okuma ve dinleme/izleme metinlerinden hareketle tespit etmek ve deyim, atasözü, ikileme gibi nitelikli söz varlığı unsurlarını ortaya koymak amacıyla bu yöntem kullanılmıştır.

Betimsel tarama modelleri, geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2006: 77).

3.2. İnceleme Nesnesi

Araştırmanın inceleme nesnesi 2019 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından okutulması tavsiye edilen Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabı ile MEB Yayınevi'ne ait 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerdir.

Bu araştırmada incelenen dokümanlar öğrencilere dağıtılan Türkçe ders kitaplarında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinleridir. Ders kitaplarında yer alan bu metinlerin söz varlığı tespit edilmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda kitaplarda yer alan temalar ve metinlere dair bilgiler aşağıdaki tablolarda gösterilmiştir.

Tablo 1: 5. Sınıf (Anıttepe Yayıncılık) Türkçe Ders Kitabındaki Metinler

Temalar	Metinler	Yazarlar/Şairler/Çizenler
1. Tema: Birey ve Toplum	Memleket İsterim Hoşça Kalın, Güle Güle Anadolu’da Konukseverlik Gelenekseldir İlk Ders Çocuk ve Baloncu	Cahit Sıtkı TARANCI Feyza HEPÇİLİNGİRLER Mehmet ÖNDER Reşat Nuri GÜNTEKİN Yücel AKSOY
2. Tema: Millî Mücadele ve Atatürk	Mustafa Kemal’in Kağnısı Dumlupınar Savaşı 6 Mart 1915 Gecesi Bir Temmuz Gecesi Şahin Bey	Fazıl Hüsnü DAĞLARCA Ahmet KÖKLÜGİLLER Ramazan DEMİR Batuhan İSKENDER Hüseyin EMİROĞLU
3. Tema: Doğa ve Evren	Bu Nehir Bizim Okland Adası Deprem Sakın Kesme Yarın Gene Sabah Olacak	Nuran İBİŞ Gülten DAYIOĞLU Anıta GANERİ Çev. Türker ENİÇ Mehmet Emin YURDAKUL Nimetullah HAFIZ
4. Tema: Millî Kültürümüz	Kilim Vatan Yahut Silistre Boğaç Han Ali Kuşçu Geyik Ana	Fatih KISAPARMAK Namık KEMAL Dede KORKUT MEB Cengiz AYTMATOV
5. Tema: Vatandaşlık	Çocuk Bahçesindeki Bekçi Bilinçli Tüketici Özgürlük Sokak Çiftçi ile Çocukları	Üzeyir GÜNDÜZ Dursun BULUT Mehmet DAĞISTANLI Edmondo De AMİCİS Orhan Veli KANIK
6. Tema: Sağlık ve Spor	Karagöz Kibarlık Öğreniyor Çitlembik Spor ve Beden Tavşan ile Kaplumbağa Dedemin Öyküsü	Gülsüm CENGİZ Hızır OVACIK Bilim Çocuk Dergisi Ahmet EFE Şevki YÜCEL
7. Tema: Erdemler	İyiliğin Değerini Bilen Kim? Büyüklerle Saygı Yaşama Sevinci Paylaşım Bir Bardak Sütün Hatırı	Sennur SEZER, Adnan ÖZYALÇINER DİB Çocuk Kitapları Muzaffer İZGÜ Dursun BULUT Steve GOODİER Çev. Nuray BARTOSCHEK
8. Tema: Bilim ve Teknoloji	Barkod Sosyal Medya Psikolojinizi Etkiliyor Akıllı Ulaşım Sistemleri Aziz Sancar Pastör	Bilim Çocuk Dergisi Yeni Şafak gazetesi İbrahim SÖNMEZ Çağlar SUNAY Tarık USLU

Tablo 1’den anlaşılacağı üzere 5. sınıf Türkçe ders kitabında; “Birey ve Toplum, Millî Mücadele ve Atatürk, Doğa ve Evren, Millî Kültürümüz, Vatandaşlık, Sağlık ve Spor, Erdemler, Bilim ve Teknoloji” olmak üzere 8 tema vardır. Her

temada bir serbest okuma metni, bir dinleme metni ile farklı şair ve yazarlara ait üç okuma metni olmak üzere beş metin bulunmaktadır. Kitapta yer alan “İlk Ders, Bir Temmuz Gecesi, Sakın Kesme, Ali Kuşçu, Sokak, Tavşan ile Kaplumbağa, Paylaşalım, Aziz Sancar” dinleme, diğer metinler okuma metinleridir.

Tablo 2: 6. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabındaki Metinler

Temalar	Metinler	Yazarlar/Şairler/Çizenler
1. Tema: Okuma Kültürü	Bu da Benim Öyküm Arıyorum Canım Kitaplığım Heykeli Dikilen Eşek Cephane Sandığında Kitap	Mine SOYSAL Yusuf YANÇ Celal ÖZCAN Ahmet Şerif İZGÖREN Süleyman BULUT
2. Tema: Millî Mücadele ve Atatürk	Türk Askerinin Cesareti Yaşlı Nine 15 Temmuz 120 Çanakkale Türküsü’nün Hikâyesi	İsmail BİLGİN Süleyman BULUT Meclis Bülteni TBMM Ortak Özhan EREN Ünal DİRLİK
3. Tema: Bilim ve Teknoloji	Aziz Sancar İnsanlar Zamanı Eskiden Nasıl Ölçerdi? Teknoloji Bağımlılığı Bak Postacı Geliyor Selam Veriyor Atatürk’ün Geometri Kitabı	Suat TURGUT Bilge Nur KARAGÖZ TSE Öncü Çocuk Dergisi Gökçe ÖZDER Tuğba CAN
4. Tema: Erdemler	Vermek Çoğalmaktır Sevgi Diyen Çağlar Aşar Gümüş Kanat Balıkçıl Sır Tutamayan At Bakıcısı	Göksu BİROL Bestami YAZGAN Cahit UÇUK La FONTAİNE Neslihan BEYHAN
5. Tema: Doğa ve Evren	Merak Ettiklerimiz Afyon Su Kirliliği Kar Kristallerinin Peşinde Bir Yaşam Şimşekler ve Yıldırımlar	Mark BRAKE Çev. Turgut GÜRER Serhat ALBAMYA Asena MERİÇ Bilge Nur KARAGÖZ Tarık USLU
6. Tema: Millî Kültürümüz	Anadolu Tarhananın Öyküsü Ana dili Kara Tren Vatan Destanı	Rıza Tevfik BÖLÜKBAŞI TSE Öncü Çocuk Dergisi Bahtiyar VAHAPZADE Özhan EREN Halit Fahri OZANSOY
7. Tema: Sağlık ve Spor	Bisiklet Zamanı Yemek, İçmek ve Sindirmek Obezite Hakkında 10 Soru 10 Cevap Vazgeçmeyenlerin Hikâyesi Cirit	Meryem Arzu ARUNTAŞ Tarık USLU T.C. Sağlık Bakanlığı Broşürü MEB Selcen ÇİFTÇİ
8. Tema: Birey ve Toplum	Evet Efendim Sen de Bir İyilik Yap Dostluğa Dair	Mehmet Muhittin SEVİLEN Necati GÜNGÖR Halil CİBRAN

Tablo 2’den anlaşılaçağı üzere 6. sınıf Türkçe ders kitabında; “Okuma Kültürü, Millî Mücadele ve Atatürk, Bilim ve Teknoloji, Erdemler, Doğa ve Evren, Millî Kültürümüz, Vatandaşlık, Sağlık ve Spor, Birey ve Toplum” olmak üzere 8 tema vardır. Her temada bir serbest okuma metni, bir dinleme metni ile farklı şair veya yazarlara ait üç okuma metni olmak üzere beş metin bulunmaktadır. Kitapta yer alan “Heykeli Dikilen Eşek, 120, Bak Postacı Geliyor Selam Veriyor, Balıkçıl, Kar Kristallerinin Peşinde Bir Yaşam, Kara Tren, Vazgeçmeyenlerin Hikâyesi, Hacettepe” dinleme/izleme metinleridir. “120” metni aynı adı taşıyan filmten alınmış bir kesittir.

Tablo 3: 7. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabındaki Metinler

Temalar	Metinler	Yazarlar/Şairler
1. Tema: Duygular	Bir Dünya Düşünürüm Çiçek Dürbünü Ana İşsiz Kalınca Karadut Korku	Coşkun ERTEPINAR Kemal ÖZER Gülten DAYIOĞLU Çağatay GÜLER Bahtiyar VAHAPZADE
2. Tema: Millî Mücadele ve Atatürk	Atatürk’ü Gördüm Düşümde Müfteli Kadınlar ve Emin Astsubay Sığırtmacı Mustafa’nın Öyküsü Penceresi Sonsuzluğa Açılan Oda Gün Doğacak	Abdullah Rıza ERGÜVEN Ercan DOLAPÇI Süleyman BULUT Adnan BİNYAZAR Hadi BESLEYİCİ
3. Tema: Okuma Kültürü	Okumanın İşlevi Kitaplarla Kurulan Dostluk Okumak Düşünmek İçindir Anne Frank’ın Hatıra Defteri Hayat O Gün Çok Güzeldi	Emin ÖZDEMİR Coşkun ERTEPINAR Ekmel Ali OKUR Anna FRANK Çev. Can YÜCEL İpek AKKAN
4. Tema: Erdemler	Tahta Bisiklet Kurbacıyla İki Ördek Kızgın Bir Lira Akıllı Evlat Bir Adam, Bir Köy, Bir Orman	Hidayet KARAKUŞ La FONTAİNE Der. Tahsin YÜCEL İbrahim Zeki BURDURLU Naki TEZEL Jean GİONO Çev. Mustafa YURTTAŞ
5. Tema: Kişisel Gelişim	Adını Göklere Yazdıran Çocuk Başarıya Gitmek mi, Başarıyı Çekmek mi? ”A” Harfi Küçük Şeyler Üzerine Bir Öykü: İki Dost, Bir Kuş	Vehbi BELGİL Mümin SEKMAN Christ BROWN Çev. Filiz KAHRAMAN Üstün DÖKMEN

	Çok Geç Diye Bir Zaman	Mustafa YURTTAŞ
6. Tema: Millî Kültürümüz	Yusufçuk Karagöz Nedir? Anadolu’da Kilim Demek Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî Nasreddin Hoca Hikâyeleri	Ali PÜSKÜLLÜOĞLU Ünver ORAL Mehmet ÖNDER MEB Orhan Veli KANIK
7. Tema: Sağlık ve Spor	İki Tekerlekli Özgürlük Futbolcu Olmaya Karar Vermiştim Karlı Dağların Arkadaşı Ol Broşür Bilim İnsanı Öyküleri	Gökçe ÇİÇEK Demirtaş CEYHUN Fatma Hazan TÜRKKOL İsmail TÜRKMEN Bilgin ERSÖZLÜ
8. Tema: Sanat	Âşık Veysel Şatıroğlu Geleneksel Türk Sanatlarından Ebru Ağaçtan Oyma Su Tası Yaşayan İnsan Hazineleleri Gize	Turan YALÇIN Yasemin ŞAHİN İbrahim Zeki BURDURLU T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Gülten DAYIOĞLU

Tablo 3’ten anlaşılacağı üzere 7. sınıf Türkçe ders kitabında; “Duygular, Millî Mücadele ve Atatürk, Okuma Kültürü, Erdemler, Kişisel Gelişim, Millî Kültürümüz, Sağlık ve Spor, Sanat” olmak üzere 8 tema vardır. Her temada bir serbest okuma metni, bir dinleme metni ile farklı şair veya yazarlara ait üç okuma metni olmak üzere beş metin bulunmaktadır. “Karadut, Penceresi Sonsuzluğa Açılan Oda, Anne Frank’ın Hatıra Defteri, Akıllı Evlat, Küçük Şeyler Üzerine Bir Öykü: İki Dost, Bir Kuş, Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî, Broşür, Yaşayan İnsan Hazineleleri” dinleme/izleme metinleridir. “Yaşayan İnsan Hazineleleri” dinleme/izleme metni T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı’nın yayınladığı, farklı sanatçılarla yapılan röportajların yer aldığı bir videodur.

Tablo 4: 8. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabındaki Metinler

Temalar	Metinler	Yazarlar/Şairler
1. Tema: Erdemler	İyimsenlik ve Kötümsenlik Üzerine Kaşığı İnsanla Güzel Kedi ile Fare Ayaz’ın Definesi	Yusuf ÇOTUKSÖKEN Ömer SEYFETTİN İlhan GEÇER Beydaba Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî Drl. Neslihan ÖZTİN
2. Tema: Millî Mücadele ve Atatürk	Bayrağımızın Altında Atatürk ve Müzik Kınalı Ali’nin Mektubu Atatürk’ü Gördüm Bir Bayrak Rüzgâr Bekliyor	Halide Edip ADIVAR Seda Bayındır ULUSKAN ÇÜ Türkoloji Araştırmaları Merkezi Muzaffer İZGÜ Arif Nihat ASYA

3. Tema: Bilim ve Teknoloji	Gündelik Hayatımızda E-Hastalıklar Simit ve Peynir’le Bilim İnsanı Öyküleri Parktaki Bilim Uzay Giysileri Eski Çağlardan Beri Dışlerimize Çok İyi Baktık	Ali Murat KIRIK Bilgin ERSÖZLÜ Yasemin ŞAHİN Canan TAN Bilge Nur KARAGÖZ
4. Tema: Birey ve Toplum	Kaldırımlar Portakal Dilimiz Kuşatma Altında Karanlığın Rengi Beyaz Masal Ağacı	Necip Fazıl KISAKÜREK Mustafa ÇİFTÇİ Deniz BANOĞLU Kerim, Selim ALTINOK Gülten DAYIOĞLU
5. Tema: Zaman ve Mekân	Eşref Saat Türkiye Peri Bacaları Robinson Crusoe İstanbul’la Hasbihal	Şevket RADO Attilâ İLHAN Yaşar Kemal Daniel DEFOE Zeynel BEKSAÇ
6. Tema: Millî Kültürümüz	Göç Destanı Vatan Sevgisini İçten Duyanlar Bir Fincan Kahve Kız Kulesi Karagöz	Nihad Sâmî BANARLI Âşık Veysel ŞATIROĞLU Mehmet ÖNDER Mevlüt KAPLAN Drl. Bekir AKTAN
7. Tema: Doğa ve Evren	Yılkı Atı Rüzgâr Gündüzünü Kaybeden Kuş Hava Kirliliği Canberra	Abbas SAYAR Cahit KÜLEBİ Halikarnas Balıkcısı TRT Belgesel Gülten Dayıoğlu
8. Tema: Vatandaşlık	Haritada Bir Nokta Yaşamaya Dair Kalbim Rumeli’de Kaldı Zeytinyağı Üretimi İmece	Sait Faik ABASIYANIK Nazım Hikmet RAN Firdevs TUNÇAY MEB Yaşar Kemal

Tablo 4’ten anlaşılacağı üzere 8. sınıf Türkçe ders kitabında; “Erdemler, Millî Mücadele ve Atatürk, Bilim ve Teknoloji, Birey ve Toplum, Zaman ve Mekân, Millî Kültürümüz, Doğa ve Evren” olmak üzere 8 tema vardır. Her temada bir serbest okuma metni, bir dinleme/izleme metni ile farklı şair veya yazarlara ait üç okuma metni olmak üzere beş metin bulunmaktadır. “Kedi ile Fare, Atatürk’ü Gördüm, Uzay Giysileri, Karanlığın Rengi Beyaz, Robinson Crusoe, Kız Kulesi, Hava Kirliliği, Zeytinyağı Üretimi” dinleme metinleridir. “Hava Kirliliği” metni Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun yayınladığı belgeselden bir kesit olup vatandaşlarla yapılan röportajları da içermektedir.

3.3. Verilerin Toplanması

Çalışmada, yukarıda adı geçen okuma ve dinleme/izleme metnlerinin söz varlığının belirlenmesinde izlenen adımlar ve dikkat edilen hususlar aşağıda ifade edilmiştir:

- Bu çalışmada ortaokul Türkçe ders kitaplarının genel söz varlığı ve nitelikli söz varlığı unsurları üzerine araştırma yapılmıştır. Okullarda öğretmen ve öğrencilerin gerek Türkçe derslerinde gerek diğer derslerde Türk Dil Kurumunun sözlüğünü kullandığı bilinmektedir. Çalışmanın sonucunun hazırlanacak olan ortaokul Türkçe ders kitaplarına katkı sağlayabileceği düşünüldüğünden çalışmada genel olarak Türk Dil Kurumunun sözlüğünden faydalanılmıştır. Kubbealtı Lügati⁷ araştırma süresince başvuru alan diğer bir kaynaktır.
- Ortaokul (5, 6, 7 ve 8. sınıf) Türkçe ders kitaplarındaki okuma metinleri analiz edilmek üzere word formatına aktarılmıştır.
- Ortaokul (5, 6, 7 ve 8. sınıf) Türkçe ders kitaplarındaki dinleme/izleme metinleri dijital ortamda dinlenerek word formatına aktarılmıştır. Metinler aktarıldıktan sonra tekrar tekrar dinlenip kontrol edilerek hatalar düzeltilmiştir.
- Dinleme/izleme metinlerinde geçen yabancı sözler ve özel isimler, farklı kaynaklardan araştırılarak doğru bir şekilde yazılmıştır.
- Okuma ve dinleme/izleme metinleri için ayrı ayrı word dosyaları oluşturulmuştur. Metinler için oluşturulan dosyalar birleştirilerek tema dosyaları, tema dosyaları birleştirilerek her kitap için ayrı bir dosya hazırlanmıştır.
- Oluşturulan word dosyalarındaki metinler AntConc. 3.5.8 programı ile analiz edilmiştir.
- AntConc. 3.5.8 programı her bir kelimeyi farklı birim olarak algılamaktadır. Bu sebeple metinlerde yer alan ayrı yazılan birleşik kelimeler, deyimler, özel isimler, ikilemeler gibi söz varlığı unsurları tek tek tespit edilerek bu unsurlar arasındaki boşluklar kaldırılmıştır.

⁷ <http://lugatim.com/> Erişim tarihi: Nisan-Aralık 2021

- Deyimler ve atasözleri, Türk Dil Kurumunun sözlüğünde olduğu gibi ikili, üçlü şekilleriyle kök hâlinde alınmıştır.
- Metinlerde geçen bazı deyimlerin; Türk Dil Kurumunun sözlüğü ile kelime bakımından farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu durumda alanında uzman öğretim üyelerinden görüş alınarak metindeki deyim, sözlükte yer alan deyim varyantı olduğu kabul edilmiştir (sözlükte kul köle olmak, metinde kul köpek olmak; sözlükte el birliği etmek, metinde el birlik olmak gibi).
- Metinlerde geçen sözlerin Türk Dil Kurumunun sözlüğüyle farklılık gösterdiği durumlarda bu sözlerin metinlerdeki hâli korunmuştur (sözlükte lakırtı, metinde lakırdı; sözlükte çığır, metinde çığır gibi).
- Metinlerde geçen yerel sözlerin metindeki hâli korunmuş, kitaplarda yer alan genel söz varlığının sıklık listelerinde parantez içinde Türk Dil Kurumunun sözlüğündeki hâli yazılmıştır: sahap (sahip); mıhtar (muhtar) gibi.
- Metinlerde geçen özel isimlerin önünde unvan varsa, bu sözler unvanlar ile birlikte listelere alınmıştır (Astsubay Emin Bey gibi).
- Metinlerdeki bazı kelimeler, hem cins isim hem özel isim olarak yer almaktadır. Bu kelimelerin, metinler okunurken not edilerek, çalışmanın son aşamasında söz varlığı unsurları listelerinde doğru bir şekilde yer alması sağlanmıştır. Özel isimler inceleme nesnesi olan kitapların söz varlığı listelerinde baş harfleri büyük yazılarak gösterilmiştir (hak: adalet, Hak: Allah; geometri: matematik terimi, Geometri: kitap adı; dünya: yeryüzü, Dünya: gök cismi; ay: ünlem, Ay: gök cismi; tokat: vuruş, Tokat: il gibi).
- Metinlerdeki bazı sözler mecaz anlamda kullanıldığında deyim olan, gerçek anlamda kullanıldığında ise deyim olmayan sözlerdir. Bu sözler cümlenin bağlamına göre değerlendirilmiş ve sözlerin, söz varlığı listelerinde doğru bir şekilde yer alması sağlanmıştır (“cebini doldurmak” sözü Türk Dil Kurumunun sözlüğünde “karşılaştığı elverişli durumlardan yararlanarak bol para kazanmak” anlamında deyim olarak yer almaktadır. “Çitlembik” okuma metninde geçen

“İncecik bir dalın üstünde ceplerini doldurmaya devam ediyor.” cümlesindeki “ceplerini doldurmak” sözü, “ceplerini doldurmak” deyimimin sözlükteki anlamını karşılamadığından deyim olarak alınmamıştır).

- Metinlerde geçen bazı deyimlerin Türk Dil Kurumunun sözlüğünde yer almadığı, Kubbealtı Lügati’nde⁸ yer aldığı tespit edilmiştir. Böyle durumlarda bu deyimler Türk Dil Kurumu sözlüğünde yer almadığı hâlde söz varlığı listelerine alınmıştır (karşı karşıya kalmak gibi).
- Metinlerde geçen sözlerden çekim ekleri ile zarf-fiil ve sıfat-fiil ekleri silinmiştir. Yani sözler taban hâlinde değerlendirilmiştir. Ancak sıfat-fiil eki alarak adlaşmış olanlar söz varlığı listelerine alınmıştır (gelecek, okur gibi).
- Metinlerde geçen fiillerin isim-fiil eki almış biçimleri Türk Dil Kurumu sözlüğünden kontrol edilerek söz varlığı listelerine alınmıştır (bekle-bekleme-bekleyiş-beklemek-bekleyebilmek gibi).
- Metinlerde geçen kelimelerden çekim ekleri silindikten sonra kelimeler, cümle içindeki kullanım durumuna göre, hem isim hem fiil olabildiğinden fiilleri ayırt etme ihtiyacı ortaya çıkmıştır (tak (kemer), tak-, kaz (kuş), kaz-, yan (yön), yan- gibi). Analiz programı harflerden başka sembol algılamadığından metinler okunurken, kelimeler cümle içindeki anlamlarına göre değerlendirilerek fiil olanların sonundaki harf bir kez tekrar edilmiştir: kazz, takk, yann gibi.
- Çekim eki aldığı anda ses düşmesine uğrayan kelimeler ekler silindikten sonra yalın hâle getirilmiştir (karnı>karın, ağzı>ağız, alını>alın gibi).
- Fiiller olumlu şekilleriyle alınmıştır.
- Metinlerde geçen ünlemler Türk Dil Kurumunun sözlüğünden kontrol edilerek sözlükte yer almayan ünlemler ve yansıma sözlere söz varlığı listelerinde yer verilmemiştir (gusguuuk yansıma sözü, eeeee ünlemi gibi).

⁸ <http://lugatim.com/> Erişim tarihi: Nisan-Ekim 2021

- Ünlemler Türk Dil Kurumunun sözlüğündeki gibi alınmıştır (offff ünlemi, of olarak alınmıştır).
- Metinlerde geçen bazı fiillerin isim-fiil eki almış hâli cümle bağlamında bir nesneye karşılık gelmektedir. Böyle durumlarda bu sözlerin yanına parantez içinde nesne adı yazılmıştır: çizme (ayakkabı) gibi.
- Metinlerde yer alan “canım, efendim, yavrum” gibi hitap sözleri olduğu gibi alınmıştır.
- Metinlerde geçen söz öbeklerinin anlamları cümle bağlamından belirlenerek Türk Dil Kurumun sözlüğünden kontrol edilmiş ve mecaz anlamlı söz öbekleri sözlükte olduğu gibi listelere alınmıştır (gönlü gani, gönül tokluğu gibi).
- Yazılışları aynı anlamları farklı olan sesteş kelimelerin anlamları cümlelerin bağlamından hareketle tespit edilerek söz varlığı listelerinde ayrı ayrı sunulmuştur. Kelimelerin anlamları parantez içinde gösterilmiştir: el (ülke), el (organ); yüz (sayı), yüz (sima); dil (lisan), dil (organ) gibi.
- Yabancı sözlere Türk Dil Kurumunun sözlüğünde yer almadığı hâlde bir kavramı karşıladığı için söz varlığı listelerinde yer verilmiştir.
- Sayılar rakamlarla değil yazıyla gösterilmiştir.
- Sözlükte yer almayan ancak metin bağlamında oyun adı olarak geçen kelimelere söz varlığı listesinde yer verilmiştir (dumbala gibi).
- Metinlerde geçen kısaltmalar TDK Kısaltmalar Dizini’nden⁹ kontrol edilerek söz varlığı listelerine alınmıştır.
- Metinlerde geçen bazı kelimelerin cümle bağlamına göre mecaz anlamda kullanıldığı tespit edilmiş ve söz varlığı listelerinde bu kelimelerin yanlarına (mecaz) yazılmıştır: altın (mecaz), pislik (mecaz) gibi.
- Metinlerde geçen ikilemelerin listeleri oluşturulurken ikilemelerin Necmi Akyalçın’ın (2007) Türkçe İkilemeler Sözlüğü / Tanıklı

⁹

https://tdk.gov.tr/wp-content/uploads/2019/01/K%c4%b1saltmalar_Dizini.pdf

Erişim

eserinde ve Türk Dil Kurumunun sözlüğünde madde başı olmasına dikkat edilmiştir. Vecihe Hatipoğlu'nun (1981) “Türk Dilinde İkileme” eserinden de faydalanılmıştır.

- “de/da” bağlacının “da” şekli “de” olarak yazılmıştır.
- Metinler AntConc 3.5.8 programında analiz edilmek üzere word belgelerinden metin belgelerine aktarılmıştır. Bunun sebebi programın metin belgesi dışında bir formatı kabul etmemesidir.
- Programdan elde edilen veriler excel listelerine aktarılmıştır. Öncelikle her sınıf kademesi için Türkçe ders kitaplarında yer alan tüm metinler için listeler oluşturulmuştur. Sonra kelime ve sözlerin metinlerdeki bağlamları tekrar kontrol edilmiş, söz varlığı unsurlarına ayrılarak her nitelikli söz varlığı unsuru için ayrı listeler oluşturulmuştur .
- Programın tek birim olarak algılaması için silinen boşluklar ayrı yazılan birleşik sözlerin, özel isimlerin ve sayıların arasına tekrar eklenmiştir.
- Fiil olduğunun anlaşılması için söz sonlarında tekrar edilen harfler silinerek bu sözlerin sonuna “-” işareti konulmuştur.

Tüm bu işlemler ve uygulanan adımlardan sonra Türkçe ders kitaplarında yer alan genel söz varlığına ve nitelikli söz varlığı unsurlarına ulaşılmıştır.

3.4. Verilerin Analizi

Bu araştırma betimsel tarama modelinde nitel bir araştırmadır. Betimsel tarama modelleri, geçmişte ya da hâlen var olan bir durumu var olduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır. Araştırmaya konu olan olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır (Karasar, 2006: 77).

Araştırmada 2019 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından okutulması tavsiye edilen 5, 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarının genel söz varlığını okuma ve dinleme/izleme metinlerinden hareketle tespit etmek ve deyim, atasözü, ikileme gibi nitelikli söz varlığı unsurlarını ortaya koymak için AntConc. 3.5.8 analiz

programı kullanılmıştır. Analiz sonucunda elde edilen verilerle araştırmaya konu olan Türkçe ders kitaplarının genel söz varlığı ve nitelikli söz varlığı unsurları belirlenmiştir.

IV. BÖLÜM

4. BULGULAR

Çalışmanın bu bölümünde doküman incelemesi yoluyla toplanan verilerin analizi neticesinde elde edilen bulgular sunulmuştur.

Araştırmanın amacı olan 2019 yılında Millî Eğitim Bakanlığı tarafından okutulması tavsiye edilen 5, 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarının genel söz varlığını okuma ve dinleme/izleme metinlerinden hareketle tespit etmek ve deyim, atasözü, ikileme gibi nitelikli söz varlığı unsurlarını belirlemek için elde edilen bulgular, araştırmanın soruları doğrultusunda alt başlıklar hâlinde verilmiştir.

4.1. Anıttepe Yayıncılık Tarafından Hazırlanan 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Söz Varlığı Unsurları

Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında bulunan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen söz varlığı unsurları aşağıdaki tablolarla sunulmuştur.

4.1.1. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Deyimler

Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan deyimler Tablo 5'te sunulmuştur.

Tablo 5. 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Deyimler

karar ver-	7	zorunda kal-	4	ayağa kalk-	2
dünyaya gel-	5	adı geç-	3	boğazı düğümlen-	2
imza topla-	5	değer ver-	3	çekip git-	2
işe yara-	5	dikkat çek-	3	dile getir-	2
ortaya çık-	5	elinden kurtul-	3	elden git-	2
aklına gel-	4	fark et-	3	geri dön-	2
destek ol-	4	farkında ol-	3	gözden kaybol-	2
haber ver-	4	imza at-	3	haber al-	2
söz ver-	4	karşılık ver-	3	hak et-	2
türkü söyle-	4	mümkün ol-	3	... hâlini al-	2
yerine getir-	4	saygı duy-	3	heyecan duy-	2

içine sin-	2	boyun eğ-	1	galeyana getir-	1
imza ver-	2	burnunu sok-	1	gayret göster-	1
peşine düş-	2	canı sıkıl-	1	geç kal-	1
saygı göster-	2	canı yan-	1	... gibi gel-	1
sinirine dokun-	2	canından bıık-	1	göz at-	1
sokağa at-	2	canını kurtar-	1	göz gezdir-	1
taklidini yap-	2	canını yak-	1	göz göze gel-	1
yanında ol-	2	cepheden cepheye		göz kulak ol-	1
yüreği at-	2	koş-	1	gözlerinden yaşlar	
acı ver-	1	cesaretini topl-	1	gel-	1
ad koy-	1	ceza çek-	1	gözlerine inanama-	1
ad ver-	1	çaba harca-	1	gözünü ayırma-	1
adam yerine koy-	1	çaresiz kal-	1	gözünün önüne gel-	1
adı kal-	1	çığır aç-	1	gurur duy-	1
adım at-	1	çileden çık-	1	gün ağar-	1
ağzından çık-	1	dalga geç-	1	günah ol-	1
ağzını ara-	1	davet et-	1	günlük tut-	1
akla gel-	1	demir al-	1	hakkı ol-	1
aklı karış-	1	denize dök-	1	hakkından gel-	1
anlam çıkar-	1	derine in-	1	haklı çık-	1
anlata anlata		ders ver-	1	... hâline gel-	1
bitireme-	1	dert yan-	1	halt et-	1
ateşe ver-	1	dışarı çık-	1	hayatına gir-	1
bağırıp çağır-	1	dillere destan ol-	1	hesabını bil-	1
baskın yap-	1	dolup taş-	1	heyecana kapıl-	1
baş salla-	1	donup kal-	1	hizmet gör-	1
başına gel-	1	eğitim al-	1	hop oturup hop	
başından geç-	1	el birliği et-	1	kalk-	1
beti benzi sol-	1	el değme-	1	hoşuna git-	1
bir arpa boyu yol		el ele ver-	1	ısrar et-	1
al-	1	elde kal-	1	ıztırap çek-	1
bir ayağı çukurda		ele avuca sığma-	1	içinden geç-	1
ol-	1	eli silah tut-	1	içinden geçir-	1
bir dediğini iki		elinde ol-	1	içine al-	1
etme-	1	elinden gel-	1	ihanete uğra-	1
bir deri bir kemik		elinden geleni yap-	1	ihtiyaç duy-	1
kal-	1	esir düş-	1	ileri git-	1
bir şeyler ol-	1	eziyet et-	1	ilgi gör-	1
birbirine gir-	1	farkına var-	1	ilgisini çek-	1
birlik ol-	1	fedakârlık yap-	1	iş yap-	1
bitap düş-	1	fırsat ver-	1	işinden ol-	1
boşa git-	1	galeyana gel-	1	iyilik bil-	1
boy ver-	1			kafasını uçur-	1

kafayı tak-	1	nezaket göster-	1	üzerinde dur-	1
kalbi çarp-	1	oh çek-	1	vakti gel-	1
kalbi dayanma-	1	oralı olma-	1	veda et-	1
kanı don-	1	ortaya çıkar-	1	yakışık alma-	1
karşısına al-	1	ödü patla-	1	yargıya var-	1
kendini beğen-	1	önüne çık-	1	yenik düş-	1
kendini göster-	1	özlemini duy-	1	yer al-	1
kendini toparla-	1	piknik yap-	1	yer tut-	1
kendini tut-	1	punduna getir-	1	yere ser-	1
kıymetini bil-	1	sabrı taş-	1	yerinden oyna-	1
kilit vur-	1	sahne ol-	1	yerine koy-	1
kimi kimsesi olma-	1	ses ver-	1	yerle bir et-	1
kol kanat ger-	1	sır ver-	1	yerlerde sürün-	1
konuk ol-	1	sırtına al-	1	yol aç-	1
kul köpek ol-	1	sırtından yük kalk-	1	yol al-	1
kulak misafiri ol-	1	sokağa dökül-	1	yol ver-	1
kulaklarına		son bul-	1	yola çık-	1
inanama-	1	sona er-	1	yola düş-	1
kurşun at-	1	sonuç al-	1	yola koyul-	1
kusur et-	1	sözünü kes-	1	yolunda git-	1
kuyruğa gir-	1	sürüp git-	1	yolunu tut-	1
mal et-	1	tahta çık-	1	yurt edin-	1
meydana gel-	1	tehlike atlat-	1	yüz verme-	1
müjde ver-	1	telefon et-	1	yüzüne bakamaz ol-	1
nam sal-	1	temel at-	1	zapt et-	1
nasihatte bulun-	1	ter ter tepin-	1	zarar ver-	1
nazar değ-	1	ters git-	1	zevk al-	1
neden ol-	1	tokat at-	1	zevk duy-	1
nefes al-	1	türkü tuttur-	1	zoruna git-	1
nefes nefese kal-	1	uzak kal-	1		
neye uğradığına		üstün gör-	1		
şaşıır-	1				

Tablo 5'te Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen deyimler görülmektedir. Metinlerdeki farklı deyim sayısı 243, toplam deyim sayısı ise 326'dır. "karar ver-" (7), "dünyaya gel-" (5), "imza topla-" (5), "işe yara-" (5), "ortaya çık-" (5) deyimlerinin tekrarlanma bakımından öne çıkan deyimler olduğu anlaşılmaktadır.

4.1.2. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Atasözleri

Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan atasözleri Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6. 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Atasözleri

bir elin nesi var iki elin sesi var	1
yalnız taş duvar olmaz	1

Tablo 6’da Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen atasözleri görülmektedir. Metinlerde birbirinden farklı olmak üzere 2 atasözüne yer verildiği anlaşılmaktadır.

4.1.3. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri

Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan diyalog-dilek sözleri Tablo 7’de sunulmuştur.

Tablo 7. 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri

güle güle	10	Allah'tan	1
kıyamet mi kopar?	8	Allah yardımcınız olsun	1
teşekkür ederim/ederiz		Allah zeval vermesin	1
(teşekkür et-)	8	ayağını öpeyim	1
hoşça kal	6	Allah'ım yardım et	1
Aferin	3	hoş geldin	1
iyi akşamlar	3	ne buyurursunuz?	1
Merhaba	3	ne münasebet	1
iyi günler	2	ne olur	
kusura bakma/bakmayın		önemli değil	1
(kusura bakma-)	2	sağ ol	1
umurumda değil	2	şükürler olsun	1
Allah bağışlasın	1	vatan sağ olsun	1
Allah razı olsun	1		

Tablo 7’de Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen diyalog-dilek sözleri görülmektedir. Metinlerdeki farklı diyalog-dilek sözü sayısı 25, toplam diyalog-dilek sözü sayısı ise 61’dir. “güle güle” (10), “kıyamet mi kopar?” (8) “teşekkür ederim” (8), “hoşça kal” (6), “aferin” (3), “iyi akşamlar” (3), “merhaba” (3) sözlerinin diğer diyalog-dilek sözlerine göre daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

4.1.4. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan İkilemeler

Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan ikilemeler Tablo 8’de sunulmuştur.

Tablo 8. 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan İkilemeler

arada sırada	9	bile bile	1	karış karış	1
kendi kendine	5	bol bol	1	keyifli keyifli	1
yavaş yavaş	4	boncuk boncuk	1	mektep medrese	
bir iki	3	boydan boya	1	(görmüş)	1
ara sıra	2	canla başla	1	olursa olsun (ne	
ayrı ayrı	2	cıngıl mıngıl	1	pahasına)	1
bütün bütün	2	çok çok	1	ne var ne yok	1
göz göze	2	dağ taş	1	nice nice	1
günden güne	2	dilden dile	1	renk renk	1
hemen hemen	2	dizi dizi	1	saç sakal	1
sık sık	2	dokuz on	1	saf saf	1
tatlı tatlı	2	elma elma	1	seni gidi seni	1
tek tek	2	ev bark	1	ses seda	1
adım adım	1	gacır gucur	1	sıkı sıkıya	1
ağır ağır	1	gece gece	1	soluk soluğa	1
akın akın	1	geri geri	1	teker teker	1
art arda	1	güm güm	1	tekrar tekrar	1
aşağı yukarı	1	hüngür hüngür	1	tıklım tıklım	1
ayrı gayrı	1	ikide bir	1	uçtan uca	1
baş başa	1	kala kala	1	üst baş	1
başlı başına	1	kapı kapı		üzüm üzüm	1
baştan sona	1	(dolaşmak)	1	yeni yeni	1
batıp çık-	1	kara kara			
beş on	1	(düşünmek)	1		

Tablo 8’de Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen ikilemeler görülmektedir. Metinlerdeki farklı ikileme sayısı 66, toplam ikileme sayısı ise 92’dir. “arada sırada” (9), “kendi kendine” (5), “yavaş yavaş” (4), “bir iki” (3), sözlerinin tekrarlanma bakımından öne çıkan ikilemeler olduğu anlaşılmaktadır.

4.1.5. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Tekerlemeler

Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan tekerlemeler Tablo 9’da sunulmuştur.

Tablo 9. 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Tekerlemeler

az gittim uz gittim	1
---------------------	---

Tablo 9’dan anlaşılacağı üzere Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde bir tane tekerleme bulunmaktadır.

4.1.6. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özlü Sözler

Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan özlü sözler Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10. 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Özlü Sözler

Ordular ilk hedefiniz Akdeniz’dir. İleri!	1
Gazi Mustafa Kemal	

Tablo 10’dan anlaşılacağı üzere Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde bir tane özlü söz bulunmaktadır.

4.1.7. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Yabancı Sözcükler

Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan yabancı sözcükler Tablo 11’de sunulmuştur.

Tablo 11. 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Yabancı Sözcükler

projektör	9	çav	1
bay bay	1	fenomen	1
bye	1	silüet	1

Tablo 11’de Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen yabancı sözcükler görülmektedir. Metinlerdeki farklı yabancı söz sayısı 6, toplam yabancı söz sayısı 14’tür. “projektör” (9) sözünün daha çok tekrarlandığı tespit edilmiştir.

4.1.8. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Terimler

Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan terimler Tablo 12’de sunulmuştur.

Tablo 12. 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Terimler

barkod	15	damar	3	rasathane	2
kod	8	dna	3	silindir	2
kuduz	8	makinelî tüfek	3	süvari	2
dakika	7	top (silah)	3	veri	2
basamak	6	uydu	3	alıcı	1
harita	5	arama motoru	2	astronomi	1
yıldız	5	arıtma	2	atlı	1
eğitim	4	deney	2	baldır kemiği	1
hücre	4	eklem	2	bileşke	1
ışın	4	kas	2	bomba	1
rakam	4	koma	2	cephane	1
altın	3	laboratuvar	2	cephane	1
ana dil	3	ova	2	dağ topu	1
atık su	3	piyade	2	diploma	1

dizilim	1	parçacık	1	taarruz	1
doktora	1	paşa	1	tabur	1
dolaşım	1	perde	1	tasarruf	1
dört işlem	1	poyraz	1	tatbikat	1
endüstri	1	problem	1	teleskop	1
kalp krizi	1	profesör	1	töre	1
katma değer	1	sanat	1	üs	1
kilo	1	sanatçı	1	verici	1
koloni	1	saniye	1	volkan	1
komuta	1	satış	1	volkanik	1
korunum	1	savaş gemisi	1	yabancı dil	1
kumandan	1	serum	1	yasal	1
küme	1	sınır	1	yayın	1
kürek kemiği	1	siper	1	yeşim	1
lazer ışını	1	stok	1	yıldız haritası	1
lodos	1	şahincibaşı	1	zinc	1

Tablo 12’de Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan terimler görülmektedir. Metinlerdeki farklı terim sayısı 90, toplam terim sayısı ise 178’dir. “barkod” (15), “kod” (8), “kuduz”(8), “dakika” (7) terimlerinin tekrarlanma bakımından öne çıkan terimler olduğu anlaşılmaktadır.

4.1.9. Anıttepe Yayıncılık 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özel İsimler

Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan özel isimler Tablo 13’te sunulmuştur.

Tablo 13. 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (Anıttepe Yayıncılık) Yer Alan Özel İsimler

Karagöz	40	Okland	13	Hasan	7
Hacivat	34	Sinan Bey	12	İngiliz	7
Furkan	20	Fransız	10	Uluğ Bey	7
Zekiye	16	Ömer	9	Allah	6
Şahin Bey	15	Münevver Teyze	8	Aziz Sancar	6
Anadolu	14	Pastör	8	Ercan	6
Sıtkı Bey	14	Abdullah Çavuş	7	Geyik ana	6
Antep	13	Ali Kuşçu	7	Issık göl	6

Kocabaş	6	Ocak	2	Birinci Dünya	
Nusrat	6	Savur	2	Savaşı	1
Türk	6	Silistre	2	Boğaç	1
Howard	5	Silistre Kalesi	2	Boğaç Han	1
İslam bey	5	Süleyman	2	Bulgaristan	1
İstanbul	5	Şevki	2	Bursa	1
İzmir	4	Tebriz	2	Cevat Bey	1
Maori	4	Temmuz	2	Cumhurbaşkanlığı	
Munise	4	Türkiye	2	Külliyesi	1
Mustafa Kemal	4	Yüzbaşı Hakkı Bey	2	Çanakkale	1
Semer kant	4	Zeyniler (köy)	2	Devanport	1
Ahi	3	Adana	1	Dumlupınar	1
Ali	3	Afyon	1	Dumlupınar Savaşı	1
Ağustos	3	Ahilik	1	Edirne	1
Bayındır han	3	Ahi ocağı	1	Enesay	1
Dede korkut	3	Akdeniz	1	Enriko	1
Dirse Han	3	Akyarlar	1	Erenköy Koyu	1
Elif	3	Akyol Polis		Eyüp Sultan	
Elifçik	3	Karakolu	1	Türbesi	1
Gazi Mustafa		Akşehir	1	Fethiye	1
Kemal	3	Ali bin Muhammet		Fevzi Çakmak	1
Hakkı Bey	3	Kuşçu	1	Feyza Teyze	1
Hasan Ağabey	3	Alman Yarbay		Galata Kulesi	1
İbni batuta	3	Geehlile	1	Gemlik	1
Nusrat Gemisi	3	Amerika Birleşik		Güney Pasifik	
Osmanlı	3	Devletleri	1	Adaları	1
Tanrı	3	Amerikan	1	Hafız Nazım Bey	1
Yunan	3	Anadolu		Howard Kelly	1
Amerika	2	Selçukluları	1	Isparta	1
Ay	2	Ankara	1	İkinci Murat	1
Çalıküşu	2	Antepli Şahin Bey	1	İngilizce	1
Fatih Sultan		Aralık	1	İsmet İnönü	1
Mehmet	2	Arap Seyyahi İbni		İstanbul Köprüsü	1
Feride	2	Batuta	1	İtalyan	1
Joseph	2	Ata	1	Japonya	1
Joseph Maister	2	Atatürk Havalimanı	1	Kadıze Rumi	1
Kirman	2	Avrupa	1	Kasım	1
Mardin	2	Ayasofya	1	Kemal	1
Mehmetçik	2	Ayasofya		Kırgız	1
Muzaffer	2	Medresesi	1	Kırım Savaşı	1
Münevver Hanım	2	Aziz	1	Kızılay	1
Nazım Bey	2	Bağdat	1	Kobe	1
Oğuz	2			Kocatepe	1

Konstantine	1	Rus	1	Toros	1
Konya	1	Said Ercan	1	Tuna Irmağı	1
Kristof Kolomb	1	Sakarya Savaşı	1	Türkçe	1
Louis Pastör	1	Sarik Kız	1	Uluslararası Sosyal	
Maraş	1	Seve Boğazı	1	Medya Derneği	1
Mısır	1	Seyahatname	1	Uluslararası	
Moğol	1	Sıtkı	1	Standart Süreli	
Mustafa	1	Sina (çöl)	1	Yayın Dergi	
Musul	1	Sinan	1	Numarası	1
Nasrettin Hoca	1	Sultan Ahmet		Urfa	1
Nobel Kimya		Meydanı	1	Uzun Hasan	1
Ödülü	1	Sultan İkinci		Uzun Şevki	1
Nobel Ödülü	1	Mehmet	1	Van	1
Okland Adası	1	Sultan Uzun Hasan	1	Wellington	1
Osmanlı		Sübhanallah	1	Yale Üniversitesi	1
İmparatorluğu	1	Temmuz	1	Yemenli	1
Pelin	1	Tophaneli Yüzbaşı		Yeni Zelanda	1
Rize	1	Hakkı Bey	1	Zehra	1

Tablo 13’te Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen özel isimler görülmektedir. Metinlerdeki farklı özel isim sayısı 184, toplam özel isim sayısı ise 550’dir. “Karagöz” (40), “Hacivat” (34), “Furkan” (20), “Zekiye” (16), “Şahin Bey” (15), “Anadolu” (14), “Sıtkı Bey” (14) özel isimlerinin tekrarlanma bakımından öne çıkan özel isimler olduğu anlaşılmaktadır.

4.2. MEB Yayınları Tarafından Hazırlanan 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Söz Varlığı Unsurları

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında bulunan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen söz varlığı unsurları aşağıdaki tablolarla sunulmuştur.

4.2.1. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Deyimler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan deyimler Tablo 14’te sunulmuştur.

Tablo 14. 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Deyimler

fotoğraf çek-	9	kucak aç-	2	cirit oyna-	1
karar ver-	7	kulak ver-	2	çan çal-	1
yola çık-	6	kusura bakma-	2	çekip git-	1
geri dön-	5	layık gör-	2	çığlık at-	1
zarar ver-	5	meydana gel-	2	çile çek-	1
ad ver-	4	mideye indir-	2	dalga geç-	1
elde et-	4	mücadele ver-	2	deneyim kazan-	1
kaza geçir-	4	nişan al-	2	derdine derman ol-	1
ortaya çık-	4	sahip çık-	2	ders al-	1
yol aç-	4	salavat getir-	2	dert et-	1
aklına gel-	3	sır tut-	2	dikkat kesil-	1
ayağa kalk-	3	söz et-	2	dile gel-	1
fark et-	3	şimşek çak-	2	dili çözül-	1
faydalı ol-	3	tahta çık-	2	dili tutul-	1
geri kal-	3	tetikte ol-	2	dili varma-	1
hak et-	3	ümidini kes-	2	dizini döv-	1
pes et-	3	vakit geçir-	2	dolup taş-	1
selam ver-	3	yer ver-	2	donup kal-	1
telgraf çek-	3	yerini al-	2	durumdan ders	1
türkü söyle-	3	yok ol-	2	çıkart-	1
yer al-	3	yüzü kızart-	2	dünden razı ol-	1
yola koyul-	3	adam yerine koy-	1	eceline susa-	1
ziyaret et-	3	ad al-	1	eğitim al-	1
abdest al-	2	ah et-	1	eğitim ver-	1
adak ada-	2	aklı alma-	1	el et-	1
adam ol-	2	aklı başka yerde ol-	1	el uzat-	1
aklından geç-	2	amaç gütt-	1	elden git-	1
alay et-	2	arayıp sor-	1	eli ayağı boşal-	1
başına gel-	2	baş göster-	1	elinden düşürme-	1
bir araya getir-	2	başına bir şey gel-	1	elinden gel-	1
davet et-	2	başına geç-	1	emeği geç-	1
denk gel-	2	başından geç-	1	emin ol-	1
fırsat bul-	2	başını ağrıtt-	1	farkında ol-	1
gücü yet-	2	beli bükül-	1	fedakârlık yap-	1
haber ver-	2	bir araya gel-	1	fır dön-	1
harekete geçir-	2	birbirine gir-	1	geçit ver-	1
heykelini dik-	2	borca gir-	1	gelip çat-	1
hoşuna git-	2	bugünden tezi yok	1	gelip geç-	1
imza at-	2	canı çek-	1	geri dur-	1
kaşlarını çat-	2	canını ver-	1		

gökte ararken yerde bul-	1	kayıp ver-	1	razı ol-	1
göz dik-	1	kendini göster-	1	rolü ol-	1
göz gezdir-	1	kendini toparla-	1	rüyalarına gir-	1
göz göze gel-	1	keyfini çıkar-	1	sadık kal-	1
gözleri dol-	1	kılıcı kınına koy-	1	servis yap-	1
gözü açık git-	1	kıvamını bul-	1	sessizliğe gömül-	1
gözü kal-	1	kıvanç duy-	1	sıkıntı ver-	1
gözüne kestir-	1	kıyamet kop-	1	sırra er-	1
gurur duy-	1	koltuk çık-	1	silah çat-	1
gün geçir-	1	konferans ver-	1	soluğu al-	1
güven duy-	1	konuk et-	1	soluğu kesil-	1
hacet dile-	1	kulağına küpe ol-	1	sona er-	1
hâli kalma-	1	kulak as-	1	söze başla-	1
... hâline gel-	1	kusur et-	1	söze karış-	1
halt et-	1	küçük gör-	1	su yüzüne çık-	1
halt karıştır-	1	makbule geç-	1	şafak at-	1
havaya gir-	1	meydana getir-	1	şehit düş-	1
hayran kal-	1	morali bozul-	1	şekil ver-	1
hayran ol-	1	moralini boz-	1	şifa bul-	1
hayrete düş-	1	mükâfatını gör-	1	tahtaya kaldır-	1
hüküm sür-	1	mümkün ol-	1	temel at-	1
ısrar et-	1	mürekkep yala-	1	tepeden tırnağa süz-	1
icat et-	1	müsaade et-	1	tercüman ol-	1
ihraç et-	1	neden ol-	1	teşvik et-	1
ihtiyaç duy-	1	nutku tutul-	1	türkü yak-	1
ilgi çek-	1	ocağına düş-	1	un ufak et-	1
ilgi gör-	1	ortaya koy-	1	uyku tutma-	1
ilgi göster-	1	oyun oyna-	1	uzak dur-	1
ilgisini çek-	1	ömür geçir-	1	uzak kal-	1
imdadına koş-	1	ömür sür-	1	yalayıp yut-	1
ipin ucunu kaçır-	1	ön ayak ol-	1	yanında ol-	1
iş işten geç-	1	önünü kes-	1	yanıt ver-	1
işe yara-	1	örnek al-	1	yankı uyandır-	1
iz bırak-	1	örnek ol-	1	yâr ol-	1
izin al-	1	özür dile-	1	yenik düş-	1
kabına sığma-	1	pamuk ipliğiyle bağla-	1	yerine getir-	1
kalbe dokun-	1	peşine düş-	1	yol al-	1
kapıya dayan-	1	pişmanlık duy-	1	yorgun düş-	1
karar al-	1	rahat bırak-	1	yorgunluk at-	1
karşı dur-	1	rahat et-	1	yuva kur-	1
karşılık ver-	1	rahat ol-	1	yüreği ağzına gel-	1
				yüreği çarp-	1

yüreği hopla-	1	yüzünü görme-	1	ziyafet ver-	1
yüreğini dağla-	1	zamanı geçir-	1	zorunda kal-	1
yüreğini kapla-	1	zarar gör-	1	zorunda ol-	1

Tablo 14’te MEB yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen deyimler görülmektedir. Metinlerdeki farklı deyim sayısı 251, toplam deyim sayısı 357’dir. “fotoğraf çek-”(9), “karar ver-” (7), “zarar ver-” (5), “yola çık-” (4), “geri dön-” (4), “ad ver-” (4), “elde et-” (4), “kaza geçir-” (4), “ortaya çık-” (4) deyimlerinin tekrarlanma bakımından öne çıkan deyimler olduğu anlaşılmaktadır.

4.2.2. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Atasözleri

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde atasözü bulunmamaktadır.

4.2.3. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan diyalog-dilek sözleri Tablo 15’te sunulmuştur.

Tablo 15. 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri

teşekkür ederim/ederiz (teşekkür et-)	7	kusura bakma	2
merhaba	5	vallahi billahi	2
aferin	3	acil şifalar diliyoruz	1
buyurun	3	afiyet olsun	1
helal olsun	3	Allah iyiliğini versin	1
inşallah	3	Allah korusun	1
sağ ol	3	Allah muhafaza	1
vallahi	3	Allah tamamına erdiresin	1
çok şükür	3	aşk olsun	1
Allah'a emanet ol	2	darısı başına	1
defol	2	geçmiş olsun	1
hayırlı akşamlar	2	gözümün nuru	1
		hamdolsun	1

hayırlısı ile	1	Yarabbi şükür	1
hoş geldin	1	ölümüöp	1
mübarek olsun	1	aslına bakarsan	1
Tanrı korusun	1	iki gözüm	1
var ol	1	yok canım	1
yazıklar olsun	1	yolunuz açık olsun	1

Tablo 15’te MEB yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen diyalog-dilek sözleri görülmektedir. Metinlerdeki farklı diyalog-dilek sözü sayısı 37, toplam diyalog-dilek sözü sayısı 66’dır. “teşekkür ederim” (7), “merhaba” (5), “aferin” (3), “buyurun” (3), “helal olsun” (3), “inşallah” (3), “sağ ol” (3), “vallahı” (3), “çok şükür” sözlerinin daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

4.2.4. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan İkilemeler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan ikilemeler Tablo 16’da sunulmuştur.

Tablo 16. 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan İkilemeler

arada sırada	9	deniz derya	1	mini mini	1
yavaş yavaş	7	dilden dile	1	ne olur ne olmaz	1
damla damla	2	doğru dürüst	1	nesilden nesile	1
dolu dizgin	2	doğrudan doğruya	1	nice nice	1
hızlı hızlı	2	el ele	1	okuma yazma	1
yediden yetmişe	2	garip garip	1	olan biten	1
adı sanı	1	gece gündüz	1	olup biten	1
alt alta	1	gelen giden	1	olursa olsun (ne	1
ana baba	1	hayal meyal	1	pahasına)	
ara sıra	1	ıvır zıvır	1	oradan oraya	1
ballandır	1	iç içe	1	öte beri	1
ballandır	1	irili ufaklı	1	pırıl pırıl	1
baştan ayağa	1	istemeye istemeye	1	renk renk	1
bıkıp usan-	1	kara kara	1	saf saf	1
bir iki	1	kare kare	1	sağ sol	1
çatal kaşık	1	kolay kolay	1	sayfa sayfa	1
çil çil	1	küçükten büyüğe	1	sekiz on	1
davul zurna	1	mahcup mahcup	1	sıcak sıcak	1
değiş tokuş	1	mal mülk	1	şan şöhret	1

tatlı tatlı	1	yağmur çamur	1	yerli yabancı	1
tek tük	1	yenilir yutulur	1	yüksek yüksek	1
üst üste	1	(değil)		yüz yüze	1

Tablo 16’da MEB yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen ikilemeler görülmektedir. Metinlerdeki farklı ikileme sayısı 63, toplam ikileme sayısı 81’dir. “arada sırada” (9), “yavaş yavaş” (7), “damla damla” (2), “dolu dizgin” (2), “hızlı hızlı” (2), “yediden yetmiş” (2) ikilemelerinin tekrarlanma bakımından öne çıktığı anlaşılmaktadır.

4.2.5. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Tekerlemeler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde tekerleme bulunmamaktadır.

4.2.6. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özlü Sözler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan özlü sözler Tablo 17’de sunulmuştur.

Tablo 17. 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Özlü Sözler

Bugünden sonra divanda, dergâhta, bargâhta, mecliste, meydanda Türkçeden başka dil konuşulmaya!	1
Karamanoğlu Mehmet Bey	

Tablo 17’de, MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde bir tane özlü söz olduğu görülmektedir.

4.2.7. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Yabancı Sözler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan yabancı sözler Tablo 18’de sunulmuştur.

Tablo 18. 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Yabancı Sözcükler

mega	2	demo	1	jant	1
oley	2	diskjokey	1	bilboard	1
amortisör	1	duayen	1	platform	1
ampute	1	dubleks	1	plaza	1
antre	1	firstlady	1	server	1
bodyguard	1	flash	1	showmen	1
bre	1	flora	1	showroom	1
brifing	1	galeria	1	skorboard	1
cafeshop	1	good bye	1	spekülatör	1
center	1	gros market	1	store	1
centerroom	1	gong	1	tripleks	1
damping	1	hiper	1	welcome	1
deklarasyon	1	hobby	1		

Tablo 18’ de MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen yabancı sözcükler görülmektedir. Metinlerdeki farklı yabancı söz sayısı 36, toplam yabancı söz sayısı ise 38’dir. “mega” (2), “oley” (2), sözcüklerinin tekrarlanma bakımından öne çıktığı anlaşılmaktadır.

4.2.8. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Terimler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan terimler Tablo 19’da sunulmuştur.

Tablo 19. 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Terimler

yıldız	21	hücre	8	darbe	4
obezite	15	terim	8	eğitim	4
dişli	14	saniye	6	kızıla kayma	4
çark	13	yüzbaşı	6	kimyasal	4
dna	13	darbe	5	madde	4
geometri	12	kanser	5	makale	4
galaksi	10	kıvılcım	5	matematik	4
şimşek	10	sürtünme	5	mikroskop	4
yıldırım	10	çizgi	4	pedal	4
dakika	9	balıkçıl	4	su buharı	4
diyet	9	beden kitle indeksi	4	açı	3

akarsu	3	atom bombası	1	kan kolesterolü	1
ana dili	3	aile hekimi	1	kan şekeri	1
atık su	3	akrobasi	1	kan yağı	1
atom	3	amortisör	1	kaplıca	1
biyokimya	3	artı	1	kara delik	1
boyut	3	asit	1	karaciğer	1
demokrasi	3	astım	1	karaciğer	1
diyetisyen	3	atasözü	1	yağlanması	1
dörtgen	3	atıf	1	karbon	1
egzersiz	3	baraj göleti	1	kare	1
etmen	3	baş ağrısı	1	kas-iskelet	1
helyum	3	beyaz cüce	1	kilogram	1
hidrojen	3	biyolojik saat	1	kireçlenme	1
kas	3	bmx bisikleti	1	kolera	1
kilo	3	boyut	1	kronik	1
kilometre	3	bölü	1	kuvars	1
mal	3	büzücü kas	1	kütle	1
metre	3	cıva	1	masal	1
türkü	3	çap	1	metabolizma	1
üçgen	3	çarpı	1	mide ağzı	1
yakıt	3	çember	1	mide asidi	1
yemek borusu	3	dağ bisikleti	1	mide kası	1
yeryüzü	3	diyabet	1	mikro	1
akrep	2	dizanteri	1	mikrop	1
alan	2	doğru	1	mineral	1
astronom	2	doktora	1	molekül	1
biyofizik	2	düzlem	1	moleküler biyoloji	1
daire	2	düzlem	1	neon	1
devir	2	eksi	1	nokta	1
fren pabucu	2	element	1	nötron yıldızı	1
gen	2	erozyon	1	obez	1
kan	2	eşit	1	ova	1
mega	2	fizyoterapist	1	piramit	1
mısra	2	fren	1	prizma	1
nötron	2	fren kolu	1	safra kesesi	1
oksijen	2	gidon	1	santigrat	1
sele	2	hacim	1	silikon	1
teğmen	2	hece	1	silindir	1
tekerleme	2	ishal	1	spekülatör	1
termal	2	kaldıraç	1	süpernova	1
uzay	2	kalsiyum	1	patlaması	1
yelkovan	2	kan basıncı	1	takma diş	1
				termik santral	1

toplam	1	yağ dokusu	1	yerküre	1
tur bisikleti	1	yer altı	1	yüzey	1
ultraviyole	1	yer üstü	1		

Tablo 19’da MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen terimler görülmektedir. Metinlerdeki farklı terim sayısı 166, toplam terim sayısı ise 437’dir. “yıldız” (21), “obezite” (15), “dişli” (14) terimlerinin tekrarlanma bakımından öne çıktığı tespit edilmiştir.

4.2.9. MEB Yayınları 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özel İsimler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan özel isimler Tablo 20’de sunulmuştur.

Tablo 20. 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Özel İsimler

Karagöz	54	Amerika	4	Aziz Sancar	2
Hacivat	46	Eşekli Kütüphaneci	4	Çanakkale Savaşı	2
Türk	32	Güneş Sistemi	4	Denizli	2
Atatürk	28	Hızır	4	Dna Onarımı	2
Güniz Hanım	23	İngiltere	4	Eşekli Kütüphaneci	
Türkiye	20	İstanbul	4	Mustafa Dede	2
Mustafa	17	Nobel Ödülü	4	Farsça	2
Çanakkale	16	Nuri Ulusu	4	Gençlik ve Spor	
Kemal	14	Süleyman	4	Bakanı Osman	
Afyon	13	Taşnak	4	Aşkın Bak	2
Güneş	11	Türkevi	4	Gümüş Kanat	2
Allah	9	Uşak	4	Hak	2
Anadolu	9	Agop	3	Karamanoğlu	
Ankara	9	Allahu Ekber	3	Mehmet Bey	2
Yûnus Emre	9	Erzurum	3	Mardin	2
Bentley	8	Ferit	3	Mars	2
Yıldırım	8	Gökçe	3	Millî Takım	2
Canol	7	İngiliz	3	Nuri	2
Hacettepe	6	Orta Asya	3	Osman Çakmak	2
Türkçe	6	Rus	3	Osmanlı Devleti	2
Celil Usta	5	Savur	3	Ömer	2
Çanakkale Türküsü	5	Arapça	2	Ömer Güteryüz	2
Gazi Paşa	5	Avrupa Şampiyonu	2	Sabiha	2
Osmanlı	5	Ay	2	Sabiha Gökçen	2

Şırnak	2	Eski Mısırlılar	1	Kemal Güleç	1
Tuncer Bey	2	Eskişehir	1	Kızılderililer	1
Ulusı	2	Evliya Çelebi		Kocatepe	1
Wilson Bentley	2	Kâğıthane	1	Konya	1
Yaradan	2	Fatih Karakuş	1	Kurtuluş Savaşı	1
Yûnus	2	Fatih Şentürk	1	Kültür Bakanlığı	1
Afganistan	1	Feyyaz Gözaçık	1	Kütahya	1
Afrikalı	1	Fransızca	1	Lord Casey	1
Alican Kuruyamaç	1	Fuzuli	1	Malatya	1
Alkanlar	1	Gazi Meclis	1	Manisa	1
Amerika Birleşik		Gazlı Göl	1	Maraş	1
Devletleri	1	Gelibolu	1	Marslı	1
Amerikalı	1	Geometri	1	Mehmet Yunsur	1
Ampute Futbol		Gökçen	1	Mehmetçik	1
Şampiyonası	1	Grup Başkanı		Mıgırdıç	1
Anafarta	1	Fikret Orman	1	Milis Kumandanı	
Arapoğlu Mecnun	1	Gülibik	1	İbrahim Bey	1
Arı Maya	1	Gwen Sancar	1	Millî Mücadele	1
Arıburnu Cephesi	1	Heidi	1	Minas	1
At Meydanı	1	Isparta	1	Mors Alfabeti	1
Avrupa Ampute		İç Ege	1	Muhammet Yeğen	1
Futbol Federasyonu	1	İhsaniye		Musa Çavuş	1
Avrupa		Kervansarayı	1	Mustafa Dede	1
Şampiyonası	1	İlker	1	Mustafa Güzelgöz	1
Avustralya	1	İran	1	Mustafa Kemal	
Avustralyalı	1	İscehisar		Atatürk	1
Balkanlar	1	Peribacaları	1	Nevşehir Ürgüp	
Barış Telli	1	İstanbul		Tahsin Ağa	
Bayburt	1	Üniversitesi Tıp		Kütüphanesi	1
Birinci Dünya		Fakültesi	1	Nevşehirli	1
Savaşı	1	İsveç	1	Nobel	1
Canol Karaoğlu	1	İsveç Kralı Carl On		Nobel Kimya İki	
Çanakkale Cephesi	1	Altıncı Gustaf	1	Bin On Beş	1
Çanakkale Deniz		İtilaf Devletleri	1	Nobel Kimya	
Savaşı	1	İzo Mizo	1	Ödülü	1
Çinli	1	Kâbe	1	Paşa	1
Dallas	1	Kahramanmaraş	1	Ragıp Efendi	1
Doktor Kirkov	1	Karahisar Kalesi	1	Rahman	1
Dolmabahçe Sarayı	1	Kars	1	Rahmi Özcan	1
Dursun Özbek	1	Karun Sarayı	1	Romalı	1
Emre Gölü	1	Kaya Kiliseleri	1	Samsun	1
Ergenekon	1	Kayıhan Göynüş		Selim Karadağ	1
Erzincan	1	Vadisi	1	Serkan Dereli	1

Sermet Bey	1	Türkiye Bedensel	Türkiye Futbol	
Seyfullah	1	Engelliler Spor	Oynuyor	1
Sincan	1	Federasyonu	Türkiye Millî	
Sivas Lisesi	1	Türkiye Bedensel	Ampute Futbol	
Spor Genel Müdürü		Engelliler Spor	Takımı	1
Mehmet Baykan	1	Federasyonu	Türklük	1
Stockholm	1	Başkanı Arif Ümit	Ürgüp	1
Sultan Osman	1	Uztürk	Vehbi Koç Ödülü	1
Tarçın	1	Türkiye Büyük	Vermont	1
Teksas Üniversitesi	1	Millet Meclisi	Vırvırık	1
Terakki	1	Türkiye	Westbrook	1
Tuğrul Bey	1	Cumhuriyeti	Yale üniversitesi	1
Türkeli	1	Türkiye Futbol	Yunan	1
Türkistan	1	Federasyonu	Yûnus	1

Tablo 20 incelendiğinde MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen özel isimler görülmektedir. Metinlerdeki farklı özel isim sayısı 206, toplam özel isim sayısı ise 630'dur. "Karagöz" (54), "Hacivat" (46), "Türk" (32), "Atatürk" (28), "Güniz Hanım" (23) "Türkiye" (20), özel isimlerinin tekrarlanma bakımından öne çıktığı anlaşılmaktadır.

4.3. MEB Yayınları Tarafından Hazırlanan 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Söz Varlığı Unsurları

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabında bulunan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen söz varlığı unsurları aşağıdaki tablolarla sunulmuştur.

4.3.1. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Deyimler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan deyimler Tablo 21'de sunulmuştur.

Tablo 21. 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Deyimler

fark et-	11	dalıp git-	7	elde et-	6
karar ver-	11	ortaya çık-	7	gün doğ-	6
aklına gel-	8	ad ver-	6	canı sıkıl-	5

işe yara-	5	gözünü ayırma-	2	arayıp sor-	1
zorunda kal-	5	gücü yet-	2	avucunun içine al-	1
anlamına gel-	4	hizmet et-	2	ayağa fırla-	1
geç kal-	4	ısrar et-	2	aylık bağla-	1
hoşuna git-	4	icat et-	2	azar işit-	1
söz et-	4	ilgi duy-	2	bacakları tutmaz ol-	1
yola çık-	4	ilgi göster-	2	bağrına bas-	1
ayağa kalk-	3	iş yap-	2	baş başa bırak-	1
dolup taş-	3	kapıya dayan-	2	baş başa kal-	1
... gibi gel-	3	kendine gel-	2	baş ol-	1
göbek at-	3	kendini at-	2	başına dola-	1
haber ver-	3	kılığına gir-	2	başına geç-	1
iş gör-	3	laf et-	2	başından at-	1
kan kaybet-	3	mal ol-	2	başının etini ye-	1
kan ver-	3	merak sar-	2	başta gel-	1
ses çıkarma-	3	merakını uyandır-	2	bildiğini oku-	1
yerinden fırla-	3	nefes al-	2	bir araya getir-	1
yola koyul-	3	ortaya koy-	2	bir ol-	1
yüzü gül-	3	önüne kat-	2	boşa git-	1
ah çek-	2	perde kur-	2	burnunu çek-	1
araya gir-	2	sahip çık-	2	burun kıvrır-	1
burnunda tüt-	2	sırtüstü yat-	2	can at-	1
can ver-	2	sokağa çık-	2	can sık-	1
denize dök-	2	son ver-	2	canı iste-	1
dışarı çık-	2	vakit geçir-	2	ciddiye al-	1
dikkat çek-	2	yer al-	2	çan çal-	1
dile getir-	2	yüz tut-	2	çekip git-	1
dilinden anla-	2	acı çek-	1	çenesini tut-	1
dua et-	2	ad koy-	1	çöpe git-	1
dünyaya gel-	2	adamdan say-	1	darda ol-	1
düş kırıklığına	2	ağır bas-	1	deliye dön-	1
uğra-	2	ağzına düş-	1	denk getir-	1
ele al-	2	akıl et-	1	destan yaz-	1
ele geç-	2	akıl ver-	1	destek ol-	1
fırsat bul-	2	aklına koy-	1	dışında kal-	1
filiz ver-	2	aklına takıl-	1	dikkat kesil-	1
gibi ol-	2	aklında tut-	1	dikkate al-	1
gönül ver-	2	aklından çık-	1	dil dök-	1
göz at-	2	aklından geçir-	1	dili çözül-	1
gözden geçir-	2	allak bullak ol-	1	direksiyona geç-	1
gözlerinden yaşlar	2	ameliyata al-	1	dişe dokunur ol-	1
boşan-	2	anlaşmaya var-	1	dişini sık-	1
gözüne çarp-	2				

diz çök-	1	günleri sayılı ol-	1	kan tere bat-	1
duman al-	1	haber al-	1	kanat çırp-	1
durumuna düş-	1	haberdar et-	1	karagöz oynat-	1
düşman ol-	1	hak et-	1	karnı zil çal-	1
düzene sok-	1	hâkim ol-	1	karşı çık-	1
eğitim al-	1	... hâline gel-	1	karşı gel-	1
ekip biç-	1	hasta ol-	1	karşı karşıya kal-	1
el çek-	1	hastaneye yatır-	1	karşılık ver-	1
elden çık-	1	hayal kur-	1	kaşlarını çat-	1
elden geçir-	1	hayata atıl-	1	katkıda bulun-	1
eli silah tut-	1	hayata bağla-	1	kayıtsız kal-	1
eli varma-	1	hayatını yaşa-	1	kenara çekil-	1
elinden al-	1	hayretler içinde kal-	1	kendini avut-	1
elinden bir şey	1	hedef göster-	1	kesip biç-	1
gelme-	1	hevesini kır-	1	keyfi kaç-	1
elinden gel-	1	heyecan duy-	1	kılıç kuşan-	1
etmediğini koma-	1	heyecan ver-	1	kıyamet kop-	1
ezber boz-	1	icazet al-	1	koluna gir-	1
farkına var-	1	iç aç-	1	konser ver-	1
farkında ol-	1	iç çek-	1	korku sal-	1
geri çekil-	1	iç içe gir-	1	kulaklarına dol-	1
geriye dön-	1	içi cız et-	1	kusura bak-	1
gezip toz-	1	içi daral-	1	lafı değiştir-	1
girip çık-	1	içinden gel-	1	lafı uzat-	1
göçüp git-	1	içini çek-	1	mahşere dön-	1
göreceği gel-	1	ilgisini çek-	1	mâni at-	1
görev al-	1	istek duy-	1	meraktan çatla-	1
göz ardı et-	1	iş düş-	1	meydana getir-	1
göz göze gel-	1	işe dök-	1	meyve ver-	1
göz kesil-	1	işe gir-	1	moral ver-	1
göz önüne getir-	1	işi bozul-	1	muradına er-	1
gözleri parla-	1	işine bak-	1	mümkün ol-	1
gözlerine inanama-	1	işine koyul-	1	nazını çek-	1
gözlerini fal taşı	1	işini bil-	1	ne yaptığını bilme-	1
gibi aç-	1	iyi et-	1	neden ol-	1
gözü kay-	1	iz bırak-	1	neye uğradığını	1
gözü takıl-	1	izlenim ver-	1	şaşıır-	1
gözüne iliş-	1	kafa tut-	1	nokta koy-	1
gözünü aç-	1	kafası takıl-	1	not al-	1
gözünün önüne gel-	1	kalbi sıkış-	1	oluruna bırak-	1
gurur duy-	1	kalp kır-	1	omuzları çök-	1
gün bat-	1	kamp yap-	1	ömrü uza-	1
gün ışığına çık-	1				

öne çık-	1	söküp at-	1	veda et-	1
örnek al-	1	söz dinle-	1	yanağından kan	1
örnek ver-	1	söz ver-	1	damla-	1
özlemine çek-	1	söze başla-	1	yangın yerine dön-	1
para tut-	1	söze karış-	1	yanında ol-	1
parmak ısır-	1	sözü edil-	1	yanıt ver-	1
patlak ver-	1	suspuz ol-	1	yarım kal-	1
peşinde koş-	1	sürüp git-	1	yarından tezi yok	1
peşine tak-	1	şaka yap-	1	yatıp kalk-	1
peşini bırakma-	1	şekil al-	1	yer aç-	1
rahatı kaç-	1	şekil ver-	1	yeri ol-	1
rahatına bak-	1	tadına doyum olma-	1	yerine gel-	1
rahmetli ol-	1	tadını çıkar-	1	yerini tut-	1
renk ver-	1	tartışma götür-	1	yiyip iç-	1
sabrı tüken-	1	tedavi gör-	1	yol göster-	1
sancısı tut-	1	telef ol-	1	yolcu et-	1
sayıp dök-	1	teselli bul-	1	yoluna koy-	1
selam ver-	1	tıraş et-	1	yolunu tut-	1
serbest bırak-	1	tozu dumana kat-	1	yorgun düş-	1
ses et-	1	türkü söyle-	1	yükünü çek-	1
silah at-	1	uçup git-	1	yüreği çarp-	1
soluğu al-	1	umuda kapıl-	1	yüreği sızla-	1
soluk al-	1	umudunu kes-	1	yüreği yan-	1
son bul-	1	uykusuz kal-	1	yüzünü buruştur-	1
sonuç al-	1	uykuya dal-	1	zaman al-	1
sonuç ver-	1	üzerinde dur-	1		

Tablo 21’de MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen deyimler görülmektedir. Metinlerdeki farklı deyim sayısı 334, toplam deyim sayısı ise 488’dir. “fark et-” (11), “karar ver-” (11), “aklına gel-” (8), “dalıp git-” (7), “ortaya çık-” (7), “ad ver-” (6), “elde et-” (6), “gün doğ-” (6) deyimlerinin daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

4.3.2. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Atasözleri

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan atasözleri Tablo 22’de sunulmuştur.

Tablo 22. 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Atasözleri

Allah bana ben de sana	1	korkunun ecele faydası yoktur	1
elden gelen öğün olmaz	1	taşıma su ile değirmen dönmez	1
fazla mal göz çıkarmaz	1	yaş kesen baş keser	1
kara gün kararıp kalmaz	1		

Tablo 22’de MEB yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen atasözleri görülmektedir. Metinlerde birbirinden farklı olmak üzere toplam 7 atasözünün bulunduğu anlaşılmaktadır. Alanında uzman öğretim üyelerine göre “Allah bana ben de sana” sözü ifade ettiği anlam yönüyle diyalog-dilek sözü olarak değerlendirilebilir. Ancak bu söz Türk Dil Kurumunun sözlüğünde atasözü olarak yer aldığından bu çalışmada atasözleri başlığında ele alınmıştır.

4.3.3. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan diyalog-dilek sözleri Tablo 23’te sunulmuştur.

Tablo 23. 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri

aferin	5	feda olsun	1
teşekkür ederim/ederiz		geçmiş olsun	1
(teşekkür et-)	5	gözüm çıksın	1
Allah korusun	2	hayhay	1
güle güle	2	hayrola	1
hoş geldin/geldiniz	2	hayırlısı olsun	1
sağ ol	2	inşallah	1
Allah'a ısmarladık	1	izninizle	1
Allah aşkına	1	işine bak	1
Allah izin verirse	1	kusura bakmayın	1
Allah kolaylık versin	1	neyleyim	1
darısı başına	1	teşekkürlerimizi sunuyoruz	1
düşman başına	1	vallahi	1
e mi	1	yolun açık olsun	1

Tablo 23'te MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen diyalog-dilek sözleri görülmektedir. Metinlerdeki farklı diyalog-dilek sözü sayısı 27, toplam diyalog-dilek sözü sayısı ise 39'dur. "aferin" (5), "teşekkür ederim" (5), "Allah korusun" (2), "güle güle" (2), "hoş geldin" (2), "sağ ol" (2) sözlerinin daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

4.3.4. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan İkilemeler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan ikilemeler Tablo 24'te sunulmuştur.

Tablo 24. 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan İkilemeler

sık sık	8	adım adım	1	çoluk çocuk	1
bir iki	6	ağır ağır	1	dalgın dalgın	1
renk renk	6	ak kara	1	derin derin	1
yavaş yavaş	5	akıl fikir	1	derinden derine	1
bol bol	4	akşamdan akşama	1	derli toplu	1
pırl pırl	4	al al	1	dertli dertli	1
tek tek	4	arama tarama	1	doğru dürüst	1
böyle böyle	3	apırsan da köpürsen	1	dürmek bükmek	1
kendi kendine	3	de		eğri büğrü	1
pırl pırl	3	aramak taramak	1	el ele	1
üç beş	3	ardı ardına	1	gidip gel-	1
zaman zaman	3	arka arkaya	1	(göz) göre göre	1
ara sıra	2	aşağı yukarı	1	güm güm	1
baş başa	2	bağlık bahçelik	1	gün gün	1
birer birer	2	bak bak	1	günden güne	1
dere tepe	2	basamak basamak	1	günlük güneşlik	1
hele hele	2	başlı başına	1	güzeller güzeli	1
hemen hemen	2	belli belirsiz	1	hâli vakti (yerinde)	1
ikide bir	2	beş on	1	harıl harıl	1
ister istemez	2	birlik beraberlik	1	haydi haydi	1
konu komşu	2	boş boş	1	iç içe	1
okuma yazma	2	buruk buruk	1	içten içe	1
oldum olası	2	canla başla	1	ilmik ilmik	1
sağ salim	2	çabuk çabuk	1	irili ufaklı	1
uzun uzun	2	çifter çifter	1	iyi kötü	1
üst baş	2	çok çok	1	iyiden iyiye	1

kan ter (içinde)	1	sağa sola	1	üst üste	1
kardeş kardeş	1	seve seve	1	vak vak	1
kıkır kıkır	1	sıkı sıkı	1	var yok	1
kıs kıs	1	tane tane	1	yaz kış	1
lapa lapa	1	tatlı tatlı	1	yeni yeni	1
mal mülk	1	tek tük	1	yer yer	1
mor mor	1	tekrar tekrar	1	yıkık dökük	1
nesi var nesi yok	1	tık tık	1	yumak yumak	1
olsa olsa	1	toz duman	1	yüz yüze	1
özene bezene	1	uçsuz bucaksız	1		

Tablo 24’te MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen ikilemeler görülmektedir. Metinlerdeki farklı ikileme sayısı 106, toplam ikileme sayısı ise 160’tır. “sık sık” (8), “bir iki” (6), “renk renk” (6), “yavaş yavaş” (5), “bol bol” (4), “pırıl pırıl” (4), “tek tek” (4) ikilemelerinin daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

4.3.5. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Tekerlemeler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan tekerlemeler Tablo 25’te sunulmuştur.

Tablo 25. 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Tekerlemeler

az gittim uz gittim dere tepe düz gittim altı ay bir güz gittim	1
bir varmış bir yokmuş	1
evvel zaman içinde	1

Tablo 25’te MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan tekerlemeler görülmektedir. Metinlerde birbirinden farklı 3 tekerleme olduğu anlaşılmaktadır.

4.3.6. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özlü Sözler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan özlü sözler Tablo 26’da sunulmuştur.

Tablo 26. 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Özlü Sözler

Okumayı öğrenmek sanatların en gücüdür. Ben bu işe yaşamımın
seksen yılını verdim yine de tam olarak öğrendiğimi söyleyemem. 1
Goethe

Tablo 26’da MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan özlü sözler görülmektedir. Metinlerde bir tane özlü söz olduğu tespit edilmiştir.

4.3.7. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Yabancı Sözler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan yabancı sözler Tablo 27’de sunulmuştur.

Tablo 27. 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Yabancı Sözler

baton	4	arkadia	1	panoramik	1
ebrî	3	desteseng	1	sanatoryum	1
bravo	2	flaş	1	siluet	1
fanila	2	fon	1	vaftiz	1
kaligrafi	2	kaleydoskop	1		
sömestir	2	olimpik	1		

Tablo 27 incelendiğinde MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan yabancı sözler görülmektedir. Metinlerdeki farklı yabancı söz sayısı 16, toplam yabancı söz sayısı ise 25’tir. “baton” (4), “ebrî” (3) sözlerinin daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

4.3.8. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Terimler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan terimler Tablo 28’de sunulmuştur.

Tablo 28. 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Terimler

sanat	36	gösteri	12	metre	8
ebru	34	yıldız	12	teleskop	8
broşür	23	alan	9	alyuvar	7
piramit	17	üniversite	9	kuyruklu yıldız	7

futbol	5	mâni	2	folklor	1
kan grubu	5	meddah	2	fon	1
pedal	5	org	2	formül	1
atma türkû	4	orta oyunu	2	fuar	1
battal ebru	4	ölçü	2	gelgit ebru	1
ebru sıvısı	4	perde	2	granit	1
gezegen	4	sahne	2	hattat	1
halk ozanı	4	saniye	2	hesaplama	1
kalp	4	sinema	2	hız	1
metal	4	tarih	2	hiciv	1
minyatür	4	top (silah)	2	hikâye	1
plazma	4	zihin	2	huni	1
sayı	4	açı	1	iklim	1
tiyatro	4	ağıt	1	kan nakli	1
çok sesli	3	ambulans	1	kan plazması	1
deney	3	ansiklopedi	1	kanser	1
diz	3	astsubay	1	kanun	1
harita	3	atışma	1	karaciğer	1
hücre	3	bakır	1	kare	1
kuyruklu piyano	3	bakteri	1	kas	1
sözcük	3	baş oyuncu	1	kemik	1
strateji	3	biyolog	1	kıta	1
tezhip	3	bomba	1	kızılçam	1
yüzey	3	boyut	1	kilo	1
akkâse ebru	2	burç	1	kilogram	1
akyuvar	2	cisim	1	kinaye	1
Arap zamkı	2	cüz	1	kitle	1
batı	2	damar	1	klirik	1
beste	2	dans	1	kozalak	1
dakika	2	denge	1	kuvvet	1
doğu	2	depresif	1	kuzeybatı	1
edebiyat	2	dirsek	1	kuzeydoğu	1
edim	2	dize	1	mazı	1
eğri	2	doğaçlama	1	merkezkaç	1
fakülte	2	duyu	1	mide	1
fizik	2	ebruzen	1	ninni	1
güney	2	el bombası	1	nükte	1
hat sanatı	2	el işi	1	oksijen	1
kalem işi	2	el yazması	1	olimpiyat	1
kimya	2	evren	1	optik	1
koro	2	fil dişi	1	organ	1
madde	2	fizyoloji	1	öd	1

öd sıvısı	1	sergi	1	toplam	1
öğretim görevlisi	1	stadyum	1	totem	1
parçacık	1	stres	1	töre	1
profesör	1	şair	1	virüs	1
ressam	1	tabiat	1	yer çekimi	1
saz şairi	1	tasarı	1	yoğunluk	1
sedef kakma	1	tasarım	1	zekâ	1
sembol	1	tırmık	1		

Tablo 28’de MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan terimler görülmektedir. Metinlerdeki farklı terim sayısı 161, toplam terim sayısı ise 426’dır. “ebru” (36), “piramit” (34), “gösteri” (23), “yıldız” (17) terimlerinin daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

4.3.9. MEB Yayınları 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özel İsimler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan özel isimler Tablo 29’da sunulmuştur.

Tablo 29. 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Özel İsimler

Küçük Çoban	27	Celâleddîn	7	Ahmet Yaşar	3
Kaoru	25	Owen	7	Kocataş	
Karagöz	25	Yusuf	7	Ali	3
Anadolu	24	Rose	6	Allah	3
Mustafa	23	Mürefte	5	Alma	3
Veysel	21	Âşık Veysel	4	Alman	3
Fatma Kadın	20	Buca	4	Avrupa	3
Öz	19	Elzeard Bouffier	4	Bahâeddin Veled	3
Atıl	15	Emine	4	Chris	3
Sığırtmaç Mustafa	15	Esmâ	4	Çamoluk	3
Türk	14	Hasan	4	Gazi	3
Atatürk	12	Hatice Hanım	4	Gülizar Hanım	3
Emin Bey	12	İstanbul	4	Kaoru İkeya	3
Doktor Mustafa	11	İzmir	4	Kılıç Ali	3
Esen	11	Karl Landsteiner	4	Kuleli Askerî Lisesi	3
Mürefтели	11	Keops	4	Macahel Yaşlılar	3
Karl	8	Orta Asya	4	Korusu	
Serpil Hanım	8	Sivas	4	Mesnevi	3

Mevlânâ	3	Minoru Honda	2	Anne Frank'in	1
Mevlânâ	3	Necmeddin Okyay	2	Hatıra Defteri	
Celâleddîni Rûmî		Ordinaryüs		Arap Muratlar	1
Mona	3	Profesör Doktor	2	Artvin	1
Newton	3	Süheyl Ünver		Asım Arar	1
Paşa	3	Osman	2	Astsubay Emin Bey	1
Serap	3	Osman Efendioğlu	2	Asya	1
Simitçik	3	Peynircik	2	Âşık Ala	1
Sivrialan	3	Rüzgârlı Bayır	2	Âşık Sıtkı	1
Ahmet Kutsi Tecer	2	Sahra	2	Âşık Veli	1
Aisopos	2	Serpil	2	Âşık Veysel	1
Alâeddin Keykubad	2	Sina Cephesi	2	Şatıroğlu	
Alpler	2	Şems	2	Ata	1
Ankara	2	Tanrı	2	Avusturya	
Arşimet	2	Tokyo Gözlemevi	2	Macaristan	1
Ayşan Kız	2	Türk Halk	2	İmparatorluğu	
Ayşe	2	Tiyatrosu		Balkan Savaşı	1
Ayşe Hanım	2	Türkiye	2	Başhemşire Hatice	1
Burhanettin Timrizî	2	Cumhuriyeti		Hanım	
Cahide Keskiner	2	Viyana	2	Bay Newton	1
Cevat Abbas	2	Yaşayan İnsan	2	Bay Owen	1
Cumhuriyet	2	Hazineleri		Bayan Landsteiner	1
Çanakkale Savaşı	2	Abravaya	1	Belh	1
Dolmabahçe Sarayı	2	Marmaralı		Bentenjima	1
Elzeard	2	Adana Erkek Lisesi	1	Beyrut Astsubay	1
Erzurum	2	Afrika	1	Okulu	
Farsça	2	Afyon Ovası	1	Birinci Dünya	1
Gize	2	Afyonkarahisar	1	Savaşı	
Gürcü Hatun	2	Ağrı	1	Boğaziçi	1
Hasan Rıza Soyak	2	Ahmet	1	Bolu	1
İkeya	2	Ahmet Bey	1	Borçka	1
İkinci Dünya	2	Ahmet Özcan	1	Bubi Dağı	1
Savaşı		Akbaş	1	Bulgar	1
İngiliz	2	Akdağmadeni	1	Bursa	1
İran	2	Ali Kemal Şimşek	1	Camcı İrfan	1
İsmail Nar	2	Allahuteâlâ	1	Camili	1
Karacaoğlan	2	Almanya	1	Cemal Karadeniz	1
Kefren	2	Alp Dağları	1	Cumhuriyet	1
Kemal	2	Altan Gülbin	1	Bayramı	
Mersinli Astsubay	2	Amerika	1	Çağatayca	1
Emin Bey		Ankara Numune	1	Çalığışu	1
Mikerinos	2	Hastanesi		Çamşıhlı Ali Ağa	1
		Ankara Radyosu	1	Çanakkale	1

Danzig Cumaliler	1	Hazreti Muhammed	1	Kur'an-ı Kerim	1
Deyişler	1	Herodot	1	Küçük Bekirler	1
Divriği	1	Hilali Ahmer	1	Kültür ve Turizm	1
Doktor Akil Muhtar	1	Hindistan	1	Bakanlığı	1
Özden	1	Homeros	1	Landsteiner	1
Doktor Karl	1	Itrî	1	Macit Ayrıl	1
Doktor Kemal Öke	1	İbrahim	1	Makbule	1
Doktor Lansteiner	1	İbrahim Ethem	1	Mecusi	1
Doktor Mehmet	1	Efendi	1	Medeni Altın	1
Kamil Berk	1	İdman Yurtlu	1	Mehmet	1
Doktor Neşet Ömer	1	İhsan Dizdar	1	Mevlevilik	1
İrdelp	1	İkeya Kuyruklu	1	Mısırlılar	1
Don Kışot	1	Yıldızı	1	Mim Kemal Öke	1
Dostlar Beni	1	İkeya Seki	1	Moğolistan	1
Hatırlasın	1	İmamlar	1	Montaigne	1
Dünya Savaşı	1	İplikçi Medresesi	1	Muammer Semih	1
Eczacı Ulviler	1	İslam	1	İrteş	1
Elif	1	İslam Seçen	1	Muğla	1
Elmadağ	1	İslami	1	Muhammet Balcı	1
Emlek Yöresi	1	İsmail Ertürk	1	Muhittin Gökdemir	1
Emrah	1	İsmail Hakkı Tekçe	1	Mustafa	1
Erciyes	1	İstasyon Oteli	1	Düzgünman	1
Erkilet	1	İsveç	1	Mustafa Kemal	1
Esen Hiçyılmaz	1	Japon	1	Mustafa Kemal	1
Fahreddin Râzî	1	Kafkas	1	Atatürk	1
Fatma	1	Kamburoğlu Ahmet	1	Mustafa Mutlu	1
Faust	1	Kartalkaya	1	Mümine Hatun	1
Feridun Aktar	1	Kâtip Salih	1	Münih	1
Finlandiya	1	Kayseri	1	Naat-ı Şerif	1
Fransa	1	Kazım Balcı	1	Nagoya	1
Gazi Mustafa	1	Kefren Piramidi	1	Nasreddin Hoca	1
Kemal Paşa	1	Kel İlyas	1	Nevza Tertürk	1
Gökçepınar	1	Kelehop Hacılar	1	Nil	1
Hacivat	1	Keloğlu	1	Nişabur	1
Haliç	1	Keops Piramidi	1	Nobel Edebiyat	1
Hamdi Ertürk	1	Kerem	1	Ödülü	1
Hasan Güleryüz	1	Kızılay	1	Nobel Ödülü	1
Hasan İyigün	1	Kocatepe	1	Norveç	1
Hatib Mehmed	1	Konya	1	Odisseus	1
Efendi	1	Kosova	1	Orhan Kurt	1
Hatice	1	Köy Enstitüsü	1	Osman Ağa	1
Hayrettin Köse	1	Kur'an	1		

Osmanlı	1	Sivas Halk		Tekirdağ	1
İmparatorluğu		Ozanlarını Koruma	1	Topal Osman	1
Paddy	1	Derneği		Kandemir	
Palandöken	1	Sivas Lisesi		Toroslar	1
Pearl S. Buck	1	Edebiyat Öğretmeni	1	Torossporlu	1
Priştine	1	Ahmet Kutsi Tecer		Tsuto Museki	1
Profesör Doktor		Sosyal Sigortalar	1	Türk Gelenek	
Emin Barın	1	Hastanesi		Tiyatrosu	1
Profesör Doktor		Şarkışla	1	Türk Gençliği	1
Sacit Okyay	1	Şarköy	1	Türk Gölge	
Profesör Doktor		Şatıroğulları	1	Tiyatrosu	1
Uğur Derman	1	Şebek Mehmed	1	Türkçe	1
Rıza Soyak	1	Efendi		Türkiye	1
Rize	1	Şekerci Cemil	1	Türkiye'nin İhyası	1
Roma	1	Şeref Akdik	1	Hazreti Gazi	
Rotunda Hastanesi	1	Şerife Teyze	1	Tüylüoğlu Mehmet	1
Sabri İrteş	1	Şirinyer	1	Ali	
Salih Balakbabalar	1	Şişli Çocuk	1	Uludağ	1
Salih Bozok	1	Hastanesi		Ünver Oral	1
Sazımdan Sesler	1	Şükrü Cesur	1	Yalova	1
Selahattin Feridun	1	Taceddin Diker	1	Yaradan	1
Seyhansporlu	1	Taşköprü	1	Yeşilsirt	1
Sibiryay	1	TBMM	1	Yunan	1
		Tebrizli Şems	1	Yusufçuk	1
		Tek Adam	1	Zürh	1

Tablo 29’da MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen özel isimler görülmektedir. Metinlerdeki farklı özel isim sayısı 331, toplam özel isim sayısı ise 776’dır. “Küçük Çoban” (27), “Kaoru” (25), “Karagöz” (25), “Anadolu” (23), özel isimlerinin daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

4.4. MEB Yayınları Tarafından Hazırlanan 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Söz Varlığı Unsurları

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabında bulunan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde geçen söz varlığı unsurları aşağıdaki tablolarla sunulmuştur.

4.4.1. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Deyimler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan deyimler Tablo 30'da sunulmuştur.

Tablo 30. 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Deyimler

ad ver-	8	elden bırakma-	2	teşvik et-	2
elde et-	7	elden gelme-	2	türkü söyle-	2
neden ol-	7	eğitim al-	2	ümidini kes-	2
nefes al-	7	farkında ol-	2	var ol-	2
zarar ver-	6	geri dön-	2	yakıp yık-	2
karar ver-	5	geri git-	2	yerini al-	2
karın doyur-	5	geri çevir-	2	yer ver-	2
yer al-	5	göz gözü görme-	2	yok ol-	2
ayağa kalk-	4	gözü takıl-	2	yol al-	2
dalga geç-	4	göğüs ger-	2	yol aç-	2
fark et-	4	haber al-	2	yola çık-	2
söz et-	4	haber ver-	2	yüz verme-	2
zorunda kal-	4	... hâline gel-	2	zararı dokun-	2
aklına gel-	3	imdadına yetiş-	2	ad al-	1
aklında kal-	3	içinden çık-	2	acı çek-	1
can ver-	3	işe yara-	2	açığa çık-	1
ciddiye al-	3	iş çevir-	2	açlıktan öl-	1
fotoğraf çek-	3	kendini göster-	2	ad koy-	1
hak et-	3	konser ver-	2	affını dile-	1
harman et-	3	mecbur kal-	2	aklına getir-	1
hava al-	3	muradına er-	2	aklını kullan-	1
katkıda bulun-	3	not tut-	2	akıl erdir-	1
kim bilir	3	ortaya çık-	2	alt üst ol-	1
önüne geç-	3	paniğe kapıl-	2	ağızına al-	1
peşine düş-	3	payına düş-	2	ağızını bıçak açma-	1
sokağa çık-	3	poz ver-	2	ağırdan al-	1
sözünü balla kes-	3	saygı göster-	2	ağız birliği et-	1
yanıt ver-	3	selam et-	2	bam teline dokun-	1
yok et-	3	selam ver-	2	batıp çık-	1
alabora ol-	2	ses kesil-	2	bayram havası es-	1
anlamına gel-	2	sona er-	2	bağrına bas-	1
burnunda tüt-	2	sözünü kes-	2	baş gel-	1
can at-	2	sınava gir-	2	baş başa ver-	1
çifte at-	2	tehdit et-	2	baş et-	1
dile getir-	2	temas et-	2	baş çek-	1

başı dön-	1	ele geç-	1	gün bat-	1
başına dikil-	1	elinden geleni yap-	1	gün doğ-	1
başına gel-	1	elinden gel-	1	güçlük çek-	1
başına yık-	1	elinde ol-	1	hakkını helal et-	1
başının çaresine		eline geç-	1	haklı çık-	1
bak-	1	el çek-	1	halay çek-	1
başı ağrı-	1	el çırp-	1	harikalar yarat-	1
bir araya gel-	1	emin ol-	1	hastalığa tutul-	1
birbirine gir-	1	fala bak-	1	hatır say-	1
boyası at-	1	farkına var-	1	hayal kur-	1
boy göster-	1	faydasını gör-	1	hayatına gir-	1
boyun eğ-	1	fırsat kolla-	1	... hâlini al-	1
boşa git-	1	fıyat ver-	1	hesaba kat-	1
boşa çık-	1	gelip geç-	1	hiçe say-	1
boş durma-	1	gelip çat-	1	hoşa git-	1
boşta kal-	1	geri kalma-	1	hoşuna git-	1
buyur et-	1	geri çekil-	1	ıslık çal-	1
canavar kesil-	1	geçit ver-	1	icat çıkar-	1
canı iste-	1	geç kal-	1	içinden gel-	1
canı sıkıl-	1	giyinip kuşan-	1	içine at-	1
ceza ver-	1	gönlünden kop-	1	içine dert ol-	1
cezaya çarptır-	1	gönül al-	1	içi titre-	1
çığlık at-	1	görmezden gel-	1	iftira at-	1
damga vur-	1	göz açtırma-	1	ihtimal verme-	1
darda kal-	1	göz kırp-	1	ihdimam göster-	1
davul çal-	1	göz önüne ser-	1	ilgi duy-	1
demeye kalma-	1	gözden kaybol-	1	ilgi göster-	1
ders al-	1	gözden kaçırma-	1	iliğine işle-	1
deve kuşu gibi		göze al-	1	ilişki kur-	1
başını		gözleri kamaş-	1	imza at-	1
kuma sok-	1	gözlerine mil çek-	1	iple çek-	1
devreye gir-	1	gözü dal-	1	işe koş-	1
dilden düşmez ol-	1	gözü gibi bak-	1	iş gör-	1
dile gel-	1	gözüne uyku girme-	1	ivme kazan-	1
dili dışarı çık-	1	gözünü ayırma-	1	kanaat getir-	1
diline dola-	1	gözünü kan bürü-	1	kan dök-	1
dili tutul-	1	gözünün içine bak-	1	kapı aç-	1
dillere destan ol-	1	gözünü yum-	1	kapıp koyuver-	1
donup kal-	1	gurur duy-	1	kapıya dayan-	1
duman al-	1	gücü yet-	1	karar al-	1
duymazlıktan gel-	1	gülmekten kırıl-	1	karşı gel-	1
efkâr bas-	1	güm güm at-	1	karşı koy-	1
eğitim ver-	1				

karşılık ver-	1	peşinde koş-	1	tek kalemde sil-	1
katık et-	1	peşinde ol-	1	telaş al-	1
kendini kaptır-	1	peşine tak-	1	tepki ver-	1
keyfini çıkar-	1	peşini bırakma-	1	tetikte dur-	1
keyif ver-	1	rahata er-	1	tokat ye-	1
kılığına gir-	1	rahat yüzü görme-	1	uykusu gel-	1
kilo al-	1	rehin al-	1	uykuya dal-	1
kol gez-	1	reklam yap-	1	uyku çek-	1
konuk ol-	1	salık ver-	1	ümidi kes-	1
kulağına gel-	1	saymakla bitme-	1	üzerinde dur-	1
kurşun dök-	1	sele git-	1	uzak dur-	1
layık gör-	1	servis yap-	1	vız gel-	1
linç et-	1	sesi çıkma-	1	yan yat-	1
mahşere dön-	1	sırası gel-	1	yemini iç-	1
mesaj ver-	1	sırtüstü yat-	1	yenik düş-	1
meydana çık-	1	silip süpür-	1	yer aç-	1
meydana gel-	1	sineye çek-	1	yerinde durama-	1
mola ver-	1	soluk al-	1	yerinden fırla-	1
moralini boz-	1	sonuç al-	1	yerinde yeller es-	1
nefesi kesil-	1	sonuç ver-	1	yer kap-	1
neye uğradığını	1	son ver-	1	yiyip iç-	1
şaşı-	1	sorumlu tut-	1	yoksun bırak-	1
not al-	1	soğuk vur-	1	yola koyul-	1
not et-	1	söz ver-	1	yol göster-	1
ortadan kalk-	1	sözünü tut-	1	yol kes-	1
ortaya koy-	1	sürüp git-	1	yolu düş-	1
ödü kop-	1	şaka yap-	1	yol gözle-	1
ölüm kalım savaşı	1	şaşırp kal-	1	yol ver-	1
yap-	1	şekil al-	1	yuvarlanıp git-	1
ömür sür-	1	taban tep-	1	yön ver-	1
öne ser-	1	tadı damağında kal-	1	yüreği ağzına gel-	1
öne sür-	1	tadına doyama-	1	yüreği daral-	1
örnek ol-	1	tadına var-	1	yüz yüze gel-	1
özen göster-	1	talip çık-	1	zahmet çek-	1
özür dile-	1	taş kesil-	1	zarar gör-	1
para etme-	1	tat ver-	1	zor gel-	1

Tablo 30’da MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan deyimler görülmektedir. Metinlerdeki farklı deyim sayısı 336, toplam deyim sayısı ise 482’dir. “ad ver-” (8),

“elde et-” (7), “neden ol-” (7), “nefes al-” (7), “zarar ver-” (6), “karar ver-” (5), “yer al-” (5) deyimlerinin daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

4.4.2. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Atasözleri

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan atasözleri Tablo 31’de sunulmuştur.

Tablo 31. 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Atasözleri

acele işe şeytan karışır	1	dilini eşek arısı soksun	1
ağızına vur, lokmasını al	1	olacakla öleceğe çare bulunmaz	1
bir fincan kahvenin kırk yıl hatırı vardır	1	tatlı dil yılanı deliğinden çıkarır	1

Tablo 31’de MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan atasözleri görülmektedir. Metinlerde birbirinden farklı olmak üzere toplam 6 atasözü bulunmaktadır. Alanında uzman öğretim üyelerine göre “ağızına vur, lokmasını al” sözü ile “dilini eşek arısı soksun” sözleri ifade ettiği anlam yönüyle deyim olarak değerlendirilebilir. Ancak bu sözler Türk Dil Kurumunun sözlüğünde atasözü olarak yer aldığından bu çalışmada atasözleri başlığında ele alınmıştır.

4.4.3. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan diyalog-dilek sözleri Tablo 32’de sunulmuştur.

Tablo 32. 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Diyalog-Dilek Sözleri

hoş geldin/geldiniz	6	kusura bakma	1	selam olsun	1
ne olur	2	merhaba	1	teşekkürler	1
yaşasın	2	nasılsın	1	vallahi	1
Allah’a emanet ol	1	ne olursun	1	vallahi billahi	1
çok şükür	1	pekala	1	yazıklar olsun	1
inşallah	1	sağlıcakla kal	1		
izninizle	1	sefalar getirdiniz	1		

Tablo 32’de MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan diyalog-dilek sözleri görülmektedir. Metinlerdeki farklı diyalog-dilek sözü sayısı 19, toplam diyalog-dilek sözü sayısı ise 26’dır. “hoş geldin” (6), “ne olur” (2), “yaşasın” (2), sözlerinin daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

4.4.4. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan İkilemeler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan ikilemeler Tablo 33’te sunulmuştur.

Tablo 33. 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan İkilemeler

kendi kendine	6	acı acı	1	gece gece	1
zaman zaman	4	allak bullak	1	geri geri	1
ağır ağır	3	allı beyazlı	1	güle oynaya	1
birer birer	3	ara sıra	1	günlük güneşlik	1
bir iki	3	arayıp taramak	1	gür gür	1
pırıl pırıl	3	araç gereç	1	gürül gürül	1
sık sık	3	arka arkaya	1	hasta hasta	1
sıkı sıkı	3	az az	1	homur homur	1
uzun uzun	3	batıp çıkmak	1	huy hus	1
yavaş yavaş	3	baş başa	1	hüngür hüngür	1
art arda	2	benek benek	1	hırslı hırslı	1
beş on	2	beşer beşer	1	hızlı hızlı	1
bile bile	2	bildi bileli (kendini)	1	hıçkır hıçkır	1
boydan boya	2	bir aşağı bir yukarı	1	ikide bir	1
çoluk çocuk	2	bir baştan öbür başa	1	iki üç	1
ev bark	2	bir bir	1	ikişer ikişer	1
hayal meyal	2	bire bir	1	inceden inceye	1
ister istemez	2	buram buram	1	in cin	1
kat kat	2	çer çöp	1	ite kaka	1
okuma yazma	2	dal budak	1	iç içe	1
rahat rahat	2	damla damla	1	içten içe	1
sağa sola	2	derin derin	1	kargacık burgacık	1
teker teker	2	doğru dürüst	1	karşı karşıya	1
toz toprak	2	düğün bayram	1	kaşla göz (arasında)	1
tık tık	2	dıgıdık dıgıdık	1	keyifli keyifli	1
ufak tefek	2	esikli kesikli	1	koyun koyuna	1
uçsuz bucaksız	2	eş dost	1	kulaktan kulağa	1
yan yana	2	fokur fokur	1	köşe bucak	1

kıran kırana	1	renk renk	1	türüm türüm	1
kıyı kıyı	1	sağa sola	1	üç beş	1
ne yapıp yapıp	1	saf saf	1	uzunlu kısalı	1
nefes nefese	1	saniyesi saniyesine	1	yatak yorgan	1
okur yazar	1	sürüne sürüne	1	yeni yeni	1
olup biten	1	şaşkın şaşkın	1	yer gök	1
olur olmaz	1	tangır tungur	1	yerli yabancı	1
onar onar	1	tek tek	1	yer yer	1
o yana bu yana	1	tepeden tırnağa	1	yorgun argın	1
özene bezene	1	tıka basa	1	yüz yüze	1
pul pul	1	türlü türlü	1	yığın yığın	1

Tablo 33’te MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan ikilemeler görülmektedir. Metinlerdeki farklı ikileme sayısı 116, toplam ikileme sayısı ise 158’dir. “kendi kendine” (6), “zaman zaman” (4), “ağır ağır” (3), “birer birer” (3), “bir iki” (3), “pırlı pırlı” (3), “sık sık” (3), “sıkı sıkı” (3), “uzun uzun” (3), “yavaş yavaş” (3) ikilemelerinin daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

4.4.5. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Tekerlemeler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde tekerleme bulunmamaktadır.

4.4.6. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özlü Sözler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma ve dinleme/izleme metinlerinde özlü söz bulunmamaktadır.

4.4.7. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Yabancı Sözler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan yabancı sözler Tablo 34’te sunulmuştur.

Tablo 34. 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Yabancı Sözler

center	4	şavk	3	bravo	1
phubbing	4	slogan	2	çevale	1
post	4	why-b	2	detoks	1

dönerchi	1	new	1	shopping center	1
fakfon	1	phone	1	snubbing	1
fear of missing out	1	photolurking	1	taxim	1
fomo	1	shipshak	1	the	1
move your life	1	shoe center	1	tower	1

Tablo 34’te MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan yabancı sözler görülmektedir. Metinlerdeki farklı yabancı söz sayısı 24, toplam yabancı söz sayısı 37’dir. “center” (4), “phubbing” (4), “post” (4) yabancı sözlerinin daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

4.4.8. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Terimler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan terimler Tablo 35’te sunulmuştur.

Tablo 35. 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Terimler

müzik	35	cisim	6	tayfa	5
ses	33	derece	6	vadi	5
imece	32	doğal gaz	6	yer çekimi	5
ada	25	eğitim	6	yıldız	5
türkü	20	gözyaşı	6	atmosfer	4
ayak	19	hücre	6	enzim	4
dal	19	ırmak	6	fotoliyaz enzimi	4
dalga	18	işlem	6	huni	4
enerji	17	oran	6	kelime	4
uzay	16	sürtünme	6	kinetik enerji	4
astronot	13	ağırlık	5	koyak	4
kaydırak	11	dakika	5	sanatçı	4
kuvvet	10	laboratuvar	5	sayı	4
fizik	8	lise	5	seyirci	4
harita	8	madde	5	sıcaklık	4
üniversite	8	mal	5	sistem	4
boyut	7	metre	5	sözcük	4
mâni	7	oksijen	5	şair	4
ova	7	öykü	5	beyit	3
yüzey	7	sanat	5	düzlem	3

eğik	3	miligram	2	endüstri	1
fasıl	3	okaliptus	2	erişim	1
gaz	3	okyanus	2	etken	1
güverte	3	ortaokul	2	fen bilgisi	1
hava kirliliği	3	politika	2	formül	1
iklim	3	radasyon	2	gelgit	1
kan	3	rakam	2	gök taşı	1
kemik	3	santim	2	granit	1
kilo	3	savaş gemisi	2	hacim	1
kömür	3	söylence	2	halk müziği	1
kültür	3	söyleşi	2	harf	1
liman	3	türev	2	ısı	1
mide	3	yelken	2	ışınım	1
ölçüm	3	zekâ	2	ilaç	1
rehabilitasyon	3	ajans	1	işlevsel	1
salınım	3	akademi	1	kamara	1
batı	2	akciğer	1	kapsül	1
bitki örtüsü	2	akrep	1	karbon	1
bölük	2	amfi	1	karbonmonoksit	1
denklem	2	ana dil	1	kavkı	1
düzenek	2	anatomik	1	kaya tuzu	1
fakülte	2	astım	1	kilometre	1
fıkra	2	bağlam	1	kireç taşı	1
genetik	2	bakır	1	kozmik	1
gezegen	2	bambu	1	kronik	1
göl	2	barut	1	kükürt	1
guatr	2	basınç	1	kütle	1
ırıp	2	biyolojik	1	madde bağımlılığı	1
kaldıraç	2	bomba	1	maraton	1
kale	2	broşür	1	matematik	1
karbondioksit	2	ciğer	1	metrekare	1
karın boşluğu	2	çığ	1	metreküp	1
kasırga	2	çökelek	1	mikroorganizma	1
kaside	2	detoks	1	mitokondri	1
kıç (teknenin arkası)	2	diz	1	molekül	1
kimya	2	düzey	1	morötesi	1
küpeşte	2	eğitmen	1	müzisyen	1
limit	2	ekosistem	1	nefes borusu	1
litre	2	ekvator	1	organ	1
merkezcil kuvvet	2	elmas	1	ozon	1
metin	2	endoplazmik retikulum	1	partikül	1
				pigment	1

retina	1	sindirim	1	tüp	1
retinitis pigmentosa	1	sinerji	1	üçgen	1
roket	1	sülfürdioksit	1	ünite	1
roman	1	şiir	1	üsteğmen	1
sarmal	1	taş kömürü	1	vibrasyon	1
savak	1	tipi	1	vücut ısısı	1
siberkondria	1	töre	1	yabancı dil	1
silo	1	tümce	1	yıldırım	1

Tablo 35’te MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan terimler görülmektedir. Metinlerdeki farklı terim sayısı 208, toplam terim sayısı ise 431’dir. “müzik” (35), “ses” (33), “imece” (32) terimlerinin daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

4.4.9. MEB Yayınları 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında Yer Alan Özel İsimler

MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan özel isimler Tablo 36’da sunulmuştur.

Tablo 36. 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabında (MEB Yayınları) Yer Alan Özel İsimler

Karagöz	71	Pervin	7	Adana	3
Hacivat	64	Ali	6	Allah	3
Atatürk	54	Arif	6	Anzak Anıtı	3
İstanbul	24	Aziz	6	Bursa	3
Türk	23	Hacı Süleyman	6	Gelibolu	3
Türkiye	23	İngiliz	6	Göreme	3
Hasan	20	Kız Kulesi	6	Hatice Nine	3
Dadaru	19	Muzaffer	6	Hristo	3
Ayaz	17	Rumeli	6	Hıdırellez	3
Anadolu	12	Uygur	6	Mardin	3
Elif	12	Çinli	6	Maçan	3
Kınalı Ali	12	Ahmet Çavuş	5	Mehmet	3
Zehra	12	Anzak	5	Montesquieu	3
Canberra	11	Kerim	5	Nasrettin Hoca	3
Türkçe	10	Zehra Hanım	5	Portekizce	3
Çılkır	10	Afrika	4	Rum	3
İngilizce	9	Despina	4	Salihli	3
Ankara	8	Dorukısarak	4	Selim	3
Aziz Sancar	8	Zeytingöz	4	Simitçik	3

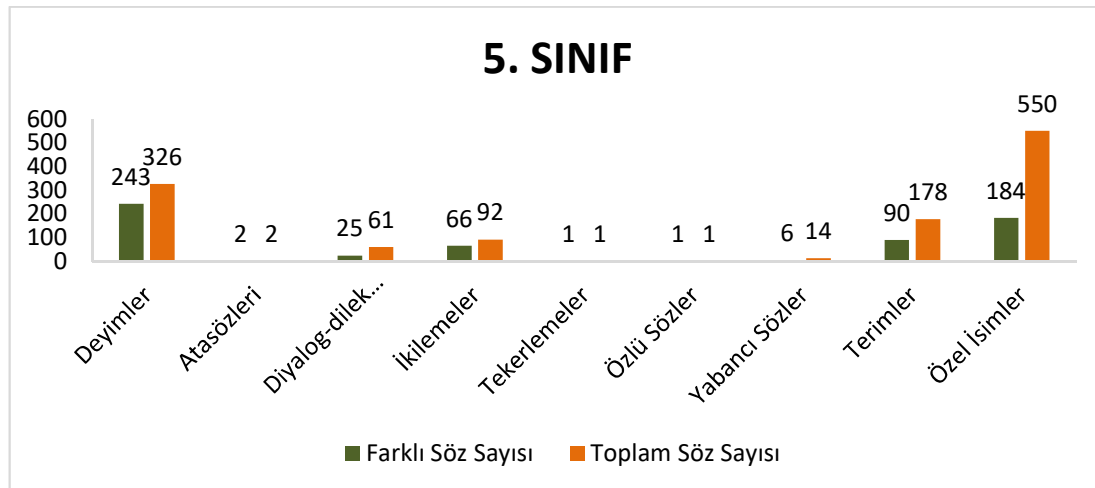
Zeliha	3	Arap	1	Göç Destanı	1
Zeynep	3	Arda	1	Güney Akdeniz	1
Avrupa	2	Ardahan	1	Güney Anadolu	1
Avrupa Birliği	2	Atatürk Parkı	1	Güneş	1
Beydaba	2	Atladım Bahçeye	1	Hak	1
Beş Balığ	2	Girdim	1	Harp Akademisi	1
Bizans	2	Avustralyalı	1	Hataylı	1
Bozcaada	2	Ay	1	Hesire	1
Buca	2	Ayağına Giymiş	1	Hulin	1
Bugu Tigin	2	Sedef Nalini	1	Hösük	1
Çanakkale	2	Ayla	1	İnönü İlkokulu	1
Çanakkale Savaşı	2	Bay Sancar	1	İskenderun	1
Çukurova	2	Bektaş	1	İstanbul Boğazı	1
Eski Mısırlılar	2	Birleşmiş Milletler	1	İstanbul	1
Hacı Cavcav	2	Bizanslı	1	Üniversitesi Hukuk	1
Hatay	2	Braille Alfabesi	1	Fakültesi	1
Hatun Dağı	2	Brezilya	1	İtalyanca	1
Hülya	2	Bugu Han	1	İzmir Kız	1
Hüseyin	2	Bülbülüm	1	Öğretmen Okulu	1
İbrahim	2	Ceyhan	1	Kanuni Sultan	1
İçişleri Bakanı	2	Cruose	1	Süleyman	1
Kavala	2	Çankaya	1	Kanunların Ruhu	1
Kavala Limanı	2	Dağlar Dağlar	1	Kaptan Cook	1
Mersin	2	Kral Debreşim	1	Karadeniz	1
Meçhul Asker	2	Dolmabahçe Sarayı	1	Kiyu-Liyen	1
Nobel Ödülü	2	Durmuş	1	Kolordu Paşası	1
Nurettin	2	Dünya	1	Konstantinople	1
Orta Anadolu	2	Dünya Ağacı	1	Konya	1
Orta Çağ	2	Ege	1	Kutlu Dağ	1
Reşit Paşa	2	Emirgan	1	Kutur Tigin	1
Savur	2	Erzincan	1	Körler	1
Yemen	2	Eski Romalı	1	Rehabilitasyon	1
Abdal Musa	1	Eski Yunan	1	Merkezi	1
Acemce	1	Evladı Fatihan	1	Köşküm Var	1
Ahmet	1	Fatih	1	Deryaya Karşı	1
Akdere	1	Gali Tigin	1	Kıbrıs	1
Aladağlar	1	Gazi	1	Kısıkgedik	1
Alişimin Kaşları	1	Gelibolu Cephesi	1	Manuel Komnenos	1
Kare	1	Gide Gide	1	Maraş	1
Amerika Birleşik	1	Yarelerin Derildi	1	Maya Dağ'dan	1
Devletleri	1	Gilstern	1	Kalkan Kazlar	1
Antik Çağ	1	Goethe	1	Mehmetçik	1
				Melbourne	1

Mevla	1	Selenge	1	Tuna	1
Mustafa	1	Selânik	1	Tükel Tigin	1
Mustafa Kemal	1	Sen Augustin	1	Türk kahvesi	1
Mübadele	1	Burnu	1	Urfa	1
Komisyonu	1	Sanayi Devrimi	1	Ur Tigin	1
Mısır	1	Sultan Gazneli	1	Urumeli (Rumeli)	1
Nedim	1	Mahmut	1	Üsküp	1
Niagara Şelaleleri	1	Sungur Tigin	1	Üsteğmen Faruk	1
Onuncu Yıl Marşı	1	Süleymaniye	1	Vardar	1
Osmanlıca	1	Sürmene	1	Venüs	1
Osmanlı Devleti	1	Şahane Gözler	1	Veysel	1
Peynircik	1	Şarlo	1	Yemenimin Uçları	1
Pürsıçan	1	Taksim	1	Yeni Cami	1
Robinson	1	Tanrı	1	Yeni Zelanda	1
Robinson Crusoe	1	Tanrı Dağı	1	Yunan	1
Rumelili	1	Tigin	1	Zile	1
Sadi Yaver Ataman	1	Tokatlı	1	Ziya Gökalp	1
Safiye Ayla	1	Toroslar	1		

Tablo 36’da MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma ve dinleme/izleme metinlerinde yer alan özel isimler görülmektedir. Metinlerdeki farklı özel isim sayısı 221, toplam özel isim sayısı 777’dir. “Karagöz” (71), “Hacivat” (64), “Atatürk” (54), “İstanbul” (24), “Türk” (23), “Türkiye” (23) özel isimlerinin daha çok tekrarlandığı anlaşılmaktadır.

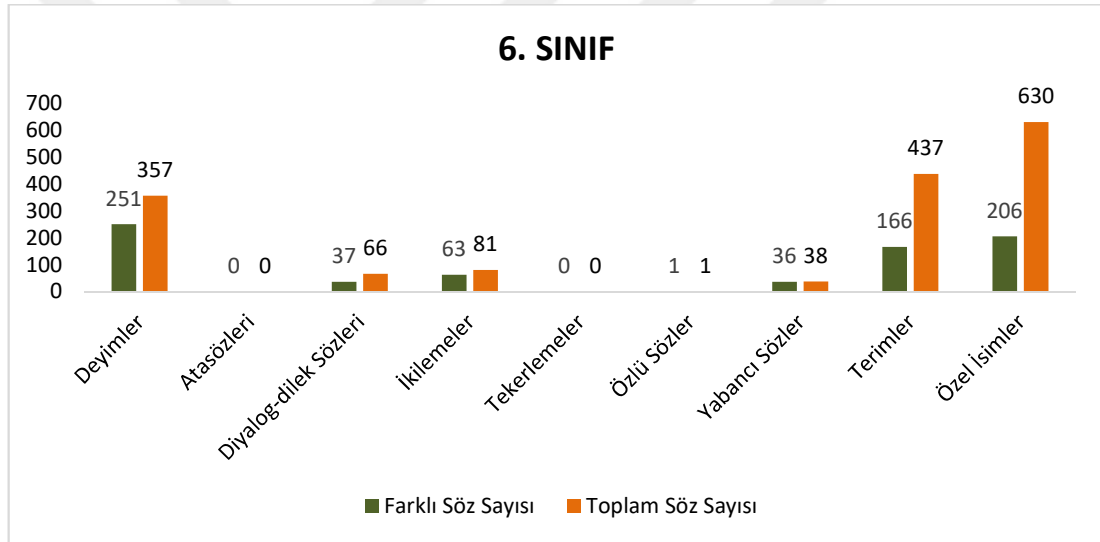
4.5. Genel Veriler

Şekil 1: 5. Sınıf (Anıttepe Yayıncılık) Türkçe Ders Kitabındaki Nitelikli Söz Varlığı Unsurlarının Farklı ve Toplam Söz Sayısı

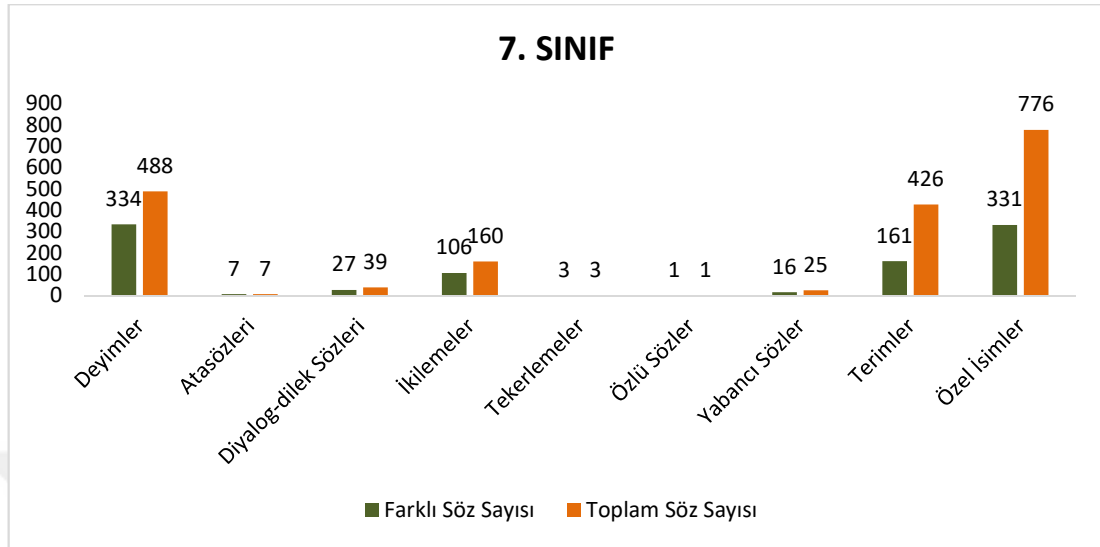
Şekil 1’de Anıttepe Yayıncılık tarafından hazırlanan 5. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerde yer alan nitelikli söz varlığı unsurlarının farklı ve toplam söz sayısı gösterilmiştir. Şekil 1’de görüldüğü üzere en yüksek farklı söz sayısına sahip söz varlığı unsuru deyimlerdir. Deyimleri sırasıyla özel isimler, terimler, ikilemeler, diyalog-dilek sözleri ve yabancı sözler takip etmektedir. Özel isimler en yüksek toplam söz sayısına sahip söz varlığı unsurudur. Farklı söz sayısı ile birlikte değerlendirildiğinde özel isimlerin en sık tekrarlanan söz varlığı unsuru olduğu söylenebilir. Metinlerde toplam 2 atasözü, 1 tekerleme ve 1 özlü sözün yer aldığı anlaşılmaktadır.

Şekil 2: 6. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabındaki Nitelikli Söz Varlığı Unsurlarının Farklı ve Toplam Söz Sayısı

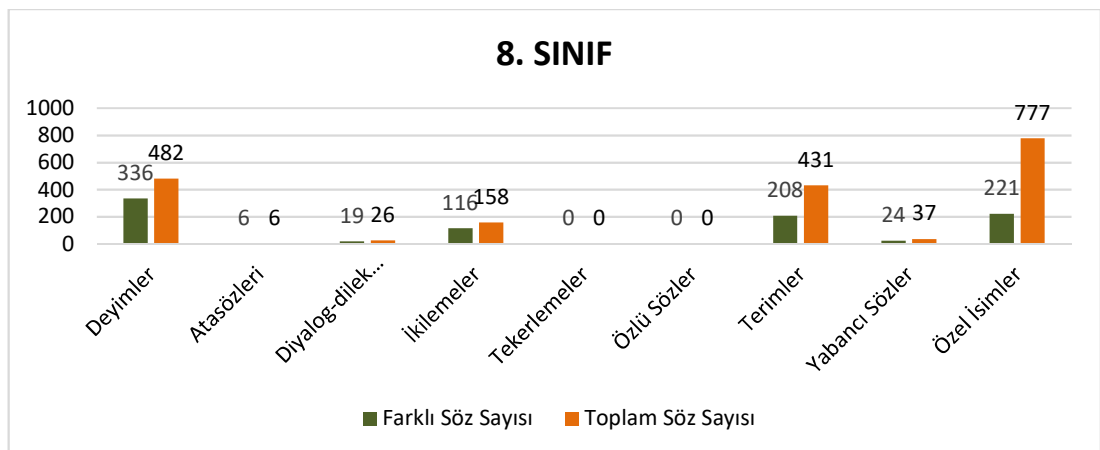
Şekil 2’de MEB Yayınları tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerde yer alan nitelikli söz varlığı unsurlarının farklı ve toplam söz sayısı gösterilmiştir. Şekil 2’de görüldüğü üzere en yüksek farklı söz sayısına sahip söz varlığı unsuru deyimlerdir. Deyimleri sırasıyla özel isimler, terimler, ikilemeler, diyalog-dilek sözleri ve yabancı sözler takip etmektedir. Özel isimler en yüksek toplam söz sayısına sahip söz varlığı unsurudur. Farklı söz sayısı ile birlikte değerlendirildiğinde özel isimlerin en sık tekrarlanan söz varlığı unsuru olduğu söylenebilir. Metinlerde 1 özlü sözün yer aldığı, atasözleri ve tekerlemelere yer verilmediği tespit edilmiştir.

Şekil 3: 7. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabındaki Nitelikli Söz Varlığı Unsurlarının Farklı ve Toplam Söz Sayısı

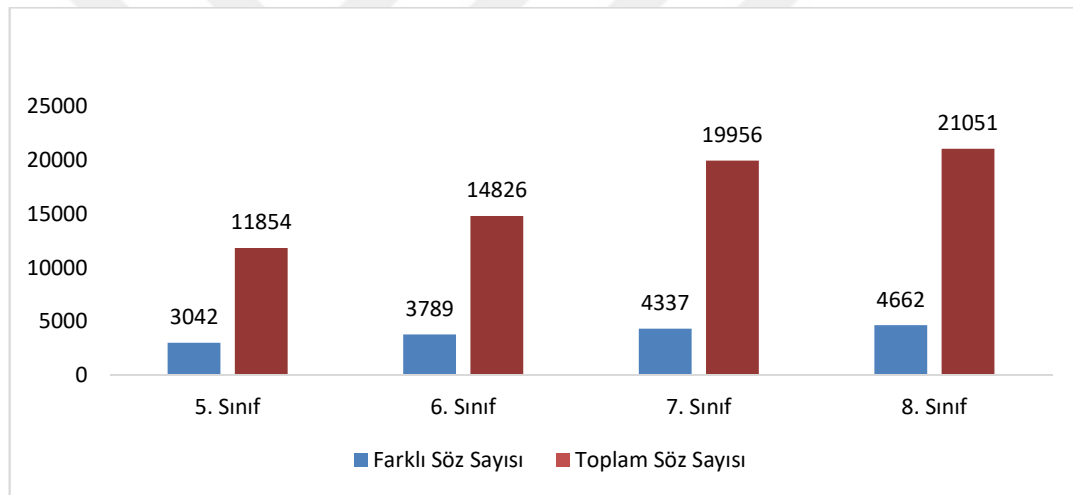
Şekil 3'te MEB Yayınları tarafından hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerde yer alan nitelikli söz varlığı unsurlarının farklı ve toplam söz sayısı gösterilmiştir. Şekil 3'te görüldüğü üzere en yüksek farklı söz sayısına sahip söz varlığı unsuru deyimlerdir. Deyimleri sırasıyla özel isimler, terimler, ikilemeler, diyalog-dilek sözleri ve yabancı sözler takip etmektedir. Özel isimler en yüksek toplam söz sayısına sahip söz varlığı unsurudur. Farklı söz sayısı ile birlikte değerlendirildiğinde özel isimlerin en sık tekrarlanan söz varlığı unsuru olduğu söylenebilir. Metinlerde toplam 7 atasözü, 3 tekerleme ve 1 özlü sözün yer aldığı anlaşılmaktadır.

Şekil 4: 8. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabındaki Nitelikli Söz Varlığı Unsurlarının Farklı ve Toplam Söz Sayısı

Şekil 4'te MEB Yayınları tarafından hazırlanan 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerde yer alan nitelikli söz varlığı unsurlarının farklı ve toplam söz sayısı gösterilmiştir. Şekil 4'te görüldüğü üzere en yüksek farklı söz sayısına sahip söz varlığı unsuru deyimlerdir. Deyimleri sırasıyla özel isimler, terimler, ikilemeler, yabancı sözler ve diyalog-dilek sözleri takip etmektedir. Özel isimler en yüksek toplam söz sayısına sahip söz varlığı unsurudur. Farklı söz sayısı ile birlikte değerlendirildiğinde özel isimlerin en sık tekrarlanan söz varlığı unsuru olduğu söylenebilir. Metinlerde 6 atasözünün yer aldığı, özlü sözlere ve tekerlemelere ise yer verilmediği anlaşılmaktadır.

Şekil 5: 5, 6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Söz Unsurlarının Farklı ve Toplam Söz Sayısı

Şekil 5'te araştırmada incelenen 5, 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin farklı ve toplam söz sayısı gösterilmiştir. Şekil 5'te görüldüğü üzere ortaokul Türkçe ders kitapları arasında 5. sınıf Türkçe ders kitabı farklı ve toplam söz sayısı bakımından en düşük değere sahiptir. Farklı ve toplam söz sayısının en yüksek olduğu ders kitabı ise 8. sınıf Türkçe ders kitabıdır. Farklı söz sayısında en yüksek artışın 6. sınıf Türkçe ders kitabında, toplam söz sayısında en yüksek artışın ise 7. sınıf Türkçe ders kitabında olduğu tespit edilmiştir.

V. BÖLÜM

5. SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmanın bu bölümünde bulgular doğrultusunda ulaşılan sonuçlara, bu sonuçların yapılmış benzer çalışmalarla karşılaştırılarak tartışılmasına ve sonuçlardan hareketle sunulan önerilere yer verilmiştir.

5.1. Sonuçlar

5.1.1. Birinci Alt Problemle İlgili Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada incelenen 5. sınıf (Anıttepe Yayıncılık) Türkçe ders kitabındaki metinlerde 243 deyim bulunmaktadır. Daharlı (2012: 119) incelemiş olduğu 2010-2011 yılında MEB tarafından okutulması tavsiye edilen üç farklı yayınevine ait 5. sınıf Türkçe ders kitabında 63 ile 173 arasında deyim yer aldığını tespit etmiştir. Buna göre 2012'den bugüne 5. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan deyim sayısında yaklaşık iki kat oranında artış olduğu söylenebilir. Ayrıca 5. sınıf (Anıttepe Yayıncılık) Türkçe ders kitabındaki metinlerde yer alan deyimler, en fazla farklı söz sayısına sahip söz varlığı unsurudur. Bu bağlamda ders kitabı hazırlanırken 5. sınıf düzeyindeki öğrencilerin söz varlığını zenginleştirmek için deyimlere, diğer söz varlığı unsurlarına göre daha çok önem verildiği düşünülmektedir.

Bu araştırmada incelenen 5. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerde 2 atasözü, 66 ikileme, 184 özel isim, 25 diyalog-dilek sözü, 1 özlü söz ve 1 tekerleme bulunmaktadır. Metinlerde ayrıca 90 terim, 6 yabancı söz yer almaktadır. Daharlı (2012) incelemiş olduğu üç farklı yayınevine ait 5. sınıf Türkçe ders kitaplarından birinde atasözünün yer almadığını, ikisinde birer adet atasözünün yer aldığını; 5. sınıf Türkçe ders kitaplarında 42 ile 83 arasında ikileme, 142 ile 170 arasında özel isim olduğunu tespit etmiştir. Daharlı (2012)'nin araştırmasının sonuçlarına göre 5. sınıf Türkçe ders kitaplarında 7 ile 13 arasında diyalog-dilek sözü yer alırken üç farklı kitaptan ikisinde tekerleme bulunmamakta, bir tanesinde ise 5 tekerleme bulunmaktadır. 2012 yılından bugüne kadar metinlerde geçen diyalog-dilek sözlerinde artış olduğu, tekerleme sayısında ise önemli bir değişikliğin olmadığı

sonucuna ulaşılmıştır. Bu bağlamda 2012 yılından bugüne kadar 5. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerde geçen atasözü, ikileme ve tekerleme sayısında önemli bir değişikliğin olmadığı; özel isim ve diyalog-dilek sözlerinin sayısında artış olduğu anlaşılmaktadır. Metinlerde yer alan söz varlığı unsurlarının sayıları incelendiğinde atasözü, özlü söz ve tekerlemelerin en düşük değere sahip söz varlığı unsurları olduğu görülmektedir. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda 5. sınıflara yönelik “Deyim ve atasözlerinin metne olan katkısını belirler.” kazanımı bulunmaktadır. Bu bağlamda atasözlerinin sayı bakımından en düşük değere sahip söz varlığı unsurlarından olması bu kazanım ile çelişmektedir.

Bu araştırmada incelenen 5. sınıf Türkçe ders kitabında bulunan metinlerdeki toplam söz sayısı 11.854, farklı söz sayısı ise 3.042 olarak belirlenmiştir. Karadağ ve Kurudayıoğlu, yapmış oldukları araştırmada yürürlükte olan 5. sınıf Türkçe ders kitabındaki söz varlığını incelemiş, toplam söz sayısının 10.228, farklı söz sayısının ise 2.519 olduğunu tespit etmişlerdir (Karadağ ve Kurudayıoğlu, 2010: 433). Akın, ortaokul 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma metinlerindeki toplam söz sayısını 12.235, farklı söz sayısını ise 3076 olarak belirlemiştir (Akın, 2018: 3700).

Bu bağlamda 2010 yılından 2018 yılına kadar 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan metinlerin toplam ve farklı söz sayısında artış olduğu, 2018 yılından bugüne kadar ciddi derecede olmasa da bir azalma meydana geldiği anlaşılmaktadır.

5.1.2. İkinci Alt Problemle İlgili Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada incelenen 6. sınıf (MEB Yayınları) Türkçe ders kitabındaki metinlerde 251 deyim bulunmaktadır. Ceran vd. (2020), incelemiş oldukları Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabındaki okuma metinlerinde 164, Yavuz (2020) ise 148 deyim tespit etmiştir. Bu çalışmada dinleme/izleme metinlerinde geçen nitelikli söz varlığı unsurları da yer aldığından sonuçların, bu iki çalışma ile sayı bakımından farklılık gösterdiği söylenebilir. Apaydın (2010), incelemiş olduğu 5 farklı yayınevine ait 6. sınıf Türkçe ders kitaplarında 102 ile 159 arasında deyim yer aldığını tespit etmiştir. Buna göre 2010 yılından bugüne 6. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan deyimlerin sayısının yaklaşık iki kat arttığı görülmektedir. Ayrıca 6. sınıf (MEB Yayınları) Türkçe ders

kitabındaki metinlerde yer alan deyimler en çok farklı söz sayısına sahip olan nitelikli söz varlığı unsurudur. Bu bağlamda ders kitabı hazırlanırken 6. sınıf düzeyindeki öğrencilerin söz varlığını zenginleştirmek için deyimlere, diğer söz varlığı unsurlarına göre daha çok önem verildiği düşünülmektedir. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda 6. sınıflara yönelik “Deyim ve atasözlerinin metne olan katkısını belirler.” kazanımı bulunmaktadır. Bu bağlamda 6. Sınıf Türkçe ders kitabında atasözü bulunmaması, bu kazanım ile çelişmektedir.

Bu araştırmada incelenen 6. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerde 37 diyalog-dilek sözü, 63 ikileme, 1 özlü söz, 166 terim, 36 yabancı söz, 206 özel isim yer almaktadır. Metinlerde nitelikli söz varlığı unsurlarından olan atasözü ve tekerlemeye rastlanmamıştır. Ceran vd. (2020) ile Yavuz (2020) da incelemiş oldukları Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan 6. sınıf Türkçe ders kitabında atasözü bulunmadığını tespit etmişlerdir. Yavuz (2020) da çalışmasında metinlerde 1 özlü söz tespit etmiştir. Apaydın (2010) incelemiş olduğu beş farklı yayınevine ait 6. sınıf Türkçe ders kitaplarından dört tanesinde atasözünün yer almadığını, birinde ise 2 adet atasözünün yer aldığını; 6. sınıf Türkçe ders kitaplarında 1 ile 5 arasında diyalog-dilek sözü, 19 ile 24 arasında ikileme, 88 ile 181 arasında özel isim olduğunu tespit etmiştir. Apaydın (2010)'ın araştırmasının sonuçlarına göre, beş farklı yayınevine ait 6. sınıf Türkçe ders kitabının dört tanesinde tekerleme bulunmamakta, birinde ise 2 adet tekerleme bulunmaktadır. Bu bağlamda 2010 yılından bugüne kadar metinlerde geçen diyalog-dilek sözlerinde, ikilemelerde ve özel isimlerde artış olduğu görülmektedir. Apaydın (2010)'ın yaptığı çalışmada, en düşük söz sayısına sahip nitelikli söz varlığı unsurlarının atasözleri ve tekerlemeler olduğu saptanmıştır. Bu araştırmada incelenen 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan metinlerde atasözü ve tekerleme bulunmamasından hareketle, 2010 yılından bugüne kadar 6. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan atasözü ve tekerlemelere verilen önemde herhangi bir değişiklik olmadığı görülmektedir. Apaydın (2010), incelediği 6. sınıf Türkçe ders kitaplarının toplam söz sayısının 9.544 ile 13.766 arasında olduğunu tespit etmiştir. Bu çalışmada incelenen 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan sözlerin toplam sayısı ise 14.423'tür. Bu bağlamda 2010 yılından bugüne 6. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan metinlerin toplam söz sayısında artış olduğu anlaşılmaktadır.

5.1.3. Üçüncü Alt Problemle İlgili Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada incelenen 7. sınıf (MEB Yayınları) Türkçe ders kitabındaki metinlerde 334 deyim bulunmaktadır. Uludağ (2010) yapmış olduğu çalışmada beş farklı yayınevine ait 7. sınıf Türkçe ders kitaplarında 161 ile 262 arasında deyim bulunduğunu saptamıştır. Buna göre 7. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan deyim sayısında önemli bir artış olduğu görülmektedir. Ayrıca 7. sınıf (MEB Yayınları) Türkçe ders kitabındaki metinlerde yer alan söz unsurları arasında en çok farklı söz sayısına sahip olan unsur deyimlerdir. Bu bağlamda ders kitabı hazırlanırken 7. sınıf seviyesindeki öğrencilerin söz varlığını zenginleştirmek için deyimlere, diğer söz varlığı unsurlarına (atasözü, ikileme, özlü söz vb.) göre daha çok önem verildiği düşünülmektedir.

Bu araştırmada incelenen 7. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerde 7 atasözü, 27 diyalog-dilek sözü, 106 ikileme, 3 tekerleme, 1 özlü söz, 161 terim, 16 yabancı söz ve 331 özel isim olduğu belirlenmiştir. Uludağ (2010), incelemiş olduğu beş farklı yayınevine ait 7. sınıf Türkçe ders kitaplarından ikisinde atasözünün yer almadığını, diğer üç kitaptaki atasözü sayısının ise 1 ile 3 arasında değiştiğini tespit etmiştir. Uludağ (2010)'ın araştırmasının sonuçlarına göre 7. sınıf Türkçe ders kitaplarının iki tanesinde diyalog-dilek sözü bulunmamakta, diğer kitaplardaki diyalog-dilek sözlerinin sayısı ise 3 ile 10 arasında değişmektedir. 7. sınıf Türkçe ders kitaplarında 17 ile 57 arasında ikileme, 3 ile 7 arasında özlü söz, 120 ile 282 arasında özel isim olduğu tespit edilmiştir. Uludağ (2010) beş farklı 7. sınıf Türkçe ders kitabından üç tanesinde tekerleme olmadığını, iki tanesinde 1 ile 5 arasında tekerleme bulunduğunu saptamıştır. Bu bağlamda 2010 yılından bugüne kadar 7. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerde geçen atasözü, diyalog-dilek sözü, ikileme ve özel isim sayısında artış olduğu görülmektedir. Metinlerde yer alan tekerleme sayısında ise önemli bir değişikliğin olmadığı, özlü söz sayısında ise düşüş olduğu anlaşılmaktadır.

Bu araştırmada incelenen 7. sınıf Türkçe ders kitabında bulunan metinlerdeki toplam söz sayısı 19.928 olarak belirlenmiştir. Uludağ (2010) beş farklı yayınevine ait 7. sınıf Türkçe ders kitaplarının genel söz varlığını ve söz varlığı unsurlarını ortaya koyduğu çalışmada toplam söz sayısının 8.360 ile 10.901 arasında değiştiğini tespit

etmiştir. Bu bağlamda 2010 yılından bugüne kadar 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan metinlerin toplam söz sayısında hemen hemen iki katı bir artış olduğu görülmektedir.

5.1.4. Dördüncü Alt Problemle İlgili Tartışma ve Sonuç

Bu araştırmada incelenen 8. sınıf (MEB Yayınları) Türkçe ders kitabındaki metinlerde 336 deyim bulunmaktadır. Öz (2012), incelemiş olduğu dört farklı yayınevine ait 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında 281 ile 347 arasında deyim yer aldığını tespit etmiştir. Buna göre 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan deyimlerin sayısında önemli bir değişikliğin olmadığı görülmektedir. Ayrıca 8. sınıf (MEB Yayınları) Türkçe ders kitabındaki metinlerde en fazla çeşit söz sayısına sahip olan unsur deyimlerdir. Bu bağlamda ders kitabı hazırlanırken 8. sınıf düzeyindeki öğrencilerin söz varlığını zenginleştirmek için deyimlere, diğer söz varlığı unsurlarına göre daha çok önem verildiği düşünülmektedir.

Bu araştırmada incelenen 8. sınıf Türkçe ders kitabındaki metinlerde 6 atasözü, 19 diyalog-dilek sözü, 116 ikileme, 208 terim, 24 yabancı söz, 221 özel isim yer almaktadır. Metinlerde nitelikli söz varlığı unsurlarından özlü söz ve tekerlemeye rastlanmamıştır. Öz (2012), incelemiş olduğu dört farklı yayınevine ait 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında 1 ile 7 arasında atasözü, 10 ile 20 arasında dilek-diyalog sözü, 73 ile 100 arasında ikileme, 1 ile 4 arasında özlü söz, 2 ile 14 arasında yabancı söz, 160 ile 229 arasında özel isim tespit etmiştir. Bu bağlamda 2012 yılından bugüne kadar metinlerde geçen atasözü, dilek-diyalog sözü, ikileme ve yabancı söz sayısında artış olduğu, ancak bu artışın çok önemli düzeyde olmadığı anlaşılmaktadır. Özel isim sayısında artış olmadığı tespit edilmiştir. 8. sınıf (MEB Yayınları) Türkçe ders kitabındaki metinlerde özlü söze ve tekerlemeye yer verilmemesinden hareketle ders kitabı hazırlayanların bu söz varlığı unsurlarını diğerlerine göre daha az önemseydiği düşünülmektedir.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda 8. sınıflara yönelik "Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler." kazanımı yer almaktadır. Bu bağlamda 8. Sınıf Türkçe ders kitabında özlü söz (özdeyiş) bulunmaması, bu kazanım ile çelişmektedir.

Bu çalışmada incelenen 8. sınıf (MEB Yayınları) Türkçe ders kitabının toplam söz sayısı 21.070 farklı söz sayısı ise 4.670 olarak tespit edilmiştir. Öz (2012)'ün yaptığı araştırmaya göre dört farklı yayınevine ait 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki toplam söz sayısı 14.414 ile 19.612 arasında, farklı söz sayısı ise 3.461 ile 3.944 arasında değişmektedir. Bu bağlamda 2012 yılından bugüne kadar 7. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan metinlerin toplam ve farklı söz sayısında artış olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

5.1.5. Beşinci Alt Problemle İlgili Tartışma ve Sonuç

Alanyazın incelendiğinde Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde geçen söz varlığı ve söz varlığı unsurları sayısının kademeli olarak artış göstermesi gerektiği görülmektedir (Demir, 2016; Karadağ, 2011; Göçer 2001). Türkçe ders kitaplarının öğrencilerin seviyesine uygun bir şekilde hazırlanmasının onların eğitim öğretim hayatını olumlu yönde etkilediği bilinmektedir (Sever, 2015).

Bu araştırmada incelenen Türkçe ders kitaplarında bulunan metinlerin tamamında deyimlere yer verildiği tespit edilmiştir. Deyimler her sınıf seviyesindeki kitapta en fazla farklı söz sayısına sahip söz varlığı unsurlarıdır. Metinlerde geçen deyim sayısının kademeli olarak arttığı anlaşılmaktadır. 5 ve 6. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde geçen deyim sayıları ile 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde geçen deyim sayıları birbirine yakındır. Kitaplar arasında deyim sayısındaki en yüksek farkın 6 ve 7. sınıf Türkçe ders kitabı arasında olduğu görülmektedir. Araştırmada Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde geçen, sıklık bakımından üst sıralarda bulunan bazı deyimlerin en az iki sınıf kademesinde ortak olduğu ya da hepsinde yer aldığı tespit edilmiştir. Bunlar “karar ver-”, “elde et-”, “ortaya çık-” ve “ad ver-” deyimleridir. “karar ver-” ve “elde et-” deyimlerinin tüm kademelerde en çok tekrarlanan deyimler arasında bulunmasından hareketle; öğrencilerin kararlı, hedefleri olan ve belirlediği hedefler için çalışan bireyler olarak yetişmesine önem verildiği düşünülmektedir.

İncelenen Türkçe ders kitaplarında, söz varlığımızın önemli bir unsuru olduğu bilinen atasözlerine gereken önemin verilmediği anlaşılmaktadır. 5. sınıf Türkçe ders kitabında 2, 7. sınıf Türkçe ders kitabında 7, 8. sınıf Türkçe ders kitabında 6 atasözü

bulunmaktadır. 6. sınıf Türkçe ders kitabında ise atasözüne rastlanmamıştır. Atasözü sayısında kademeli bir artış olmadığı tespit edilmiştir.

Türkçe ders kitapları arasında günlük hayatta sıkça kullanılan diyalog-dilek sözleri bakımından en zengin kitabın 6. sınıf Türkçe ders kitabı olduğu, en az diyalog-dilek sözlerinin ise 8. sınıf Türkçe ders kitabında yer aldığı, her sınıf düzeyinde bu sözlere yer verildiği saptanmıştır. Diyalog-dilek sözlerinin sayısının sınıf seviyelerine uygun olarak artış göstermediği, öğrencilerin aktif kelime hazinelerinde önemli bir yere sahip olan bu sözlerin, ders kitaplarına yeterince yansıtılmadığı düşünülmektedir. Araştırmada Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde geçen, sıklık bakımından üst sıralarda bulunan bazı diyalog-dilek sözlerinin en az iki sınıf kademesinde ortak olduğu ya da hepsinde yer aldığı görülmüştür. Bunlar “güle güle”, “teşekkür ederim”, “aferrin”, “merhaba”, “hoş geldin”, “sağ ol” sözleridir. Bu bağlamda öğrencilerin görgü kurallarını bilen, geleneklerimizi günlük hayatında uygulayabilen bireyler olmasına önem verildiği düşünülmektedir.

İncelenen Türkçe ders kitaplarında farklı ikileme sayısı bakımından ilk sırada yer alan kitabın 8. sınıf Türkçe ders kitabı olduğu, onu sırasıyla 5 ve 7. sınıf Türkçe ders kitabının takip ettiğı anlaşılmaktadır. Son sırada ise 6. sınıf Türkçe ders kitabı yer almaktadır. İkileme sayılarından yola çıkılarak her sınıf kademesinde ikilemelere yer verildiğı, metinlerde geçen ikilemelerde sınıf seviyelerinin göz önünde bulundurulmadığı yani ikileme sayısında kademeli bir artışın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Türkçe ders kitaplarındaki özlü sözler incelendiğinde 5, 6 ve 7. sınıf Türkçe ders kitaplarında yalnızca birer tane özlü sözün yer aldığı tespit edilmiştir. 8. sınıf Türkçe ders kitabında ise özlü söz bulunmamaktadır. Kitaplarda yer alan söz varlığı unsurları arasında en düşük söz sayısı özlü sözlere aittir. Araştırmada incelenen Türkçe ders kitaplarının; geçmişten günümüze kadar düşünceleriyle ve eylemleriyle kendilerinden söz ettiren, tarihte yerini almış ünlü kimselerin sözlerini yansıtması bakımından yetersiz olduğu düşünülmektedir.

Türkçe ders kitaplarındaki terimler incelendiğinde en az terimin 5. sınıf Türkçe ders kitabında olduğu görülmektedir. Farklı terim sayısı bakımından ilk

sırada yer alan kitap 8. sınıf Türkçe ders kitabıdır. Her sınıf düzeyinde terimlere yer verilmiştir. Kitaplarda bulunan terim sayısında kademeli bir artışın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Türkçe ders kitaplarındaki yabancı sözler incelendiğinde en fazla yabancı sözün 6.sınıf Türkçe ders kitabında olduğu görülmektedir. En az yabancı söz ise 5. sınıf Türkçe ders kitabında bulunmaktadır. Yabancı söz sayısında da kademeli bir artışın olmadığı anlaşılmaktadır. Yabancı sözlere her sınıf seviyesinde yer verilmiştir. Yabancı sözlerin öğrencilerin metnin bağlamından anlamını tahmin etmede en çok zorlandığı sözler olduğu söylenebilir. Bu bağlamda metinlerde geçen yabancı sözlerde kademeli artışın gözetilmesinin önemli olduğu düşünülmektedir.

Metinlerde geçen özel isimler incelendiğinde farklı özel isim sayısında 8. sınıfa kadar kademeli bir artışın olduğu, 8. sınıfta düşüş yaşandığı tespit edilmiştir. İncelenen ders kitaplarındaki özel isimlerin; çoğunlukla hem Türk dünyasında yer edinmiş hem de dünyaca ünlü olan düşünürlerin, ilim adamlarının, şair ve yazarların isimleri olduğu anlaşılmaktadır. Bunun yanında metinlerde, günümüzde çeşitli spor ve sanat dallarında faaliyet gösteren kişilerin isimlerine de yer verilmiştir. Özel isimler arasında ülkemizdeki ve dünyadaki çeşitli yer adları da bulunmaktadır. Bu bağlamda metinlerde geçen özel isimlerin öğrencilerin genel kültürüne katkı sağladığı düşünülmektedir. Karagöz ve Hacivat tiyatro metinlerine her sınıf düzeyinde yer verildiği tespit edilmiştir. Ayrıca “Karagöz” ve “Hacivat” kelimeleri her sınıf düzeyinde en çok tekrar edilen özel isimlerdir. Ceran vd. (2020) de 6. sınıf Türkçe ders kitabında en çok tekrar edilen özel isimlerin “Karagöz” ve “Hacivat” olduğunu tespit etmiştir. Bu durumun öğrencilerin Geleneksel Türk Tiyatrosunu tanımasına yardımcı olduğu düşünülmektedir. Sıklık bakımından üst sıralarda bulunan ve en az iki sınıf kademesinde yer alan diğer özel isimler “Anadolu”, “Türk”, “Türkiye” ve “Atatürk” kelimeleridir.

Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde toplam 4 tekerleme olduğu tespit edilmiştir. 6 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında tekerleme bulunmazken 5. sınıf Türkçe ders kitabında 1, 7. sınıf Türkçe ders kitabında ise 3 tekerleme olduğu saptanmıştır.

Türkçe ders kitaplarındaki farklı söz sayısında sınıf seviyelerine göre kademeli bir artışın olduğu ve farklı söz sayısı arttıkça toplam söz sayılarının da doğru orantılı olarak arttığı tespit edilmiştir. Bu sonuç, Arslan Kutlu (2006)'nın yaptığı araştırmanın sonucuyla benzerlik göstermektedir.

6. sınıf dinleme/izleme metni olan “120” de argo ve küfür unsurları tespit edilmiştir. Bu durum Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda yer alan ders kitaplarına alınacak metinlerin niteliklerinden “Metinlerdeki eğitsel yönden uygun olmayan ifadeler (argo ve küfür, olumsuz örnek oluşturabilecek davranışlar, cinsellik, şiddet vb. içeren unsurlar) metnin bütünlüğünü bozmamak kaydıyla çıkarılmalıdır.” maddesi ile çelişmektedir. Ders kitabına alınacak metinlerin bu bakımdan daha dikkatli seçilmesi gerektiği düşünülmektedir.

5.2. Öneriler

Söz varlığını zenginleştirmede en önemli materyal olan Türkçe ders kitaplarında geçen metinlerde (Özbay, 2009), nitelikli söz varlığının unsurlarının yer almasına önem verilmelidir. Türkçe Dersi Öğretim Programı kapsamında her kademeye yönelik söz varlığı kazanımlarında deyim ve atasözlerine önem verildiği görülmektedir. Ancak 5. sınıf Türkçe ders kitabında iki, 7. sınıf Türkçe ders kitabında 7, 8. sınıf Türkçe ders kitabında 6 atasözü yer alırken 6. sınıf Türkçe ders kitabında atasözü bulunmamaktadır. Bu bağlamda kitaplarda yer alan metinlerin kazanımlarla uygunluk göstermediği görülmektedir. Türkçe ders kitaplarına seçilecek metinler kazanımlarla örtüşmelidir. Türkçe eğitiminde hem dilimizin en güzel örneklerini öğrenme ortamında kullanmak hem de toplumun değerlerini yansıtmaları bakımından önemli görülen atasözlerine (Girmen, 2013: 119), her sınıf kademesinde yer verilmeli ve ders kitaplarındaki sayısı artırılmalıdır. Türkçe ders kitaplarına alınacak metinler, nitelikli söz varlığı unsurlarının yer aldığı metinlerden seçilmelidir. Türkçenin farklı söz varlığı unsurları bakımından zengin olan metinler, öğrencilerin söz varlığı gelişimine katkı sağlayacaktır.

6 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarında yer alan metinlerde tekerleme bulunmamaktadır. Türkçenin zenginliklerinden olan, okumayı öğrenciler için daha

keyifli hâle getiren tekerlemelere (Kurudayıoğlu ve Potur, 2015), her kademedeki Türkçe ders kitabında yer verilmelidir.

Türkçe ders kitaplarındaki metinlerde geçen genel söz varlığı sayısının sınıf seviyesine uygun bir şekilde artması gerektiği bilinmektedir (Demir, 2016). Nitelikli söz varlığı unsurlarının sayısı da aynı şekilde kademeli olarak artmalıdır. Metinlerde yer alan nitelikli söz varlığı unsurları sınıf seviyelerine uygunluk göstermelidir. Böylece öğrencilerin nitelikli söz varlığı unsurlarını daha kolay ve kalıcı bir şekilde öğrenmeleri sağlanacaktır.

Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda yer alan 5, 6, 7 ve 8. sınıf seviyesindeki yazma becerisi kazanımlarında “Yazılarını zenginleştirmek için atasözleri, deyimler ve özdeyişler kullanır.” ifadesi; 8. sınıf okuma kapsamındaki söz varlığı kazanımlarında ise “Deyim, atasözü ve özdeyişlerin metne katkısını belirler.” ifadesi yer almaktadır. 5, 6 ve 7. sınıf Türkçe ders kitaplarında birer tane özlü söz bulunurken 8. sınıf Türkçe ders kitabında özlü söze rastlanmamıştır. Söz konusu kazanımların gerçekleşmesi için öğrencilere örnek teşkil edebilecek tarihte yer almış ünlü kimselerin sözleri her kademedeki Türkçe ders kitabında yer almalı ve bu sözlerin sayısı artırılmalıdır.

6. sınıf dinleme/izleme metni olan “120”, argo ve küfür unsurları barındırmaktadır. Türkçe Dersi Öğretim Programı'nda belirtilen metinlerin özellikleri doğrultusunda Türkçe ders kitaplarına alınacak metinlerde argo, küfür ve olumsuz davranışlar içeren metinler yer almamalıdır. Okullarda okutulacak kitapları inceleyen Talim ve Terbiye Kurulu'nun bu konuya, öğrencilerin karakter gelişiminin olumsuz yönde etkilenmemesi için, özen göstermesi gerekmektedir.

Karakuş, 7-12 yaş aralığındaki öğrencilere en az 5000 kelimenin öğretilmesi gerektiğini ifade etmiştir (Karakuş, 2002). İncelenen Türkçe ders kitaplarındaki farklı söz sayısı ise 3044 ile 4670 arasında değişmektedir. Bu bağlamda ortaokul Türkçe ders kitaplarına alınacak metinlerin, daha çok farklı söz sayısına sahip metinlerden seçilmesi gerekmektedir.

Türkçe ders kitaplarına alınacak metinlerin Türkçe Dersi Öğretim Programı'ndaki amaç ve kazanımlara yönelik olmasına, söz varlığını zenginleştirecek niteliklere sahip olmasına dikkat edilmeli ve metinler, söz varlığımızın zenginliğini en iyi şekilde yansıtabilecek nitelikteki metinlerden seçilmelidir.

6. KAYNAKÇA

- Akın, K. (2018). Ortaokul 5. sınıf Türkçe ders kitabında yer alan okuma metinlerinin söz varlığı üzerine bir değerlendirme. *Social Sciences Studies Journal*, 4(22), 3695- 3706.
- Aksan, D. (2014a). *Türkçenin Zenginlikleri ve İncelikleri*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, D. (2014b). *Anadilimizin Söz Denzinde*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, D. (2018). *Türkçenin Sözvarlığı*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, D. (2019). *Türkçenin Gücü*. Ankara: Bilgi Yayınevi.
- Aksan, D. (2020). *Her Yönüyle Dil Ana Çizgileriyle Dilbilim*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Aksoy, E. (2018). *5. sınıf öğrencilerinin hedef söz varlığı ve Türkçe sözlüğü*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Aksoy, Ö. A. (1988). *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü-1*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Aksoy, Ö. A. (1988). *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü-2*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi.
- Akyalçın, N. (2007). *Türkçe İnkilemeler Sözlüğü / Tanıklı*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Akyalçın, N. (2019). Deyim ve İnkileme İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme. *Homeros*, 2(3), 83-94.
- Alkan, C. (1979). *Eğitim Ortamları*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yayınları.
- Apaydın, N. (2010). *6. sınıf Türkçe ders kitaplarının söz varlığı açısından incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Arslan Kutlu, H. (2006). *Meb İlköğretim 6, 7 ve 8. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Metinlerin Sözvarlığı Açısından Değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Aslan, E. (2008). *Türk Halk Edebiyatı*. Ankara: Maya Akademi Yayınları.
- Aydoğan, B. (2001). Türkçeye giren yabancı sözcükler ve otel adları. *Türk Dili ve Edebiyat Dergisi*, 596, 144-154.
- Aytan, T. (2016). Türk Çocuk Edebiyatı Üzerine Bir Söz Varlığı Çalışması: Atasözleri. *Millî Eğitim Dergisi*, 45(210), 425-445.
- Aytan, T., Güneş, G., & Uysal, G. (2018). 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabındaki Dinleme Metinlerinin Öğrencilerin Söz Varlığına Etkisi. *Uluslararası Ders Kitapları ve Eğitim Materyalleri Dergisi*, 1(1), 1-11.
- Aytaş, G. (2001). Türkçe Ders Kitaplarının Yazımında Metin Seçimi ve Metin Altı Sorularının Hazırlanmasında Dikkat Edilmesi Gereken Bazı Hususlar, *Türk Yurdu*, C. 21, S. 162-163.
- Aytaş, G. (2009). Kelime Hazinesinin Önemi, *Türk Yurdu*, Haziran, C.29, Sayı 262.
- Banguoğlu, T. (1974). *Türkçenin grameri*. İstanbul: Baha Matbaası.
- Baş, B. (2010). Söz Varlığının Oluşumu ve Gelişiminde Çocuk Edebiyatının Rolü. *Türklük Bilimi Araştırmaları Dergisi*, 27, 137-159.
- Baş, B. (2011). Söz Varlığı Çalışmalarında Kullanılacak Ölçütler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 29, s. 27-61.
- Baş, B., & Karadağ, Ö. (2012). Söz Varlığı Üzerine Yurt Dışında ve Türkiye’de Yapılan Temel Araştırmalar. *Millî Eğitim*, 41(193), 81-105.
- Beyreli, L.; Çetindağ Z. ve Celepoğlu A. (2005). *Yazılı ve Sözlü Anlatım*, Ankara, Pegem Yayınları.
- Bulut, M. (2013). Türkçe eğitimi ve öğretiminde dil ve kültür aktarımı aracı olarak atasözleri ve deyimlerin önemi. *Turkish Studies*, 8(13), 559-575.

- Bulut, S. (2012). Anadolu Ağzlarında Kullanılan Kalıp Sözler ve Bu Kalıp Sözlerin Kullanım Özellikleri. *Turkish Studies*, 7(4), 1117-1155.
- Büyükhellaç, S. (2014). *Ortaokul Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığının incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Calp, M. (2007). *Özel Öğretim Alanı Olarak Türkçe Öğretimi*, Konya: Eğitim Kitabevi Yayınları.
- Canbulat, M., & Dilekçi, A. (2013). Türkçe Ders Kitaplarındaki Kalıp Sözler ve Öğrencilerin Kalıp Sözleri Kullanma Düzeyleri. *Electronic Turkish Studies*, 8(9).
- Ceran, D., Dağ, A., Yıldız, D., Özgül, E., & Altun, K. (2020). 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabının Söz Varlığı Açısından İncelenmesi. *International Journal of Language Academy*. 8(118-130).
- Çeçen, M. A. (2002). *İlköğretim öğrencilerinde kelime hazinesinin geliştirilmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya.
- Çeçen, M. A. ve Çiftçi, Ö. (2007). İlköğretim 6. Sınıf Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Metinlerin Tür ve Tema Açısından İncelenmesi. *Millî Eğitim Dergisi* 173.
- Çiftçi, M. (1991). *Bir Grup Yükseköğrenim Öğrencisi Üzerinde Kelime Serveti Araştırması*. Ankara: Gazi Üniversitesi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.
- Çolak, H. (2019). *6. sınıf öğrencilerinin hedef söz varlığı ve Türkçe sözlüğü*, Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Gaziosmanpaşa Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Tokat.
- Çotuksöken, Y. (2004). *Türkçe Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü* (1 b.). İstanbul: Toroslu Kitaplığı.

- Daharlı, G. (2012). 5. sınıf Türkçe ders kitaplarının söz varlığı açısından incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Demir, C. (2016). Türkçe Eğitim-Öğretim Programları ve Kişisel Söz Varlığı. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(210), 141-161.
- Dilidüzgün, Ş. (2017). *Metindilbilim ve Türkçe Öğretimi Uygulamalı Bir Yaklaşım*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Doğan, F. (2016). *Türkçe dersi ortaokul öğrenci çalışma kitaplarındaki etkinliklerin söz varlığı üzerine bir araştırma* (Yayımlanmamış yüksek lisan tezi). Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Siirt.
- Eğilmez, N. İ. (2010). *İlköğretim Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığının ilköğretim dördüncü sınıf öğrencilerinin yazılı anlatımlarına aktarımı* (Yayımlanmamış doktora tezi). Uludağ Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bursa.
- Ekmen, H. (2009). *2005 programına göre hazırlanan 7. sınıf Türkçe ders kitabının söz varlığı bakımından incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.
- Er, O. (2011). *İlköğretim sekizinci sınıf Türkçe dersi öğretim programı dinleme/izleme alanının öğretmen görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Ergin, M. (2004). *Türk Dil Bilgisi*, İstanbul: Bayrak Yayın.
- Erkul, A. B. (2008). *İlköğretim 8. sınıf Türkçe kitaplarındaki olaya dayalı metinlerin, öğrencilerin söz varlığını geliştirmedeki etkisi*. Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.
- Erol, Ç., & Özkan, D. M. (2007). *Türkiye Türkçesinde Kalıp Sözler Üzerine Bir İnceleme*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Gencan, T. N. (1974). *Dilbilgisi 1, 2, 3*. İstanbul: Kanaat Yayınları.

- Girmen, P. (2013). Türkçe eğitiminde atasözleri ve değer eğitimi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 11(25), 117-142.
- Göçer, A. (2001). Türk Dili ile İlgili Sözlüklere Genel Bir Bakış ve Günümüz İlköğretim Sözlükleri. *Türk Dili*, 598, 388-403.
- Göçer, A. (2009). Türkçe Eğitiminde Öğrencilerin Söz Varlığını Geliştirme Etkinlikleri ve Sözlük Kullanımı, *Electronic Turkish Studies*, 4(4).
- Göğüş, B. (1978). *Orta Dereceli Okullarımızda Türkçe ve Yazın Eğitimi*. Ankara: Gül Yayınevi.
- Gökdayı, H. (2008). Türkçede Kalıp Sözler. *Bilig* (44), 89-110.
- Göz, İ. (2003). Yazılı Türkçenin Kelime Sıklığı Sözlüğü. Ankara: Tdk Yayınları
- Gülersoy, A. E. (2013). İdeal Ders Kitabı Arayışında Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Bazı Özellikler Açısından İncelenmesi. *International Journal of New Trends in Arts, Sports & Science Education (Ijtase)* Issn: 2146-9466, 2(1), 8-26.
- Güleryüz, H. (2003). *Yaratıcı Çocuk Edebiyatı*. Ankara: Pegema Yayıncılık.
- Güneş, F. (2013). Türkçe Öğretiminde Metin Seçimi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1 (1), 1-12.
- Güney, N., & Aytan, T. (2014). Aktif Kelime Hazinesini Geliştirmeye Yönelik Bir Etkinlik Önerisi: Tabu. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(5), 617-628.
- Hatipoğlu, V. (1981). *Türk dilinde ikileme*. Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Hengirmen, M. (1998). *Türkçe Dilbilgisi*. Ankara: Engin Yayınevi.
- Hengirmen, M. (1999). *Dilbilgisi ve Dilbilim Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Engin Yayınevi.
- İşeri, K. (2007). Altıncı Sınıf Türkçe Ders Kitabının İlköğretim Türkçe Programının Amaçlarına Uygunluğunun Değerlendirilmesi. *Dil Dergisi*, (136), 58-74.
- Kaplan, M. (1996). *Kültür ve Dil*, Dergah Yay., İstanbul, 9. Bas.

- Karaağaç, G. (1997). Alıntı kelimeler üzerine düşünceler. *Türk Dili*, (552).
- Karadağ, Ö. & Kurudayıoğlu, M. (2010). 2005 Türkçe Programına Göre Hazırlanmış İlköğretim Birinci Kademe Türkçe Ders Kitaplarının Kelime Hazinesi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (27), 423-436.
- Karadağ, Ö. (2011). İlköğretim Türkçe Sözlüklerinin Hazırlanmasında Temel Ölçütler. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (30), 193-207.
- Karadağ, Ö. (2019). *Kelime Öğretimi*. Ankara: Pegem Akademi.
- Karademir, F. (2019a). Kavramsal değerleri açısından "söz, sözcük ve sözcük türü" terimleri. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(62), 140-154
- Karademir, F. (2019b). Türkçe Söz Varlığı Tasnifinde Kullanılan Bazı Terimler Üzerine. *Sciences*, 5(18), 736-744.
- Karagöl, E., & Tarakçı, R. (2019). Söz Varlığı Öğretimi Açısından Ortaokul Türkçe Ders Kitapları. *Milli Eğitim Dergisi*, 48(222), 149-171.
- Karahan, L. (2015). *Türkçede Söz Dizimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.
- Karakuş, İ. (2002). *Türkçe Türk Dili ve Edebiyat Öğretimi*. Ankara: Anıtepe Yayıncılık.
- Karasar, N. (2006). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karatay, H. (2007a). Kelime Öğretimi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi Cilt 27 S. 1*.
- Karatay, H. (2007b). Türkçe Dersi Kitaplarında Kelime Çalışmaları. *Millî Eğitim*, 35(173), 50-66.
- Kargın, F. (2019). *6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı unsurları üzerine bir inceleme* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Van.
- Kavcar, C., Oğuzkan F., & Hasırcı, S. (2016). *Türkçe Öğretimi*. Ankara: Anı Yayıncılık

- Kaya, E. (2008). *İlköğretim II. kademe Türkçe ders kitaplarında sözvarlığı incelemesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.
- Keklik, S. (2009). *On bir yaşına kadar çocukta dil edinimi*. Yayımlanmamış doktora tezi, Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Korkmaz, Z. (1992). *Grammer Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Kurudayıoğlu, M. (2005). *İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Kelime Hazinesi Üzerine Bir Araştırma*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Kurudayıoğlu, M., & Karadağ, Ö. (2005). Kelime Hazinesi Çalışmaları Açısından Kelime Kavramı Üzerine Bir Değerlendirme. *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 25(2).
- Kurudayıoğlu, M., & Karadağ, Ö. (2006). Ortak Kelime Hazinesi Kazandırmada İlköğretim Sekizinci Sınıf Türkçe Ders Kitaplarının Durumu. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 335-343.
- Kurudayıoğlu, M., & Potur, Ö. (2015). Temel Dil Becerilerinin Kazandırılması Açısından Tekerlemeler. *Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi*, (15).
- MEB. (2019). *Türkçe Dersi Öğretim Programı. Türkçe Dersi Öğretim Programı* (İlkokul ve Ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıflar). Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı.
- Moğul, S. (2019). Çağdaş Türkçenin Sıklık Sözlüğü. *Dil Araştırmaları*, 13(25), 205-207.
- Okur, A., & Dağtaş, A. (2014). Ortaokula Yönelik Kelime Öğretimi Çalışmaları. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 2(4), 66-84.
- Onan, B. (2016). Söz varlığı terminolojisi üzerine bir analiz çalışması. *Millî Eğitim*, 45(210), 11- 29.

- Onan, B., & Özçakmak, H. (2014). Türkçe deyimlerde dil farkındalığı ve işlevsel dil kullanımı. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 1-22.
- Ölker, G. (2011). Sözlük Türleri ve Kelime Sıklığı Sözlüğü Üzerine. *Dil Araştırmaları*, 9(9), 45-60.
- Öz, G. (2012). *İlköğretim sekizinci sınıf Türkçe ders kitaplarının söz varlığı bakımından incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İnönü Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Malatya.
- Özbay, M. (2009). *Türkçe Özel Öğretim Yöntemleri I*. Ankara: Öncü Basımevi.
- Özbay, M., & Melanlıoğlu, A. G. D. (2008). Türkçe Eğitiminde Kelime Hazinesinin Önemi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 30-45.
- Özbek, E. (2015). Türkiye'de "Söz Varlığı" Çalışmaları ve Bunlar Üzerine Genel Bir Değerlendirme. *Akademik Kaynak*, 3(5), 23-38.
- Özer, M. (2005). *İlköğretim 6. sınıf Türkçe ders kitaplarının kelime serveti bakımından değerlendirilmesi*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyon.
- Özkan, B. (2011). Türkiye Türkçesinde ikili tekrarlar. *Turkish Studies*, 6(1), 1625-1648.
- Pehlivan, A. (2003). Türkçe Kitaplarında Kelime Dağarcığını Geliştirme Sorunu ve Çözüm Yolları. *Dil Dergisi*, 122, 84-94.
- Pierce, J. E. (1963). A statistical study of grammar and lexicon in Turkish and Sahaptin (Klikitat). *International Journal of American Linguistics*, 29(2), 96-106.
- Pilav, S. (2008). *Üniversite Birinci Sınıf Öğrencilerinin Söz Varlığı Üzerine Bir Araştırma*. Yayımlanmamış doktora tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Sağlam, M. Y. (2001). Atasözleri ve Deyimlerde İmgelem. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*. 18(1), 45-51.
- Sakaoğlu, S., & Alptekin, B. (2012). *Türk Halk Edebiyatı (Ders Notları)*. Konya.

- Sever, S., Kaya Z. ve Aslan C. (2020). *Etkinliklerle Türkçe Öğretimi*. Ankara: Ertem Basım.
- Sever, S. (2003). Türkçe Öğretiminde Yeni Yapılanma Çalışmaları. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, (13), 27.
- Sever, S. (2015). *Türkçe Öğretimi ve Tam Öğrenme*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Süğümlü, Ü., & Eraslan, A. (2019). Ortaokul Türkçe Ders Kitaplarında Yer Alan Metin Türleri ile Kalıplaşmış Söz Varlığı İlişkisi. *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, 7(3), 630-646.
- Şahin, H. (2006). Terimlerin Genel Dile Yansımasına Dair Bazı Gözlemler. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(20), 123-129.
- Tağa, T. (2016). Kelime Öğretiminde Hedef Kelimelerin Belirlenmesi. *Milli Eğitim Dergisi*, 45(210), 163-177.
- Tolğay, N. (2011). *İlköğretim 4. ve 5. sınıf Türkçe ders kitaplarında bulunan metinlerdeki kelimelerin çeşitliliği bakımından incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Tosunoğlu, M. (Ekim, Kasım, Aralık 1999). Kelime Servetinin Eğitim ve Öğretimdeki Yeri ve Önemi. *Milli Eğitim*. 144.
- Turhan, H. (2010). *8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin söz varlığı açısından incelenmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Türk Dil Kurumu (2019). *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Türkben, T. (2018). Söz Varlığını Belirlemeye ve Geliştirmeye Yönelik Araştırmaların Değerlendirilmesi. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 22(4), 993-1032.
- Uluçay, M. (2011). *İlköğretim 6, 7 ve 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığının ortaöğretim Türk dili ve edebiyatı ders kitaplarındaki metinlere altyapı*

oluşturmada yeterliliği (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Erzincan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzincan.

Uludağ, Ç. (2010). 7. sınıf Türkçe ders kitaplarının söz varlığı açısından incelenmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

Uyar, Ö. B. (2012). 8. sınıf Türkçe ders kitaplarındaki bilgilendirici metinlerin öğrencilerin söz varlığına katkısı (Yayımlanmamış yüksek lisan tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Samsun.

Ünalın, Ş. (2005). *Dil ve Kültür*. Nobel Yayınları: Ankara.

Vardar, B. (2007). *Açıklamalı Dilbilim Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Multilingual Yayınları.

Vural, H., & Böler, T. (2008). Türkçe Sözlük (TDK)'ten Hareketle 1944'ten 2005'e Dilimizdeki Batı Kökenli Sözcükler. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 14(36), 49-63.

Yalçın, S. K. (2005). *İlköğretim 1. ve 5. Sınıf Türkçe ders kitaplarındaki söz varlığı unsurlarının eğitsel açıdan değerlendirilmesi* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

Yalçın, S. K. ve Özek, F. (2006). Söz Varlığının Temel Dil Becerilerinin ve Akademik Disiplinlerin Kazanımına Olan Etkileri. *Millî Eğitim Dergisi*, S. 171, s. 130-138.

Yaman, E. (2016). Türkçenin Güncel Söz Varlığı. *Millî Eğitim Dergisi*, 45(210), 85-91.

Yapıcı, Ş. (2004). Çocukta Dil Gelişimi. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi* 1, 17-73.

Yavuz, M. (2020). *Türkçe dersi öğretim programı ve 6. sınıf Türkçe ders kitaplarının söz varlığı açısından incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Akdeniz Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Antalya.

Yaylı, D. (2018). *Türkçe Öğretim Programı ve Ders Kitapları* H. Ülper (Ed.). Türkçe Ders Kitabı Çözümlemeleri İçinde (S. 39). Ankara: Pegem Akademi.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2003). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.

Yüceol-Özözen, M. (2001). Türkçe deyimler üzerine birkaç söz. *Türk Dili* (600), 869-879.

Wittgenstein, L. (2013). *Tractatus Logico-Philosophicus*. İstanbul: Metis Yayınları.

Zülfikar, H. (2011). *Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Zülfikar, H. (2018). *Türkçede Ses Yansımaları İkilemeler*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

İnceleme Nesnesi

Ceylan, S., Duru, K., Erkek, G. ve Pastutmaz M. (2019). *Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu 6. Sınıf Türkçe Ders Kitabı*. Ankara: MEB Yayınları.

Çapraz Baran, Ş. ve Diren E. (2019). *Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu 5. Sınıf Türkçe Ders Kitabı*. Ankara: Anıttepe Yayıncılık.

Eselioğlu, H., Set, S. ve Yücel, A. (2019). *Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu 8. Sınıf Türkçe Ders Kitabı*. Ankara: MEB Yayınları.

Kır, T., Kırman E. ve Yağız, S. (2019). *Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu 7. Sınıf Türkçe Ders Kitabı*. Ankara: MEB Yayınları.

7. EKLER

EK 1. 5. Sınıf (Anıttepe Yayıncılık) Türkçe Ders Kitabı Söz Varlığı Sıklık Listesi

bir	308	gör-	37	siz	22
ve	193	ile	37	yan	22
ol-	185	al-	36	artık	21
de	182	kal-	35	baş	21
bu	174	al-	34	Furkan	21
o	142	Hacivat	34	iç	21
ben	124	değil	31	karşı	21
de-	108	arkadaş	30	sistem	21
için	82	büyük	30	yaşa-	21
ne	79	en	29	yine	21
çok	75	kurt	29	balon	20
gel-	69	üzeri	29	hiç	20
çocuk	66	düşman	28	ağabey	19
sonra	63	geç-	28	evet	19
sen	62	öyle	28	herkes	19
diye	58	bura	27	iş	19
iste-	56	ver-	27	sokak	19
efendim	55	anne	26	yaş (zaman)	19
gibi	55	böyle	26	ağaç	18
gün	55	çık-	26	bile	18
var	54	küçük	26	biraz	18
git-	52	oğlan	26	boğa	18
her	52	son	26	dal	18
yap-	52	bil-	25	dünya	18
insan	50	ilk	25	ki	18
söyle-	50	sor-	25	park	18
kendi	49	yol	25	ara	17
şey	47	zaman	25	çalış-	17
biz	46	önce	24	dede	17
daha	46	yıl	24	işte	17
baba	44	adam	23	kapı	17
ev	44	el	23	koş-	17
ama	43	ulaşım	23	nasıl	17
kadar	42	yok	23	tepe	17
bak-	41	birlikte	22	tut-	17
başla-	41	dur-	22	düşün-	16
yer	41	kent	22	gece	16
Karagöz	40	sabah	22	kardeş	16

medya	16	köpek	13	uzak	11
ora	16	nehir	13	ürün	11
sosyal	16	oğul	13	var-	11
şu	16	Okland	13	ya	11
Zekiye	16	sahip	13	yapıl-	11
bahçe	15	sayı	13	yarın	11
barkod	15	sür-	13	yaz-	11
bilgi	15	vatan	13	an	10
biri	15	alt	12	ayrıl-	10
göz	15	amca	12	bağır-	10
güzel	15	baloncu	12	beş	10
halk	15	bütün	12	birçok	10
hayat	15	dön-	12	çuval	10
iki	15	dumbala	12	çünkü	10
iyi	15	fabrika	12	deniz	10
saat	15	genç	12	devam et-	10
Şahin Bey	15	gerek-	12	diğer	10
şehir	15	kaç-	12	dinle-	10
ülke	15	kişi	12	duy-	10
Anadolu	14	kork-	12	Fransız	10
ancak	14	okul	12	gene	10
bekle-	14	önemli	12	getir-	10
bul-	14	ses	12	görün-	10
düş-	14	Sinan Bey	12	güç	10
gir-	14	söz	12	güle güle	10
götür-	14	üç	12	hepsi	10
kız	14	yaşam	12	hiçbir	10
köy	14	ad	11	içinde	10
köylü	14	aile	11	kadın	10
Sıtkı Bey	14	anlat-	11	kaplumbağa	10
sonuç	14	asker	11	kilim	10
üst	14	aşı	11	konu	10
aç-	13	ayak	11	konuk	10
akşam	13	başka	11	konus-	10
Antep	13	boyunca	11	kuş	10
bulun-	13	durum	11	memleket	10
doğru	13	kes-	11	münasip	10
gönder-	13	kurtar-	11	olma	10
hâl	13	ön	11	otur-	10
hemen	13	sanki	11	öl-	10
hep	13	şimdi	11	postacı	10
heyecan	13	telefon	11	su	10

tüm	10	görev	8	kale	7
vur-	10	göster-	8	kalk-	7
yürü-	10	hayvan	8	karanlık	7
anla-	9	kağnı	8	karar ver-	7
arada sırada	9	karşılaş-	8	karşılık	7
aynı	9	kıyamet mi kopar?	8	kimse	7
az	9	kod	8	konukseverlik	7
belki	9	kuduz	8	konuşma	7
birkaç	9	mart	8	koru-	7
dağ	9	mayın	8	kullanıcı	7
deprem	9	mektup	8	mahalle	7
doktor	9	Münevver Teyze	8	ordu	7
eğer	9	neden	8	pek	7
hangi	9	oda	8	seslen-	7
hem	9	Pastör	8	süt	7
kez	9	sağla-	8	Uluğ Bey	7
kıyı	9	sevgi	8	uzaklaş-	7
kim	9	sıra (zaman)	8	yeni	7
nere	9	tarih	8	yoksa	7
Ömer	9	televizyon	8	adım	6
projektör	9	teşekkür et-	8	ağır	6
sadece	9	Abdullah Çavuş	7	Allah	6
tam	9	aç	7	ana	6
toprak	9	Ali Kuşçu	7	araç	6
uzun	9	araba	7	at-	6
üzere	9	bey	7	ateş	6
yavru	9	birbiri	7	ayakkabı	6
ye-	9	bit-	7	ayrıca	6
yemek	9	bugün	7	Aziz Sancar	6
yük	9	dakika	7	bağla-	6
ağla-	8	den-	7	basamak	6
alan	8	fakat	7	beden	6
avcı	8	fazla	7	bin-	6
bekçi	8	gönül	7	bin-	6
bırak-	8	gönüllü	7	birlik	6
bina	8	güvenlik	7	boyun	6
çalışma	8	Hasan	7	buyur-	6
çıkart-	8	imza	7	büyü-	6
değer	8	inan-	7	çevre	6
eski	8	ince	7	demek	6
gemi	8	İngiliz	7	duvar	6
göre	8	iyice	7	Ercan	6

ertesi	6	taşı-	6	hoca	5
geçir-	6	tavşan	6	Howard	5
gerek	6	tek	6	içeri	5
Geyik Ana	6	tilki	6	ikinci	5
görevli	6	Türk	6	ilgili	5
gül-	6	ya da	6	imza topla-	5
güven-	6	yaklaş-	6	İslam Bey	5
hatırla-	6	yardım et-	6	İstanbul	5
haydi	6	yaz	6	işe yara-	5
hayır	6	yolcu	6	izle-	5
hoşça kal	6	yüz (sima)	6	kapat-	5
Issık Göl	6	zor	6	kendi kendine	5
ışık	6	ak	5	kış	5
indir-	6	alın	5	kimi	5
iyilik	6	altı	5	kol	5
izin ver-	6	apartman	5	kuvvet	5
kaç	6	arka	5	merak et-	5
kâğıt	6	art-	5	meydan	5
kalp	6	aslında	5	niçin	5
kasaba	6	aş-	5	olabil-	5
kaybet-	6	aşağı	5	olmak	5
kısım	6	ay	5	oluş-	5
Kilis	6	bacak	5	on	5
Kocabaş	6	bağlı	5	orman	5
korku	6	bazı	5	orta	5
köşe	6	beğenilme	5	ortaya çık-	5
niye	6	çal-	5	ölüm	5
Nusrat	6	demir	5	öyleyse	5
oku-	6	ders	5	sağlıklı	5
öğren-	6	dikkat et-	5	saray	5
öğret-	6	dünyaya gel-	5	sev-	5
öğretmen	6	Elif	5	sonunda	5
pencere	6	fatura	5	spor	5
sakın	6	geri	5	süre	5
sandık	6	gitme	5	şekil	5
savaş	6	güneş	5	takıl-	5
saygı	6	hanım	5	tanı-	5
sırt	6	harita	5	tatlı	5
söylen-	6	hastalık	5	unut-	5
şaşkınlık	6	hatta	5	yanak	5
tahterevalli	6	hedef	5	yani	5
taş	6	henüz	5	yedi	5

yıldız	5	fark et-	4	meğer	4
yirmi	5	garip	4	merkez	4
yumruk	5	gelişme	4	mermi	4
acaba	4	gökyüzü	4	Munise	4
açıl-	4	gömlek	4	Mustafa Kemal	4
âdeta	4	görül-	4	mutlu	4
akıllı	4	görüŖ-	4	nihayet	4
aklına gel-	4	güçlü	4	ok	4
alın-	4	gölüş	4	okuyucu	4
ara-	4	haber	4	oluştur-	4
araştırma	4	haber ver-	4	omuz	4
art	4	hakkında	4	otuz	4
bardak	4	hastane	4	öğrenci	4
bas-	4	hava	4	özellik	4
başar-	4	hazine	4	para	4
belirt-	4	hücre	4	paylaş-	4
beraber	4	hünerli	4	pek çok	4
beyaz	4	ışın	4	rakam	4
biçim	4	İbni Batuta	4	renk	4
bilgisayar	4	iç-	4	sağlık	4
bir daha	4	ileri	4	satıl-	4
bir süre	4	ip	4	sekiz	4
birden bire	4	iri	4	Semerkant	4
borç	4	istek	4	sığ-	4
bölüm	4	işaret et-	4	söz ver-	4
cevap	4	işgal	4	sus-	4
çare	4	İzmir	4	sürücü	4
çıplak	4	kazan-	4	şaşıır-	4
davranış	4	kenar	4	şöyle	4
dene-	4	kırıl-	4	takip et-	4
destek ol-	4	kocaman	4	takipçi	4
deve	4	kolay	4	tane	4
dışarı	4	komşu	4	taraf	4
dilek	4	kontrol	4	tarafından	4
dinlen-	4	korkunç	4	tarla	4
doğa	4	koyun	4	tedavi	4
dök-	4	köprü	4	tekke	4
dökül-	4	kullan-	4	telaş	4
eğitim	4	kurabiye	4	türkü söyle-	4
erkek	4	mal	4	tüy	4
erken	4	Maori	4	uç-	4
et-	4	medeniyet	4	uygun	4

uyu-	4	beklen-	3	durabil-	3
uzat-	4	bembeyaz	3	duygu	3
veya	4	benzer	3	dün	3
yardım	4	besle-	3	düşünce	3
yarı	4	beylik	3	eğlence	3
yavaş yavaş	4	binbir	3	elbette	3
yen-	4	bir an	3	Elifçik	3
yeniden	4	bir iki	3	elinden kurtul-	3
yerine getir-	4	can	3	emek	3
yeşil	4	civar	3	endişe	3
yıkıl-	4	çağır-	3	eser	3
yirmi altı	4	çamur	3	eşya	3
yorgunluk	4	çarşı	3	etraf	3
Yunan	4	çekil-	3	farkında ol-	3
zincir	4	çelik	3	farklı	3
zorunda kal-	4	çıtık	3	fiziksel	3
aba	3	çiçek	3	fotokopi	3
âdem	3	çiftçi	3	gayret	3
adı geç-	3	çiğne-	3	gelebil-	3
aferin	3	çizgi	3	gelenek	3
ağız	3	damar	3	geleneksel	3
ağustos	3	davran-	3	geliş-	3
Ahi	3	dayan-	3	gerçi	3
akıl	3	Dede Korkut	3	geyik	3
aktar-	3	değer ver-	3	gez-	3
alay et-	3	dek	3	gidebil-	3
Ali	3	dengeli	3	giy-	3
altın	3	denil-	3	giyin-	3
altyapı	3	dış	3	göğüs	3
aman	3	diken	3	gölge	3
anneanne	3	dikkat çek-	3	gözet-	3
aşk	3	dinlenmek	3	gülümse-	3
at	3	Dirse Han	3	güzellik	3
atık su	3	diş	3	haber al-	3
atla-	3	dizi	3	hak	3
bahar	3	dna	3	Hakkı Bey	3
basın	3	doğ-	3	haklı	3
Bayındır Han	3	doku-	3	hareket et-	3
bayrak	3	dost	3	Hasan Ağabey	3
bayram	3	dört	3	hasta	3
bazen	3	dört bir yan	3	hem de	3
bebek	3	dövüş-	3	herhâlde	3

hızlı	3	mümkün ol-	3	sultan	3
hisset-	3	neredeyse	3	süreç	3
ihtiyaç	3	niyet	3	sürü	3
ihtiyar	3	nokta	3	şefkat	3
ikindi	3	numara	3	şeker	3
ilçe	3	Nusrat Gemisi	3	şımarık	3
ilerle-	3	o kadar	3	şikâyet	3
ilim	3	o sırada	3	şok	3
ille	3	oğlancık	3	taht	3
imdat	3	olay	3	tamamen	3
imza at-	3	oldukça	3	Tanrı	3
in-	3	Osmanlı	3	tehlike	3
inci	3	oyun	3	tekrar	3
işgal et-	3	öbür	3	televizyoncu	3
işit-	3	ödeyebil-	3	terör	3
iyi akşamlar	3	öğretmenlik	3	tetkik	3
izin	3	ölme	3	titre-	3
kaldırım	3	ölmek	3	top (silah)	3
kalem	3	özellikle	3	topla-	3
kalma	3	pahalı	3	tutun-	3
kalmak	3	patron	3	türlü	3
kanser	3	program	3	uç	3
karlı	3	rahat	3	uçak	3
karşılık ver-	3	rahatla-	3	uğra-	3
kaymakam	3	sağlam	3	ulaş-	3
kır-	3	saldır-	3	utan-	3
kırmızı	3	san-	3	uydu	3
kısa	3	sarı	3	uza-	3
kibar	3	sarıl-	3	üretil-	3
komutan	3	sat-	3	vakit	3
kon-	3	say-	3	vücut	3
konak	3	sayesinde	3	yaka	3
konum	3	saygı duy-	3	yakalan-	3
kucak	3	sebepten ol-	3	yakın	3
kulak	3	sevgili	3	yalnız	3
kurtul-	3	sevin-	3	yalvar-	3
kurul-	3	sıcak	3	yanı sıra	3
kuşatıl-	3	sıkı	3	yapı	3
makinelî tüfek	3	soğuk	3	yara	3
merhaba	3	sonraki	3	yarış	3
meslek	3	sorun	3	yaşlan-	3
müfreze	3	söylemek	3	yaşlı	3

yerli	3	Ay	2	buyruk	2
yet-	3	ay (ünlem)	2	bütün bütün	2
yeterli	3	ayağa kalk-	2	cam	2
yiyecek	3	ayır-	2	canavar	2
yorgun	3	ayrı ayrı	2	canım	2
yurt	3	azal-	2	cevap ver-	2
yuva	3	bağırma	2	cümle	2
yüksek	3	bakım	2	çağırt-	2
yürüme	3	balta	2	Çalıkuşu	2
yürümek	3	başarı	2	çalışmak	2
yüz-	3	başarılı	2	çamurlu	2
yüzme	3	başkent	2	çatı	2
zarf	3	başlangıç	2	çekip git-	2
zavallı	3	baygın	2	çeşitli	2
zengin	3	bekleme	2	çevir-	2
zeytin	3	benze-	2	çığlık	2
zorunda	3	beri	2	çıkabil-	2
acı	2	besili	2	çıkma	2
açma	2	beslen-	2	çıkma	2
ada	2	bırakmak	2	çocukluk	2
ağa	2	bilebil-	2	çoğalt-	2
ağırla-	2	bilim adamı	2	çöl	2
ağlat-	2	bilim insanı	2	dağıt-	2
akıllan-	2	bilinçli	2	dam	2
akraba	2	bin dokuz yüz on		darbe	2
alay	2	dokuz	2	daya-	2
albay	2	bin dokuz yüz yirmi		değerli	2
alim	2	iki	2	değiş-	2
almak	2	bindir-	2	değiştir-	2
Amerika	2	binlerce	2	delikanlı	2
ana dil	2	bir gün	2	deme	2
anahtar	2	boğazı düğümlen-	2	denemek	2
anlama	2	boru	2	denen-	2
anlatıl-	2	boşuna	2	deney	2
anlatma	2	bölük	2	deri	2
ara sıra	2	böylece	2	dert	2
arama	2	bu arada	2	dev	2
arama motoru	2	bu yüzden	2	devlet	2
aran-	2	budak	2	devriye gez-	2
arıtma	2	bulabil-	2	dikkatli ol-	2
artır-	2	bulmak	2	dil (lisan)	2
asıl	2	buluş-	2	dile-	2

dile getir-	2	geri dön-	2	hızla	2
doğrul-	2	gitmek	2	hiçbiri	2
dokun-	2	gizli	2	hoşlan-	2
dolan-	2	göçmen	2	huzur	2
dolayısıyla	2	gök	2	ılık	2
dolu	2	görebil-	2	ırmak	2
dostça	2	görüntü	2	Issn	2
dönme	2	görüş	2	içine sin-	2
dönüş	2	gövde	2	ikram et-	2
dördüncü	2	göz göze	2	ilgi	2
dua et-	2	gözden kaybol-	2	imza ver-	2
durdur-	2	gözetle-	2	incel-	2
düdük	2	gözyaşı	2	insanlık	2
dükkân	2	grup	2	iş yeri	2
düzenli	2	gül	2	iyi günler	2
eklem	2	günden güne	2	Joseph	2
elden git-	2	gündüz	2	Joseph Maister	2
erdemli	2	gürültülü	2	kabile	2
erzak	2	güven	2	kaçır-	2
es-	2	güz	2	kafile	2
esinti	2	hafif	2	kahrol-	2
etkile-	2	hafta	2	kalabil-	2
ev sahibi	2	hak et-	2	kaldır-	2
evlat	2	hâlâ	2	kaldırmak	2
evvel	2	... hâlini al-	2	kanama	2
ey	2	hani	2	kapa-	2
fakir	2	hareket	2	kapan-	2
Fatih Sultan Mehmet	2	hareketli	2	kar	2
felaket	2	hariç	2	karın	2
Feride	2	hasret	2	karışık	2
fırsat	2	hat	2	karşılan-	2
fıdan	2	haykır-	2	kas	2
fikir	2	hazır	2	kavga	2
film	2	hazırla-	2	kavga et-	2
fırma	2	hece	2	kayıp	2
galiba	2	hele	2	kaymakamlık	2
gayrı	2	hemen hemen	2	kaynak	2
Gazi Mustafa Kemal	2	hemşehri	2	kendi başına	2
geçebil-	2	her türlü	2	kendine özgü	2
geliş	2	heyecan duy-	2	kesil-	2
genetik	2	heyecanlan-	2	kıpkırmızı	2
gerçekten	2	hıçkır-	2	kıyasla-	2

kibarlık	2	oluşabil-	2	sakla-	2
kirlet-	2	on altı	2	sallan-	2
Kirman	2	on beş	2	sanat	2
kitap	2	on dört	2	saplan-	2
koma	2	on üç	2	sar-	2
korkut-	2	onarım	2	satıcı	2
koşuş-	2	ortalama	2	satın al-	2
kovala-	2	ot	2	savaş-	2
koy-	2	oturt-	2	Savur (ilçe)	2
koyuver-	2	ova	2	saygı göster-	2
kötü	2	oyala-	2	sayıl-	2
kulübe	2	oyuncak	2	selamet	2
kum	2	öğle	2	sembol	2
kurşun	2	ömür	2	sert	2
kurtarmak	2	önem ver-	2	sessiz	2
kusura bakma-	2	öneri	2	sevinç	2
küçüklük	2	örnek	2	sevmek	2
kükre-	2	örtül-	2	seyret-	2
laboratuvar	2	örtülü	2	sıçra-	2
liman	2	öte	2	sık sık	2
lira	2	öteki	2	sıkıca	2
manzara	2	öylece	2	sıra (oturak)	2
Mardin	2	paralel	2	sırtla-	2
market	2	parça	2	silah	2
Mehmetçik	2	parçala-	2	silindir	2
mektep	2	parla-	2	Silistre	2
merak	2	parmaklık	2	Silistre Kalesi	2
merdiven	2	patla-	2	sinirine dokun-	2
metre	2	pazar	2	sofra	2
mırıldan-	2	peki	2	sokağa at-	2
Muzaffer	2	perişan	2	son hızla	2
Münevver Hanım	2	peş (arka)	2	soru	2
Nazım Bey	2	peşine düş-	2	soy	2
normal	2	piyade	2	sön-	2
numaralandırma	2	psikoloji	2	sözcük	2
ocak	2	psikolojik	2	subay	2
Ocak	2	rağmen	2	Süleyman	2
Oğuz	2	rasathane	2	sürat	2
okşa-	2	rastla-	2	sürül-	2
okuma	2	rehber	2	süvari	2
okun-	2	rica	2	şart	2
olgunlaş-	2	rüzgâr	2	şenlik	2

Şevki	2	yardımcı ol-	2	ad ver-	1
şirin	2	yarış-	2	adam ol-	1
şube	2	yaşama sevinci	2	adam yerine koy-	1
tak-	2	yaşantı	2	Adana	1
takım	2	yat-	2	adı kal-	1
taklidini yap-	2	yavrucak	2	adım adım	1
tamam	2	yavrum	2	adım at-	1
tanıt-	2	yazı	2	adım başı	1
tara-	2	yazma	2	adını an-	1
tarama	2	yel	2	adlandırıl-	1
tatlı tatlı	2	yerleşim	2	afiyet	1
Tebriz	2	yetiş-	2	Afyon	1
tek tek	2	yıldırım gibi	2	ağabeycik	1
tel	2	yitir-	2	ağıl	1
temel	2	yoğun	2	ağır ağır	1
temiz	2	yön	2	ağırlamak	1
temmuz	2	yönetim	2	ağırlan-	1
ter	2	yöre	2	ağırlık	1
ters	2	yukarı	2	ağlama	1
teşekkür	2	yuvarlan-	2	ağlamak	1
torun	2	yüce	2	ağrı-	1
tüketici	2	yüksel-	2	ağzından çık-	1
Türkiye	2	yüreği at-	2	ağzını ara-	1
türkü	2	yürek	2	ah (ünlem)	1
umurumda değil	2	Yüzbaşı Hakkı Bey	2	ahenk	1
ümit	2	yüzyıl	2	Ahi Ocağı	1
üretici	2	zayıf	2	Ahilik	1
üzül-	2	Zeyniler	2	ahşap	1
üzüntü	2	zorlan-	2	ailece	1
vatandaş	2	Abd	1	ait	1
vay	2	abide	1	ait ol-	1
vedalaşma	2	abla	1	akasya	1
veri	2	ablukaya al-	1	Akdeniz	1
verimli	2	acelesi ol-	1	akıllıca	1
yakış-	2	acı ver-	1	akılsız	1
yalnızca	2	acık-	1	akın akın	1
yanında ol-	2	acil servis	1	akla gel-	1
yapılma	2	açıklama yap-	1	aklı karış-	1
yaralan-	2	açıklanma	1	akşamüstü	1
yaralı	2	açlık	1	Akşehir	1
yararlan-	2	açmak	1	aktarılabıl-	1
yarat-	2	ad koy-	1	aktarma	1

Akyarlar	1	anlatabil-	1	ayrıntı	1
Akyol Polis		anlatmak	1	Ayşe	1
Karakolu	1	anlayabil-	1	az gittim uz gittim	1
al	1	Antepli Şahin Bey	1	azaltmak	1
al bayrak	1	arada bir	1	azık	1
alaca	1	Aralık	1	azim	1
alçak	1	arat-	1	Aziz	1
aldır-	1	arayış	1	baba evi	1
alelacele	1	art arda	1	bacı	1
aleyh	1	artçı	1	badana	1
algıla-	1	artırıl-	1	badanalı	1
alıcı	1	as-	1	Bağdat	1
alıkoy-	1	asılı	1	bağır	1
alıp götür-	1	asılmak	1	bağırıp çağır-	1
alış-	1	askercik	1	bağlan-	1
alışveriş	1	askerî	1	bağrış-	1
Ali bin Muhammet		asla	1	bakabil-	1
Kuşçu	1	aslına bakarsan	1	bakıl-	1
Allah bağışlasın	1	astronomi	1	bakımlı	1
Allah razı olsun	1	aşağı yukarı	1	bakın-	1
Allah yardımcınız		aşık oyna-	1	bakış	1
olsun	1	aşılabil-	1	bakmak	1
Allah zeval vermesin	1	Ata	1	bal kabağı	1
Allah'ım yardım et	1	Atatürk Havalimanı	1	baldır kemiği	1
Allah'tan	1	ateşe ver-	1	balık	1
Alman Yarbay		ateşlemek	1	balkon	1
Geehlile	1	atıl-	1	bardağı taşıran	
altı yüz elli	1	atlı	1	damla	1
altyazı	1	av	1	barın-	1
Amerika Birleşik		avlu	1	barış	1
Devletleri	1	Avrupa	1	bari	1
Amerikan	1	ay (ünlem)	1	bas bas bağır-	1
ana dili	1	ayağını öpeyim	1	basamaklı	1
Anadolu Selçukluları	1	Ayasofya	1	basıl-	1
anca	1	Ayasofya Medresesi	1	basit	1
anıl-	1	aydınlat-	1	baskın yap-	1
Ankara	1	ayıl-	1	bastırıl-	1
anlam	1	ayılma	1	baston	1
anlam çıkar-	1	ayıp	1	baş başa	1
anlaşıl-	1	ayna	1	baş salla-	1
anlata anlata		ayrı gayrı	1	başarabil-	1
bitireme-	1	ayrım yap-	1	başarabilme	1

başarabilmek	1	beti benzi sol-	1	birbirine gir-	1
başarıl-	1	beton	1	biricik	1
başarma	1	beyefendi	1	birinci	1
başına gel-	1	bık-	1	Birinci Dünya Savaşı	1
başından geç-	1	bıyık	1	birleş-	1
başkan	1	bıyıksız	1	birleştir-	1
başkomutan	1	bile bile	1	birlik ol-	1
Başkomutan Gazi		bileşke	1	bitap düş-	1
Mustafa Kemal	1	bilge	1	bitir-	1
başlama	1	bilim	1	bitiş	1
başlı	1	bilimsel	1	bitki	1
başlı başına	1	bilinebil-	1	bitmek	1
başsız	1	bilişim	1	biyolojik saat	1
baştan sona	1	bin	1	Boğaç	1
başucu	1	bin dokuz yüz kırk		Boğaç Han	1
başvurmak	1	altı	1	bol	1
bat-	1	bin dokuz yüz on beş	1	bol bol	1
batarya	1	bin dört yüz kırk	1	bomba	1
batı	1	bin dört yüz yetmiş		boncuk boncuk	1
batıp çık-	1	dört	1	boş yere	1
batık	1	bin sekiz yüz altmış		boşa git-	1
battaniye	1	beş	1	boşalt-	1
bavul	1	bin sekiz yüz elli altı	1	boşaltıl-	1
bay bay	1	bin sekiz yüz elli üç	1	boşan-	1
bayıl-	1	bin sekiz yüz kırk iki	1	boşluk	1
bayır	1	bin sekiz yüz seksen		boy	1
bedel	1	beş	1	boy ver-	1
bedensel	1	bir ara	1	boyan-	1
beğeni	1	bir araya getir-	1	boydan boya	1
beğenilmek	1	bir arpa boyu yol al-	1	boynuz	1
bekçilik	1	bir ayağı çukurda ol-	1	boynuzlu	1
beklemek	1	bir çırpıda	1	boyun eğ-	1
bela	1	bir dediğini iki etme-	1	boz-	1
belir-	1	bir deri bir kemik		bozkır	1
belle-	1	kal-	1	bozuk	1
bellek	1	bir elin nesi var iki		bozukluk	1
belli et-	1	elin sesi var	1	bölge	1
benzeri	1	bir koşu	1	bu sırada	1
beslemek	1	bir şeyler ol-	1	budala	1
beslenme	1	bir türlü	1	budan-	1
beş on	1	bir zaman	1	bugünkü	1
beşinci	1	birazdan	1	bulaş-	1

Bulgaristan	1	çaba harca-	1	çocuklu	1
bulunma	1	çabuk	1	çoğal-	1
bulunmak	1	çadır	1	çoğalma	1
buluşmak	1	çağrı	1	çoğu	1
burnunu sok-	1	çak-	1	çok çok	1
Bursa	1	çalıştırıl-	1	çoktan	1
burun	1	çalkalan-	1	çök-	1
buyrul-	1	Çanakkale	1	çöz-	1
büyüklik	1	çapala-	1	çürü-	1
büyülen-	1	çapalan-	1	dağ taş	1
bye	1	çaresiz kal-	1	dağ topu	1
canı sıkıl-	1	çaresizlik	1	dah	1
canı yan-	1	çarıklı	1	dah et-	1
canından bık-	1	çarp-	1	daim	1
canını kurtar-	1	çarpıntı	1	daire	1
canını yak-	1	çarpma	1	dalga	1
canla başla	1	çatık	1	dalga geç-	1
canlanma	1	çatlak	1	dalgalan-	1
canlı	1	çav	1	dalgalanma	1
cenk et-	1	çay	1	dalıp git-	1
cep	1	çehre	1	dalmak	1
cephane	1	çek-	1	damgalı	1
cephne	1	çekingen	1	darıl-	1
cepheden cepheye		çekiş-	1	darmadağın	1
koş-	1	çene	1	darmadağınık	1
cesaret	1	çeşit	1	davet	1
cesaretini topla-	1	çeşitlilik	1	davet et-	1
cesur	1	çevirme	1	dayanabil-	1
Cevat Bey	1	çevrele-	1	dayanıklı	1
ceza çek-	1	çevrili	1	dayanıklılık	1
cıngıl mıngıl	1	çığır aç-	1	dayanıl-	1
cıvılda-	1	çıkagel-	1	dayı	1
ciğer	1	çıkarıl-	1	defa	1
cins	1	çıkın	1	defnedil-	1
coşkun	1	çınla-	1	değerlendir-	1
cuma	1	çınlama	1	değil-	1
cumhurbaşkanı	1	çiçek aç-	1	değişebil-	1
Cumhurbaşkanlığı		çileden çık-	1	değişik	1
Külliyesi	1	çimen	1	değişiklik	1
cübbe	1	çitlembik	1	değişim	1
cüret et-	1	çizdir-	1	deli gibi	1
cüzdan	1	çoban köpeği	1	demir al-	1

demir yolu	1	doçentlik	1	düzgün	1
deneme	1	doğal	1	ebe	1
denenme	1	doğrudan	1	ecdat	1
dengesizlik	1	doktora	1	edil-	1
deniz yolu	1	doktorluk	1	edin-	1
denize dök-	1	dokuma	1	Edirne	1
Denizli	1	dokuz	1	efsane	1
derecelendir-	1	dokuz on	1	eğ-	1
dergâh	1	dokuz yüz doksan		eğil-	1
dergi	1	dört	1	eğit-	1
derin	1	dol-	1	eğitim al-	1
derine in-	1	dola-	1	eğlen-	1
derinlik	1	dolaş-	1	eğril-	1
ders ver-	1	dolaşım	1	eh	1
dershane	1	doldur-	1	eksiksiz	1
dert yan-	1	dolunay	1	el birliği et-	1
detaylı	1	dolup taş-	1	el değme-	1
Devanport	1	donan-	1	el ele ver-	1
devasa	1	donup kal-	1	el feneri	1
devir	1	doruk noktası	1	el işi	1
devret-	1	doy-	1	elbise	1
devriye	1	döndür-	1	elçi	1
dışarı çık-	1	dört işlem	1	elde kal-	1
didin-	1	dört yüz	1	ele avuca sığma-	1
dikil-	1	dua	1	elektrik	1
dikkatli	1	Dumlupınar	1	elem	1
dikkatlice	1	Dumlupınar Savaşı	1	eli silah tut-	1
dilden dile	1	durdurul-	1	elinde ol-	1
dilekçe	1	duru	1	elinden gel-	1
dili çözül-	1	duyarsız	1	elinden geleni yap-	1
dillere destan	1	duymak	1	elli	1
dinlendir-	1	duyumsat-	1	elma elma	1
dip	1	düğüm	1	em-	1
diploma	1	düğün	1	emekleme	1
direk	1	düş	1	emil-	1
diren-	1	düşkün	1	emin ol-	1
direnmek	1	düşle-	1	emniyetli	1
diri	1	düşük	1	emzir-	1
diyar	1	düşündür-	1	en azından	1
diz-	1	düşür-	1	ender	1
dizi dizi	1	düz-	1	endüstri	1
dizilim	1	düzenlen-	1	enerji	1

Enesay	1	fırlat-	1	gider-	1
engel ol-	1	fırsat bul-	1	giril-	1
engelle-	1	fırsat ver-	1	giriş-	1
engellemek	1	fırtına	1	girişim	1
Enriko	1	fırtınalı	1	girme	1
epeyce	1	fısılda-	1	giyimli	1
eren	1	filan	1	giysi	1
Erenköy Koyu	1	fiyat	1	giz	1
eriş-	1	foma	1	gizlenmek	1
erişebilme	1	gacır gucur	1	gizlice	1
erişilebil-	1	Galata Kulesi	1	göçük	1
esas	1	galeri	1	gök bilimci	1
esir düş-	1	galeyana gel-	1	gömlekli	1
esnaf	1	galeyana getir-	1	gömül-	1
esnek	1	gayret göster-	1	gönderil-	1
esneklik	1	gayretli	1	görenek	1
et	1	gazeteci	1	görev al-	1
etken	1	gece gece	1	görünmez ol-	1
etkili	1	gece yarısı	1	görüşmek	1
etkin	1	geceleyin	1	göstermek	1
etkinlik	1	geç	1	götürme	1
etlik	1	geç kal-	1	göz alabildiğine	1
ev bark	1	gelişim	1	göz at-	1
eylül	1	geliştiril-	1	göz gezdir-	1
Eyüp Sultan Türbesi	1	geliştirmek	1	göz göze gel-	1
ezil-	1	Gemlik	1	göz kulak ol-	1
eziyet et-	1	genellikle	1	göz pınarı	1
falan	1	geniş	1	göz yum-	1
farkına var-	1	gerçek	1	gözle-	1
Fatih	1	gerçekleştiril-	1	gözlerinden yaşlar	
faйдalan-	1	gereksinim	1	gel-	1
fedakârlık	1	gereksiz	1	gözlerine inanama-	1
fedakârlık yap-	1	gergin	1	gözünü ayırma-	1
fenomen	1	geri geri	1	gözünün önüne gel-	1
ferman	1	getirme	1	gurur	1
fert	1	getirmek	1	gurur duy-	1
Fethiye	1	gezgin	1	güç birliği	1
fevkaladelik	1	gezi	1	güçlük	1
Fevzi Çakmak	1	gezin-	1	güldür-	1
Feyza Teyze	1	gıcırtı	1	gülle	1
fıkra	1	gıda	1	gülümseme	1
fırçala-	1	... gibi gel-	1	gülüş-	1

güm güm	1	hamle	1	hoş	1
gün ağar-	1	han	1	hoş geldin	1
günah	1	hantal	1	hoşnut et-	1
günah ol-	1	hareketlenme	1	hoşuna git-	1
güncel	1	hareketlilik	1	Howard Kelly	1
güncellemek	1	harman	1	huysuzluk	1
günde	1	hasar	1	huzurlu	1
güneş saati	1	haşarı	1	huzursuzluk	1
Güney Pasifik		hata	1	hücum et-	1
Adaları	1	hatır	1	hükümdar	1
günlerce	1	hatırlat-	1	hülya	1
günlerden bir gün	1	hava yolu	1	hüngür hüngür	1
günlük	1	havaalanı	1	ısın-	1
günlük tut-	1	havla-	1	ısınma	1
günü gününe	1	hayal	1	ısıt-	1
gürültü	1	hayatına gir-	1	ısıt-	1
güvenli	1	hayırlı	1	ıslan-	1
güzelleştirmek	1	hayli	1	Isparta	1
ha	1	hayranlık	1	ısrar	1
haberci	1	hayret	1	ısrar et-	1
haberdar et-	1	hayretler içinde kal-	1	ısrarlı	1
haberdar ol-	1	hazırlamak	1	ızgara	1
haberleşme	1	hazırlan-	1	ızdırıp çek-	1
habersiz	1	hazırlık	1	ibaret	1
hadi	1	hediye et-	1	içebil-	1
Hafız Nazım Bey	1	helak	1	içer-	1
hafifçe	1	her daim	1	içinden geç-	1
hafifle-	1	her ne kadar	1	içinden geçir-	1
hafifletmek	1	herhangi	1	içine al-	1
hafiflik	1	hesabını bil-	1	içiril-	1
hafta sonu	1	hesaplama	1	içten	1
hakkı ol-	1	hey	1	ifade	1
hakkından gel-	1	heyecana kapıl-	1	ihanete uğra-	1
haklı çık-	1	heyecanlı	1	ihata	1
haklı ol-	1	hıçkırık	1	ihtiyacı ol-	1
haksız	1	hikâye	1	ihtiyaç duy-	1
halı	1	himaye	1	ihtiyarlık	1
... hâline gel-	1	hissedil-	1	ikaz et-	1
hâlsiz	1	hizmet	1	iki bin on beş	1
halt	1	hizmet gör-	1	iki gözüm	1
halt et-	1	homurdan-	1	ikide bir	1
hamilik	1	hop oturup hop kalk-	1	İkinci Murat	1

ikramda bulun-	1	işin doğrusu	1	kap-	1
ileri gelen	1	işinden ol-	1	kapatıl-	1
ileri git-	1	işle-	1	kapı kapı (dolaşmak)	1
ilerleme	1	işlem	1	kapıl-	1
iletişim	1	işleyiş	1	kapla-	1
ilgi gör-	1	İtalyan	1	kara (siyah)	1
ilgilen-	1	itme	1	kara kara	
ilgilendir-	1	iyileş-	1	(düşünmek)	1
ilgisini çek-	1	iyilik bil-	1	kara toprak	1
ilim adamı	1	iz	1	kara yolu	1
ilkbahar	1	izleme	1	karamsarlık	1
iltifat et-	1	izlen-	1	karargâh	1
imkân	1	Japonya	1	karartı	1
imkânsız	1	kaba	1	karış-	1
imren-	1	kabar-	1	karış karış	1
imzala-	1	kabuk	1	karıştıır-	1
inanabil-	1	kabul et-	1	karıştırma	1
inanıl-	1	kabullenme	1	karşılama	1
inatçı	1	Kadıızade Rumi	1	karşılaşma	1
incecik	1	kadim	1	karşın	1
incele-	1	kafa	1	karşısına al-	1
incelet-	1	kafasını uçur-	1	kasa	1
incitici	1	kafayı tak-	1	Kasım	1
indiril-	1	kafe	1	kasvetli	1
İngilizce	1	kahkaha at-	1	kaş	1
inle-	1	kahramanca	1	kaşkol	1
insanca	1	kahve	1	katıl-	1
insanoğlu	1	kala kala	1	katılaştır-	1
internet	1	kalakal-	1	katiyen	1
isim koy-	1	kalbi çarp-	1	katlı	1
İsmet İnönü	1	kalbi dayanma-	1	katma değer	1
İstanbul Köprüsü	1	kalınlık	1	kavanoz	1
istatistik	1	kalıntı	1	kavgacı	1
istemek	1	kalite	1	kavram	1
istihkâm	1	kaliteli	1	kavuşma	1
istila et-	1	kalkışma	1	kaybetme	1
istirahat	1	kalkmak	1	kaybolmak	1
istirahat et-	1	kalp krizi	1	kaydet-	1
iş birliği	1	kama	1	kaygı	1
iş gör-	1	kan-	1	kaz-	1
iş yap-	1	kanat	1	kazak	1
işgalci	1	kanı don-	1	kazanabil-	1

kazanıl-	1	kıymetini bil-	1	koruluk	1
kazma	1	kız-	1	koruma	1
keder	1	kızdır-	1	korunum	1
keci	1	kızgınlık	1	koskoca	1
kelime	1	kızıl	1	koşabil-	1
Kemal	1	Kızılay	1	koşma	1
kemer	1	kibir	1	koşul	1
kemik	1	kilit vur-	1	koşuştur-	1
kendiliğinden	1	kilitlen-	1	koy	1
kendini beğen-	1	kilo	1	koyu	1
kendini göster-	1	kim bilir	1	kök	1
kendini toparla-	1	kimi kimsesi olma-	1	kömür	1
kendini tut-	1	kimsesiz	1	köpük	1
kentleşme	1	kiremit	1	köpüklü	1
kere	1	kirpik	1	kötülük	1
kervan	1	Kobe	1	köy odası	1
kesin	1	Kocatepe	1	köy sandığı	1
kesişme	1	kokulu	1	Kristof Kolomb	1
keşif	1	kol kanat ger-	1	kucakla-	1
keşke	1	kolayca	1	kudretli	1
keyifli keyifli	1	kolaylaştırmak	1	kul	1
kıl-	1	kolaylık	1	kul köpek ol-	1
kılıç	1	kolla-	1	kulak misafiri ol-	1
kılık	1	koloni	1	kulaklarına inanama-	1
kınalı	1	koltuk	1	kullanıl-	1
kıpırdama	1	koltuk değnekli	1	kullanım	1
Kırgız	1	komuta	1	kullanma	1
Kırım Savaşı	1	komutanlık	1	kumandan	1
kırk	1	konakla-	1	kural	1
kırma	1	konser	1	kurban	1
kırmak	1	Konstantine	1	kurnazlık	1
kısaca	1	kontrol et-	1	kurşun at-	1
kısaltma	1	konuk ol-	1	kurşun kalem	1
kısıtlı	1	konuksever	1	kurtarıcı	1
kıstır-	1	konuşma yap-	1	kurtulma	1
kıta	1	konuşmak	1	kurtulmak	1
kıvılcım	1	konuşul-	1	kurul	1
kıvırcık	1	Konya	1	kuruluş	1
kıvrın-	1	kopyala-	1	kurum	1
kıyafet	1	koridor	1	kuruş	1
kıyamet	1	korkuluk	1	kusur et-	1
kıyasıya	1	korkutmak	1	kuşçu	1

kuşlu	1	melek	1	Nasrettin Hoca	1
kutsal	1	memnun et-	1	nazar değ-	1
kuvvetli	1	merhamet	1	ne buyurursunuz	1
kuyruğa gir-	1	mesaj	1	ne denli	1
kuyruk	1	meşhur	1	ne münasebet	1
kuzu	1	metin	1	ne olur	1
küçümse-	1	mevcut	1	ne pahasına olursa	
kükreme	1	mevki	1	olsun	1
külliyeye	1	meydana gel-	1	ne var ki	1
kültür	1	meyve	1	ne var ne yok	1
küme	1	Mısır	1	neden ol-	1
kümes	1	mızımız	1	nedeniyle	1
kürek kemiği	1	miktar	1	nefes al-	1
küskün	1	millet	1	nefes nefese kal-	1
kütük	1	milyon	1	nefis	1
lacivert	1	milyonlarca	1	neme lazım	1
lakırdı	1	mini	1	neşe	1
lazer ışını	1	miras	1	neşesizlik	1
liste	1	misafirhane	1	neye uğradığına	
lodos	1	miyavla-	1	şaşır-	1
Louis Pastör	1	Moğol	1	nezaket göster-	1
lütfe	1	mor	1	nice	1
macera	1	moral	1	nice nice	1
mahsul	1	mucize	1	nine	1
mahzun	1	muhtemelen	1	nitelik	1
makine	1	musluk	1	Nobel Kimya Ödülü	1
mal et-	1	Mustafa	1	Nobel Ödülü	1
maliyetli	1	Musul	1	not	1
manevra	1	mutfak	1	nöbetçi	1
Maraş	1	mutluluk	1	o hâlde	1
masa	1	mücadele et-	1	odakla-	1
masal	1	müdür	1	oh çek-	1
maskeli	1	müjde ver-	1	Okland Adası	1
masmavi	1	mürettebat	1	olağanüstü	1
masraf	1	müthiş	1	olanak	1
matematik	1	müze	1	on-	1
matematikçi	1	nakış	1	on beşinci	1
mavi	1	nakliye	1	on bin	1
meclis	1	nam sal-	1	on iki	1
meçhul	1	nasıl olsa	1	on yedi	1
mektep medrese		nasılsa	1	onarıl-	1
görmüş	1	nasihatte bulun-	1	onaylama	1

on sekiz	1	özlem	1	ruhsal	1
oralı olma-	1	özlemine duy-	1	Rus	1
organ	1	palto	1	rüzgâr gibi	1
organize	1	papatya	1	sabırlı	1
orta yaşlı	1	paramparça	1	sabırsızlık	1
ortaklaşa	1	parçacık	1	sabrı taş-	1
ortalık	1	parfüm	1	saç	1
ortaöğrenim	1	parmaklıklı	1	saç sakal	1
ortaya çıkar-	1	paşa	1	saçlı	1
Osmanlı		patlat-	1	sade	1
İmparatorluğu	1	pazu	1	sadık	1
otağ	1	pekâlâ	1	saf saf	1
oyna-	1	Pelin	1	sağ	1
öden-	1	pencereli	1	sağ ol	1
ödev	1	perde (tiyatro)	1	sağlamak	1
ödü patla-	1	peynir	1	sağlamlık	1
öfke	1	piknik	1	sağlayabilmek	1
öğrencilik	1	piknik yap-	1	sahne ol-	1
öğrenebil-	1	pilav	1	Said Ercan	1
öğretme	1	pis	1	sakallı	1
öğüt-	1	piş-	1	Sakarya Savaşı	1
öğüt ver-	1	pişiril-	1	sakat	1
öküz	1	pişman ol-	1	sakatlık	1
ölç-	1	plan	1	saldırı	1
öldür-	1	planla-	1	saldırma	1
öldürül-	1	potin	1	salı	1
önemli değil	1	poyraz	1	salıncak	1
önle-	1	problem	1	salla-	1
önlenme	1	profesör	1	sallama	1
önleyebil-	1	pul	1	sallantı	1
önüne çık-	1	punduna getir-	1	salon	1
önüne dikil-	1	rahatlık	1	sanatçı	1
öp-	1	rahatsız et-	1	sanatkâr	1
örgüt	1	rastgele	1	saniye	1
örneğin	1	rastlan-	1	sap	1
öttür-	1	reklam	1	Sarı Kız	1
övünme	1	renk renk	1	sarılı	1
öykü	1	restoran	1	sarışın	1
öylesine	1	rıhtım	1	sarsıntı	1
öz	1	rica et-	1	satış	1
özgür	1	Rize	1	satış yap-	1
özgürlük	1	ruh	1	savaş gemisi	1

savaşma	1	sıçrayış	1	sök-	1
savaştır-	1	sık	1	söndür-	1
savul-	1	sık-	1	söyleyebil-	1
savur-	1	sıkı sıkıya	1	söyleyiş	1
savurgan	1	sıkıcı	1	sözleş-	1
sayede	1	sıkıntı	1	sözünü kes-	1
saygılı	1	sıkış-	1	stok	1
sayıca	1	sıklaştır-	1	suikastçı	1
seç-	1	sımsıkı	1	Sultan Ahmet	
seçil-	1	sınır	1	Meydanı	1
sefer	1	sınırsız	1	Sultan İkinci	
sekiz yüz altmış		sır ver-	1	Mehmet	1
dokuz	1	sırt-	1	Sultan Uzun Hasan	1
sekiz yüz altmış		sırtına al-	1	sun-	1
sekiz	1	sırtından yük kalk-	1	sunul-	1
sekreter	1	Sıtkı	1	susuzluk	1
selam	1	sıvazla-	1	Sübhânallah	1
selamla-	1	sızı	1	sümbül	1
selamlaşma	1	silüet	1	süngü	1
sema	1	Sina	1	sürdür-	1
Semer kant		Sinan	1	sürekli	1
Rasathanesi	1	sindir-	1	sürelî	1
semizlik	1	sinirlen-	1	sürükle-	1
senelerce	1	siper	1	sürüp git-	1
seni gidi seni	1	sisli	1	süsle-	1
ser-	1	site	1	süz-	1
sergi	1	siyah	1	süzül-	1
sergilen-	1	soba	1	şahin	1
seri	1	soğukluk	1	şahincibaşı	1
seril-	1	sok-	1	şaka	1
serum	1	sokağa dökül-	1	şaka yap-	1
ses seda	1	sol	1	şans	1
ses ver-	1	soluk soluğa	1	şanslı	1
sessizce	1	soluklan-	1	şaş-	1
sevda	1	son bul-	1	şefkatli	1
Seve Boğazı	1	son derece	1	şekerli	1
sevimli	1	sona er-	1	şen	1
seviye	1	sonsuz	1	şenlen-	1
sevme	1	sonsuzluk	1	şiddetli	1
Seyahatnâme	1	sonuç al-	1	şikâyet et-	1
seyyah	1	sormak	1	şişir-	1
sezil-	1	soruşturma	1	şura	1

şükürler olsun	1	tembih et-	1	tutabil-	1
ta	1	temel at-	1	tutsak	1
taarruz	1	temel taşı	1	tutsak edil-	1
tabii	1	temizlik	1	tuttur-	1
tabur	1	tempo	1	tutul-	1
tabut	1	ten	1	tutumlu	1
tahmin	1	tepin-	1	tuzak	1
tahmin et-	1	ter ter tepin-	1	tüfek	1
tahminen	1	terbiye	1	tüket-	1
tahta çık-	1	tercih et-	1	Türkçe	1
takviye	1	terk et-	1	türkü tuttur-	1
talimat	1	terleme	1	uçtan uca	1
tam anlamıyla	1	ters git-	1	uçuk	1
tamamla-	1	tespih	1	uçur-	1
tan	1	tesir et-	1	uçuş	1
tanın-	1	teslim et-	1	uçuş-	1
tanıştır-	1	teyze	1	ufacık	1
taran-	1	tez	1	ufaklık	1
tarifsiz	1	tezgâh	1	uğurla-	1
tarihî	1	tıklım tıklım	1	ulaşmak	1
tarihsel	1	tıp	1	ulu	1
tasarla-	1	tıpışla-	1	ulus	1
tasarruf	1	tırman-	1	Uluslararası Sosyal	
taşımacılık	1	ticaret	1	Medya Derneği	1
taşın-	1	ticari	1	Uluslararası Standart	
taşıyıcı	1	tipik	1	Sürelî Yayın Dergi	
tatbikat	1	tohum	1	Numarası	1
tavır	1	tokat at-	1	um-	1
tebrik et-	1	tombul	1	umursa-	1
tecrübeli	1	tomurcuk	1	umut	1
tehdit	1	Tophaneli Yüzbaşı		un	1
tehlike atlat-	1	Hakkı Bey	1	Urfa	1
tehlikeli	1	toplam	1	usan-	1
teker teker	1	toplan-	1	Usmed	1
tekne	1	toplayabil-	1	ustalık	1
teknoloji	1	toplu	1	usul	1
teknolojik	1	toplum	1	utanç	1
tekrar tekrar	1	Toros	1	utangaçlık	1
telafluz	1	töre	1	uyar-	1
telefon et-	1	trafik	1	uygula-	1
teleskop	1	transfer	1	uygulan-	1
tembel	1	Tuna Irmağı	1	uygunsuz	1

uyku	1	ya (ünlem)	1	yasak	1
uykusuz	1	yabancı	1	yasal	1
uyuklama	1	yabancı dil	1	yasla-	1
uyuşuk	1	yağ	1	yaşamak	1
uzak kal-	1	yağmur	1	yatak	1
uzaklaşmak	1	yağmurlu	1	yavaşça	1
uzan-	1	yahut	1	yavaşla-	1
uzatıl-	1	yak-	1	yay	1
uzman	1	yakala-	1	yaygın	1
Uzun Hasan	1	yakınlık	1	yayın	1
Uzun Şevki	1	yakışık alma-	1	yazık	1
ünlü	1	yala-	1	yazıl-	1
üret-	1	yalan	1	yed-	1
üretme	1	Yale Üniversitesi	1	yedinci	1
ürper-	1	yalnız taş duvar	1	yedir-	1
üs	1	olmaz	1	yediril-	1
üst baş	1	yan-	1	yelken	1
üstelik	1	yangın	1	Yemenli	1
üstlen-	1	yanıl-	1	yemyeşil	1
üstün gör-	1	yanıt	1	yeni yeni	1
üşü-	1	yanıtla-	1	Yeni Zelanda	1
üzerinde dur-	1	yanılama	1	yenik düş-	1
üzüm üzüm	1	yanlışlık	1	yenilen-	1
vakti gel-	1	yansı-	1	yenilgi	1
Van	1	yansıt-	1	yer-	1
varlıklı	1	yapabil-	1	yer al-	1
vatan sağ olsun	1	yapabilmek	1	yer altı	1
vazgeç-	1	yapılı	1	yer tut-	1
vazgeçil-	1	yapım	1	yere ser-	1
vaziyet	1	yapmak	1	yerinden oyna-	1
veda et-	1	yaprak	1	yerine koy-	1
vedalaş-	1	yaptırılabil-	1	yerle bir et-	1
vefasızlık	1	yâr	1	yerlerde sürün-	1
verebil-	1	yarala-	1	yerleş-	1
verici	1	yarar	1	yerleştir-	1
veril-	1	yararlanabil-	1	yeşer-	1
verimlilik	1	yararlanıl-	1	yeşillik	1
verme	1	yararlanmak	1	yeşim	1
volkan	1	yaratıl-	1	yeter	1
volkanik	1	yargıya var-	1	yetin-	1
vurgula-	1	yarım	1	yetişkin	1
Wellington	1	yarış et-	1	yetiştir-	1

yetmiş	1	yolunda git-	1	zapt et-	1
yığıl-	1	yolunu tut-	1	zar	1
yıl-	1	yorul-	1	zarar ver-	1
yıldız haritası	1	yönelik	1	zaten	1
yıllarca	1	yönetimsiz	1	zayıflık	1
yıllık	1	yönetme	1	Zehra	1
yıprat-	1	yönlendirme	1	zemin	1
yirmi beş	1	yumuşak	1	zenginlik	1
yirmi dört	1	yurt edin-	1	zevk al-	1
yirmi sekiz	1	yuvarla-	1	zevk duy-	1
yirmi üç	1	yuvarlak	1	zıplama	1
yiyebil-	1	yün	1	zırhlı	1
yok et-	1	yürüt-	1	zifirî	1
yoksul	1	yüz (sayı)	1	zinc	1
yol-	1	yüz elli	1	zinde	1
yol aç-	1	yüz verme-	1	ziyade	1
yol ver-	1	yüzlerce	1	zorla	1
yola çık-	1	yüzmek	1	zorlu	1
yola düş-	1	yüzüne bakamaz ol-	1	zorluk	1
yola koyul-	1	zafer	1	zoruna git-	1
yolculuk	1	zahmetsizce	1	zorunluluk	1
yolla-	1	zamansız	1	zümrüt	1

EK 2. 6. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabı Söz Varlığı Sıklık Listesi

bir	380	al-	41	yapıl-	25
ve	288	ama	41	yaşa-	25
bu	254	padişah	41	asker	24
de	231	başlangıç	40	bütün	24
ol-	215	bil-	39	iste-	24
o	167	bura	38	millet	24
ben	127	ile	37	şekil	24
ne	103	diye	35	ver-	24
de-	98	evet	35	Güniz Hanım	23
sen	93	kadar	35	karşı	23
için	90	üzeri	34	mektup	23
gel-	88	değil	33	ön	23
çok	85	iç	33	biraz	22
kitap	78	ki	33	duy-	22
sonra	72	gör-	32	ev	22
daha	70	kal-	32	iyi	22
gibi	67	Türk	32	saat	22
efendim	66	biri	31	uzun	22
git-	66	şimdi	31	yan	22
var	64	böyle	30	doğru	21
çocuk	59	kar	30	hiç	21
gün	59	nasıl	30	okul	21
su	56	yıl	30	yıldız	21
yap-	56	geç-	29	adam	20
zaman	55	hâl	29	başka	20
Karagöz	54	ilk	29	getir-	20
her	53	önce	29	hep	20
kendi	52	Atatürk	28	kardeş	20
yer	50	bisiklet	28	kuş	20
biz	49	çalış-	28	telefon	20
en	49	kristal	28	tüm	20
şey	48	dur-	27	Türkiye	20
büyük	47	düşün-	27	ara	19
iki	47	öyle	27	birlikte	19
el	46	sevgi	27	yol	19
Hacivat	46	söyle-	27	yürek	19
siz	44	at	26	anne	18
baba	43	dünya	26	baş	18
insan	43	güzel	26	bulun-	18
bak-	42	küçük	26	cirit	18

çık-	18	tedavi	15	yemek	13
çünkü	18	tren	15	yürü-	13
ses	18	üç	15	bazen	12
sev-	18	üzüm	15	bazı	12
tarhana	18	abi	14	bırak-	12
unut-	18	alt	14	birçok	12
aç-	17	altın	14	dal	12
ad	17	ana	14	geometri	12
bile	17	anlat-	14	gir-	12
diğer	17	artık	14	hepsi	12
hemen	17	cephane	14	içinde	12
herkes	17	dağ	14	kullanıl-	12
Mustafa	17	dişli	14	mide	12
nere	17	eşek	14	ora	12
oğul	17	iş	14	oyun	12
yaz-	17	kapı	14	sır	12
yok	17	kemal	14	üst	12
ayak	16	müdür yardımcısı	14	yaşlı	12
bul-	16	münasip	14	ara-	11
Çanakkale	16	neden	14	aynı	11
dil (lisan)	16	otur-	14	birbiri	11
dost	16	öğrenci	14	boyunca	11
dön-	16	son	14	bulut	11
farklı	16	talebe	14	çeşitli	11
işte	16	taraf	14	düş-	11
kadın	16	yine	14	el (ülke)	11
oluş-	16	Afyon	13	eyvah	11
önemli	16	ancak	13	göre	11
şu	16	belki	13	göster-	11
toprak	16	birkaç	13	Güneş	11
ya da	16	çark	13	hangi	11
yaş (zaman)	16	devam et-	13	ilave et-	11
an	15	dna	13	kısa	11
arka	15	fazla	13	kütüphane	11
bekle-	15	göz	13	okuma	11
dolu	15	köy	13	peki	11
hizmetli	15	savaş	13	sadece	11
ışık	15	sonuç	13	sağla-	11
kişi	15	sor-	13	siper	11
obezite	15	süre	13	ülke	11
sıra (zaman)	15	taşı-	13	vali	11
şehir	15	ya	13	yeni	11

ağabey	10	diş	9	demek	8
aile	10	diyet	9	ders	8
alan	10	durum	9	duman	8
arkadaş	10	efendi	9	ey	8
bilimsel	10	eğer	9	gece	8
enerji	10	eski	9	gezi	8
galaksi	10	fakat	9	götür-	8
genç	10	fotoğraf çek-	9	haber	8
gençlik	10	hastalık	9	hah	8
gerek-	10	hiçbir	9	hâlâ	8
güzellik	10	kim	9	hava	8
hatta	10	köylü	9	hayat	8
kez	10	miktar	9	hedef	8
koy-	10	oku-	9	hem	8
kullan-	10	öl-	9	hızlı	8
mesaj	10	san-	9	hücre	8
meydan	10	sevinç	9	ikinci	8
of	10	silah	9	ilgili	8
para	10	sür-	9	iyice	8
sanki	10	takım	9	kara (siyah)	8
şimşek	10	tane	9	karıştır-	8
şöyle	10	tarih	9	kaybet-	8
tam	10	tıpkı	9	kitaplık	8
uzak	10	tür	9	lokma	8
var-	10	uzat-	9	memleket	8
veya	10	yakın	9	merak et-	8
vur-	10	yani	9	oda	8
ye-	10	yaşam	9	pek	8
yıldırım	10	yeniden	9	pencere	8
yiyecek	10	Yûnus Emre	9	sayı	8
Allah	9	abla	8	tekerlek	8
Anadolu	9	ağız	8	teknoloji	8
Ankara	9	at bakıcısı	8	tepe	8
arada sırada	9	avuç	8	terim	8
art	9	ayrıl-	8	vücut	8
at-	9	başarı	8	Yıldırım	8
az	9	Bentley	8	yavru	8
boy	9	bey	8	yön	8
bugün	9	bölüm	8	araba	7
çalışma	9	böylece	8	atlı	7
dakika	9	cirit oyunu	8	ay	7
dinle-	9	çorba	8	bilim	7

Canol	7	araç	6	saniye	6
çıkar-	7	araştırma	6	savur-	6
değiş-	7	aslan	6	sevgili	6
dert	7	ayrıca	6	sevin-	6
dostluk	7	bir yandan	6	seyret-	6
dönüş-	7	birden	6	sıcaklık	6
duygu	7	bit-	6	spor	6
Dünya	7	bölge	6	tanı-	6
et-	7	can	6	Türkçe	6
geçir-	7	canım	6	vatan	6
gönder-	7	cephe	6	veril-	6
gönül	7	derece	6	yaklaşık	6
halk	7	dolaş-	6	yalnızca	6
hasta	7	doldur-	6	yardım	6
hatırla-	7	etkile-	6	yola çık-	6
haydi	7	fikir	6	yöre	6
ileri	7	gözyaşı	6	yüz yirmi	6
incele-	7	güneş saati	6	yüzbaşı	6
kahraman	7	Hacettepe	6	adım	5
karar ver-	7	hafta	6	adlı	5
kaza	7	hareket	6	ağaç	5
kış	7	harika	6	ağır	5
kız	7	harp	6	akıl	5
kol	7	hayır	6	aktivite	5
kullanım	7	ilgilen-	6	aralık	5
mesafe	7	karşılaşma	6	aş-	5
nokta	7	kazan-	6	atık	5
onarım	7	kısım	6	ay yıldızlı	5
orta	7	konu	6	bağımlılık	5
örnek	7	lan (argo)	6	bağır-	5
sol	7	makine	6	bağlı	5
tarafından	7	medrese	6	bayrak	5
taş	7	merkez	6	benze-	5
tek	7	müdür	6	beri	5
teşekkür et-	7	o kadar	6	beslenme	5
uç	7	olabil-	6	beş	5
yarı	7	olma	6	bilgisayar	5
yavaş yavaş	7	öğren-	6	bir an	5
yolculuk	7	özel	6	bu yüzden	5
amaç	6	sahip	6	buyur-	5
aman	6	salkım	6	canlı	5
anla-	6	sandık	6	Celil Usta	5

Çanakkale Türküsü	5	kimi	5	acı-	4
çoğu	5	kirlenme	5	ad ver-	4
darbe	5	kirlilik	5	ağla-	4
den-	5	koş-	5	akıllı	4
deniz	5	kurtar-	5	alışkanlık	4
dil (organ)	5	masa	5	alo	4
doğ-	5	memur	5	Amerika	4
doğuştan	5	merhaba	5	anlayış	4
dol-	5	mum	5	armağan	4
doy-	5	nine	5	asıl	4
elektrik	5	olay	5	aslında	4
ertesi	5	Osmanlı	5	ateş	4
evlat	5	oysa	5	atıl-	4
fiziksel	5	ödül	5	av	4
gam	5	öğretmen	5	bacak	4
Gazi Paşa	5	ölç-	5	bakış	4
genellikle	5	parça	5	balıkçıl	4
gerek	5	ruh	5	bas-	4
geri dön-	5	rüzgâr	5	başlangıç	4
gökyüzü	5	sabah	5	beden kitle indeksi	4
gölge	5	sağ	5	bekçi	4
görüş-	5	sanat	5	besin	4
grup	5	saygı	5	bez	4
güç	5	sebepe	5	bırakıl-	4
gülümse-	5	sıcak	5	biçim	4
güven	5	sıkıl-	5	bilgi	4
güvercin	5	sofra	5	bilim adamı	4
henüz	5	soğuk	5	bin-	4
heyecan	5	sorun	5	birlik	4
hız	5	su saati	5	bulabil-	4
hikâye	5	sürekli	5	buluş	4
hoca	5	sürtünme	5	buz	4
iç-	5	şaşı-	5	bülbül	4
iletişim	5	tamam	5	büyüklik	4
iletişim kur-	5	uzan-	5	cep	4
inan-	5	yaralı	5	cihan	4
kaç	5	yetiş-	5	cihaz	4
kanser	5	yurt dışı	5	çabuk	4
kap	5	zarar ver-	5	çağ	4
kesil-	5	zincir	5	çek-	4
keşfet-	5	zor	5	çekil-	4
kıvılcım	5	acı	4	çevre	4

çiçek	4	ince	4	okumak	4
çizgi	4	İngiltere	4	olmak	4
dahi	4	insanlık	4	on	4
davranış	4	isim	4	on beş	4
destek	4	İstanbul	4	ortaya çık-	4
dikkat	4	işaret	4	oynan-	4
dile-	4	işlem	4	oyuncu	4
din-	4	iyilik	4	öğret-	4
doktor	4	kabul et-	4	önem	4
dolan-	4	kâğıt	4	önlem	4
dolayı	4	kaldır-	4	özellik	4
dönem	4	kalın	4	pedal	4
dört	4	kalk-	4	postacı	4
dua et-	4	karın	4	salın-	4
düşünce	4	karış-	4	sanayi	4
eğitim	4	kas	4	satır	4
elde et-	4	kaza geçir-	4	sayesinde	4
elektronik posta	4	kızıla kayma	4	sırt	4
eri-	4	kimse	4	sokak	4
Eşekli Kütüphaneci	4	kimyasal	4	söyleme	4
evren	4	kontrol	4	söz	4
final	4	konuş-	4	su buharı	4
gecik-	4	koru-	4	Süleyman	4
gelecek	4	köşk	4	sürdür-	4
geliştir-	4	kötü	4	şehit	4
geometrik	4	kum saati	4	şehzade	4
getiril-	4	kurul-	4	tabii	4
göl	4	kuruluş	4	takıl-	4
görev	4	kutla-	4	tarla	4
görün-	4	kültürel	4	Taşnak	4
gümüş	4	lazım	4	Tbmm	4
Güneş Sistemi	4	madde	4	tıp	4
hakkında	4	makale	4	tokat at-	4
hazırla-	4	malzeme	4	tükürük	4
hazırlan-	4	matematik	4	tümen	4
hazne	4	meclis	4	Türkevi	4
hediye	4	mikroskop	4	uç-	4
heybe	4	millî	4	ulak	4
Hızır	4	Nobel Ödülü	4	Uşak	4
hisset-	4	Nuri Ulusu	4	uzaklaş-	4
ilaç	4	ocak	4	ünlü	4
in-	4	oksijen	4	vazife	4

yalvar-	4	aziz	3	davul	3
yapabil-	4	başlıca	3	değer	3
yapmak	4	bayram	3	değerli	3
yaprak	4	be (ünlem)	3	demokrasi	3
yardımcı ol-	4	beğen-	3	dev	3
yay-	4	beklen-	3	devlet	3
yayımlan-	4	bela	3	devlet adamı	3
yazı	4	belirli	3	dışarı	3
yol aç-	4	belli	3	dinlen-	3
yurt	4	beraber	3	dip	3
yüksek	4	bilebil-	3	diyetisyen	3
yüksel-	4	bin-	3	dizil-	3
yüz (sima)	4	bina	3	doğruca	3
açı	3	binlerce	3	dönme	3
açıl-	3	bir daha	3	dörtgen	3
açma	3	bir defa	3	dua	3
aferin	3	bir süre	3	durak	3
Agop	3	bir zaman	3	durdur-	3
ağırlık	3	birey	3	duruş	3
ak-	3	birinci	3	dürüstlük	3
akarsu	3	bitki	3	düşman	3
aklına gel-	3	biyokimya	3	düzey	3
alabil-	3	boyut	3	egzersiz	3
alın-	3	boz-	3	eğil-	3
alkış	3	bozkır	3	ekip	3
Allahu Ekber	3	buyurun	3	emin	3
altı	3	büyü-	3	er	3
ana dili	3	cesaret	3	eritil-	3
aracılık	3	cevap	3	Erzurum	3
armağan et-	3	çal-	3	eş	3
asıl-	3	çare	3	etkinlik	3
asla	3	çaresiz	3	etmen	3
aşağı	3	çarşı	3	fark et-	3
aşçı	3	çay bardağı	3	faydalı ol-	3
aşırı	3	çeşit	3	Ferit	3
ata	3	çevir-	3	ferman	3
atık su	3	çiz-	3	geç	3
atlı cirit	3	çizim	3	geçiril-	3
atom	3	çok şükür	3	geçmiş	3
ayağa kalk-	3	çubuk	3	gelenek	3
azal-	3	damlacık	3	gelişme	3
azalt-	3	dar	3	gene	3

genel	3	kafa	3	nane	3
gerekli	3	kanat	3	not	3
geri	3	kapak	3	okuyabil-	3
geri kal-	3	karanlık	3	oluver-	3
gez-	3	karşılan-	3	orman	3
gıda	3	kat	3	Orta Asya	3
girişim	3	kavuş-	3	oyna-	3
gitme	3	kaynak	3	ölçebil-	3
gitmek	3	kibar	3	öt-	3
giy-	3	kilo	3	öyleyse	3
gol	3	kilometre	3	öz	3
gökçe	3	kim bilir	3	park	3
gönderil-	3	kirlen-	3	parmak	3
gül-	3	kirli	3	patla-	3
gülme	3	koca	3	patlama	3
gülüş-	3	kocaman	3	pek çok	3
güneş	3	kok-	3	pes et-	3
hadi	3	koku	3	petrol	3
hak et-	3	kolay	3	pınar	3
hanım efendi	3	komutan	3	prizma	3
harç	3	konak	3	problem	3
hastane	3	konuşma	3	proje	3
hayvan	3	kork-	3	rakip	3
helal olsun	3	korkunç	3	renkli	3
helyum	3	korunmak	3	resim	3
hem de	3	kovala-	3	Rus	3
heyecanlı	3	kullanılmak	3	saç	3
hızla	3	kum	3	sağ ol-	3
hidrojen	3	kutu	3	sağlık	3
hizmet	3	kültür	3	saklan-	3
içme suyu	3	kütüphaneci	3	salla-	3
ihtiyaç	3	lütfe	3	saltanat	3
ikindi	3	maaş	3	Savur	3
il	3	mal	3	sazan	3
ilahi	3	medeniyet	3	seç-	3
iletebil-	3	mekanizma	3	seçil-	3
iletil-	3	mendil	3	selam ver-	3
İngiliz	3	metre	3	sessizlik	3
inşallah	3	mezar	3	sıfır	3
internet	3	milyarlarca	3	simge	3
iplik	3	mutlu ol-	3	sistem	3
isteyebil-	3	mutluluk	3	siyah	3

söylen-	3	yakıt	3	Allah'a emanet ol	2
sözcük	3	yala-	3	amca	2
sucuk	3	yalnız	3	ana kucağı	2
şanlı	3	yapı taşı	3	anıl-	2
şifalı	3	yaratıl-	3	anlayabil-	2
tak-	3	yarım	3	Arapça	2
tamamla-	3	yavaş	3	arazi	2
tanıt-	3	yayıl-	3	arkadaşlık	2
tarhana çorbası	3	yemek borusu	3	art-	2
tasarlan-	3	yen-	3	artırmak	2
tatlı	3	yer al-	3	arzu	2
tatlı su	3	yerleştir-	3	asfalt	2
teknik	3	yeryüzü	3	astronom	2
teknolojik	3	yığın	3	aşk	2
televizyon	3	yola koyul-	3	ata sporu	2
telgraf çek-	3	yolla-	3	atla-	2
tezahürat	3	yöntem	3	atmosfer	2
toplan-	3	yüz (sayı)	3	Avrupa Şampiyonu	2
toz	3	yüzey	3	ayarla-	2
trafik	3	zafer	3	ayır-	2
tut-	3	zaten	3	aynalı	2
tuz	3	zayıflama	3	ayran	2
türet-	3	zemin	3	azıcık	2
türkü	3	zenginlik	3	Aziz Sancar	2
türkü söyle-	3	ziyaret et-	3	bagaj	2
türlü	3	abdest al-	2	bağ	2
uğraş-	3	acele et-	2	bağışlama	2
ulaş-	3	aç	2	bağla-	2
ulaşabil-	3	açgözlü	2	bahçe	2
un	3	açıkla-	2	bakıl-	2
usta	3	açıklama	2	bakmak	2
üçgen	3	adak ada-	2	barış	2
üretil-	3	adam ol-	2	basamak	2
ürün	3	ağ	2	basit	2
üstelik	3	ahır	2	başına gel-	2
üzere	3	aklından geç-	2	başlan-	2
üzül-	3	akrep	2	bekleme	2
vallahi	3	akşam	2	bekletil-	2
vazgeçil-	3	aktar-	2	bekleyiş	2
veli	3	alay et-	2	belde	2
yabancı	3	aldır-	2	belirle-	2
yağ-	3	alıver-	2	belirlenme	2

bencileyin	2	çay kaşığı	2	dizi	2
berrak	2	çeşme	2	Dna Onarımı	2
besle-	2	çete	2	doğal	2
beyin	2	çevril-	2	doğrusu	2
bildir-	2	çevrilme	2	dolayısıyla	2
bilet	2	çıkagel-	2	dolu dizgin	2
bin	2	çıkış	2	don-	2
bin sekiz yüz		çınla-	2	dökül-	2
seksen beş	2	çırp-	2	dönüş	2
bir araya getir-	2	çıtırtı	2	dört bir yan	2
bir kere	2	çiftçi	2	dört nala	2
birazdan	2	çiğne-	2	dövme	2
birer	2	çözmek	2	durabil-	2
birik-	2	çözüm	2	duyul-	2
birtakım	2	daima	2	dükkân	2
bitir-	2	dair	2	dürüst	2
biyofizik	2	daire	2	düşük	2
boğaz	2	damla	2	düz	2
boş	2	damla damla	2	düzenle-	2
boşluk	2	davet et-	2	düzenlen-	2
bozul-	2	davulcu	2	ecdad	2
bozulma	2	dede	2	ekle-	2
böl-	2	defa	2	ekmek	2
bu arada	2	defol	2	ekran	2
buğday	2	değnek	2	emniyet	2
buyrul-	2	deli	2	engel ol-	2
büyüme	2	dene-	2	engelle-	2
cehennem	2	Denizli	2	enişte	2
cennet	2	denk gel-	2	epey	2
cep telefonu	2	dergi	2	epeyce	2
cevap ver-	2	derhâl	2	eser	2
ceza	2	derin	2	Eşekli Kütüphaneci	
ciddi	2	derinlik	2	Mustafa Dede	2
ciğer (mecaz)	2	derman	2	eşik	2
cilt	2	destan	2	eşsiz	2
cinsiyet	2	devamlı	2	et	2
ciritçi	2	devir	2	etki	2
coşku	2	dikil-	2	etkili	2
çalın-	2	dikkatlice	2	etraf	2
çalkalan-	2	dilek	2	eylül	2
çamur banyosu	2	divan	2	fark	2
Çanakkale Savaşı	2	diyar	2	Farsça	2

fayda	2	Gümüş Kanat	2	ifade et-	2
festival	2	gür	2	ihmal et-	2
fırlat-	2	ha (ünlem)	2	iki bin	2
fırsat bul-	2	haber ver-	2	iki bin on beş	2
fıdan	2	haberleşme	2	ikram	2
filozof	2	Hak	2	ilerle-	2
fotoğraf	2	halk şairi	2	iletme	2
fotoğraf makinesi	2	hapşır-	2	ilginç	2
fren pabucu	2	hareket et-	2	ilim	2
futbolcu	2	harekete geçir-	2	imkân	2
garip	2	hasret	2	imza at-	2
gâvur	2	hassas	2	inanç	2
gazete	2	haşhaş	2	inanılmaz	2
geçil-	2	hata	2	isabet	2
geçiş	2	havuç	2	isabet et-	2
geliş-	2	hayal	2	istek	2
gelme	2	hayırlı akşamlar	2	itibar et-	2
gen	2	hayranlık	2	izle-	2
Gençlik ve Spor		hazır	2	kafile	2
Bakanı Osman		hazine	2	kâğıt para	2
Aşkın Bak	2	hediye et-	2	kahkaha	2
genetik	2	hekim	2	kalkan	2
genişlik	2	hele	2	kalp	2
gerçekten	2	hesapla-	2	kan	2
gergin	2	hesaplama	2	kan-	2
getirebil-	2	heyecanlandır-	2	kapalı	2
gırtlak	2	heykel	2	kapla-	2
gidebil-	2	heykelini dik-	2	Karamanoğlu	
gider-	2	hızlı hızlı	2	Mehmet Bey	2
giriş	2	hiçbiri	2	karışım	2
gizem	2	hikmet	2	karışma	2
gönlü dar	2	hile	2	karlı	2
görebil-	2	hormonal	2	karşılama	2
görmek	2	hoşlan-	2	karşılaş-	2
görül-	2	hoşuna git-	2	karşılık	2
gösteri	2	huzur	2	karşılıklı	2
gözle-	2	hürriyet	2	kaşık	2
gözlem	2	ılık	2	kaşlarını çat-	2
gözü yolda	2	ırmak	2	kaşlı	2
gübre	2	içeri	2	katıl-	2
gücü yet-	2	içilebil-	2	katkı	2
güçlü	2	içmek	2	katlı	2

kayıp	2	merak	2	oldukça	2
kaymak	2	mesela	2	oley	2
kayna-	2	mevsim	2	oluştur-	2
kazak	2	meydana gel-	2	omuz	2
kazandır-	2	meyve	2	on altı	2
kelime	2	mısra	2	on iki	2
kemik	2	mideye indir-	2	oran	2
kenarlı	2	Millî Takım	2	ordu	2
keşif	2	milyonlarca	2	ortak	2
kımılda-	2	minnettar	2	ortam	2
kırk	2	miras	2	Osman Çakmak	2
kıvam	2	muazzam	2	Osmanlı Devleti	2
kıyı	2	muhafız	2	oynamak	2
kızıl	2	muhtar	2	ödül al-	2
kitapçı	2	mum saati	2	öğlen	2
komşu	2	mutfak	2	ölçmek	2
korku	2	mutlu	2	ölçü	2
korkut-	2	muzaffer	2	Ömer Güteryüz	2
köşe	2	mücadele	2	öp-	2
kucak aç-	2	mücadele et-	2	öte	2
kulak	2	mücadele ver-	2	öykü	2
kulak ver-	2	mükemmel	2	öylece	2
kurşun	2	müşabaka	2	özlem	2
kurtul-	2	namaz kıl-	2	paket	2
kuru-	2	nankör	2	parçacık	2
kurutul-	2	ne (abartma)	2	parla-	2
kus-	2	nefis	2	paylaş-	2
kusura bakma-	2	nehir	2	pazar	2
kuşku	2	neşe	2	perde	2
kuvvet	2	neyse	2	pil	2
kuvvetli	2	nice	2	plan	2
lakin	2	niçin	2	posta kutusu	2
layık gör-	2	nihayet	2	pozitif	2
liste	2	nimet	2	puan	2
Mardin	2	ninni	2	pul biber	2
market	2	nişan al-	2	raf	2
Mars	2	niye	2	rahmet	2
matbaa	2	nohut	2	renk	2
mayalanma	2	nötron	2	rıza	2
mega	2	Nuri	2	Sabiha	2
meğer	2	o sırada	2	Sabiha Gökçen	2
memnun	2	objektif	2	sabitlen-	2

sadakat	2	su bardağı	2	ters	2
sahip çık-	2	sunucu	2	teslim et-	2
sahip ol-	2	surat	2	tetikte ol-	2
sakın	2	sürat	2	ticari	2
sal-	2	sürücü	2	tokmak	2
salavat getir-	2	sürüş	2	toparlan-	2
sallan-	2	süt	2	topla-	2
saray	2	süz-	2	torba	2
sarıl-	2	şarkı	2	tören	2
sark-	2	şenlik	2	tuhaf	2
sat-	2	Şırnak	2	Tuncer Bey	2
satın al-	2	şimşek çak-	2	tur bisikleti	2
savaş-	2	şişmanlık	2	tüken-	2
savun-	2	tabak	2	tüket-	2
sayıl-	2	tablet	2	uğraş	2
sefer	2	taht	2	ulan	2
seher	2	tahta çık-	2	Ulus	2
selam	2	takdir	2	umman	2
sele	2	takılabıl-	2	umut	2
sergile-	2	takılı	2	unutul-	2
servet	2	takip et-	2	usulca	2
seslen-	2	taksi	2	utan-	2
sessiz	2	tamir et-	2	uygulama	2
sevgi seli	2	tanıtım	2	uygulan-	2
sevil-	2	tarihî	2	uygun	2
sevimli	2	taş-	2	uzay	2
seviye	2	taşımak	2	uzman	2
seyirci	2	taşın-	2	ümidini kes-	2
sez-	2	taşına bil-	2	ümit	2
sık	2	taşıt	2	üret-	2
sıkıştır-	2	tedbir	2	üzüntü	2
sıklık	2	teğmen	2	vakit geçir-	2
sınıf	2	tehlikeli	2	vallahi billahi	2
sır tut-	2	tekerleme	2	vay	2
sıra (dizi)	2	tel	2	vazgeç-	2
sigara	2	telgraf	2	vefat et-	2
sonraki	2	tembellik	2	vitesli	2
soru	2	temizle-	2	Wilson Bentley	2
soyad	2	temsil et-	2	yağlanma	2
söylemek	2	tercih et-	2	yağmur	2
söz et-	2	tereyağı	2	yaklaş-	2
sporcu	2	termal	2	yaptır-	2

yara	2	yürekli	2	aile hekimi	1
Yaradan	2	yürekten	2	ailece	1
yararlı	2	yürüme	2	ailecek	1
yarat-	2	yüzü kızar-	2	akademisyen	1
yarın	2	yüzyıl	2	akıbet	1
yarış bisikleti	2	zannet-	2	akıt-	1
yaşama	2	zararlı	2	aklı alma-	1
yaşan-	2	zehirli	2	aklı başka yerde ol-	1
yat-	2	zeki	2	akma	1
yatak	2	zengin	2	akraba	1
yavaşça	2	zevkli	2	akrobasi	1
yaygın	2	ziyade	2	aktarıl-	1
yayınla-	2	zorlu	2	al	1
yazıl-	2	Abd	1	al bayrak	1
yazılı	2	acayip	1	alaka	1
yediden yetmişe	2	acele	1	alçak	1
yeğen	2	acil şifalar dile-	1	aldanmak	1
yelkovan	2	açgözlülük	1	alet	1
yer ver-	2	açık	1	alfabe	1
yerini al-	2	açıklan-	1	alıcı	1
yeşil	2	açıklayıver-	1	alın	1
yet-	2	açmak	1	alış	1
yeter	2	ad al-	1	Alican Kuruyamaç	1
yeterli	2	adam yerine koy-	1	alkışla-	1
yetmiş	2	adet	1	Allah iyiliğini	
yıllarca	2	adı sanı	1	versin	1
yiğit	2	affetme	1	Allah korusun	1
yinele-	2	Afganistan	1	Allah muhafaza	1
yirmi	2	afiyet olsun	1	Allah tamamına	
yitir-	2	Afrikalı	1	erdirsin	1
yoğunluk	2	ağırlanma	1	almak	1
yoğurt	2	ağırlaş-	1	alt alta	1
yok ol-	2	ağıt	1	altıgen	1
yoksulluk	2	ağlamak	1	altışar	1
yorgun	2	ağrı	1	amaç edin-	1
yorul-	2	ağzı açık börek	1	amaç güt-	1
yönel-	2	ağzı kulaklarında	1	amaçla-	1
yumuşak	2	ah et-	1	amaçlı	1
Yûnus	2	ahd ü peyman	1	ambar	1
yüce	2	ahlaklı	1	Amerika Birleşik	
yük	2	ahlaksız	1	Devletleri	1
yün	2	ahşam (akşam)	1	Amerikalı	1

amortisör	1	arslan	1	azim	1
ampul	1	artı	1	bacaklı	1
ampute	1	artır-	1	bacı	1
Ampute Futbol		arttır-	1	bağımlı	1
Şampiyonası	1	asılı	1	bağırsak	1
ana baba	1	asır	1	bağış	1
ana vatan	1	asil	1	bağışla-	1
Anafarta	1	asit	1	bağlılık	1
anahtar	1	aslına bakarsan	1	bahar	1
anı	1	astım	1	bahset-	1
anır-	1	aşıl-	1	bahtiyarlık	1
aniden	1	aşk olsun	1	bakan	1
anlamak	1	At Meydanı	1	bakıcı	1
anlaşıl-	1	atabil-	1	bakıcılık	1
anlaşılabil-	1	atak	1	bakkal	1
anlatabil-	1	atasözü	1	balık	1
anlatıl-	1	atıf	1	balkabağı	1
anlatılma	1	atışma	1	Balkanlar	1
anlatma	1	atlayıver-	1	ballandıra	
anlatmak	1	atmak	1	ballandıra	1
anlayışlı	1	atom bombası	1	bambaşka	1
anlık	1	ava çık-	1	bank	1
an-	1	avlanmak	1	banyo	1
anormal	1	Avrupa Ampute		baraj	1
ansiklopedi	1	Futbol Federasyonu	1	bardak	1
antipatik	1	Avrupa		bargâh	1
antre	1	Şampiyonası	1	Barış Telli	1
apartman	1	Avustralya	1	baskı	1
ara sıra	1	Avustralyalı	1	baskın	1
arala-	1	ayakkabı	1	baş ağrısı	1
aralıksız	1	ayaklı	1	baş döndürücü	1
arama	1	ayarlama	1	baş göster-	1
Arap oğlu Mecnun	1	ayarlan-	1	başak	1
araştır-	1	aybaşı	1	başar-	1
arayıp sor-	1	aydınlat-	1	başarılı	1
Arı Maya	1	ayırt-	1	başarısız	1
Arıburnu Cephesi	1	aynen	1	başına bir şey gel-	1
arıtıl-	1	ayrı	1	başına geç-	1
arıtılma	1	ayrıntı	1	başından geç-	1
arıza yap-	1	ayrıştır-	1	başını ağrı-	1
arkadaşça	1	azaltma	1	başkent	1
armut	1	azat et-	1	başlık	1

başsız kal-	1	bilboard	1	bir zahmet	1
baştan ayağa	1	bildirge	1	bir zamanlar	1
başucu	1	bildirme	1	birbirine gir-	1
başvur-	1	bilge	1	birden bire	1
başvurabil-	1	bilim dalı	1	biricik	1
başvurmak	1	bilim insanı	1	birikme	1
bavul	1	bilinç	1	biriktir-	1
Bayburt	1	bilinçsiz	1	Birinci Dünya	
bayıl-	1	bilinçsizce	1	Savaşı	1
bayır	1	bilme	1	birleşim	1
bebe	1	bin dokuz yüz	1	birleştir-	1
bebeklik	1	bin dokuz yüz kırk		bisikletçi	1
becerikli	1	altı	1	bitiriver-	1
bedel	1	bin dokuz yüz on		bitirmek	1
beden	1	beş	1	bitiş	1
bedesten	1	bin dokuz yüz on		bitkin	1
beklenti	1	dokuz	1	biyolojik saat	1
beklet-	1	bin dokuz yüz on		bm x bisikleti	1
bekletilme	1	dört	1	bodyguard	1
belediye	1	bin dokuz yüz otuz		boğ-	1
beli bükül-	1	altı	1	bomba	1
belini bük-	1	bin dokuz yüz otuz		bomboş	1
belir-	1	bir	1	borca gir-	1
belirgin	1	bin dokuz yüz otuz		borç	1
belirginlik	1	yedi	1	borçlu	1
belirt-	1	bin dokuz yüz yirmi		boşal-	1
belirti	1	yedi	1	boşaltılma	1
belli et-	1	bin sekiz yüz	1	boya	1
benzer	1	bin sekiz yüz		boylu	1
benzeri	1	doksan sekiz	1	boyun	1
beraberlik	1	bin üç yüz	1	boyutlu	1
bereket	1	bin beş yüz	1	bozuk	1
besili	1	binbir	1	bozukluk	1
besleyici	1	bindir-	1	bölü	1
beş bin	1	binici	1	bölümlü	1
beyaz	1	bir ara	1	böylelikle	1
beyaz cüce	1	bir araya gel-	1	böylesine	1
bıkıp usan-	1	bir gün	1	bre	1
bırakmak	1	bir hayli	1	brifing	1
bıyık	1	bir iki	1	bucak	1
bıyıklı	1	bir sürü	1	bugünden tezi yok	1
biç-	1	bir yol	1	bulamaç	1

bulanık	1	ceylan	1	çay (akarsu)	1
bulanıklık	1	cezalandırma	1	çayır	1
bulmak	1	cezaya çarptır-	1	çekin-	1
bulunma	1	cıva	1	çekip git-	1
buluştur-	1	cirit oyna-	1	çekmek	1
buluşturabil-	1	coğrafya	1	çelik	1
burun	1	coşkun	1	çember	1
buyurul-	1	coş-	1	çevrele-	1
bünye	1	cömert	1	çığlık at-	1
bürü-	1	cömertlik	1	çıkabilir-	1
büsbütün	1	cumhuriyet	1	çıkarma	1
bütünle-	1	cübbe	1	çıkıver-	1
bütünlük	1	cümbüş	1	çıkma	1
büyükşehir	1	cümle	1	çılınca	1
büyüleyici	1	cüzdan	1	çınar	1
büyülü	1	çabalama	1	çıplak	1
büyüt-	1	çağır-	1	çırpın-	1
büzücü kas	1	çağırış	1	çırpınmak	1
caba	1	çağrı	1	çiçeği burnunda	1
cadde	1	çaldır-	1	çift	1
cafeshop	1	çalışabil-	1	çiftçilik	1
cam	1	çalışıl-	1	çiğnet-	1
camı	1	çalışkan	1	çil çil	1
camlı	1	çalışmak	1	çile çek-	1
can pahasına	1	çalkantı	1	Çinli	1
canı çek-	1	çamaşır makinesi	1	çizme (ayakkabı)	1
canını ver-	1	çamurluk	1	çoban	1
canlandırabil-	1	çan çal-	1	çocukluk	1
canlılık	1	çanak	1	çoğal-	1
Canol Karaoğlu	1	Çanakkale Cephesi	1	çoğalmak	1
cansız	1	Çanakkale Deniz		çoğunluk	1
cay-	1	Savaşı	1	çoğunlukla	1
cefalı	1	çap	1	çoktan	1
ceket	1	çarpı	1	çök-	1
cenk	1	çarpıcı	1	çökme	1
center	1	çarpışma	1	çöktürül-	1
centerroom	1	çarpma	1	çöp	1
cephanesiz	1	çarşaf	1	çöz-	1
cerrahi	1	çatal kaşık	1	çözebil-	1
cesaret et-	1	çatı	1	çözme	1
cesur	1	çatışma	1	çuval	1
cevahir	1	çavuş	1	çürü-	1

dağ bisikleti	1	denge	1	dizini döv-	1
dağcı	1	dengelemek	1	dizlik	1
dağıt-	1	dengelenme	1	doçentlik	1
dalga geç-	1	dengeli	1	doğa	1
dalgalı	1	deniz derya	1	doğa yürüyüşü	1
dalgın	1	denk	1	doğran-	1
dallan-	1	denli	1	doğru dürüst	1
Dallas	1	derdine derman ol-	1	doğrudan	1
damak tadı	1	dergâh	1	doğrudan doğruya	1
damar	1	derinleştirmek	1	doğrul-	1
damping	1	ders al-	1	doğrult-	1
dans	1	dert et-	1	doğrultu	1
darısı başına	1	dertli	1	doğuş	1
davet	1	derya	1	Doktor Kirkov	1
davetli	1	deterjan	1	doktora	1
davran-	1	devamlılık	1	dokun-	1
davranma	1	deve	1	dokuzuncu	1
davul zurna	1	deyişle	1	dolaylı	1
dayan-	1	deyiver-	1	doldurmak	1
dayanıklı	1	dış	1	doldurul-	1
debdebe	1	dik-	1	Dolmabahçe Sarayı	1
debelen-	1	dikkat et-	1	dolup taş-	1
defalarca	1	dikkat kesil-	1	domates	1
define	1	dikkatli	1	domates salçası	1
değerlendirmek	1	dilden dile	1	donatıl-	1
değin	1	dile gel-	1	donup kal-	1
değiş tokuş	1	dili çözül-	1	dostça	1
değişik	1	dili tutul-	1	dosya	1
değişiklik	1	dili varma-	1	dönüşme	1
değişmek	1	dilim	1	dönüştürmek	1
değiştir-	1	dinî	1	dört milyon	1
değiştirmek	1	dinleme	1	dört yüz	1
değme (seçkin)	1	dinlemek	1	dört yüz elli yedi	
deha	1	dinlendirme	1	milyar	1
dek	1	diren-	1	duayen	1
deklarasyon	1	dirsek	1	dubleks	1
delik	1	dirseklik	1	duraksa-	1
delikanlı	1	diskjokey	1	durma	1
demo	1	diyabet	1	Dursun Özbek	1
demokratik	1	diz	1	durumdan ders	
deneme	1	dizanteri	1	çıkar-	1
deneyim kazan-	1	dizilim	1	duvar saati	1

duyma	1	elektrik santrali	1	eşlik et-	1
düçük	1	elektronik	1	eşya	1
düğün	1	element	1	etek	1
dün	1	eli ayağı boşal-	1	etken	1
dünden razı ol-	1	elinden gel-	1	etkileme	1
düşme	1	elinden düşürme-	1	etkilen-	1
düşsel	1	elli	1	etmek	1
düşünül-	1	elli birinci	1	ev sahipliği yap-	1
düşünür	1	ellinci	1	evli	1
düşünüş	1	elma	1	Evliya Çelebi	
düşür-	1	emanet	1	Kâğıthane	1
düzelt-	1	emeği geç-	1	evre	1
düzen	1	emek	1	evsel	1
düzenek	1	emektar	1	evvel	1
düzenli	1	emin ol-	1	evvela	1
düzgün	1	emir	1	ezdir-	1
düzlem	1	emir ver-	1	ezel	1
eceline susa-	1	Emre Gölü	1	ezil-	1
edin-	1	en azından	1	faaliyet	1
eğ-	1	endüstri	1	fabrika	1
eğik	1	endüstriyel	1	falán	1
eğit-	1	enerji topu	1	far	1
eğitil-	1	enerjili	1	farkında ol-	1
eğitim al-	1	e-posta	1	farklılık	1
eğitim ver-	1	er-	1	Fatih Karakuş	1
eğitimsiz	1	erdem	1	Fatih Şentürk	1
eğlendir-	1	eren	1	faydalı	1
eğlenmek	1	Ergenekon	1	fedakârlık yap-	1
ek-	1	erime	1	felsefe	1
ekim (ay)	1	erit-	1	fena	1
eklen-	1	erkek	1	fersiz	1
eklenebil-	1	erken	1	fert	1
ekleyebil-	1	erozyon	1	feryat	1
ekmek kadayıfı	1	Erzincan	1	fetheyle-	1
eksi	1	esen	1	Feyyaz Gözaçık	1
ekşi	1	Eski Mısırlılar	1	fır dön-	1
el ele	1	eskiden	1	fırçalamak	1
el et-	1	Eskişehir	1	fırka	1
el uzat-	1	esme	1	fırıl-	1
elbette	1	eşekli	1	fırlatıl-	1
elden git-	1	eşit	1	fırsat	1
eldiven	1	eşkíya	1	fırtına	1

fısılda-	1	geliştirebilmek	1	görüntü	1
filtre	1	geliştiril-	1	görüntülü	1
first lady	1	geniş	1	görünüm	1
fişek	1	gerçek	1	gösteri adamı	1
fitilli	1	gerçekleş-	1	götürmek	1
fizyoterapist	1	gerçekleştir-	1	göz dik-	1
flash	1	gereç	1	göz gezdir-	1
flora	1	gerektir-	1	göz göze gel-	1
Fransızca	1	geri dur-	1	gözde	1
fren	1	gerilim	1	gözlemle-	1
fren kolu	1	getirilmek	1	gözleri dol-	1
futbol	1	getirmek	1	gözlü	1
Fuzuli	1	gezegen	1	gözü açık git-	1
gaga	1	gezme	1	gözü kal-	1
galeria	1	giderilme	1	gözümün nuru	1
galip	1	gidiş	1	gözüne kestir-	1
garanti	1	gidon	1	gros market	1
gariban	1	girmek	1	Grup Başkanı	
garip garip	1	giydiril-	1	Fikret Orman	1
gariplik	1	giydirmeye	1	gurur	1
gaz	1	giysi	1	gurur duy-	1
gaza	1	gizemli	1	gururlu	1
gazanfer	1	gong	1	gücen-	1
gazi	1	good bye	1	güçleştir-	1
Gazi Meclis	1	göç-	1	güldür-	1
Gazlı Göl	1	gök	1	Gülibik	1
geber-	1	gök kubbe	1	gülümseme	1
gece gündüz	1	Gökçen	1	gümbürtü	1
geçim	1	gökkuşağı	1	gün geçir-	1
geçirmek	1	gökte ararken yerde		gün ışıǵı	1
geçit ver-	1	bul-	1	günde	1
geçme	1	gölet	1	gündüz	1
geçmiş olsun	1	gömlek	1	günlerce	1
gelen giden	1	gönderme	1	günlük	1
geleneksel	1	göndermek	1	günün birinde	1
gelgelelim	1	gönüllü	1	gürbüz	1
Gelibolu	1	görevlendir-	1	gürültü	1
gelin	1	görevlendiril-	1	güven-	1
gelip çat-	1	görevli	1	güven duy-	1
gelip geç-	1	görme	1	güvence	1
gelir	1	görülebil-	1	güvenilir	1
geliş	1	görünme	1	güvenlik	1

güzelleş-	1	haysiyetli	1	icat et-	1
güzergâh	1	hayvansal	1	İç Ege	1
Gwen Sancar	1	hazırlama	1	iç içe	1
haberci	1	hazret	1	içer-	1
haberleşmek	1	hazretleri	1	içi yan-	1
habersiz	1	heba et-	1	içil-	1
hacet dile-	1	hece	1	içir-	1
hacim	1	hedef al-	1	içme	1
hafif	1	Heidi	1	içten	1
hafta sonu	1	helal	1	idare	1
hak	1	her bir	1	ideal	1
hâkim	1	hesap	1	ifa et-	1
hâli kalma-	1	hesap et-	1	ifade	1
... hâline gel-	1	hesaplan-	1	ihraç et-	1
hâlsizlik	1	hırka	1	İhsaniye	
halt et-	1	hızlan-	1	Kervansarayı	1
halt karıştır-	1	hızlıca	1	ihtişamlı	1
hamdolsun	1	hilâl	1	ihtiyaç duy-	1
hamur	1	hiper	1	iki bin dört yüz	1
hançer	1	hissetmek	1	iki gözüm	1
hanım	1	hissini ver-	1	iki yüz	1
hanım ağa	1	hobby	1	iklim	1
hani	1	horlama	1	ikram et-	1
harca-	1	hoş	1	ila	1
harf	1	hoş geldin	1	ilan et-	1
harikalık	1	hoşa git-	1	ilan tahtası	1
harita	1	hoşça	1	ilçe	1
haritalandır-	1	hoşluk	1	ilet-	1
hasar	1	hudut	1	iletmek	1
haşlan-	1	huzursuzluk	1	ilgi	1
hatırı sayılır	1	hüküm sür-	1	ilgi çek-	1
havaya gir-	1	hürmet	1	ilgi gör-	1
havuz	1	ısır-	1	ilgi göster-	1
hayal et-	1	ıslat-	1	ilgisini çek-	1
hayal meyal	1	ıslatıl-	1	ilişki	1
hayalet	1	ıslık	1	ilke	1
hayırlısı ile	1	Isparta	1	illaki	1
haykır-	1	ısrar et-	1	imdadına koş-	1
hayran	1	ışık hızı	1	imdat	1
hayran kal-	1	ıvır zıvır	1	imkânsızlık	1
hayran ol-	1	ibret ol-	1	imren-	1
hayrete düş-	1	icat	1	inat	1

incecik	1	İtilaf Devletleri	1	kan yağı	1
inceleme	1	itiş-	1	kanalizasyon	1
inci	1	iyileşebilmek	1	kanatlı	1
indinde	1	iyileşme	1	kandır-	1
indir-	1	iyilik et-	1	kanlı	1
inek	1	iz bırak-	1	kanserli	1
inleme	1	izin	1	kapan-	1
inme	1	izin al-	1	kapasiteli	1
intiba	1	izin ver-	1	kapat-	1
ipin ucunu kaçır-	1	izleme	1	kapış-	1
irade	1	İzo Mizo	1	kapıya dayan-	1
İran	1	jant	1	kaplan-	1
irfan	1	Kâbe	1	kaplıca	1
iri	1	kabına sığma-	1	kapsam	1
irili ufaklı	1	kablolu	1	kaptır-	1
isabetli	1	kabul	1	kara delik	1
İscehisar	1	kaç-	1	kara haber	1
Peribacaları	1	kaçma	1	kara kara	1
ishal	1	kader	1	karaciğer	1
isimli	1	kadife	1	Karahisar Kalesi	1
İstanbul	1	kafes	1	karakter	1
Üniversitesi Tıp	1	kâfi	1	karar al-	1
Fakültesi	1	kahramanlık	1	kararlılık	1
istasyon	1	Kahramanmaraş	1	karbon	1
istemeye istemeye	1	kahvaltı	1	kardeşçe	1
isten-	1	kahve	1	kare	1
istenil-	1	kalbe dokun-	1	kare kare	1
ister	1	kaldıraç	1	karıştırmak	1
İsveç	1	kaldırıl-	1	Kars	1
İsveç Kralı Carl On	1	kale	1	karşı dur-	1
Altıncı Gustaf	1	kalem	1	karşıla-	1
iş hanı	1	kalıcı	1	karşılık ver-	1
iş işten geç-	1	kalın-	1	karton	1
işaret et-	1	kalıntı	1	kartpostal	1
işaretlen-	1	kalite	1	Karun Sarayı	1
işe yara-	1	kalkın-	1	kas iskelet	1
işit-	1	kalma	1	kasaba	1
iştah	1	kalsiyum	1	kasıl-	1
it-	1	kambur	1	kask	1
itaat et-	1	kan basıncı	1	katılmak	1
itibar	1	kan kolesterolü	1	katil	1
itibarlı	1	kan şekeri	1	kavga	1
itikat	1				

kavra-	1	kıpkırmızı	1	kon-	1
kavruk	1	kır	1	konakla-	1
kavrul-	1	kırdır-	1	konferans ver-	1
kavur-	1	kırık	1	konuk et-	1
kavuşabil-	1	kırıl-	1	konuşma yap-	1
kaya balığı	1	kırk iki bin	1	konuşmacı	1
Kaya Kiliseleri	1	kırmızı biber	1	konuşmak	1
kaybolmak	1	kıs-	1	konuşul-	1
kaydet-	1	kısaca	1	konut	1
kaygı	1	kısıık	1	Konya	1
kaygılan-	1	kısıtlı	1	koordine et-	1
Kayıhan Göynüş		kıskançlık	1	kopar-	1
Vadisi	1	kısmet	1	kor	1
kayıp ver-	1	kıvamını bul-	1	korkma	1
kayıtlı	1	kıvanç	1	korkuluk	1
kaymak taşı	1	kıvanç duy-	1	korkusuz	1
kaymaklı	1	kıyafet	1	koruma	1
kaynat-	1	kıyamet kop-	1	korumak	1
kazan	1	kıymetli	1	korunabil-	1
kazandırmak	1	kız-	1	koruyabil-	1
kazanıl-	1	kızdır-	1	koruyucu	1
kelebek	1	kızgınlık	1	koskoca	1
kelimenin tam		Kızılderililer	1	koştur-	1
anlamıyla	1	kiler	1	koşturma	1
Kemal Güleç	1	kilim	1	koşuş-	1
kemer	1	kilitli	1	koymak	1
kenar	1	kilogram	1	koyulaş-	1
kendiliğinden	1	kilolu	1	köfte	1
kendini göster-	1	kimya	1	kökenli	1
kendini toparla-	1	kireçlenme	1	köpek	1
kenetlen-	1	kişilik	1	köprü	1
kent	1	kitabevi	1	köpür-	1
kerata	1	kitap kurdu	1	kötülük	1
kes-	1	km	1	kravat	1
keskin	1	Kocatepe	1	kravatlı	1
kesme şeker	1	koç	1	kronik	1
kestir-	1	kokla-	1	kucakla-	1
keşfetmek	1	kolay kolay	1	kucaklaş-	1
keyfini çıkar-	1	kolayca	1	kudret	1
keyif	1	kolaylaş-	1	kulağına küpe ol-	1
kıl-	1	kolera	1	kulak as-	1
kılıcı kınına koy-	1	koltuk çık-	1	kullanabil-	1

kullanılabil-	1	lokum	1	meşum	1
kullanılma	1	Lord Casey	1	metabolik	1
kullanmak	1	macera	1	metabolizma	1
kulüp	1	maç	1	metal	1
kumaş	1	madalya	1	metin	1
kumral	1	maden suyu	1	metrelik	1
kupa	1	mafya	1	meydana getir-	1
kupkuru	1	mağaza	1	mezun ol-	1
kur-	1	mahalle	1	Mıgırdıç	1
kuraklık	1	mahcup mahcup	1	mıhla-	1
kurban	1	makam	1	mıhtar (muhtar)	1
kurtarabil-	1	makbule geç-	1	mide ağzı	1
kurtulabil-	1	mal mülk	1	mide asidi	1
Kurtuluş Savaşı	1	Malatya	1	mikro	1
kuru	1	manevi	1	mikrop	1
kurul	1	Manisa	1	Milis Kumandanı	
kurum	1	manzara	1	İbrahim Bey	1
kuruşluk	1	manzaralı	1	millî irade	1
kusur et-	1	Maraş	1	millî marş	1
kuş sütü	1	Marslı	1	Millî Mücadele	1
kuş tüyü	1	masa saati	1	mimarî	1
kuşak	1	masal	1	Minas	1
kuşkucu	1	mavi	1	minder	1
kuşkusuz	1	mayın	1	mineral	1
kuvars	1	mayıs	1	mini mini	1
kuvvetlendirmek	1	medeni	1	minik	1
küçük gör-	1	Mehmet Yunsur	1	minnet	1
küçükten büyüğe	1	Mehmetçik	1	miskin	1
küçül-	1	mekanik	1	misli	1
Kültür Bakanlığı	1	mektep	1	model	1
küp	1	memnun ol-	1	molekül	1
kürek	1	meraklı	1	moleküler biyoloji	1
küs-	1	mercimek	1	moral	1
Kütahya	1	mercimekli bükme	1	moralî bozul-	1
kütle	1	merdiven	1	moralini boz-	1
lacivert	1	mermer	1	Mors Alfabeti	1
layık	1	mertçe	1	motorlu	1
levazım	1	mesajlaşma	1	motosiklet	1
levent	1	meslek	1	muamele	1
levha	1	meşakkatli	1	muasır	1
lezzet	1	meşhur	1	muhabbet	1
lider	1	meşhur ol-	1	muhafaza et-	1

Muhammet Yeğen	1	nesilden nesile	1	oluş	1
muhteşem	1	nesne	1	oluşturul-	1
mukayyet ol-	1	neşelendir-	1	omuzla-	1
muntazam	1	net	1	omuzlu	1
Musa Çavuş	1	netice	1	on altı milyon	1
musluk	1	Nevşehir Ürgüp		on bir	1
Mustafa Dede	1	Tahsin Ağa		on dokuzuncu	1
Mustafa Güzelgöz	1	Kütüphanesi	1	on iki bin	1
Mustafa Kemal		Nevşehirli	1	on ikişer	1
Atatürk	1	nice nice	1	on milyon	1
mutlaka	1	nispet	1	on üçüncü	1
mübarek olsun	1	nişan	1	on yedi	1
müdafaa et-	1	nişanlı	1	onar-	1
mühendis	1	nitelik	1	onda beş	1
mühim	1	niyet	1	onda bir	1
müjdele-	1	Nobel	1	onurlan-	1
mükâfatını gör-	1	Nobel Kimya İki		oradan oraya	1
mümkün	1	Bin On Beş	1	ortalama	1
mümkün mertebe	1	Nobel Kimya		ortaöğrenim	1
mümkün ol-	1	Ödülü	1	ortaya koy-	1
mürekkep yala-	1	nostalji	1	ot	1
müsaade et-	1	nötron yıldızı	1	otağ	1
müselles	1	numara	1	otel	1
müşkül	1	nur	1	otuz iki	1
müşkülpesent	1	nutku tutul-	1	otuz üç	1
naçar	1	nükleer santral	1	ova	1
nadan	1	o yüzden	1	ovul-	1
nakış	1	obez	1	oyala-	1
namizaç	1	obur	1	oymak (aşiret)	1
namus	1	ocağına düş-	1	oyun dışı kal-	1
naralan-	1	odaklanmak	1	oyun oyna-	1
nazik	1	oha (argo)	1	ödeş-	1
nazikçe	1	ok	1	ödüllendiril-	1
ne hikmetse	1	okuma yazma	1	ödüllendirmek	1
ne olur ne olmaz	1	okun-	1	ödün ver-	1
ne pahasına olursa		okur	1	öfkelen-	1
olsun	1	okyanus	1	öğle yemeği	1
neden ol-	1	olan biten	1	öğrenme	1
negatif	1	olasılık	1	öğrenmek	1
neon	1	olumsuz	1	öğün	1
neredeyse	1	olun-	1	öğüt	1
nesil	1	olup biten	1	öğüt-	1

öğütme	1	parçala-	1	Ragıp Efendi	1
öğütül-	1	parıl-da-	1	rahat bırak-	1
ölçüm	1	parıldama	1	rahat et-	1
ölçüsüz	1	parlak	1	rahat ol-	1
öldür-	1	parlamentar	1	rahatsız ol-	1
öldürmek	1	pas	1	rahatsızlık	1
ölmek	1	paşa	1	Rahman	1
ölü	1	patatesli bükme	1	Rahmi Özcan	1
ölümüöp-	1	patika	1	rastgele	1
ömür geçir-	1	pay	1	rastla-	1
ömür sür-	1	paylaşıl-	1	razı ol-	1
ön ayak ol-	1	paylaşmak	1	rehberlik	1
öncelikle	1	pelikan	1	rekat	1
öner-	1	pervaz	1	renk renk	1
öneril-	1	peş (arka)	1	reyhan	1
önle-	1	peşine düş-	1	rolü ol-	1
önlem al-	1	peynir	1	Romalı	1
önleme	1	pırıl pırıl	1	rota	1
önlemek	1	pilav	1	rozet	1
önünü kes-	1	pir	1	rütbe	1
ör-	1	piramit	1	rüya	1
örnek al-	1	pislik (mecaz)	1	rüyalarına gir-	1
örnek ol-	1	piş-	1	saatlerce	1
örtü	1	pişir-	1	sabahla-	1
öte beri	1	pişirme	1	saç-	1
ötürü	1	pişman ol-	1	saçlı	1
ötüş	1	pişmanlık duy-	1	saçma	1
ötüş-	1	plaka	1	sadık kal-	1
öv-	1	planlan-	1	saf saf	1
övgü	1	platform	1	safrakesesi	1
övgüsüz	1	plaza	1	safran	1
övülmek	1	posta	1	safter	1
öylesine	1	poşet	1	sağ sol	1
özellikle	1	potur	1	sağlam	1
özen-	1	pratik	1	sağlayabil-	1
özetleme	1	prestij	1	saha	1
özgü	1	profesör	1	sahap (sahip)	1
özle-	1	profesyonel	1	sahi	1
özür dile-	1	program	1	sahiden	1
pak	1	psikolog	1	sahiplik	1
pamuk ipliğiyle	1	psikolojik	1	sahipsiz	1
bağla-	1	radyo	1	sahne	1

saka	1	selamet	1	sıkışık	1
sakınca	1	selamla-	1	sıla	1
sakin	1	Selim Karadağ	1	sınır	1
sakince	1	selvi	1	sınırsız	1
sakinleş-	1	sempatik	1	sırta er-	1
sakla-	1	semt	1	sırtla-	1
saklanabilme	1	sene	1	sıska	1
saklı	1	seni gidi seni	1	sıvı	1
salça	1	ser	1	sızdırma	1
salgı	1	sergi	1	sil-	1
salgın	1	serhat	1	silah çat-	1
sallantı	1	serin	1	silikon	1
saman	1	serinlik	1	silin-	1
samimiyet	1	Serkan Dereli	1	silindir	1
Samsun	1	Sermet Bey	1	Sincan	1
sanal	1	serpil-	1	sindiril-	1
sanat eseri	1	sert	1	sindirme	1
santigrat	1	sertçe	1	sindirmek	1
sapasağlam	1	sertleş-	1	sine	1
sapla-	1	server	1	sini	1
sar-	1	servis yap-	1	sipahi	1
sarı	1	sesli	1	Sivas Lisesi	1
sarıllı	1	sessizliğe gömül-	1	skorboard	1
sarkaçlı	1	sevda	1	sofra kur-	1
sarsıl-	1	sevdirebilmek	1	soğan	1
satıl-	1	sevecenlik	1	soğukkanlılık	1
savaşma	1	sevimsiz	1	sohbet	1
saydam	1	sevinedur-	1	sok-	1
sayede	1	sevk et-	1	soluğu al-	1
sayfa sayfa	1	Seyfullah	1	soluğu kesil-	1
saygınlık	1	seyrek	1	soluklan-	1
sayısız	1	seyretme	1	som altın	1
say-	1	showmen	1	son derece	1
sebze	1	showroom	1	sona er-	1
seçebil-	1	sıcacık	1	sonsuz	1
seçim	1	sıcak sıcak	1	sopa	1
seçme	1	sıçra-	1	sorgula-	1
seki	1	sığabil-	1	sorma	1
sekiz	1	sığın-	1	soru sor-	1
sekiz on	1	sık-	1	sorumlu	1
sekizer	1	sık sık	1	sosyal	1
sel	1	sıkıntı ver-	1	sosyokültürel	1

soy	1	şarkı söyle-	1	tamamıyla	1
söğüt	1	şaş-	1	tamir	1
sön-	1	şaşırt-	1	tanecik	1
söze başla-	1	şaşırtıcı	1	tanımlan-	1
söze karış-	1	şaşkın	1	tanınma	1
sözlük	1	şaşkınlık	1	tanker	1
spekülatör	1	şaşmak	1	Tanrı korusun	1
spiker	1	şebnem	1	Tarçın	1
sponsorluk	1	şefkat	1	tarım	1
Spor Genel Müdürü		şefkatli	1	tarımsal	1
Mehmet Baykan	1	şehit düş-	1	tarif	1
sporsever	1	şekil ver-	1	tas	1
sportif	1	şerefsiz	1	tasarruf	1
star	1	şırıltı	1	tasvir	1
stat	1	şiddet	1	taşımaya	1
Stockholm	1	şifa	1	taşıyıcı	1
store	1	şifa bul-	1	tat (duyum)	1
stres	1	şiir	1	tat (zevk)	1
su yüzüne çık-	1	şiş-	1	tatlı kaşığı	1
subay	1	şişe	1	tatlı tatlı	1
Sultan Osman	1	şöhret	1	tatlılık	1
sunu	1	şölen	1	tavır	1
sus-	1	şöyle bir	1	tavsiye	1
susa-	1	şura	1	tavsiye et-	1
susuzluk	1	şurup	1	taze	1
sümüklü böcek	1	şükran	1	tazelen-	1
süper	1	şükret-	1	tebeşir	1
süpernova		şüphe	1	tebrik et-	1
patlaması	1	ta	1	tedavi et-	1
süpürge	1	taarruz	1	tefekür	1
süreç	1	tabela	1	tefekür et-	1
sürelili	1	tabir	1	tek tük	1
sürpriz	1	tahsis et-	1	tek yürek	1
sürüklenme	1	tahta	1	tekbir	1
sürül-	1	tahtaya kaldır-	1	teklif	1
süzme	1	takabil-	1	tekrar	1
şafak at-	1	takdir et-	1	Tektaş Üniversitesi	1
şahıs	1	takma diş	1	telaş	1
şampiyon	1	talán et-	1	telefon numarası	1
şampiyona	1	talihsiz	1	tembih	1
şan	1	talim	1	temel	1
şan şöhret	1	tamamen	1	temel at-	1

temizlen-	1	tutabilmek	1	ulaşma	1
temmuz	1	tutku	1	ulaştır-	1
temsilci	1	tutul-	1	ultraviyole	1
temsilen	1	tutun-	1	ulu	1
tencere	1	tutuř-	1	umumi	1
tepeden tırnağa süz-	1	tutuřtur-	1	un ufak et-	1
Terakki	1	tuzak	1	upuzun	1
tercüman ol-	1	tüfek	1	uslu	1
terle-	1	tükür-	1	utandır-	1
termik santral	1	türbe	1	uy-	1
tertemiz	1	türetil-	1	uygun ol-	1
tesis	1	Türkeli	1	uyku	1
tesis et-	1	Türkistan	1	uyku tutma-	1
testi	1	Türkiye Bedensel		uysal	1
teşvik et-	1	Engelliler Spor		uyukla-	1
tetik	1	Federasyonu	1	uyumak	1
tevazu	1	Türkiye Bedensel		uyumsuzluk	1
teyit et-	1	Engelliler Spor		uzak dur-	1
tez	1	Federasyonu		uzak kal-	1
tıbbi	1	Başkanı Arif Ümit		uzatma	1
tokat	1	Uztürk	1	ücretsiz	1
tombul	1	Türkiye Büyük		üçüncü	1
ton	1	Millet Meclisi	1	üretim	1
top	1	Türkiye		üretken	1
topaklan-	1	Cumhuriyeti	1	üretmek	1
toparla-	1	Türkiye Futbol		Ürgüp	1
toplam	1	Federasyonu	1	ürküt-	1
toplanabil-	1	Türkiye Futbol		üst üste	1
topluluk	1	Oynuyor	1	üye	1
toplumsal	1	Türkiye Millî		vah	1
torun	1	Ampute Futbol		vahim	1
töbe (tövbe)	1	Takımı	1	vakit	1
tövbe	1	Türklük	1	vakitsiz	1
tribün	1	türkü yak-	1	vaktiyle	1
trilyon	1	tüy	1	var ol-	1
tripleks	1	ucuzluk	1	varil	1
Tuğrul Bey	1	uçma	1	varlık	1
tuh	1	ufacık	1	varlıklı	1
tunç	1	ufak	1	varoluř	1
turist	1	ufaklık	1	vatandaş	1
turizm	1	ufuk	1	vatlık	1
turna	1	uğra-	1	vazgeçilebil-	1
		uğur	1		

vaziyet	1	yanında ol-	1	yazıklar olsun	1
vefalı	1	yanıt ver-	1	yazış-	1
Vehbi Koç Ödülü	1	yankı uyandır-	1	yazma	1
verici	1	yanlış	1	yazmak	1
vermek	1	yanmak	1	yedek	1
Vermont	1	yansı-	1	yedi	1
vesile ol-	1	yansıtma	1	yemyeşil	1
Vırvırık	1	yansıyabil-	1	yenik düş-	1
vızıltı	1	yapı	1	yenil-	1
vicdan	1	yapılabil-	1	yenilen-	1
vida	1	yapılı	1	yenilir yutulur değil	1
vilayet	1	yapım	1	yepyeni	1
villa	1	yapraklan-	1	yer altı	1
viran	1	yâr ol-	1	yer üstü	1
vişne	1	yara-	1	yerine getir-	1
vurgula-	1	Yarabbi şükür	1	yerküre	1
vurguncu	1	yaramaz	1	yerleşme	1
vurma	1	yararsız	1	yerli yabancı	1
vurul-	1	yardım et-	1	yetersiz	1
welcome	1	yardımcı	1	yetersizlik	1
Westbrook	1	yardımlaşma	1	yetişkin	1
yağ	1	yarış	1	yetişme	1
yağ dokusu	1	yarışma	1	yetiştir-	1
yağış	1	yarıştır-	1	yetki	1
yağlı	1	yaslı	1	yetkili	1
yağmur çamur	1	yaşamsal	1	yetkinlik	1
yağmurlu	1	yaşantı	1	yezit	1
yak-	1	yaşatıl-	1	yıgıl-	1
yakala-	1	yaşatılma	1	yıllık	1
yakalan-	1	yaşayabil-	1	yirmi beş	1
yakalayabil-	1	yaşlıca	1	yirmi beşinci	1
yakalayiver-	1	yatır-	1	yirmi dokuz	1
yakıl-	1	yatma	1	yitirme	1
yakma	1	yavaşla-	1	yoğun	1
yalan	1	yavaşlat-	1	yok canım	1
yalayıp yut-	1	yay	1	yokluk	1
Yale Üniversitesi	1	yayımla-	1	yoksa	1
yalvarış	1	yayın	1	yol al-	1
yalvarma	1	yayınlan-	1	yolculuk et-	1
yanak	1	yayla	1	yollama	1
yangın	1	yaz	1	yollamak	1
yanı sıra	1	yazar	1	yolu açık ol-	1

yorgun düş-	1	yüklü	1	yüzlerce	1
yorgunluk	1	yüksek yüksek	1	yüzme	1
yorgunluk at-	1	yükseklik	1	yüzünü görme-	1
yorum	1	yüreği ağzına gel-	1	zağlı	1
yönelik	1	yüreği çarp-	1	zamanı geçir-	1
yönet-	1	yüreği hopla-	1	zarar gör-	1
yönetici	1	yüreğini dağla-	1	zavallıcık	1
yönlendir-	1	yüreğini kapla-	1	zayıf	1
yönlendirme	1	yürümek	1	Zayıfla-	1
yöresel	1	yüz altmış	1	zayıflamak	1
yukarı	1	yüz elli bin	1	zevk	1
yumuşat-	1	yüz on	1	zikzaklı	1
Yunan	1	yüz on altı	1	zil	1
Yunus Emre	1	yüz on beş	1	zinde	1
yut-	1	yüz on bir	1	ziyafet	1
yutabil-	1	yüz on dokuz	1	ziyafet ver-	1
yutkun-	1	yüz on dört	1	zorlan-	1
yutkunma	1	yüz on iki	1	zorlaş-	1
yutma	1	yüz on sekiz	1	zorluk	1
yutmak	1	yüz on üç	1	zorunda kal-	1
yuva kur-	1	yüz on yedi	1	zorunda ol-	1
yuvarla-	1	yüz yüze	1	zümrüt	1
yuvarlanıver-	1	yüzde doksan yedi	1		
yuvarlatıl-	1	yüzde iki	1		

EK 3. 7. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabı Söz Varlığı Sıklık Listesi

bir	656	küçük	60	öğretmen	36
de	372	adam	59	para	36
bu	348	ile	59	sanat	36
ol-	314	iş	59	yaşa-	36
ve	257	bura	58	çalış-	35
o	247	zaman	58	hiç	35
ben	213	yıl	57	ya	35
de-	145	bil-	55	ebru	34
ne	141	kadar	53	iyi	34
çok	129	iste-	52	oku-	34
için	124	önce	51	öyle	34
gel-	122	biz	50	renk	34
sonra	119	dur-	47	su	34
gün	115	yok	47	başka	33
gibi	107	kal-	45	bisiklet	33
var	104	ana	44	düşün-	33
ama	98	ara	42	kez	33
git-	97	bul-	42	kilim	33
şey	97	ilk	42	ön	33
baba	96	ver-	42	ses	33
sen	90	çık-	41	yol	33
al-	83	geç-	41	baş	32
daha	83	yan	41	oğul	32
el	82	değil	40	ora	32
her	78	güzel	40	arkadaş	31
çocuk	76	dede	39	dön-	30
yer	76	en	39	hemen	30
anne	75	göz	39	kız	30
başla-	75	kapı	39	okul	30
ev	74	sor-	39	biri	29
yap-	74	yaş (zaman)	39	hep	29
ki	73	dünya	38	siz	29
diye	72	iki	38	üç	29
insan	71	oda	38	kadın	28
gör-	68	söyle-	38	Küçük Çoban	28
iç	67	üzeri	38	nere	28
bak-	64	büyük	37	son	28
kendi	63	kitap	37	ayak	27
köy	61	ağaç	36	otur-	27

ya da	27	birlikte	20	gece	16
bile	26	duy-	20	genç	16
böyle	26	Fatma Kadın	20	kimse	16
işte	26	göster-	20	soru	16
şu	26	kardeş	20	yakın	16
bırak-	25	neden	20	aç-	15
getir-	25	orman	20	Atıl	15
Kaoru	25	Öz	20	bekle-	15
Karagöz	25	ay	19	biçim	15
tut-	25	dal	19	doğ-	15
yeni	25	düş-	19	doktor	15
yüz (sima)	25	eski	19	dost	15
Anadolu	24	evet	19	fazla	15
hiçbir	24	göre	19	gerçekten	15
sev-	24	hâl	19	hastane	15
şimdi	24	hem	19	hoca	15
ad	23	herkes	19	koy-	15
anla-	23	kan	19	oğlak	15
bahçe	23	okuma	19	öğren-	15
broşür	23	söz	19	sanatçı	15
bütün	23	tahta	19	Sığırtmaç Mustafa	15
durum	23	artık	18	tanı-	15
Mustafa	23	gök	18	topla-	15
tam	23	hasta	18	toprak	15
yapıl-	23	karşı	18	yaralı	15
yine	23	kim	18	beş	14
az	22	önemli	18	bilgi	14
biraz	22	şekil	18	büyü-	14
birkaç	22	alt	17	çalışma	14
hayat	22	ara-	17	gir-	14
lira	22	belki	17	hepsi	14
demek	21	ders	17	kırk	14
doğru	21	diğer	17	masa	14
içinde	21	konuş-	17	olma	14
karadut	21	parmak	17	parça	14
kuş	21	piramit	17	pencere	14
nasıl	21	akşam	16	Türk	14
uzun	21	an	16	uç	14
üst	21	ancak	16	yaşam	14
Veysel	21	anlat-	16	ye-	14
arka	20	asker	16	bulun-	13
aynı	20	çünkü	16	çevre	13

çoban	13	dik-	11	dört	10
götür-	13	Doktor Mustafa	11	ertesi	10
kişi	13	dokun-	11	gelenek	10
komşu	13	düşünce	11	gül-	10
koş-	13	düşünmek	11	hâlâ	10
sabah	13	eğer	11	hele	10
taraf	13	Esen	11	kalk-	10
taş	13	fakat	11	karanlık	10
uzat-	13	fark et-	11	kasaba	10
yaz	13	farklı	11	kat	10
yaz-	13	gerek-	11	kullanıl-	10
Atatürk	12	görün-	11	nice	10
avuç	12	hava	11	omuz	10
bitir-	12	iç-	11	sakın	10
boya	12	isim	11	san-	10
değiş-	12	kar	11	sokak	10
Emin Bey	12	karar ver-	11	tek	10
et-	12	kayak	11	uzan-	10
etraf	12	kol	11	yara	10
gömlek	12	kullan-	11	yatak	10
gösteri	12	Müreftele	11	yavru	10
iyice	12	öğrenci	11	yürek	10
konu	12	saat	11	yürü-	10
oğlan	12	sanki	11	alan	9
pek	12	siyah	11	art	9
piyano	12	sol	11	aşağı	9
sabah	12	taşı-	11	birden	9
sevgi	12	tüm	11	bit-	9
şeker	12	ülke	11	çadır	9
tebeşir	12	yat-	11	çal-	9
usta	12	yolculuk	11	çırak	9
yemek	12	zor	11	duvar	9
yıldız	12	ak-	10	gaga	9
açıl-	11	altı	10	gönder-	9
ağabey	11	ayrıl-	10	haydi	9
aile	11	bağır-	10	ihtiyar	9
araç	11	bir süre	10	ilgili	9
aydınlık	11	bir zaman	10	kâğıt	9
birbiri	11	birçok	10	kes-	9
cam	11	çocukluk	10	kimi	9
çekil-	11	dağ	10	orta	9
devam et-	11	desen	10	öl-	9

özel	9	göğce (gökçe)	8	tas	8
sadece	9	göl	8	tekrar	8
sağ	9	güneş	8	teleskop	8
sert	9	hafta	8	unut-	8
sınıf	9	halk	8	uzaklaş-	8
sürü	9	hisset-	8	üzül-	8
şöyle	9	ışık	8	yıka-	8
tepe	9	içeri	8	yön	8
uyan-	9	ister	8	yüzyıl	8
uyu-	9	kağıt	8	zaten	8
uzak	9	karı	8	zengin	8
üniversite	9	Karl	8	alyuvar	7
üstelik	9	kaybet-	8	anlam	7
yalnız	9	kazan-	8	aşk	7
yani	9	kenar	8	ateş	7
yapabil-	9	kent	8	aylık	7
yapmak	9	kırmızı	8	bazı	7
yardım et-	9	kocaman	8	bebek	7
yeniden	9	korku	8	bey	7
yetiştir-	9	merak et-	8	bin-	7
ağız	8	metre	8	bir ara	7
aklına gel-	8	niçin	8	birer	7
aslında	8	o kadar	8	buluş	7
at	8	on	8	Celâleddîn	7
at-	8	oyna-	8	çam	7
bir an	8	örnek	8	dalıp git-	7
bu arada	8	pazar	8	dene-	7
bugün	8	pek çok	8	deniz	7
çay	8	perde	8	diken	7
çıkar-	8	sağlık	8	dil (lisan)	7
çiçek	8	saz	8	diş	7
çiçek dürbünü	8	sene	8	dokuz	7
dam	8	Serpil Hanım	8	dolaş-	7
değişik	8	sevinç	8	düş	7
den-	8	sıcak	8	geçir-	7
dış	8	sık sık	8	giysi	7
dışarı	8	sıra (zaman)	8	görüntü	7
dip	8	sonuç	8	hangi	7
doğa	8	süre	8	hayır	7
doku-	8	sürekli	8	hazırla-	7
geleneksel	8	şiir	8	in-	7
gerçek	8	tabii	8	ince	7

izle-	7	alın-	6	karşılık	6
kabuk	7	altın	6	kat-	6
kahvehane	7	asıl	6	kayna-	6
kaldır-	7	başarı	6	kısım	6
kaplumbağa	7	bina	6	kork-	6
katıl-	7	bir iki	6	mal	6
kay-	7	bir yandan	6	niye	6
kısa	7	boyunca	6	ortanca	6
köşe	7	cep	6	otuz	6
kurul-	7	ceviz	6	öp-	6
kuyruklu yıldız	7	çalma	6	renk renk	6
malzeme	7	çarşı	6	renkli	6
neyse	7	çek-	6	Rose	6
nine	7	çiftlik	6	saç	6
ortaya çık-	7	çizgi	6	savaş	6
Owen	7	derin	6	seç-	6
öylesine	7	deve	6	sevin-	6
özellikle	7	dolu	6	sıvı	6
sağla-	7	dudak	6	sopa	6
sarı	7	duygu	6	sür-	6
sırt	7	eğil-	6	şaşıır-	6
soğuk	7	elde et-	6	tane	6
su taşı	7	etkinlik	6	tat	6
tarla	7	fidan	6	tatlı	6
top (nesne)	7	geçmiş	6	tencere	6
umut	7	geri	6	tıp	6
vur-	7	gez-	6	türkü	6
yağmur	7	giy-	6	üz-	6
yanıt	7	görev	6	var-	6
yarın	7	güç	6	vatan	6
yaşlı	7	gülümse-	6	yaklaş-	6
yayıl-	7	gün doğ-	6	yan-	6
yazı	7	ha (ünlem)	6	yoksa	6
yeşil	7	harf	6	yukarı	6
yitir-	7	hatıra	6	yüzlerce	6
Yusuf	7	hazırlan-	6	aferin	5
yüzyıl	7	her biri	6	akıl	5
zarf	7	hızlı	6	amca	5
açık	6	ikinci	6	aralık	5
ad ver-	6	ilaç	6	âşık	5
ağır	6	ilginç	6	atıl-	5
ağla-	6	işçi	6	atlı	5

azal-	5	hazır	5	rahat	5
bahar	5	heyecan	5	rüzgâr	5
bastır-	5	hızla	5	salon	5
başlan-	5	ihtiyaç	5	satıl-	5
başucu	5	ilgilen-	5	seki	5
bazen	5	istek	5	sema	5
beğen-	5	işe yara-	5	sevgili	5
bir daha	5	iyileş-	5	sofra	5
bir türlü	5	kabul et-	5	sonsuzluk	5
boş	5	kamyon	5	spor	5
bulabil-	5	kan grubu	5	şekerci	5
camı	5	kapak	5	takım	5
can	5	kaybol-	5	tatıl	5
canı sıkıl-	5	kaynak	5	terk et-	5
çağ	5	keçecilik	5	teşekkür et-	5
çare	5	kesil-	5	tohum	5
çeşit	5	kış	5	tören	5
çevir-	5	konuk	5	uçak	5
çöl	5	konuşma	5	uğraş-	5
dal-	5	koridor	5	ünlü	5
dol-	5	kukla	5	üzgün	5
dönem	5	kur-	5	yardım	5
duyul-	5	merkez	5	yarı	5
eğitim	5	meslek	5	yavaş yavaş	5
ekmek	5	meşe	5	yazıl-	5
elbette	5	meşe palamudu	5	yoğurt	5
elma	5	meyve	5	zorunda kal-	5
eser	5	mutlu	5	acaba	4
eş	5	müdür	5	ağda	4
evlat	5	Mürefte	5	ait	4
fırça	5	müzik	5	amatör	4
futbol	5	neredeyse	5	anımsa-	4
geç	5	nohut	5	anlamına gel-	4
gelecek	5	o sırada	5	asla	4
gerek	5	olay	5	Âşık Veysel	4
gökyüzü	5	oluş-	5	aşkın	4
görebil-	5	oyun	5	atla-	4
görmek	5	ölüm	5	atma türkü	4
görül-	5	öte	5	ayır-	4
grup	5	özle-	5	bağ	4
gülümseme	5	pedal	5	bağlı	4
hani	5	pembe	5	bakma	4

başar-	4	ebrucu	4	kalp	4
bat-	4	Elzeard Bouffier	4	kapalı	4
baton	4	Emine	4	kararlı	4
battal ebru	4	erkek	4	Karl Landsteiner	4
belli	4	erken	4	katkı	4
beyaz	4	Esma	4	kaya	4
beyin	4	fabrika	4	kayakçı	4
bilebil-	4	fırtına	4	Keops	4
bilge	4	futbolcu	4	keyif	4
bitim	4	galiba	4	kim bilir	4
bitki	4	geç kal-	4	kötü	4
boğaz	4	getiril-	4	kullanma	4
bol bol	4	gezegen	4	lakin	4
bombala-	4	gitmek	4	mağaza	4
boyun	4	gizli	4	mektup	4
bölge	4	gök bilimci	4	merak	4
bölüm	4	gönül	4	metal	4
buca	4	görkem	4	mevsim	4
bulmak	4	gövde	4	minyatür	4
burun	4	gül	4	muayene	4
canım	4	günlük	4	ocak	4
cephe	4	güzellik	4	od	4
ciddi	4	haber	4	okşa-	4
çabuk	4	halk ozanı	4	olabil-	4
çağır-	4	Hasan	4	olmak	4
çatı	4	Hatice Hanım	4	on iki	4
çıkış	4	hatta	4	Orta Asya	4
damla	4	hayal	4	ortaokul	4
defa	4	herhangi	4	otomobil	4
defter	4	hoşuna git-	4	oysa	4
değerli	4	ilerle-	4	öbür	4
değin	4	inan-	4	önem	4
destek	4	inek	4	ördek	4
deyiş	4	inilti	4	özgürlük	4
dinlen-	4	ip	4	parla-	4
doğrusu	4	İstanbul	4	peynir	4
dostluk	4	işle-	4	pırıl pırıl	4
dükkân	4	iyilik	4	plazma	4
dürbün	4	İzmir	4	rehber	4
düşman	4	kaç	4	resim	4
düşündür-	4	kaç-	4	rüya	4
ebru SIVISI	4	kâhya	4	sakla-	4

sap	4	yirmi	4	bırakıl-	3
sar-	4	yola çık-	4	bilezik	3
sarıl-	4	yumuşak	4	bin-	3
sayı	4	yusufçuk	4	bin dokuz yüz otuz	
sessiz	4	yün	4	bir	3
sessizce	4	yüz (sayı)	4	binlerce	3
sil-	4	zihinsel	4	bir kere	3
Sivas	4	açılma	3	birik-	3
söylen-	4	adamcağız	3	birinci	3
söz et-	4	Ahmet Kutsi Tecer	3	bombalan-	3
şaşkınlık	4	Ahmet Yaşar		boşluk	3
şehir	4	Kocataş	3	boy	3
şenlik	4	ak	3	bozul-	3
şimdiye kadar	4	akıllı	3	böyle böyle	3
ta	4	akraba	3	böylece	3
takıl-	4	akşamüstü	3	breh	3
tamam	4	aktarıl-	3	bu yüzden	3
tedavi	4	alın	3	bulaşık	3
tek tek	4	Ali	3	buluş-	3
televizyon	4	Allah	3	bunca	3
tiyatro	4	alma	3	bükül-	3
torba	4	Alma	3	candan	3
tutsaklık	4	Alman	3	canlı	3
uğra-	4	anahtar	3	ceket	3
ulaş-	4	aniden	3	cevap	3
ulaşmak	4	anlatma	3	cevap ver-	3
uyku	4	anlayabil-	3	Chris	3
üçüncü	4	anlayış	3	civar	3
vakit	4	art-	3	Çamoluk	3
veril-	4	atkı	3	çamur	3
veya	4	Avrupa	3	çarık	3
yalnızca	4	ayağa kalk-	3	çekic	3
yaş (taze)	4	aydınlata-	3	çeşni	3
yaşamak	4	ayrıntı	3	çıkı	3
yaşat-	4	azık	3	çıkma	3
yaşatmak	4	bağla-	3	çiçek hastalığı	3
yazılı	4	Bahaeddin Veled	3	çiz-	3
yelek	4	başvur-	3	çok sesli	3
yeter	4	bembeyaz	3	çorap	3
yetiş-	4	beraber	3	çorba	3
yıkan-	4	beri	3	çök-	3
yıllar yılı	4	bez	3	çubuk	3

dağıt-	3	gidebil-	3	kan ver-	3
dar	3	gidil-	3	Kaoru İkeya	3
davar	3	giyil-	3	kara (siyah)	3
davranış	3	gizemli	3	kardeşlik	3
dedecik	3	göbek at-	3	kasım	3
defter tut-	3	gök kubbe	3	kaşık	3
delikanlı	3	gölge	3	kendi kendine	3
deney	3	görünüm	3	kendine özgü	3
dilek	3	görünüş	3	kese kâğıdı	3
dinle-	3	gözlü	3	keser	3
diz	3	Gülizar Hanım	3	kesinlikle	3
doğal	3	günün birinde	3	keşif	3
doğrul-	3	haber ver-	3	kılıç	3
dolap	3	hadi	3	Kılıç Ali	3
doldur-	3	hala	3	kır-	3
dolup taş-	3	hâlen	3	kırıl-	3
dökül-	3	halı	3	kısaca	3
dönüş-	3	harita	3	kimi zaman	3
durak	3	haylaz	3	kitaplık	3
ebrî	3	hayranlık	3	klasik	3
ebruculuk	3	haziran	3	koca	3
eğlen-	3	hekim	3	koku	3
eğlence	3	hem de	3	komutan	3
elöp-	3	horoz	3	koyu	3
elbet	3	hoşlan-	3	koyun	3
erik	3	hücre	3	kök	3
eskiden	3	hüzünlü	3	kraliçe	3
esneklik	3	ıslan-	3	kucak	3
etki	3	içer-	3	Kuleli Askerî	
etkilen-	3	ilçe	3	Lisesi	3
fakir	3	ileri	3	kuyruklu piyano	3
fayda	3	ilişki	3	lazım	3
garip	3	ilkokul	3	leylek	3
gaz ocağı	3	inanç	3	lise	3
Gazi	3	incele-	3	Macahel Yaşlılar	
geliştir-	3	indir-	3	Korosu	3
gemi	3	iri	3	mahalle	3
gençlik	3	iş gör-	3	masal	3
gene	3	kalakal-	3	mavi	3
gerekli	3	kalın	3	mendil	3
gergin	3	kalma	3	Mesnevi	3
... gibi gel-	3	kan kaybet-	3	Mevlânâ	3

Mevlânâ		saray	3	tez	3
Celâleddîn-i Rûmî	3	say-	3	tezhip	3
mezar	3	sayesinde	3	toplan-	3
Mona	3	sayıl-	3	toz	3
mucize	3	sebep	3	tuğla	3
muhteşem	3	sefer	3	uç-	3
mutlaka	3	seksen yedi	3	ufak	3
mutlu ol-	3	Serap	3	ulaşım	3
mutluluk	3	ses çıkarma-	3	uygun	3
ne olursa olsun	3	sevil-	3	uza-	3
ne yazık ki	3	seyirci	3	üç beş	3
neşe	3	sığır	3	üzere	3
Newton	3	sık-	3	üzüm	3
nitelik	3	sıra (oturak)	3	vücut	3
odun	3	silah	3	yaban ördeği	3
okumak	3	simge	3	yabancı	3
oldukça	3	Simitçik	3	yağ-	3
oluştur-	3	Sivrialan	3	yakında	3
on bin	3	sokul-	3	yakış-	3
on üç	3	soluk	3	yaklaşık	3
ortak	3	son derece	3	yanak	3
otuz altı	3	sorma	3	yapış-	3
ozan	3	sözcük	3	yapma	3
öğrenebil-	3	strateji	3	yaprak	3
öğret-	3	sun-	3	yara-	3
ölme	3	sus-	3	yardımcı ol-	3
ört-	3	sürdür-	3	yaşan-	3
öt-	3	süsleme	3	yatır-	3
öteki	3	şablon	3	yazgı	3
öykü	3	şans	3	yedi	3
özellik	3	şart	3	yeme	3
pantolon	3	şura	3	yerinden fırla-	3
Paşa	3	taban	3	yetim	3
pat diye	3	tara-	3	yığın	3
pazar yeri	3	tarak	3	yıkıl-	3
peki	3	tavır	3	yıl-	3
rağmen	3	tekerlek	3	yıllarca	3
ramazan	3	temel	3	yıpran-	3
ruh	3	temiz	3	yok et-	3
sabırlı	3	temmuz	3	yokuş	3
sağ-	3	terle-	3	yola koyul-	3
salla-	3	ters	3	yönel-	3

yöre	3	anlaşıl-	2	basılı	2
yük	3	anlatıl-	2	basit	2
yükseklik	3	antrenman	2	baş başa	2
yüzey	3	ara sıra	2	başlat-	2
yüzü gül-	3	arada bir	2	baştan	2
zaman zaman	3	arala-	2	batı	2
zekâ	3	Arap zamkı	2	bayıl-	2
abi	2	araştır-	2	bayrak	2
abla	2	araştırmak	2	bayram	2
acı	2	araya gir-	2	belirgin	2
acı-	2	arazi	2	belirli	2
aç	2	armağan	2	belirt-	2
açıkça	2	armağan et-	2	belirti	2
adaş	2	Arşimet	2	belli et-	2
adım	2	arttırıl-	2	benze-	2
adım at-	2	as-	2	beste	2
ağırlık	2	asılı	2	bezgin	2
ağlama	2	atölye	2	bıçak	2
ağlamaklı	2	avukat	2	bık-	2
ah çek-	2	ayakkabı	2	bilim insanı	2
Aisopos	2	ayırma	2	bin	2
ait ol-	2	Ay	2	bin dokuz yüz elli	2
akın	2	ayna	2	bin dokuz yüz otuz	
akkâse ebru	2	ayrı	2	altı	2
aksi	2	ayrıca	2	bin dokuz yüz	
aktar-	2	Ayşan Kız	2	yetmiş üç	2
akyuvar	2	Ayşe	2	bindir-	2
Alâeddin		Ayşe Hanım	2	bir araya gel	2
Keykubad	2	az gittim uz gittim		bir gün	2
alet	2	dere tepe düz		bir sürü	2
alev	2	gittim altı ay bir		birden bire	2
alışveriş	2	güz gittim	2	birer birer	2
Allah korusun	2	az kalsın	2	biriktir-	2
almak	2	azim	2	birleşiver-	2
Alpler	2	azlık	2	birlik	2
altın (mecaz)	2	babayiğit	2	bisikletsiz	2
ameliyat	2	bacak	2	borç	2
an-	2	bakakal-	2	boru	2
andır-	2	bakıl-	2	boy (süre)	2
anı	2	bakmak	2	boyalık	2
anımsat-	2	balıkçı	2	boz-	2
Ankara	2	bambaşka	2	böylesine	2
		basamak	2		

bravo	2	çoktan	2	dosya	2
buçuk	2	çorak	2	doyur-	2
bulaş-	2	çözüm	2	dök-	2
bulma	2	çukur	2	dua et-	2
Burhanettin		çuval	2	durakla-	2
Timrizi	2	dağıtma	2	duru	2
burnunda tüt-	2	dağıtmak	2	duyabil-	2
buruştur-	2	dair	2	dün	2
buz	2	dakika	2	dünyaya gel-	2
büyükçe	2	daldır-	2	düş kırıklığına	
büyülü	2	damla-	2	uğra-	2
büyümek	2	daya-	2	düşünebil-	2
büyüt-	2	dayan-	2	düşünür	2
Cahide Keskiner	2	dayanabil-	2	düşüver-	2
can ver-	2	dayı	2	düz	2
Cevat Abbas	2	değ-	2	düzeltil-	2
cilt	2	değer	2	düzeltilme	2
ciltli	2	değnek	2	düzen	2
coşku	2	demir yolu	2	düzgün	2
Cumhuriyet	2	denize dök-	2	edebiyat	2
çakmak	2	ders ver-	2	edim	2
çalın-	2	dert	2	efendim	2
çalışkan	2	derviş	2	eğlendir-	2
Çanakkale Savaşı	2	dev	2	eğri	2
çanta	2	devamlı	2	ekim (ay)	2
çapraz	2	dışarı çık-	2	ekşi	2
çarşaf	2	dikil-	2	ele al-	2
çaydanlık	2	dikkat çek-	2	ele geç-	2
çelimsiz	2	dikkat et-	2	elle-	2
çene	2	dikkatli	2	Elzeard	2
çeşitli	2	dile-	2	emin	2
çıkabil-	2	dile getir-	2	endişe	2
çıkarabil-	2	dilinden anla-	2	endişelen-	2
çıkarıl-	2	dinlenmek	2	engelli	2
çılgınca	2	diyebil-	2	eri-	2
çıra	2	dizil-	2	Erzurum	2
çift	2	doğu	2	es-	2
çiftçilik	2	dolayı	2	esnaf	2
çil	2	Dolmabahçe Sarayı	2	esnek	2
çoğal-	2	donat-	2	eşit	2
çoğu	2	dost ol-	2	eşya	2
çokluk	2	dostluk kur-	2	et	2

etkile-	2	göz alabildiğine	2	hedef	2
evlendir-	2	göz at-	2	hele hele	2
evlenme	2	gözden geçir-	2	hemen hemen	2
ezberle-	2	gözlem	2	hemşire	2
ezberleme	2	gözlerinden yaşlar		herhalde	2
ezil-	2	boşan-	2	heyecanlan-	2
fakülte	2	gözüne çarp-	2	heyecanlı	2
fanila	2	gözünü ayırma-	2	hizmet	2
fark	2	gözyaşı	2	hizmet et-	2
Farsça	2	gri	2	hizmetçi	2
fırsat bul-	2	gücü yet-	2	hoş	2
filan	2	güldür-	2	hoş geldin	2
filiz ver-	2	güle güle	2	huzur	2
fıravun	2	gümüş	2	hüzün	2
fizik	2	güneşli	2	ısrar et-	2
gayret et-	2	güney	2	ibrik	2
gazeteci	2	günlerce	2	icat et-	2
geçin-	2	günlerden bir gün	2	icra et-	2
geçme	2	gür	2	ifade et-	2
gelin	2	Gürcü Hatun	2	ihmal et-	2
gelişigüzel	2	güven-	2	ihtiyacı ol-	2
gelişme	2	güz	2	İkeya	2
gelmek	2	güzelce	2	ikide bir	2
geniş	2	hafif	2	İkinci Dünya	
gerektir-	2	hafifçe	2	Savaşı	2
getirebil-	2	hakkında	2	ilerlet-	2
getirt-	2	haklı	2	ilgi	2
gevezelik	2	hanay	2	ilgi duy-	2
gezgin	2	hanım	2	ilgi göster-	2
gezi	2	harca-	2	incelik	2
gibi ol-	2	hareket et-	2	İngiliz	2
gidebilme	2	hareketsiz	2	inleme	2
giriş	2	harika	2	insanlık	2
gitme	2	harman	2	insanoğlu	2
giz	2	harmanla-	2	irade	2
Gize	2	Hasan Rıza Soyak	2	İran	2
göm-	2	hastalık	2	İsmail Nar	2
gönül ver-	2	hat sanatı	2	istenil-	2
gönüllü	2	haydut	2	ister istemez	2
gösteri yap-	2	hayvan	2	iş yap-	2
götürebil-	2	hazine	2	işaret	2
götürme	2	he (evet)	2	işaret et-	2

işleyiş	2	kendine gel-	2	kurtar-	2
işsiz	2	kendini at-	2	kurtarma	2
izleme	2	kese	2	kuru	2
kaba	2	kesin	2	kuru-	2
kafa	2	keşfetmek	2	kuruma	2
kafile	2	kıl	2	kuşak	2
kahraman	2	kılığına gir-	2	kuşgözü	2
kahve	2	kımıl-da-	2	kutu	2
kale	2	kıpırdat-	2	kuyruklu	2
kalem işi	2	kırık	2	küçücük	2
kaligrafi	2	kıvam	2	kültür	2
kalkış-	2	kıvırcık	2	küs-	2
kalmak	2	kız-	2	kütük	2
kan-	2	kızgın	2	kütüphane	2
kanal	2	kimileyin	2	laf et-	2
kantin	2	kimlik	2	lastik	2
kapalı-	2	kimya	2	limon	2
kapatıl-	2	kirli	2	lokum	2
kapıl-	2	kok-	2	lütfe	2
kapıya dayan-	2	kokla-	2	maalesef	2
kapla-	2	kolay	2	madde	2
Karacaoğlan	2	koltuk	2	makas	2
karaltı	2	konu komşu	2	makine	2
karar	2	konusabil-	2	mal ol-	2
karın	2	kop-	2	mâni	2
karış-	2	koro	2	mart	2
karışık	2	koru-	2	masum	2
karıştır-	2	koskoca	2	maya	2
karşıla-	2	koşmak	2	meddah	2
karşılama	2	koyul-	2	meddahlık	2
karşılan-	2	koyun (kucak)	2	memnun	2
karşılaş-	2	köpek	2	merak sar-	2
katır	2	kör	2	merakını uyandır-	2
katlı	2	kötülük	2	merdiven	2
kaygı	2	köylü	2	mermer	2
kayınvalide	2	köz	2	Mersinli Astsubay	
kaz	2	kucakla-	2	Emin Bey	2
keçi	2	kulak	2	mesafe	2
keci	2	kullanmak	2	mezun ol-	2
Kefren	2	kulübe	2	mırıldan-	2
kelime	2	kum	2	Mikerinos	2
Kemal	2	kumaş	2	mimar	2

mini	2	öde-	2	sahne	2
Minoru Honda	2	öden-	2	Sahra	2
mis gibi	2	ödev	2	sakal	2
muayene et-	2	öğle	2	saklı	2
muhtar	2	öğrenme	2	sal-	2
mukavva	2	öğrenmek	2	salık ver-	2
mutasavvıf	2	ölçü	2	sanatkâr	2
müdahale et-	2	Ömer	2	sandalye	2
müfettiş	2	ömür	2	saniye	2
müthiş	2	ömür boyu	2	saplan-	2
ne de	2	önüne kat-	2	sapsarı	2
ne olur ne olmaz	2	örme	2	sarma	2
Necmeddin Okyay	2	öte yandan	2	sebze	2
nefes	2	öyleyse	2	sedir	2
nefes al-	2	özen	2	sekiz	2
nihayet	2	özgür	2	seksen	2
o yüzden	2	özlem	2	sel	2
oh	2	paçavra	2	selamla-	2
okuma yazma	2	palamut (bitki)	2	sepet	2
okuryazar	2	parlak	2	serpil	2
oldum olası	2	perdahla-	2	serpil-	2
olumlu	2	perde (tiyatro)	2	sertçe	2
oluşturul-	2	perde kur-	2	seslen-	2
oluşum	2	peşin	2	sevimli	2
on beş	2	Peynircik	2	sevinçli	2
on dokuz	2	pınar	2	seyretmek	2
on yedi	2	pişir-	2	sıçra-	2
oran	2	profesyonel	2	sık	2
Ordinaryüs		rastla-	2	sımsıkı	2
Profesör Doktor		rastlan-	2	sıra (dizi)	2
Süheyl Ünver	2	ray	2	sırt üstü yat-	2
org	2	restorasyon	2	sıyrır-	2
ormanlık	2	Rüzgârlı Bayır	2	sız-	2
orta oyunu	2	sabahleyin	2	Sina Cephesi	2
ortalık	2	sabır	2	sinema	2
ortaya koy-	2	sabit	2	sivri	2
Osman	2	saçma	2	sohbet et-	2
Osman Efendioğlu	2	sağ ol-	2	sok-	2
ova	2	sağ salim	2	sokağa çık-	2
ovuştur-	2	sağlam	2	son ver-	2
oynama	2	sahip	2	sormak	2
oynamak	2	sahip çık-	2	sorun ol-	2
oyul-	2				

sökül-	2	tezgâh	2	vurul-	2
sömestir	2	tezyinat	2	yağlık	2
subay	2	tırmanmak	2	yaka	2
suç	2	tırnak	2	yak-	2
süt	2	Tokyo Gözlemevi	2	yalnız başına	2
süzül-	2	top (silah)	2	yamaç	2
şaka	2	toplama	2	yandır-	2
şarkı	2	toplantı	2	yanı başı	2
şarkı söyle-	2	torun	2	yanıtla-	2
şaşırt-	2	törpü	2	yapılma	2
Şems	2	törpüle-	2	yaptırıl-	2
şeycik	2	tuhaf	2	yaralan-	2
şimdilik	2	tulûat	2	yararlı	2
şubat	2	tuş	2	yarat-	2
tahin	2	tutmak	2	yaratık	2
tak-	2	tutsak	2	yarım	2
talebe	2	Türk Halk		yasa	2
tanık	2	Tiyatrosu	2	yaslan-	2
tanık ol-	2	Türkiye		yastık	2
tanın-	2	Cumhuriyeti	2	yaşama	2
tanış-	2	türlü	2	Yaşayan İnsan	
Tanrı	2	uçlu	2	Hazineleri	2
tarafından	2	ulaşabil-	2	yaşça	2
tarama	2	ulaşabilme	2	yaşlan-	2
tarih	2	ulaşıl-	2	yaşlılık	2
tartış-	2	ulaşma	2	yatak odası	2
tartışma	2	umutsuz	2	yatma	2
tasalan-	2	unutul-	2	yaygın	2
tasarlan-	2	ustalık	2	yazdır-	2
taşımak	2	uygulama	2	yedir-	2
tavan	2	uyumsuzluk	2	yel	2
tavuk	2	uzaklaşma	2	yepyeni	2
taze	2	uzun uzun	2	yer al-	2
tedavi et-	2	ün	2	yeryüzü	2
tek başına	2	üret-	2	yeşer-	2
teker	2	üst baş	2	yet-	2
tekerlekli	2	üye	2	yeterince	2
teknik	2	üzünç	2	yetişme	2
tekrarla-	2	vakit geçir-	2	yetiştirme	2
televizyoncu	2	vakit kaybetmeden	2	yılan	2
temmuz	2	vazgeçil-	2	yıllık	2
teпки	2	vefat et-	2	yırtık	2
		Viyana	2		

yiğit	2	adlandır-	1	aktif	1
yiyecek	2	adres	1	al	1
yoksun	2	Afrika	1	al al	1
yorgun	2	Afyon Ovası	1	alabil-	1
yorgunluk	2	Afyonkarahisar	1	alay et-	1
yorul-	2	ağaçlan-	1	aldır-	1
yöntem	2	ağaçsızlık	1	alevlendir-	1
yörük	2	ağdalaştır-	1	algılama	1
yurt	2	ağdalı	1	alın yazısı	1
yurt dışı	2	ağıl	1	alış	1
yut-	2	ağır ağır	1	alış-	1
yuva	2	ağır bas-	1	alışkanlık	1
yüce	2	ağırla-	1	alışveriş yap-	1
yüksel-	2	ağırlaş-	1	Ali Kemal Şimşek	1
yürüme	2	ağıt	1	alkışla-	1
yüz (yüzey)	2	Ağrı	1	Allah bana ben de	
yüz bin	2	ağrı-	1	sana	1
yüz tut-	2	ağzına at-	1	Allah izin verirse	1
zayıf	2	ağzına düş-	1	Allah kolaylık	
zenginlik	2	ahali	1	versin	1
zevk	2	Ahmet	1	Allah'a ısmarladık	1
zihin	2	Ahmet Bey	1	Allah aşkına	1
zorla	2	Ahmet Özcan	1	Allahuteâlâ	1
Abravaya		ahşap	1	allak bullak ol-	1
Marmaralı	1	ak kara	1	Almanya	1
acemice	1	ak sakallı	1	Alp Dağları	1
acemilik	1	akbaş	1	Altan Gülbin	1
acep	1	Akdağmadeni	1	altmış	1
acı çek-	1	akıl et-	1	altmış beş	1
açı	1	akıl fikir	1	altyapı	1
açık ara	1	akıl ver-	1	amaç	1
açık hava	1	akış	1	amaçlı	1
açlık	1	akide şekeri	1	ambulans	1
açma	1	aklaş-	1	ameliyata al-	1
açtırmak	1	aklı dur-	1	ameliyathane	1
ad koy-	1	aklına koy-	1	Amerika	1
adamakıllı	1	aklına takıl-	1	amma	1
adamdan say-	1	aklında tut-	1	anıl-	1
Adana Erkek Lisesi	1	aklından çık-	1	anımsayış	1
adet	1	aklından geçir-	1	Ankara Numune	
âdeta	1	akran	1	Hastanesi	1
adım adım	1	akşamdan akşama	1	Ankara Radyosu	1

anlama	1	asalet	1	aykırı	1
anlamak	1	asık	1	aylık bağla-	1
anlamlandır-	1	asıl-	1	ayran	1
anlamlı	1	Asım Arar	1	azar işit-	1
anlamsız	1	asker ol-	1	azimli	1
anlaş-	1	askerlik	1	aziz	1
anlaşabil-	1	astsubay	1	babalık et-	1
anlaşmaya var-	1	Astsubay Emin		bacakları tutmaz	
anlatmak	1	Bey	1	ol-	1
anlayışlı	1	Asya	1	bağa (kabuk)	1
anlık	1	aş-	1	bağcılık	1
anma	1	aşağı yukarı	1	bağır	1
Anne Frank'in		aşama	1	bağırma	1
Hatıra Defteri	1	aşçı	1	bağlama	1
anneanne	1	Âşık Ala	1	bağlan-	1
ansiklopedi	1	âşık ol-	1	bağlık bahçelik	1
apaçık	1	Âşık Sıtkı	1	bağrına bas-	1
apayrı	1	Âşık Veli	1	bahset-	1
apırıp köpür-	1	Âşık Veysel		bak bak	1
ara ver-	1	Şatıroğlu	1	bakıcı	1
aracılık	1	âşıklık	1	bakım	1
aralan-	1	aşılama	1	bakımından	1
aralık (ay)	1	Ata	1	bakın-	1
arama	1	atan-	1	bakır	1
arama tarama	1	atışma	1	bakış	1
aramak taramak	1	atıver-	1	bakraç	1
aran-	1	atma	1	bakteri	1
Arap Muratlar	1	atmak	1	bal	1
arasız	1	avantaj	1	balık	1
araştırmacı	1	avarelik	1	balıkçılık	1
arayıp sor-	1	avazı çıktığı kadar	1	Balkan Savaşı	1
ardı ardına	1	avlu	1	balon	1
arı	1	avucunun içine al-	1	balta	1
arka arkaya	1	avuçluk	1	bardak	1
arkadaşlık	1	Avusturya		barındır-	1
arkadia	1	Macaristan		barış	1
armut	1	İmparatorluğu	1	barikat	1
artma	1	avut-	1	bas-	1
Artvin	1	ayağa fırla-	1	basamak basamak	1
arzu	1	aybaşı	1	basbayağı	1
arzulan-	1	ayıklama	1	baskı	1
asa	1	ayıp	1	baston	1
		ayırır-	1		

baş başa bırak-	1	benliksiz	1	bin dokuz yüz kırk	
baş başa kal-	1	Bentenjima	1	iki	1
baş ol-	1	benzer	1	bin dokuz yüz on	1
baş oyuncu	1	benzet-	1	bin dokuz yüz on	
başarma	1	benzetilme	1	dört	1
Başhemşire Hatice		beraberce	1	bin dokuz yüz on	
Hanım	1	bereket	1	yedi	1
başına dola-	1	bereketli	1	bin dokuz yüz otuz	
başına geç-	1	besleme	1	iki	1
başından at-	1	beş on	1	bin dokuz yüz otuz	
başının etini ye-	1	beş parasız	1	sekiz	1
başkalaş-	1	beter	1	bin dokuz yüz	
başlamak	1	beyazlık	1	seksen	1
başlangıç	1	Beyrut Astsubay		bin dokuz yüz	
başlı başına	1	Okulu	1	yetmiş sekiz	1
başta gel-	1	bırakmak	1	bin dokuz yüz	
başvurmak	1	biberon	1	yirmi bir	1
bataklik	1	biçimlen-	1	bin dokuz yüz	
bavul	1	biçimlendirme	1	yirmi dokuz	1
Bay Newton	1	bildiğini oku-	1	bin iki yüz altmış	1
Bay Owen	1	bildir-	1	bin iki yüz elli	
Bayan Landsteiner	1	bilek	1	dokuz	1
bayat	1	bilgelik	1	bin iki yüz otuz	1
bayır	1	bilgin	1	bin iki yüz yetmiş	
bebe	1	bilim adamı	1	üç	1
becer-	1	bilimsel	1	bin sekiz yüz	1
beceri	1	bilmek	1	bin sekiz yüz	
beklemek	1	bin dokuz yüz		doksan dört	1
beklen-	1	altmış beş	1	bin sekiz yüz	
bekleyiş	1	bin dokuz yüz		yetmiş sekiz	1
bel	1	altmış dört	1	binebil-	1
belde	1	bin dokuz yüz		biniş	1
Belh	1	altmış üç	1	binme	1
belir	1	bin dokuz yüz elli		bir anda	1
belirle-	1	iki	1	bir araya getir-	1
belirsizlik	1	bin dokuz yüz elli		bir defa	1
bellek	1	üç	1	bir dolu	1
belli belirsiz	1	bin dokuz yüz kırk	1	bir güzel	1
belli ol-	1	bin dokuz yüz kırk		bir hayli	1
bence	1	beş	1	bir ol-	1
benimseme	1	bin dokuz yüz kırk		bir parça	1
beniz	1	dört	1	bir varmış bir	
				yokmuş	1
				birçoğu	1

biricik	1	bukle	1	ceylan	1
Birinci Dünya Savaşı	1	bulan-	1	cezalandırıl-	1
birlik beraberlik	1	Bulgar	1	cılız	1
birtakım	1	bulunabil-	1	cıvılda-	1
bisküvi	1	buluştur-	1	cıvıltı	1
bitkinleş-	1	bulut	1	cız	1
biyolog	1	bulutlu	1	ciddiye al-	1
bizzat	1	bulutumsu	1	ciltlik	1
bloke et-	1	bunalt-	1	cisim	1
boğ-	1	bunaltıcı	1	cömertçe	1
Boğaziçi	1	burç	1	cumartesi	1
boğul-	1	burnunu çek-	1	Cumhuriyet	
boğum	1	burnunun dibinde	1	Bayramı	1
bohça	1	Bursa	1	cümle	1
Bolu	1	buruk buruk	1	cüz	1
bomba	1	burun kıvrır-	1	çaba	1
Borçka	1	buruş-	1	çabuk çabuk	1
borçlu	1	buruşturul-	1	çabuk ol-	1
boş boş	1	buyruk	1	Çağatayca	1
boş yere	1	buyur-	1	çağırıl-	1
boşa git-	1	buzdolabı	1	çağırma	1
boşaliver-	1	buzlu	1	çağlayan	1
boşver-	1	büklüm	1	çağrıl-	1
boyamak	1	bülbül	1	çakıl taşı	1
boyan-	1	bülbül yuvası	1	çakır	1
boyca	1	büsbütün	1	çaldır-	1
boyu	1	caba	1	Çalikuşu	1
boynu bükük	1	cadde	1	çalışabil-	1
boynuz	1	Camcı İrfan	1	çalıştır-	1
boyut	1	Camili	1	çamaşır	1
boz	1	can at-	1	çamaşır makinesi	1
bozlaş-	1	can sık-	1	çamlık	1
bozuk	1	can sıkıntısı	1	Çamşıhlı Ali Ağa	1
böcek	1	canı iste-	1	çan çal-	1
bölmek	1	canını dar at-	1	çanak	1
bölün-	1	canla başla	1	Çanakkale	1
böylesi	1	capcanlı	1	çap	1
bu sefer	1	Cemal Karadeniz	1	çapala-	1
Bubi Dağı	1	cenaze	1	çaresizlik	1
budak	1	cennet çiçeği	1	çarpık	1
budan-	1	cerrah	1	çat-	1
		cesaret et-	1	çatla-	1

çayır	1	dadan-	1	denge	1
çekip git-	1	dağıl-	1	denil-	1
çekmek	1	dağıtabil-	1	deniz kadayıfı	1
çenesini tut-	1	dağlık	1	denk getir-	1
çeşme	1	dahi	1	depresif	1
çetin	1	dâhil	1	dere	1
çevik	1	daima	1	dere tepe	1
çevrelen-	1	dalaş-	1	dergi	1
çevril-	1	dalgın dalgın	1	derhal	1
çevrili	1	dalış	1	derin derin	1
çeyiz	1	dallı	1	derinden derine	1
çıkagel-	1	damak	1	derinleşme	1
çıkart-	1	damar	1	derinlik	1
çıkıl-	1	damarlı	1	derli toplu	1
çıkamak	1	damlat-	1	ders al-	1
çılgın	1	dans	1	dertleniş	1
çıplak	1	dans et-	1	dertli dertli	1
çıraklık	1	Danzig Cumaliler	1	derya	1
çıralı	1	darda kal-	1	desenli	1
çırpın-	1	darısı başına	1	destan	1
çiçekli	1	davran-	1	destan yaz-	1
çiftçi	1	davranılma	1	destek ol-	1
çifter çifter	1	dayanıl-	1	destekle-	1
çikolata	1	def	1	desteseng	1
çile	1	defalarca	1	detaylı	1
çimdikle-	1	defnedil-	1	devam	1
çimen	1	değdirme	1	devir	1
çivi	1	değerlendir-	1	devir-	1
çivit otu	1	değirmen	1	devşir-	1
çizgi film	1	değişiklik	1	Deyişler	1
çizmek	1	değiştir-	1	dışında kal-	1
çobanlık	1	değiştirebilme	1	dik	1
çoğunlukla	1	del-	1	dikkat	1
çok çok	1	delik	1	dikkat kesil-	1
çoluk çocuk	1	delin-	1	dikkate al-	1
çömel-	1	delir-	1	diktiril-	1
çöp	1	deliye dön-	1	dil (organ)	1
çöpe git-	1	deme	1	dil dök-	1
çözül-	1	demin	1	dilekçe	1
çözün-	1	demir	1	dili çözül-	1
çukur aç-	1	deneme	1	din-	1
çürü-	1	denen-	1	dinç	1

direk	1	donanım	1	düşle-	1
direksiyona geç-	1	dondurucu	1	düşman başına	1
diren-	1	Dostlar Beni		düşman ol-	1
diril-	1	Hatırlasın	1	düşünsel	1
dirilik	1	doyabil-	1	düşünül-	1
dirlik	1	doyasıya		düzeltebil-	1
dirsek	1	(yeterince)	1	düzene sok-	1
dişe dokunur ol-	1	doyumsuz	1	düzenle-	1
dişini sık-	1	dönme dolap	1	düzenli	1
Divriği	1	dönül-	1	e mi	1
diz-	1	dönüm noktası	1	ebre	1
diz çök-	1	dönüştürül-	1	ebruzen	1
dize	1	dörder	1	Eczacı Ulviler	1
doğaçlama	1	dört bir taraf	1	edilme	1
doğru dürüst	1	dört bir yan	1	edin-	1
doğrulma	1	dört bucak	1	efendi	1
doğrult-	1	dörtlük	1	efendilik	1
doğrultu	1	duman	1	efsane	1
doğum	1	duman al-	1	eğ-	1
doğum yap-	1	durabil-	1	eğim	1
doğur-	1	duraksa-	1	eğir-	1
Doktor Akil		durgunluk	1	eğitim al-	1
Muhtar Özden	1	durumuna düş-	1	eğitimci	1
Doktor Karl	1	dut	1	eğlenceli	1
Doktor Kemal Öke	1	duvak	1	eğlendirici	1
Doktor Lansteiner	1	duyu	1	eğlenmek	1
Doktor Mehmet		duyulabil-	1	eğri büğrü	1
Kamil Berk	1	duyumsa-	1	eh	1
Doktor Neşet Ömer		düğün	1	ejder	1
İrdelp	1	düğün alayı	1	ek-	1
doktorluk	1	dümdüz	1	ekip biç-	1
dokumak	1	dümen	1	eklen-	1
dokundur-	1	dünür	1	ekmek parası	1
dokutul-	1	Dünya Savaşı	1	ekseriyetle	1
dolaşma	1	dür-	1	eksik	1
dolayısıyla	1	dürmek bükme	1	el altında (hazır)	1
doldurul-	1	dürtü	1	el birliği	1
dolduruver-	1	dürüst	1	el bombası	1
dolunay	1	düstur	1	el çek-	1
domates	1	düş gör-	1	el ele	1
don-	1	düş kur-	1	el işi	1
Don Kişot	1	düşkün	1	el yazması	1

el âlem	1	eşin-	1	fide	1
elden çık-	1	etkileyici	1	fiilen	1
elden geçir-	1	etmediğini koma-	1	fikir	1
elden geldiği kadar	1	evirip çevir-	1	fikri	1
elden gelen öğün		evlen-	1	fil dişi	1
olmaz	1	evlendirmek	1	Finlandiya	1
eli silah tut-	1	evli	1	fizyoloji	1
eli varma-	1	evren	1	flaş	1
Elif	1	evrensel	1	folklor	1
elinden al-	1	evvel zaman içinde	1	fon	1
elinden bir şey		evvelce	1	form	1
gelme-	1	ey	1	formül	1
elinden gel-	1	eyer	1	Fransa	1
elli beş	1	eyle-	1	fuar	1
Elmadağ	1	ez-	1	gagalı	1
elvan	1	ezber boz-	1	galip	1
emanet	1	Fahreddin Râzî	1	gayet	1
emanetçi	1	falan	1	gayret	1
emek	1	falanca	1	gayrı	1
emekleme	1	farkına var-	1	gazete	1
emir ver-	1	farkında ol-	1	Gazi Mustafa	
Emlek Yöresi	1	farkındalık	1	Kemal Paşa	1
Emrah	1	Fatma	1	gece yarısı	1
emret-	1	Faust	1	geçerli	1
en azından	1	favori	1	geçim	1
enerjik	1	faydalı	1	geçirme	1
engin	1	fazla mal göz		geçiş	1
ense	1	çıkarmaz	1	geçmiş olsun	1
epey	1	feda olsun	1	gelebil-	1
er	1	felaket	1	gelgit ebru	1
Erciyes	1	felek	1	gelin-	1
erdir-	1	felsefeci	1	geliş	1
Erkilet	1	ferah	1	geliş-	1
ermiş	1	Feridun Aktar	1	geliştirme	1
ertele-	1	festival	1	genellikle	1
Esen Hiçyılmaz	1	fethetmek	1	genişlik	1
esinlen-	1	fırçala-	1	ger-	1
esir	1	fırın	1	gerçekleşme	1
eskisi gibi	1	fırlat-	1	gerçekleştirme	1
eş değer	1	fırsat	1	gerekçe	1
eşek	1	fısılda-	1	gergef	1
eşik	1	fişkır-	1	geri çekil-	1

geril-	1	görölme	1	güncel	1
gerilim	1	görüþ-	1	günden güne	1
geriye dön-	1	götürmek	1	gündüz	1
gevþe-	1	götüröl-	1	günleri sayılı ol-	1
geyik	1	göz alıcı	1	günlük güneþlik	1
gezinti	1	göz göre göre	1	gürgen	1
gezip toz-	1	göz göze gel-	1	gürültü	1
gezme	1	göz kesil-	1	güt-	1
gıda	1	göz önünde	1	güven	1
gidebilmek	1	göz önüne getir-	1	güvenilir	1
giderebil-	1	göz ardı et-	1	güvenmek	1
giderme	1	gözet-	1	güya	1
gidermek	1	gözlemek	1	güzeller güzeli	1
gidip gel-	1	gözlemevi	1	güzelleþtir-	1
girip çık-	1	gözlemle-	1	haber ajansı	1
giriþ-	1	gözleri parla-	1	haber al-	1
girme	1	gözlerine inanama-	1	haberci	1
girmek	1	gözlerini fal taşı	1	haberdar et-	1
giydiril-	1	gibi aç-	1	habersiz	1
giyin-	1	gözlük	1	hacet	1
gizlen-	1	gözü kay-	1	Hacivat	1
Goethe	1	gözü takıl-	1	hafifle-	1
gofret	1	gözü-k-	1	hafifletmek	1
göç-	1	gözüm çıksın	1	haftalık	1
göçüp git-	1	gözüne iliþ-	1	hak et-	1
göğüs	1	gözünü aç-	1	hakikat	1
gök bilim	1	gözünün önüne		hakikaten	1
Gökçeþınar	1	gel-	1	hâkim ol-	1
gölgelendir-	1	granit	1	halbuki	1
gömlekçi	1	gurur duy-	1	hali vakti yerinde	1
gömülü	1	güçlü	1	Haliç	1
gönderil-	1	güçlük	1	... hâline gel-	1
gönen-	1	güldürücü	1	hâlsiz	1
gönlü gani	1	gülme	1	Hamdi Ertürk	1
gönül tokluğu	1	gülmek	1	hamle	1
göreceği gel-	1	gülünç	1	hamurlu	1
görev al-	1	güm güm	1	han	1
görevlendir-	1	gümüş (renk)	1	hane	1
görevli	1	gün bat-	1	hanımefendi	1
görkemli	1	gün gün	1	hare	1
görme	1	gün ışığı	1	hareket	1
görülebil-	1	gün ışığına çık-	1	harıl harıl	1

hariç	1	hazırlık	1	ısıt-	1
Hasan Güteryüz	1	Hazreti		ıslanma	1
Hasan İyigün	1	Muhammed	1	ıslat-	1
hasılı	1	hedef göster-	1	ısrar	1
hasret	1	hemencecik	1	ışksız	1
hasretlik	1	henüz	1	İtrî	1
hasta ol-	1	her bir	1	ibadet	1
hastalan-	1	her türlü	1	İbrahim	1
hastalanabil-	1	herhâlde	1	İbrahim Ethem	
hastalıklı	1	Herodot	1	Efendi	1
hastaneye yatır-	1	hesap	1	icazet al-	1
hat	1	hesaplama	1	iç aç-	1
hata	1	heves	1	iç çek-	1
hatırla-	1	hevesini kır-	1	iç içe	1
hatırlı	1	hevesli	1	iç içe gir-	1
Hatib Mehmed		heybe	1	içebil-	1
Efendi	1	heyecan duy-	1	içi cız et-	1
Hatice	1	heyecan ver-	1	içi daral-	1
hattat	1	heykel	1	içinden gel-	1
havalan-	1	hırçın	1	içini çek-	1
havalanıver-	1	hırs	1	içlen-	1
hay (ey)	1	hışım	1	içme	1
hayâ	1	hız	1	içmek	1
hayal et-	1	hiciv	1	içten içe	1
hayal kur-	1	hiçbiri	1	idealist	1
hayalci	1	hiçlik	1	İdmanyurtlu	1
hayata atıl-	1	hikâye	1	ifade	1
hayata bağla-	1	Hilali Ahmer	1	İhsan Dizdar	1
hayatını yaşa-	1	Hindistan	1	İkeya Kuyruklu	
hayati	1	his	1	Yıldızı	1
haydi haydi	1	hisse	1	İkeya Seki	1
hayhay	1	hissedebil-	1	iki bin	1
hayırlısı olsun	1	hissetmek	1	iki bin beş yüz	
haykır-	1	hobi	1	yetmiş beş	1
hayran	1	Homeros	1	iki bin bir	1
hayretle	1	hoşça	1	iki bin dört yüz	
hayretler içinde		hoşlama	1	altmış dört	1
kal-	1	huni	1	iki bin on beş	1
Hayrettin Köse	1	hükümdar	1	iki bin yedi yüz elli	1
hayrola	1	hüner	1	iki milyon üç yüz	
hayvancılık	1	hünerli	1	bin	1
hazır ol-	1	ısın-	1	iki yüz otuz	1
				ikindi	1

ikişer	1	İslam Seçen	1	kabaca	1
iklim	1	İslami	1	kabarık	1
ikna et-	1	İsmail Ertürk	1	kâbus	1
ikna ol-	1	İsmail Hakkı Tekçe	1	kaçak	1
ikram et-	1	İstasyon Oteli	1	kaçınıl-	1
il	1	istek duy-	1	kaçır-	1
ilen-	1	istekli	1	kader	1
ilerleme	1	isten-	1	kadı	1
ilet-	1	istişare	1	kadıncağız	1
iletişimsel	1	İsveç	1	kafa tut-	1
ilgilenme	1	iş bölümü	1	kafası takıl-	1
ilgisini çek-	1	iş düş-	1	kafe	1
ilim	1	işe dök-	1	kafes	1
ilişkin	1	işe gir-	1	kâfir	1
ilkbahar	1	işi bozul-	1	Kafkas	1
ilkel	1	işine bak	1	kahkaha	1
İlker	1	işine koyul-	1	kahvaltı	1
ilmik ilmik	1	işini bil-	1	kahverengi	1
İmamlar	1	işit-	1	kâhyalık	1
imkân	1	işlem	1	kalabalık	1
in	1	işlev	1	kalabil-	1
inanıl-	1	işlevsel	1	kalabilme	1
inanılmaz	1	işlevsiz	1	kalbi sıkış-	1
incel-	1	işsizlik	1	kaldırma	1
incelt-	1	işveren	1	kalem	1
incit-	1	it-	1	kaleydoskop	1
indiril-	1	itibaren	1	kalfa	1
indirim	1	itiraf et-	1	kalıcı	1
inle-	1	itiyat	1	kalkabil-	1
insansal	1	iyi et-	1	kalkışma	1
inşa et-	1	iyi kötü	1	kalkmak	1
inşaat	1	iyiden iyiye	1	kalp kır-	1
inşallah	1	iyileştirilebil-	1	kalplerce	1
ipekçilik	1	iyiliksever	1	kalpli	1
iplik	1	iz	1	kambur	1
İplikçi Medresesi	1	iz bırak-	1	Kamburoğlu	
irice	1	izin	1	Ahmet	1
irili ufaklı	1	izin ver-	1	kamp yap-	1
isimli	1	izlemek	1	kan nakli	1
isimsiz	1	izlenim ver-	1	kan plazması	1
iskemle	1	izninizle	1	kan ter (içinde)	1
İslam	1	Japon	1	kanat çırp-	1

kangal	1	kâşif	1	keklik	1
kanıt	1	kaşlarını çat-	1	Kel İlyas	1
kanser	1	katılabıl-	1	kelebek	1
kan tere bat-	1	Kâtip Salih	1	Kelehop Hacılar	1
kanun	1	katkıda bulun-	1	Keloğlan	1
kap	1	katkısız	1	kemik	1
kap-	1	katla-	1	kenara çekil-	1
kapan	1	kavak	1	kendi başına	1
kapat-	1	kavanoz	1	kendi hâlinde	1
kapılı	1	kavga	1	kendini avut-	1
kaplıca	1	kavga et-	1	Keops Piramidi	1
kara gün kararıp		kavrama	1	kepek	1
kalmaz	1	kavrayabil-	1	Kerem	1
karaca	1	kavrul-	1	kerpiç	1
karaciğer	1	kavurucu	1	kesik	1
karagöz oynat-	1	kayabil-	1	kesim	1
karalama	1	kayalık	1	kesip biç-	1
karamela	1	kaybedilme	1	keskin	1
karargâh	1	kayda değer	1	keşfet-	1
kararlılık	1	kaydol-	1	keven	1
kardeş kardeş	1	kayın	1	keyfet-	1
kare	1	kayınpeder	1	keyfi kaç-	1
karıl-	1	kayıp	1	keyifli	1
karıştırıl-	1	kayısı	1	keyifsizlik	1
karlı	1	kayıtsız kal-	1	kıkır kıkır	1
karne	1	kaymak	1	kıkırda-	1
karnı tok	1	kaynaklan-	1	kılıç kuşan-	1
karnı zil çal-	1	kaynama	1	kır	1
karşı çık-	1	kaynat-	1	kıraathane	1
karşı gel-	1	kaynatıl-	1	kırdır-	1
karşı karşıya kal-	1	Kayseri	1	kırış-	1
karşılamak	1	kazak	1	kırıksıklık	1
karşılık ver-	1	kazanabil-	1	kırlık	1
karşılıklı	1	kazandır-	1	kırmızılaş-	1
karşın	1	kazandırma	1	kırmızılı	1
Kartalkaya	1	kazanmak	1	kırpıl-	1
kas	1	Kazım Balcı	1	kırsal	1
kas-	1	keçe	1	kıs kıs	1
kasıl-	1	keder	1	kısmet ol-	1
kasvetli	1	Kefren Piramidi	1	kışla	1
kaş	1	kekele-	1	kıta	1
kaşı-	1	kekeme	1	kıvrak	1

kıvrık	1	konuşmak	1	kusura bak-	1
kıvrıl-	1	Konya	1	kuşluk	1
kıvrım	1	korku sal-	1	kutla-	1
kıyafet	1	korkunun ecele		kutlama	1
kıyamet kop-	1	faydası yoktur	1	kutlan-	1
kıyı	1	korkusuz	1	kuvvet	1
kızar-	1	koru	1	kuyruk	1
kızcağız	1	korumak	1	kuyumcu	1
kızıl	1	korun-	1	kuzeybatı	1
Kızılay	1	Kosova	1	kuzeydoğu	1
kızılçam	1	koşma	1	Küçük Bekirler	1
kibar	1	kovala-	1	küçül-	1
kiler	1	kovuk	1	Kültür ve Turizm	
kilise	1	kov-	1	Bakanlığı	1
kilitle-	1	koy	1	kültürel	1
kilitlen-	1	kozalak	1	lafı değiştir-	1
kilo	1	köftehor	1	lafı uzat-	1
kilogram	1	köklen-	1	lafla-	1
kilometrelik	1	kömür (siyah)	1	lakaplı	1
kimin nesi	1	köprü	1	lamba	1
kin	1	köse	1	Landsteiner	1
kinaye	1	Köy Enstitüsü	1	lapa lapa	1
kiraz	1	krallık	1	lavanta	1
kirlet-	1	kubbe	1	layık	1
kişilik	1	kulaklarına dol-	1	lehine ol-	1
kitle	1	kullanıcı	1	leke	1
kitre	1	kupa	1	liralık	1
klirik	1	Kur'an		loş	1
Kocatepe	1	Kur'an-ı Kerim	1	lüks	1
koğuş	1	kurban ol-	1	macera	1
kolayca	1	kurdur-	1	Macit Ayrıl	1
kolla-	1	kurşun	1	maç yap-	1
koluna gir-	1	kurtarabil-	1	mahallî	1
kon-	1	kurtarılabil-	1	mahşere dön-	1
konabil-	1	kurtarmak	1	Makbule	1
kondur-	1	kurtul-	1	mal mülk	1
konser	1	kurtulma	1	manevi	1
konser ver-	1	kurtulmak	1	mangal	1
konul-	1	kurtuluş	1	mâni at-	1
konuşkan	1	kuruluk	1	manzara	1
konuşma yap-	1	kuruş	1	marangoz	1
konuşmacı	1	kusur	1	masraf	1

mayıs	1	muamma	1	ne çıkar	1
mazı	1	Muammer Semih		ne yaptığını bilme-	1
Mecusi	1	İrteş	1	neci	1
Medeni Altın	1	muazzam	1	neden ol-	1
Mehmet	1	Muğla	1	nedense	1
meme (bölüm)	1	muhakkak	1	nefessiz	1
memleket	1	Muhammet Balcı	1	nemli	1
memnun et-	1	Muhittin Gökdemir	1	nesi var nesi yok	1
memur	1	muhtaç	1	nesne	1
menekşe	1	muradına er-	1	neşeli	1
meraklan-	1	Mustafa		neşesi kaç-	1
meraktan çatla-	1	Düzgünman	1	netice	1
merkezkaç	1	Mustafa Kemal	1	nevale	1
mermi	1	Mustafa kemal		Nevzat Ertürk	1
mesele	1	Atatürk	1	ney üfle-	1
me (ses)	1	Mustafa Mutlu	1	neye uğradığını	
meşgul	1	mutfak	1	şaşır-	1
meşhur	1	mutmuz	1	neyleyim	1
Metin Özlen	1	mücadele	1	Nil	1
Mevlevilik	1	müdahale	1	ninni	1
meydana getir-	1	müddet	1	Nişabur	1
meyve ver-	1	mühendis	1	niyet	1
mezuniyet	1	mühendislik	1	Nobel Edebiyat	
mırıldanabil-	1	Mümine Hatun	1	Ödülü	1
Mısırlılar	1	mümkün	1	Nobel Ödülü	1
mide	1	mümkün ol-	1	nokta	1
miktar	1	Münih	1	nokta koy-	1
millet	1	müşteri	1	Norveç	1
milyonlarca	1	müteşekkir	1	not	1
Mim Kemal Öke	1	mütevazı	1	not al-	1
mimarlık	1	Naat-ı Şerif	1	nöbet	1
minicik	1	nadide	1	nükte	1
miras	1	Nagoya	1	o denli	1
misafir ol-	1	nakışlı	1	o derece	1
mizah	1	nakil	1	oba	1
modern	1	namına	1	Odisseus	1
Moğolistan	1	nane	1	odluk	1
Montaigne	1	naneli	1	oksijen	1
monte et-	1	Nasreddin Hoca	1	okşan-	1
mor	1	naylon	1	okullu	1
mor mor	1	nazarlık	1	okur	1
moral ver-	1	nazını çek-	1	okutul-	1

olağan	1	oyalanma	1	özgürce	1
olanak	1	oyma	1	özlemine çek-	1
olanca	1	oymak	1	özlü	1
olgun	1	oynat-	1	özümseme	1
olgunlaş-	1	oynatabil-	1	özverili	1
olimpik	1	oynayabilme	1	pabuç	1
olimpiyat	1	ozanlık	1	paça	1
olsa olsa	1	öd	1	Paddy	1
oluk	1	öd sıvısı	1	padişah	1
oluruna bırak-	1	ödeme	1	paha	1
oluver-	1	öğlen	1	pahalı	1
omuzları çök-	1	öğrenil-	1	Palandöken	1
on altı	1	öğretim	1	panoramik	1
on altıncı	1	öğretim görevlisi	1	papyon	1
on beşinci	1	öğretmek	1	para tut-	1
on dört	1	öğretmenlik	1	parasız yatılı	1
on sekiz	1	öğün	1	parçacık	1
on yedinci	1	öğüt ver-	1	parçalan-	1
onarma	1	öksür-	1	pardösü	1
onca	1	öküz	1	parkur	1
onuncu	1	ölümsüz	1	parlaklık	1
onur	1	ömrü uza-	1	parlat-	1
optik	1	ön söz	1	parmak ısır-	1
ordu	1	öne çık-	1	paslan-	1
organ	1	öneri	1	patik	1
Orhan Kurt	1	önle-	1	patika	1
orta hâlli	1	ör-	1	patla-	1
orta yaşlılık	1	örgü	1	patlak ver-	1
ortalama	1	örnek al-	1	pay	1
ortam	1	örnek ver-	1	paylaş-	1
Osman Ağa	1	örtü	1	paylaştır-	1
Osmanlı		örül-	1	Pearl S. Buck	1
İmparatorluğu	1	öttür-	1	pek çoğu	1
ot	1	ötüş	1	pekâlâ	1
otlat-	1	öv-	1	pekiyi	1
otlatma	1	övün-	1	peksimet	1
otobüs	1	öylece	1	pembeleş-	1
oturabil-	1	özdeyiş	1	peşinde koş-	1
oturma	1	özen-	1	peşine tak-	1
oturul-	1	özene bezene	1	peşini bırakma-	1
ovala-	1	özet	1	peşkir	1
oyala-	1	özgü	1	pijama	1

pirinç	1	Roma	1	sayıp dök-	1
plaj	1	rota	1	saymak	1
plan	1	Rotunda Hastanesi	1	saz şairi	1
planlanma	1	saatlerce	1	Sazımdan Sesler	1
plastik	1	sabah akşam	1	sebepl-	1
porselen	1	sabır tüken-	1	seçil-	1
prensip	1	Sabri İrtiş	1	seçkin	1
Priştine	1	sabun	1	seçme	1
priz	1	sabunlu	1	seda	1
profesör	1	saçak	1	sedef	1
Profesör Doktor		saçlı	1	sedef kakma	1
Emin Barın	1	saf	1	sedefkarlık	1
Profesör Doktor		safran	1	seferberlik	1
Sacit Okyay	1	sağa sola	1	sek-	1
Profesör Doktor		sağır ol-	1	seksen sekiz	1
Uğur Derman	1	sağlama	1	Selahattin Feridun	1
program	1	sağlamak	1	selam ver-	1
pul	1	sağlık ocağı	1	semazen	1
put	1	sağlıklı	1	sembol	1
pürüz	1	sahiden	1	sence	1
radyo	1	sakallı	1	serbest	1
radyocu	1	sakat	1	serbest bırak-	1
rahatı kaç-	1	sakıncalı	1	sergi	1
rahatına bak-	1	sakin	1	sergile-	1
rahatlama	1	Salih Balakbabalar	1	seril-	1
rahatsız et-	1	Salih Bozok	1	serin	1
rahatsız ol-	1	sanatoryum	1	serpiştiril-	1
rahmet	1	sanayi	1	ses et-	1
rahmetli	1	sancısı tut-	1	seslenme	1
rahmetli ol-	1	sap-	1	sessizlik	1
rastlantı	1	saplantı	1	sevda	1
razı	1	sarılı	1	sevdirmek	1
reddet-	1	sarımtırak	1	seve seve	1
refah	1	sark-	1	sevinebil-	1
renk ver-	1	sarkık	1	sevinmek	1
renksiz	1	sarmak	1	seviye	1
resmî	1	sat-	1	seyahat et-	1
ressam	1	satın al-	1	Seyhansporlu	1
restore et-	1	satış	1	seyretme	1
Rıza Soyak	1	savaş-	1	sez-	1
riskli	1	sayede	1	sezon	1
Rize	1	sayfa	1	sıcaklık	1

sıfat	1	soluk al-	1	suspus ol-	1
sığın-	1	soluksuz	1	sustur-	1
sığınak	1	soluma	1	susuzluk	1
sıkı sıkı	1	son bul-	1	süpür-	1
sıkıca	1	sonraki	1	süpürül-	1
sıkıcı	1	sonuç al-	1	süreç	1
sıkıl-	1	sonuç ver-	1	sürme	1
sıkılı	1	sorabil-	1	sürücü	1
sıkılma	1	sorgulama	1	sürül-	1
sıkıntılı	1	sorun	1	sürün-	1
sıkış-	1	Sosyal Sigortalar		sürüp git-	1
sıla	1	Hastanesi	1	sütleğen	1
sınırlı	1	soy-	1	sütlü	1
sırnaş-	1	soyul-	1	süzüleğel-	1
sırt üstü	1	söğüt bülbülü	1	şair	1
sırtı pek	1	sök-	1	şaka yap-	1
sıva	1	sökük	1	şakak	1
sıvalı	1	söküp at-	1	şakı-	1
sızı	1	söyleme	1	Şarkışla	1
sızıntı	1	söylemek	1	Şarköy	1
Sibirya	1	söyleniş	1	şaşkın	1
sigorta	1	söyleş-	1	Şatıroğulları	1
silah at-	1	söyleyebil-	1	Şebek Mehmed	
siluet	1	söz aç-	1	Efendi	1
simgele-	1	söz dinle-	1	şefkat	1
sinemacı	1	söz ver-	1	şefkatli	1
sinir	1	söze başla-	1	şeftali	1
sinirli	1	söze karış-	1	şehit ol-	1
siren	1	sözlü	1	şehzade	1
Sivas Halk		sözü edil-	1	Şekerci Cemil	1
Ozanlarını Koruma		sözünü et-	1	şekil al-	1
Derneği	1	stadyum	1	şekil ver-	1
Sivas Lisesi		statü	1	şelale	1
Edebiyat		stres	1	şerbet	1
Öğretmeni Ahmet		suçlu	1	Şeref Akdik	1
Kutsi Tecer	1	sula-	1	Şerife Teyze	1
soğan	1	sultan	1	şırıltı	1
sohbet	1	sumak	1	şifa	1
sokulma	1	sunmak	1	şikâyet et-	1
solgun	1	susa-	1	Şirinyer	1
solu-	1	susamışlık	1	şişiril-	1
solucan	1	suskun	1		
soluğu al-	1				

Şişli Çocuk Hastanesi	1	taşıma su ile	1	tereddüt et-	1
şöyle dursun	1	değirmen dönmez	1	tereyağı	1
şurup	1	taşın-	1	tesadüf	1
Şükrü Cesur	1	Taşköprü	1	teselli bul-	1
tabiat	1	taşma	1	teslim et-	1
Taceddin Diker	1	tat-	1	testere	1
tadabil-	1	tat al-	1	testi	1
tadına doyum	1	tatlandır-	1	teşekkür sun-	1
olma-	1	tatlı dil	1	tıbbi	1
tadını çıkar-	1	tatlı tatlı	1	tık tık	1
tahmin	1	tatlıcı	1	tıkıştır-	1
tahmin et-	1	tatma	1	tılsım	1
takip et-	1	tavsiye	1	tıpkı	1
taklit	1	Tbmm	1	tıraş et-	1
takma	1	Tebrizli Şems	1	tırmanış	1
talep et-	1	tecrübe	1	tırmık	1
talihsiz	1	tecrübeli	1	tiksin-	1
tamamen	1	tedavi gör-	1	titre-	1
tamamla-	1	tehlike	1	titrek	1
tamamlamak	1	Tek Adam	1	tokat	1
tane tane	1	tek tük	1	tombul	1
tanıdıklık	1	tek yürek	1	Topal Osman	
tanıklık	1	teke	1	Kandemir	1
tanım	1	Tekirdağ	1	toparla-	1
tanımak	1	tekne	1	toplam	1
tanışabil-	1	teknoloji	1	toplumsal	1
tanıştır-	1	teknolojik	1	Toroslar	1
tanıt-	1	tekrar tekrar	1	Torossporlu	1
tanıtmak	1	tel	1	totem	1
tap-	1	telaşlan-	1	toz bulutu	1
taraklı ebru	1	telefon ol-	1	toz duman	1
taramak	1	telgrafhane	1	tozlu	1
tarım	1	telle-	1	tozu dumana kat-	1
tarifsiz	1	temizle-	1	töhfe	1
tarihî	1	temizlik	1	töre	1
tarihsel	1	temizlikçi	1	trafik	1
tartışma götür-	1	temsilci	1	tren	1
tasa	1	ten	1	Tsuto Museki	1
tasarı	1	tente	1	tuh	1
tasarım	1	ter	1	turist	1
tasarlayabil-	1	tercih	1	turuncu	1
		tercih et-	1	tutabil-	1

tutku	1	uyarı	1	varabil-	1
tutul-	1	uygula-	1	varıl-	1
tutunabil-	1	uygulanabil-	1	varılabıl-	1
tüfek	1	uykusuz kal-	1	varlıklı	1
tüken-	1	uykuya dal-	1	vazgeçmek	1
tümsek	1	uyukla-	1	veda et-	1
tüp	1	uyumlu	1	vedalaş-	1
türbe	1	uyuşuk	1	vedalaşmak	1
Türk Gelenek		uz	1	vefat	1
Tiyatrosu	1	uzak dur-	1	vergi	1
Türk Gençliği	1	uzaklaşmak	1	verici	1
Türk Gölge		uzaklaştır-	1	verme	1
Tiyatrosu	1	uzun sözün kıyası	1	vermek	1
Türkçe	1	üçkâğıtçı	1	veyahut	1
Türkiye	1	ülkü	1	virüs	1
Türkiye'nin İhyası		ümitsiz	1	vişne	1
Hazreti Gazi	1	Ünver Oral	1	vurmak	1
türkü söyle-	1	üretme	1	yaban	1
tüt-	1	ürk-	1	yabani	1
tüy	1	ürkü	1	yağlan-	1
Tüylüoğlu Mehmet		ürkütücü	1	yağma	1
Ali	1	ürper-	1	yakalan-	1
uçsuz bucaksız	1	üst üste	1	yakarış	1
uçup git-	1	üstlen-	1	yakın-	1
uğulda-	1	üstüne	1	yakınlaş-	1
uğur	1	üstünlük	1	yakıp yık-	1
uğurla-	1	üşü-	1	yalama	1
uğursuz	1	üşüt-	1	yalın	1
ukde	1	ütüle-	1	yalın ayak	1
ulaştır-	1	üvey	1	yalnızlık	1
ulu	1	üzerinde dur-	1	Yalova	1
Uludağ	1	üzüntü	1	yalvar-	1
umuda kapıl-	1	vadi	1	yama-	1
umudunu kes-	1	vaftiz	1	yamalı	1
unutabil-	1	vagon	1	yanağından kan	
unutma	1	vahşi	1	damla-	1
unuttur-	1	vak vak	1	yangın	1
unvan	1	vaka	1	yangın yerine dön-	1
usan-	1	vaktiyle	1	yanık	1
uy-	1	vallahi	1	yanıl-	1
uyanıklık	1	vapur	1	yanında ol-	1
uyaniş	1	var yok	1	yanıt ver-	1

yankılan-	1	yedi yüz	1	yirmi dört	1
yanlış	1	yedirmek	1	yirmi iki	1
yansıma	1	yemiş	1	yirminci	1
yapılış	1	yemyeşil	1	yitik	1
yapım	1	yeni yeni	1	yiyebil-	1
yapıştırıl-	1	yenilen-	1	yiyip iç-	1
yapıver-	1	yenileniş	1	yoğunluk	1
yâr	1	yenilik	1	yok ol-	1
Yaradan	1	yenilmek	1	yoksul	1
yaramak	1	yer aç-	1	yol göster-	1
yaramaz	1	yer çekimi	1	yolcu et-	1
yararlanabil-	1	yer yer	1	yolculuk et-	1
yaratıcılık	1	yeri ol-	1	yolla-	1
yardımcı	1	yerine gel-	1	yolun açık olsun	1
yarıla-	1	yerini tut-	1	yoluna koy-	1
yarım kal-	1	yerleş-	1	yolunu tut-	1
yarından tezi yok	1	yerleşik	1	yont-	1
yarış	1	yerleştir-	1	yontul-	1
yasak	1	yerleştiril-	1	yorgun düş-	1
yasak ol-	1	yerleştirme	1	yorumlama	1
yassı	1	yerleştirmek	1	yönetici	1
yaş (gözyaşı)	1	Yeşilsirt	1	yönlendirme	1
yaş kesen baş keser	1	yeşilli	1	yufka	1
yaşam savaşı	1	yeşillik	1	yular	1
yaşamsal	1	yetenek	1	yumak	1
yaşatma	1	yeteri kadar	1	yumak yumak	1
yaşlanmak	1	yetişebil-	1	yumurta	1
yaşlıca	1	yetişkinlik	1	yumuşa-	1
yatıp kalk-	1	yetişmek	1	yumuşacık	1
yatırıl-	1	yetiştiril-	1	Yunan	1
yavaş	1	yetki	1	yurt içi	1
yavaşça	1	yetmiş dokuz	1	yusyuvarlak	1
yaygınlaş-	1	yığıl-	1	yükle-	1
yayılma	1	yıkama	1	yüklet-	1
yayımlanma	1	yıkamak	1	yükünü çek-	1
yayla	1	yıkık dökük	1	yüreği çarp-	1
yaylan-	1	yık-	1	yüreği sızla-	1
yaz kış	1	yıldır-	1	yüreği yan-	1
yazar	1	yıldırım	1	yürekten	1
yazılma	1	yirmi bin	1	yürü	1
yazma	1	yirmi bir	1	yürümek	1
yazmak	1	yirmi dokuz	1	yürüyebilmek	1

yüz-	1	yüz verme-	1	zincir	1
yüz (sebeP)	1	zaman al-	1	zindan	1
yüz kırk altı	1	zannet-	1	zira	1
yüz üç	1	zarfında	1	ziyade	1
yüz yüze	1	zavallı	1	ziyaret	1
yüzde doksan	1	zekâ	1	zorla-	1
yüzde seksen	1	zemin	1	zorlan-	1
yüze gül-	1	zencerek	1	zorlu	1
yüzlü	1	zengin ol-	1	zorunda	1
yüzmeli	1	zenginleştir-	1	zorunlu	1
yüzünü buruştur-	1	zıpla-	1	Zürih	1

EK 4. 8. Sınıf (MEB Yayınları) Türkçe Ders Kitabı Söz Varlığı Sıklık Listesi

bir	645	Atatürk	54	ilk	34
de	359	değil	54	cahil	33
bu	339	bura	53	güzel	33
ol-	300	zaman	53	ses	33
ve	275	ara	52	adam	32
o	228	geç-	51	göz	32
de-	171	söyle-	51	imece	32
ben	166	yan	49	kuş	32
gel-	148	biri	48	içinde	31
ne	128	diye	48	ön	31
gibi	121	doğru	48	şimdi	31
sonra	117	el	48	tepe	31
çok	110	çocuk	47	başka	30
için	108	ev	46	bırak-	30
daha	100	iki	46	dön-	30
git-	93	iyi	46	hep	30
ki	87	hava	44	kız	30
insan	85	iç	44	önce	30
sen	85	iste-	44	öyle	30
gün	84	saat	44	sev-	30
gör-	79	kahve	43	su	30
var	79	ağaç	41	kişi	29
başla-	75	hiç	41	kurt	29
biz	75	at	40	son	29
her	75	bil-	39	yol	29
ama	74	ver-	39	artık	28
yer	74	çalış-	38	üst	28
Karagöz	71	deniz	38	üzeri	28
en	69	siz	38	bile	27
baba	66	ile	37	bulun-	27
Hacivat	64	kal-	37	düşün-	27
bak-	63	büyük	36	köy	27
kendi	63	gemi	36	ora	27
şey	62	yok	36	şu	27
dur-	61	durum	35	yaşa-	27
yap-	61	gece	35	anne	26
al-	60	iş	35	bütün	26
kadar	60	müzik	35	duy-	26
çık-	57	nasıl	35	İstanbul	26
yıl	55	hâl	34	işte	26

toprak	26	kimse	20	kıyı	17
ada	25	konuş-	20	ölüm	17
baş	25	kötümser	20	salıncak	17
hemen	25	orta	20	ya da	17
yeni	25	tarla	20	ağla-	16
zeytin	25	taş	20	ara-	16
böyle	24	türkü	20	aygır	16
sor-	24	ad	19	az	16
yürü-	24	ayak	19	birbiri	16
hayat	23	bul-	19	birlikte	16
in-	23	Dadaruh	19	ders	16
sabah	23	dal	19	eşek	16
Türk	23	dil (lisan)	19	fazla	16
Türkiye	23	düşman	19	getir-	16
yapıl-	23	geri	19	görün-	16
alt	22	giysi	19	güç	16
bekle-	22	hatta	19	hareket	16
dünya	22	konu	19	hiçbir	16
halk	22	koş-	19	kar	16
hepsi	22	oku-	19	kim	16
küçük	22	sorun	19	memleket	16
neden	22	sür-	19	ordu	16
oda	22	bin-	18	otur-	16
oğul	22	dalga	18	oyun	16
tut-	22	diş	18	park	16
yani	22	ışık	18	portakal	16
ye-	22	karşı	18	sokak	16
yine	22	rüzgâr	18	söz	16
zeytinyağı	22	uzun	18	süre	16
ana	21	ya	18	tüm	16
kedi	21	yakın	18	uzay	16
yemek	21	arka	17	var-	16
anla-	20	arkadaş	17	yeniden	16
biraz	20	Ayaz	17	yüz (sima)	16
çevre	20	çalışma	17	an	15
diğer	20	çünkü	17	ancak	15
eşref saat	20	dağ	17	asker	15
gir-	20	dost	17	aynı	15
Hasan	20	düş-	17	bayrak	15
hem	20	enerji	17	beş	15
iyimser	20	fare	17	dostluk	15
karanlık	20	kardeş	17	et-	15

fırtına	15	gönder-	13	ekmek	11
gerçek	15	kaya	13	eski	11
götür-	15	kent	13	etraf	11
herkes	15	nere	13	gerek	11
kirlilik	15	önemli	13	hızla	11
okul	15	sevinç	13	kaydırak	11
sanki	15	soru	13	kaza	11
sıra (dizi)	15	yüksek	13	korku	11
sırt	15	ahır	12	mektup	11
şehir	15	Anadolu	12	nokta	11
tren	15	art-	12	oluş-	11
yahu	15	aşağı	12	oyuncak	11
yaşam	15	at-	12	saç	11
ağır	14	cephe	12	savaş	11
akşam	14	çağır-	12	sınav	11
beri	14	eğer	12	sınıf	11
demek	14	Elif	12	uç-	11
fakat	14	göre	12	ulaş-	11
gerek-	14	ip	12	unut-	11
göster-	14	kadın	12	uzak	11
güneş	14	kafa	12	üç	11
hayvan	14	kalk-	12	yalnız	11
kaşığı	14	kanat	12	yat-	11
kez	14	Kınalı Ali	12	yaz-	11
kullanıl-	14	komutan	12	yön	11
öte	14	kral	12	abi	10
parça	14	malzeme	12	beyaz	10
sağla-	14	mavi	12	bilgisayar	10
sonunda	14	olabil-	12	birden bire	10
şekil	14	sevgi	12	birer	10
tam	14	sultan	12	birkaç	10
tek	14	tür	12	boş	10
ülke	14	türlü	12	bulabil-	10
ah (ünlem)	13	üzere	12	büyü-	10
anlat-	13	Zehra	12	canlı	10
araç	13	acı	11	Çılgır	10
astronot	13	biçim	11	çiçek	10
balık	13	bilgi	11	davul	10
birden	13	bu yüzden	11	dinle-	10
çal-	13	Canberra	11	dolu	10
den-	13	dışarı	11	erkek	10
gök	13	duyul-	11	gövde	10

hâlâ	10	dolaş-	9	dönem	8
hasta	10	duvar	9	dört	8
hastalık	10	ertesi	9	dülger balığı	8
hem de	10	görebil-	9	e-hastalık	8
ileri	10	İngilizce	9	erken	8
kırk	10	kaç-	9	fizik	8
kocaman	10	kaldırım	9	geçir-	8
kol	10	kanguru	9	güçlü	8
kuvvet	10	kay-	9	hangi	8
musiki	10	kişneme	9	harita	8
on	10	kokla-	9	hayır	8
öğle	10	merkez	9	hazırlan-	8
öğren-	10	otobüs	9	hız	8
öğrenci	10	özellikle	9	hızlı	8
öl-	10	saf	9	hisset-	8
öp-	10	tahterevalli	9	ikinci	8
öylesine	10	tarafından	9	iyimserlik	8
pek	10	toplan-	9	kapı	8
peki	10	üzüm	9	kara	8
sadece	10	yabancı	9	kes-	8
sağlık	10	yazı	9	kısa	8
sal	10	yöntem	9	kimi	8
san-	10	ad ver-	8	konuşma	8
tane	10	aile	8	koy-	8
Türkçe	10	altın	8	kötü	8
uyu-	10	anıt	8	kötümserlik	8
yarı	10	Ankara	8	kullan-	8
yaş (zaman)	10	araba	8	kullanım	8
yılkılık	10	Avustralya	8	okuma	8
yiyecek	10	ayrıl-	8	olanaksız	8
aç-	9	Aziz Sancar	8	oluştur-	8
adım	9	bağımlılık	8	örnek	8
ağız	9	bat-	8	öteki	8
alan	9	bazen	8	renk	8
alkış	9	birey	8	sayesinde	8
bazı	9	bit-	8	taraf	8
belki	9	boyun	8	ters	8
bin-	9	bugün	8	toz	8
bina	9	çek-	8	uç	8
bölüm	9	çiftlik	8	uluma	8
böylece	9	değiş-	8	üniversite	8
bulut	9	destek	8	vatan	8

veril-	8	gene	7	sarıl-	7
yapı	8	gez-	7	sıvı	7
yaşama	8	görül-	7	söylen-	7
yavru	8	gül-	7	tarih	7
yaz	8	haber	7	tedavi	7
yedi	8	hakkında	7	tehlike	7
açık	7	hareket et-	7	toplum	7
açıl-	7	haydi	7	vur-	7
akıl	7	hele	7	yağ	7
akıllı	7	henüz	7	yapabil-	7
art	7	heyecan	7	yayıl-	7
aslında	7	iç-	7	yerli	7
aş-	7	içeri	7	yürek	7
ata	7	ilginç	7	yürüyüş	7
bağır-	7	kahvehane	7	yüzey	7
barınak	7	kayık	7	zayıf	7
belli	7	keklik	7	ağ	6
bir yandan	7	kış	7	ak-	6
bitir-	7	kitap	7	Ali	6
boşluk	7	konuk	7	araştırma	6
boyut	7	koy	7	Arif	6
can	7	köpek	7	avcı	6
çekil-	7	kör	7	ay	6
çıkar-	7	kumsal	7	ayna	6
dal-	7	kurtar-	7	Aziz	6
değer	7	kürsü	7	baca	6
denge	7	mâni	7	bağ	6
derin	7	mesele	7	bağlı	6
dev	7	millet	7	benze-	6
dış	7	neden ol-	7	beraber	6
dik-	7	nefes al-	7	birik-	6
dna	7	niye	7	boy	6
doğ-	7	olma	7	boyunca	6
doğal	7	olmak	7	cisim	6
doğrusu	7	orman	7	çevir-	6
dol-	7	ova	7	Çinli	6
dönüş-	7	özel	7	değişiklik	6
düğün	7	Pervin	7	delikanlı	6
düzlük	7	rehber	7	dere	6
ekin	7	sallan-	7	derece	6
elde et-	7	sandal	7	devam et-	6
evet	7	sardunya	7	dijital	6

dip	6	kırmızı	6	uzaklaş-	6
diş fırçası	6	Kız Kulesi	6	uzan-	6
doğal gaz	6	koca	6	üstelik	6
dolayı	6	koku	6	yak-	6
doldur-	6	kork-	6	yakalan-	6
düşmanlık	6	koyun	6	yakıt	6
eğitim	6	kule	6	yapma	6
fırlat-	6	kuyruk	6	yaşlı	6
gelme	6	kuytu	6	yatılı	6
genç	6	mahalle	6	yel	6
gönül	6	mutlu	6	yolculuk	6
görme	6	Muzaffer	6	yuva	6
gözyaşı	6	nitekim	6	zarar ver-	6
güven	6	olumsuz	6	zaten	6
Hacı Süleyman	6	oran	6	zor	6
hazırla-	6	ot	6	acaba	5
hedef	6	oyna-	6	âdeta	5
hırs	6	pek çok	6	ağar-	5
hoş geldin	6	pencere	6	ağırlık	5
huzur	6	potansiyel enerji	6	Ahmet Çavuş	5
hücre	6	Rumeli	6	akıllı telefon	5
hüzün	6	sakın	6	al	5
ırmak	6	salla-	6	amaç	5
ıslak	6	say-	6	aman	5
ıssız	6	sel	6	anacık	5
ikram	6	sert	6	anı	5
ilerle-	6	sevgili	6	anlaş-	5
ilgili	6	sok-	6	anlaşılm-	5
İngiliz	6	soy-	6	Anzak	5
işlem	6	sürtünme	6	aydınlık	5
iyice	6	şaşkınlık	6	bakış	5
kağıt	6	şöyle	6	başlan-	5
kalabalık	6	tabii	6	baykuş	5
kaldır-	6	taşı-	6	beden	5
kalp	6	taze	6	bir süre	5
kara (siyah)	6	tenha	6	birçok	5
kara toprak	6	trafik	6	birinci	5
kaygı	6	tüy	6	çare	5
kazan-	6	umut	6	çarık	5
kenar	6	utan-	6	çarp-	5
kendi kendine	6	uyan-	6	çift	5
keyif	6	Uygur	6	çifte	5

dakika	5	karış-	5	sosyal medya	5
dede	5	karışım	5	sürekli	5
demir	5	karşıla-	5	şapka	5
deri	5	karşılaş-	5	şehit	5
dikkat	5	Kerim	5	tan yeri	5
diş macunu	5	kır-	5	tanı-	5
doktor	5	kız-	5	tayfa	5
doldurul-	5	kok-	5	tek başına	5
düdük	5	kolay	5	teknoloji	5
düşünce	5	kopar-	5	tekrar	5
düzen	5	körlük	5	temiz	5
etki	5	köşe	5	tırman-	5
evlat	5	kum	5	titre-	5
falcı	5	kurul-	5	uğra-	5
farklı	5	küfe	5	ulus	5
gelecek	5	laboratuvar	5	uydur-	5
gelincik	5	lise	5	uyku	5
gelişme	5	madde	5	üretim	5
gezgin	5	mal	5	vadi	5
giriş-	5	metre	5	vakit	5
giy-	5	meyve	5	vücut	5
gökyüzü	5	mümkün	5	yaklaş-	5
gümüş	5	namuslu	5	yaklaşım	5
gündüz	5	ne yazık ki	5	yalnızca	5
güvenlik	5	nihayet	5	yamaç	5
hadi	5	oksijen	5	yan-	5
hafta	5	okşa-	5	yardım	5
hakan	5	olanak	5	yardımcı ol-	5
halka	5	ortak	5	yaşamak	5
içil-	5	oysa	5	yaşan-	5
il	5	öykü	5	yaygın	5
iletişim	5	peribacası	5	yazıl-	5
inan-	5	sahip	5	yer al-	5
indir-	5	sanat	5	yer çekimi	5
internet	5	sar-	5	yerine	5
iyilik	5	saray	5	yıldız	5
kalma	5	satır	5	yoğun	5
kanal	5	sayıl-	5	yoksa	5
kapıl-	5	seslen-	5	yorgun	5
kaptan	5	seyret-	5	yukarı	5
karar ver-	5	sıcak	5	yurt	5
karın doyur-	5	sıra (zaman)	5	yüz-	5

zavallı	5	dinlen-	4	ilçe	4
Zehra Hanım	5	doğa	4	incecik	4
açı	4	Dorukısrak	4	inkılap	4
adlı	4	dök-	4	işit-	4
Afrika	4	duygu	4	işle-	4
ağabey	4	eğil-	4	itme	4
alet	4	ehlikeyif	4	kabuk	4
altı	4	elektronik	4	kaç	4
arttır-	4	elli	4	kalite	4
asıl	4	enzim	4	kamyon	4
aşk	4	eş	4	kaptır-	4
atmosfer	4	etkile-	4	karşılık	4
avuç	4	fark et-	4	katıl-	4
ayağa kalk-	4	fırıl-	4	kayalık	4
ayıp	4	fırsat	4	kelime	4
bağla-	4	fotoliyaz enzimi	4	kere	4
bakın-	4	gelin	4	kesil-	4
bakmak	4	gerçekten	4	kına yak-	4
bal	4	gereksinim	4	kısım	4
bardak	4	gerektir-	4	kinetik enerji	4
biçil-	4	gülümseme	4	klasik	4
bilebil-	4	günlük	4	kon-	4
bir ara	4	güven-	4	korkunç	4
bir türlü	4	güzellik	4	koşul	4
bölge	4	ha (ünlem)	4	koyak	4
bu arada	4	hafif	4	kullanıcı	4
burun	4	hah	4	kural	4
buz	4	haklı	4	kur-	4
bürün-	4	hallet-	4	kurtuluş	4
cam	4	hamur	4	makine	4
center	4	hani	4	martı	4
cevap	4	harman	4	merak	4
cevap ver-	4	haykır-	4	miho (martı)	4
ceviz	4	hazır	4	ne de	4
coşku	4	hediye	4	nöbetçi	4
çiz-	4	herhâlde	4	o kadar	4
çoğu	4	hırslı	4	oğlan	4
çök-	4	hoca	4	okumak	4
dalga geç-	4	huni	4	olay	4
defa	4	içtenlik	4	oldukça	4
değiştir-	4	ifade et-	4	omuz	4
Despina	4	ihtiyar	4	onar-	4

ortalık	4	topla-	4	babacık	3
otuz	4	tuhaf	4	bacak	3
önlem	4	um-	4	bağır	3
pay	4	uzat-	4	bahane	3
pişiril-	4	üzül-	4	bahçe	3
post	4	veya	4	bahset-	3
reklam	4	yağmur	4	bandıra	3
sağ	4	yalak	4	bas-	3
sağlıklı	4	yanıt	4	başar-	3
sahil	4	yanlış	4	başarılı	3
sakin	4	yaprak	4	başlangıç	3
sanatçı	4	yarım	4	belir-	3
sarı	4	yarın	4	belirti	3
sarsıl-	4	yatak	4	berber	3
sayı	4	yılan	4	bereket	3
seç-	4	yükseklik	4	beyit	3
sekiz	4	yüz (sebe)	4	bilim insanı	3
sene	4	zaman zaman	4	binlerce	3
seyirci	4	Zeytingöz	4	bir iki	3
sıcaklık	4	zira	4	birer birer	3
sistem	4	zorunda kal-	4	birleş-	3
sofra	4	aç	3	boğaz	3
sohbet	4	Adana	3	boru	3
solu-	4	adım at-	3	boz-	3
soluk	4	affet-	3	Bursa	3
söz et-	4	ağır ağır	3	cahillik	3
sözcük	4	ağlama	3	can ver-	3
sürüklen-	4	aklına gel-	3	ciddiye al-	3
şair	4	aklında kal-	3	cumhuriyet	3
şaka	4	alabil-	3	cümbüş	3
şaşır-	4	alın	3	cümle	3
şimdiden	4	Allah	3	çadır	3
şura	4	alma	3	çağ	3
tamamen	4	anlamak	3	çalışabil-	3
tamamla-	4	anlatıl-	3	çalışmak	3
taşın-	4	Anzak Anıtı	3	çaresiz	3
tat	4	artma	3	çeşitli	3
tedbir	4	aşama	3	çeşme	3
tehlikeli	4	aşçı	3	çıkabil-	3
televizyon	4	ayrıntı	3	çıkın	3
terk et-	4	azal-	3	çıkma	3
tokmak	4	azgın	3	çırpın-	3

Çin	3	fotoğraf çek-	3	iniş	3
çit	3	garip	3	istasyon	3
çoğunluk	3	gaz	3	işlet-	3
çomak	3	geç	3	işlev	3
çubuk	3	geçebil-	3	işleyiş	3
dağıl-	3	Gelibolu	3	it-	3
dağıt-	3	geliş-	3	izle-	3
dayan-	3	geliştir-	3	kabul et-	3
değişim	3	gençlik	3	kaçma	3
deli	3	geniş	3	kahveci	3
denetle-	3	gereklilik	3	kan	3
deniz feneri	3	getiril-	3	kapalı	3
devam	3	gitme	3	karar-	3
dikkatli	3	gizli	3	katkıda bulun-	3
direnç	3	göç	3	kaybet-	3
diş ağrısı	3	gölge	3	kaybol-	3
dizi	3	Göreme	3	kayıp	3
doğrul-	3	görünüm	3	kayna-	3
dolan-	3	güverte	3	kazık	3
dolayısıyla	3	hadise	3	kemik	3
doyur-	3	hak et-	3	kesin	3
dört bir	3	harca-	3	keskin	3
düşünme	3	harman et-	3	kıl	3
düzgün	3	hasret	3	kımıl-da-	3
düzlem	3	Hatice Nine	3	kına	3
eğik	3	hava al-	3	kızır-	3
eğlen-	3	hava kirliliği	3	kilo	3
ekle-	3	hayal	3	kim bilir	3
ekonomik	3	her biri	3	kimsecik	3
engelle-	3	herhangi	3	kirli	3
engin	3	heybe	3	kişne-	3
esrarlı	3	Hıdırellez	3	kolaylaştır-	3
eşya	3	hiçbiri	3	konukseverlik	3
etkilen-	3	hoş	3	konuşul-	3
ez-	3	Hristo	3	koskoca	3
fabrika	3	hükümdar	3	kömür	3
fakir	3	ışık-	3	köylü	3
fasıl	3	içten	3	kucak	3
fayda	3	ihtimal	3	kulaç at-	3
felaket	3	ihtiyaç	3	kulak	3
fışkır-	3	iklim	3	kurban ol-	3
fincan	3	indirme	3	kurtul-	3

kuru	3	parçacık	3	Simitçik	3
kuşatıl-	3	parla-	3	sivri	3
kuşku	3	parmak	3	siyah	3
kültür	3	peribacaları	3	sokağa çık-	3
liman	3	peşine düş-	3	sonraki	3
lokanta	3	pırıl pırıl	3	sonuç	3
Maçan	3	piş-	3	sözünü balla kes-	3
Mardin	3	plan	3	sus-	3
masa	3	Portekizce	3	sürdür-	3
meclis	3	prenses	3	süreç	3
meğer	3	problem	3	sürükle-	3
Mehmet	3	rahat	3	şafak	3
merak et-	3	rahatça	3	şarkı	3
mesafe	3	rehabilitasyon	3	şavk	3
mesela	3	reis	3	şiddetlen-	3
mide	3	resim	3	ta (dek)	3
Montesquieu	3	ruh	3	tabaka	3
muhakkak	3	Rum	3	tabiat	3
mukaddes	3	saadet	3	tak-	3
mutfak	3	sağa sola	3	takım	3
mutlaka	3	sahip ol-	3	takip et-	3
mübadele	3	saklan-	3	tatlı	3
mübadil	3	sal-	3	tay	3
müthiş	3	saldır-	3	tazele-	3
Nasrettin Hoca	3	salınım	3	telefon	3
niçin	3	Salihli	3	temel	3
o denli	3	sallanma	3	temizle-	3
okun-	3	sanayi	3	temizlik	3
okuyabil-	3	sandık	3	tımar	3
on beş	3	sarkaç	3	tıp	3
ortalama	3	savaş-	3	tombili	3
ortam	3	sayısız	3	topluluk	3
öfke	3	Selim	3	toz-	3
öğlen	3	sessiz	3	tüt-	3
öğretmen	3	sevmek	3	ulaşma	3
öküz	3	sık sık	3	unutabil-	3
ölçüm	3	sıkı sıkı	3	uy-	3
önlem al-	3	sıkıntılı	3	uygarlık	3
önüne geç-	3	sınır	3	uygula-	3
örneğin	3	sır	3	uygun	3
öttür-	3	sıradan	3	uzun uzun	3
pamuk	3	sızma	3	üçüncü	3

ümit	3	zorluk	3	Avrupa	2
ürün	3	acayip	2	Avrupa Birliği	2
vapur	3	acı-	2	ayakkabı	2
vay	3	aç kal-	2	ayrı	2
yahut	3	ağaçlık	2	ayrılık	2
yaka	3	ağır bas-	2	ayrılma	2
yakında	3	ağustos	2	ayrıştırıcı	2
yakış-	3	ait	2	azgınlık	2
yalan	3	ak	2	azıcık	2
yanak	3	aktarıl-	2	azık	2
yanı sıra	3	alabora ol-	2	bacı	2
yanıt ver-	3	alay	2	bahar	2
yarar	3	alelacele	2	balığa çık-	2
yasak	3	alın-	2	basit	2
yaşayabil-	3	alışkanlık	2	başarı	2
yavaş yavaş	3	alışveriş	2	başı çek-	2
yayla	3	alkışla-	2	başkent	2
yazdır-	3	alkışlama	2	başlama	2
yazılı	3	altı bin	2	batı	2
yen-	3	altmış	2	be (ünlem)	2
yepyeni	3	ambar	2	beğen-	2
yerleş-	3	amca	2	beklenti	2
yet-	3	andır-	2	bekletil-	2
yeter	3	anlamına gel-	2	bel	2
yeterli	3	anlatma	2	belirle-	2
yetin-	3	anlayabil-	2	belirlen-	2
yetişebil-	3	arama	2	belirli	2
yiğit	3	araştırmacı	2	bence	2
yok et-	3	arazi	2	benimse-	2
yokuş	3	art arda	2	besle-	2
yol-	3	artırılma	2	Beş Balığ	2
yorul-	3	asırlarca	2	beş on	2
yüklü	3	asitlik	2	Beydaba	2
yüksel-	3	asla	2	bez	2
yüzyıl	3	aslan	2	bırakmak	2
zafer	3	asma yaprağı	2	biçimli	2
zannet-	3	aşırı	2	bile bile	2
zehir	3	ateş	2	bilge	2
Zeliha	3	atıl-	2	bilim	2
zengin	3	atla-	2	bin dokuz yüz	
Zeynep	3	av	2	doksan beş	2
zorla-	3	avlu	2		

bin dokuz yüz		cansız	2	delik	2
otuz	2	cengâver	2	demin	2
bin dokuz yüz		cep	2	deneyim	2
otuz dört	2	cep telefonu	2	denil-	2
bin dokuz yüz		çaba	2	denk	2
seksen bir	2	çabala-	2	denklem	2
bindir-	2	çabuk	2	derinden	2
bir ağızdan	2	çağırış	2	destan	2
bir an önce	2	çakal	2	devir	2
bir arada	2	çalışıl-	2	devlet	2
bir daha	2	Çanakkale	2	dik	2
bir kere	2	Çanakkale Savaşı	2	diken	2
bir zaman	2	çatla-	2	dikleş-	2
biriktir-	2	çekirdek	2	dile-	2
bitki	2	çepeçevre	2	dile getir-	2
bitki örtüsü	2	çığlıklı	2	dilim	2
bitkin	2	çıkarma	2	dimdik	2
Bizans	2	çıkart-	2	din-	2
boğuş-	2	çıkış	2	dinlenme	2
bol	2	çıldır-	2	dinleyici	2
bomboş	2	çıplak	2	diş hekimi	2
boşalt-	2	çifte at-	2	diş hekimliği	2
boya	2	çileli	2	diyebil-	2
boydan boya	2	çocukluk	2	doğüstü	2
Bozcaada	2	çoluk çocuk	2	doğruca	2
bozkır	2	çorba	2	don-	2
bozul-	2	Çukurova	2	dönme	2
böcek	2	çuval	2	dönüş	2
bölük	2	dahi	2	dönüştürül-	2
Buca	2	dalgınlık	2	dördüncü	2
Bugu Tigin	2	dans et-	2	dudak	2
bulgur	2	darıl-	2	durgun	2
bulmak	2	dava	2	durul-	2
bulundur-	2	davran-	2	duruver-	2
buluş-	2	davranış	2	dün	2
burnunda tüt-	2	dayanabil-	2	dürüst	2
buruk	2	debelen-	2	düş	2
buruşuk	2	değerlendir-	2	düşmek	2
bütünlük	2	değerli	2	düşünceli	2
büyüt-	2	değin-	2	düşünebil-	2
can at-	2	değnek	2	düşünül-	2
canavar	2	dek	2	düzenek	2

düzenli	2	film	2	gündelik	2
efsane	2	gagalı	2	gürültü	2
eğitim al-	2	galiba	2	güvence	2
eğlence	2	gazete	2	güvenli	2
eğlenceli	2	geçerli	2	haber al-	2
eh	2	geçil-	2	haber ver-	2
ek	2	geçirmek	2	habersiz	2
eklen-	2	geliş	2	Hacı Cavcav	2
eklet-	2	gelişigüzel	2	had	2
eksiklik	2	gelişim	2	hak	2
elbet	2	gelmek	2	haksızlık et-	2
elbette	2	genel	2	... hâline gel-	2
elbise	2	genellikle	2	hareketsiz	2
elden bırakma-	2	genetik	2	hasbihâl	2
elden gelme-	2	gerçi	2	hastalan-	2
elma	2	geri çevir-	2	haşhaş	2
emek	2	geri dön-	2	hata	2
emmi	2	geri git-	2	Hatay	2
endişe	2	getirmek	2	hatır	2
engel	2	gezegen	2	hatıra	2
enişte	2	gezme	2	Hatun Dağı	2
esas	2	gidebil-	2	havlu	2
eser	2	gidiş	2	hayal meyal	2
Eski Mısırlılar	2	giyin-	2	hayma (ot)	2
esna	2	gizlemek	2	hekim	2
eşit	2	göğüs ger-	2	hemşeri	2
etki et-	2	göl	2	her bir	2
ev bark	2	gönderil-	2	hesap	2
evlen-	2	göndermek	2	heyecanlan-	2
evrensel	2	görev	2	heyecanlı	2
evvel	2	görevli	2	hiddet	2
eyvah	2	görkemli	2	hilal	2
ezan	2	görme engelli	2	hukuk	2
fakülte	2	görmek	2	Hülya	2
falan	2	götürül-	2	Hüseyin	2
farkında ol-	2	göz gözü görme-	2	ırıp	2
fen	2	gözü takıl-	2	ibaret	2
fena	2	gözük-	2	İbrahim	2
fıkra	2	guatr	2	içerik	2
fındık	2	gurur	2	içinden çık-	2
fırça	2	güçlük	2	içir-	2
fil	2	gülümse-	2	İçişleri Bakanı	2

ifade	2	kap	2	kilit	2
iftiracı	2	kapkara	2	kilitle-	2
ikişer	2	kapla-	2	kimya	2
ilgi	2	karbondioksit	2	kin	2
ilişki	2	kardeşlik	2	kirlenme	2
ilkin	2	karın boşluğu	2	kirletici	2
iltifat	2	karşılıklı	2	kirpi	2
imam	2	kartal	2	kişilik	2
imdadına yetiş-	2	kasaba	2	kolayca	2
imparator	2	kasırğa	2	kolla-	2
inanabil-	2	kaside	2	komşu	2
ince	2	kat-	2	komut	2
incele-	2	kat kat	2	konser ver-	2
inle-	2	katı	2	koru-	2
inme	2	Kavala	2	korumak	2
insanlık	2	Kavala Limanı	2	korunma	2
iri	2	kayma	2	koşma	2
isim	2	kaynaklan-	2	kovuk	2
ister istemez	2	kazan	2	koyu	2
iş birliği	2	kâbus	2	koyun (kucak)	2
iş çevir-	2	kemer	2	kök	2
işaret	2	kendini göster-	2	köpük	2
işe yara-	2	kesik	2	köpüklü	2
işkence	2	kestane	2	kötülük	2
it	2	keşfet-	2	kudurgan	2
iyi gün dostu	2	keşke	2	kullanma	2
izin	2	keza	2	kurnaz	2
kaba	2	kıç (teknenin		kurtulmak	2
kabar-	2	arkası)	2	kurum	2
kabartma	2	kır	2	kuşan-	2
kabin	2	kırıl-	2	kuşatma	2
kader	2	kırmızılık	2	kutlu	2
kâğıt	2	kıs-	2	küçücük	2
kahraman	2	kısıl-	2	küpeşte	2
kahvaltı	2	kıskan-	2	laf	2
kalabil-	2	kısmen	2	lazım	2
kaldıraç	2	kısrak	2	leh	2
kale	2	kışkışla-	2	leş	2
kalem	2	kıta	2	limit	2
kalın	2	kıyafet	2	litre	2
kalkış-	2	kıymetli	2	lokum	2
kamp	2	kızgın	2	mağaza	2

mecbur kal-	2	on iki	2	phubbing	
Meçhul Asker	2	onca	2	hastalığı	2
memeliler	2	orak	2	pirinç	2
mendil	2	Orta Anadolu	2	plakalı	2
merinos	2	Orta Çağ	2	polis	2
merkezcil kuvvet	2	ortaokul	2	politika	2
Mersin	2	ortaya çık-	2	poz ver-	2
mesai	2	oruç	2	psikolojik	2
meslek	2	oturma	2	radyasyon	2
mesut	2	oturt-	2	radyo	2
metin	2	öbür	2	rağmen	2
meydan	2	ödev	2	rahat rahat	2
mezar	2	öğleyin	2	rakam	2
miligram	2	öğrenebil-	2	rehavet	2
mimari	2	öğret-	2	reklamcı	2
misafir	2	öhö	2	renkli	2
muhtar	2	ölçü	2	Reşit Paşa	2
muradına er-	2	ölmek	2	rıhtım	2
narın	2	ölü	2	rol	2
nasılsın	2	ömür	2	romantik	2
ne olur	2	öncelikle	2	sabahleyin	2
ne var ki	2	önem	2	saçmala-	2
nefes	2	önem ver-	2	sade	2
neredeysen	2	ört-	2	safha	2
nereli	2	örtü	2	sakın-	2
neşe	2	öt-	2	sakla-	2
neyse	2	övün-	2	saldırgan	2
nezdinde	2	öyleyse	2	salı	2
nice	2	öz	2	salkım	2
nine	2	özellik	2	santim	2
Nobel Ödülü	2	özle-	2	saplan-	2
not tut-	2	paniğe kapıl-	2	sark-	2
Nurettin	2	para	2	savaş gemisi	2
nüfus	2	parçala-	2	savrul-	2
o sırada	2	payına düş-	2	Savur	2
o yüzden	2	paylaş-	2	saygı	2
odun	2	pehlivan	2	saygı göster-	2
okaliptus	2	pekâlâ	2	sebep	2
okuma yazma	2	peş (arka)	2	sebep ol-	2
okyanus	2	peşine takıl-	2	sefer	2
olumlu	2	peynir	2	seğirt-	2
oluşturulma	2	phubbing	2	sekizinci	2

selam et-	2	tabiatlı	2	tütün	2
selam ver-	2	tablet	2	uçak	2
seminer	2	taht	2	uçsuz bucaksız	2
sendele-	2	tahta	2	ufak tefek	2
sermek	2	tak (ses)	2	uğraş-	2
ses kesil-	2	tam anlamıyla	2	uğultu	2
sessizlik	2	tanık ol-	2	ulu-	2
sevecen	2	taşıyabil-	2	unutul-	2
sevil-	2	tatıl	2	usta	2
sevin-	2	tehdit	2	uyanık	2
sevinçli	2	tehdit et-	2	uygulan-	2
seviye	2	teker teker	2	uykusuzluk	2
sezinle-	2	teklif	2	uyumlu	2
sımsıkı	2	tel	2	uyuyabil-	2
sınava gir-	2	temas	2	uza-	2
sıyrıl-	2	temas et-	2	uzay aracı	2
silah	2	tepsi	2	üç bin	2
slogan	2	teşvik et-	2	ümidini kes-	2
soğu-	2	tık tık	2	üretil-	2
soğuk	2	tıpkı	2	var ol-	2
sohbet et-	2	tilki	2	varabil-	2
sokul-	2	tiryaki	2	vazgeçil-	2
sona er-	2	tokat	2	vedalaş-	2
sonbahar	2	ton	2	why-b	2
soruştur-	2	toplanma	2	yağ-	2
söğüt	2	toplantı	2	yakala-	2
söylence	2	toplu	2	yakından	2
söylenti	2	tosla-	2	yakınlık	2
söyleşi	2	tosun	2	yakıp yık-	2
sözünü kes-	2	toz bulutu	2	yala-	2
standart	2	toz toprak	2	yalancı	2
suç	2	tulum	2	yan yana	2
suçlu	2	tutma	2	yangın	2
sun-	2	tutmak	2	yanıl-	2
sunul-	2	tuttur-	2	yapayalnız	2
sükût	2	tutun-	2	yapılma	2
sürtün-	2	tuz	2	yapmak	2
şarkı söyle-	2	tuzak	2	yarat-	2
şaş-	2	tüken-	2	yarış	2
şehit ol-	2	türbe	2	yarış-	2
şekerli	2	türev	2	yaslan-	2
şiş-	2	türkü söyle-	2	yaşantı	2

yaşasın	2	zararı dokun-	2	ağırdan al-	1
yatır-	2	zaruret	2	ağırlaş-	1
yavaşça	2	zehirli	2	ağız birliği et-	1
yay-	2	zekâ	2	ağlamaklı	1
yaygınlaş-	2	zerrecik	2	ağrı	1
yaygınlaşma	2	zevk	2	ağrı-	1
yazar	2	zincirli	2	ağzına al-	1
yazma	2	ziyaret	2	ağzına vur,	
yazmak	2	zorlan-	2	lokmasını al	1
yele	2	aba	1	ağzını bıçak	
yelken	2	abart-	1	açma-	1
yemen	2	abartılı	1	Ahmet	1
yenge	2	Abdal Musa	1	ahret	1
yer ver-	2	acele	1	ahşap	1
yerini al-	2	acele et-	1	aile hayatı	1
yerleştir-	2	acele işe şeytan		ajans	1
yerleştiril-	2	karışır	1	akademi	1
yeşil	2	Acemce	1	akbaba	1
yıka-	2	acı-	1	akciğer	1
yıkama	2	acı acı	1	Akdere	1
yıllarca	2	acı çek-	1	akıl erdir-	1
yıllık	2	acılık	1	akıllıca	1
yırtık	2	acımsı	1	akılsız	1
yirmi	2	acıt-	1	akıntı	1
yok ol-	2	açığa çık-	1	akış	1
yokla-	2	açık hava	1	aklına getir-	1
yol aç-	2	açıkça	1	aklını kullan-	1
yol al-	2	açıklama	1	akraba	1
yola çık-	2	açıklama yap-	1	akrep	1
yont-	2	açıklamak	1	akrep (ibre)	1
yorgan	2	açılış	1	aksi	1
yorgunluk	2	açılma	1	akşam saati	1
yönel-	2	açlıktan öl-	1	aktarma	1
yöresel	2	ad al-	1	alabildiğine	1
yumuşak	2	ad koy-	1	alabilme	1
yurt dışı	2	adımla-	1	alabilmek	1
yut-	2	adımlık	1	alaca	1
yürümek	2	adına	1	Aladağlar	1
yüz (sayı)	2	adlandırıl-	1	alafranga	1
yüz verme-	2	affını dile-	1	alaysı	1
yüz yirmi	2	agu	1	alçalma	1
zarar	2	ağa	1	aldan-	1

âlem	1	anlayış	1	atık	1
alfabe	1	Antik Çağ	1	atış	1
alın teri	1	apaçık	1	Atladım Bahçeye	
alınma	1	aptal	1	Girdim	1
alıntı	1	ara sıra	1	atlat-	1
alış-	1	aracılığıyla	1	atmak	1
aliver-	1	aracılık	1	avantaj	1
Aliş'imın Kaşları		araç gereç	1	Avustralyalı	1
Kare	1	arada bir	1	avut-	1
Allah'a emanet ol	1	aralı	1	Ay	1
allak bullak	1	aralık	1	ay yıldızlı	1
allı beyazlı	1	aran-	1	Ayağına Giymiş	
allık	1	Arap	1	Sedef Nalini	1
almak	1	araştır-	1	ayaklı	1
alternatif	1	arayıp tara-	1	ayaküstü	1
altüst ol-	1	arayış	1	ayar	1
altyazı	1	Arda	1	ayarla-	1
âmâ	1	Ardahan	1	ayçiçeği	1
amansız	1	ardı sıra	1	aydın	1
amatör	1	arı	1	aydınlan-	1
amcacık	1	arınabil-	1	aydınlatma	1
ameliyatlık	1	arındırıl-	1	ayı	1
Amerika Birleşik		arka arkaya	1	ayırma	1
Devletleri	1	arkeolojik	1	Ayla	1
amfi	1	arpa	1	aylarca	1
amir	1	artır-	1	aylı yıldızlı	1
amma	1	artırmak	1	ayrılmak	1
an-	1	arz et-	1	ayırım	1
ana baba	1	arzula-	1	ayva	1
ana baba günü	1	as-	1	az az	1
ana dil	1	asılı	1	azap	1
ana vatan	1	asır	1	azgınlaş-	1
anatomik	1	asillik	1	babalık	1
anımsa-	1	asma	1	badanalı	1
anır-	1	asosyalleş-	1	badem	1
aniden	1	astım	1	badire	1
anlam	1	aş	1	bağımlı	1
anlama	1	aşamalı	1	bağırma	1
anlamlı	1	at	1	bağirtı	1
anlaşılabilme	1	at arabası	1	bağlam	1
anlaşılma	1	Atatürk Parkı	1	bağlan-	1
anlaşma	1	ateşle-	1	bağlat-	1

bağrı yanık	1	başta gel-	1	bilakis	1
bağrına bas-	1	başvur-	1	bildi bileli	
bahis	1	batak	1	(kendini)	1
bahsetme	1	batıp çık-	1	bildirmek	1
bahtiyar	1	batır-	1	bilek	1
bakakal-	1	batış	1	bileşik	1
bakıcı	1	Bay Sancar	1	bilimsel	1
bakımsız	1	bayıl-	1	bilinçsiz	1
bakır	1	bayılma	1	bilme	1
balıkçı	1	bayram	1	bilmece	1
balıkthane	1	bayram havası	1	bin altı yüz elli	
ballı	1	bayram havası		dokuz	1
balta	1	es-	1	bin dokuz yüz	
bam teline		be (ünlem)	1	altmışlı	1
dokun-	1	becer-	1	bin dokuz yüz	
bambu	1	beğeni	1	doksan iki	1
bando	1	beklemek	1	bin dokuz yüz	
bant	1	beklen-	1	doksanlı	1
barın-	1	bekleyiş	1	bin dokuz yüz	
barış	1	Bektaş	1	elli beş	1
barut	1	bela	1	bin dokuz yüz	
basın	1	benek benek	1	elli üç	1
basınç	1	benimsetilme	1	bin dokuz yüz on	
basınçlı	1	benlik	1	iki	1
bastır-	1	benzer	1	bin dokuz yüz	
baş aşağı	1	benzet-	1	otuz sekiz	1
baş başa	1	benzetebil-	1	bin dokuz yüz	
baş başa ver-	1	besbelli	1	seksen iki	1
baş et-	1	beslen-	1	bin dokuz yüz	
baş gel-	1	beşer beşer	1	seksen sekiz	1
başak	1	beşik	1	bin dokuz yüz	
başı ağrı-	1	beşinci	1	yetmiş	1
başı dön-	1	beyazlı	1	bin dokuz yüz	
başıboş	1	beyazlık	1	yirmi beş	1
başına dikil-	1	beyin	1	bin dokuz yüz	
başına gel-	1	bezen-	1	yirmi dört	1
başına yık-	1	bıçak	1	bin sekiz yüz	
başının çaresine		bık-	1	binbir	1
bak-	1	bırakıl-	1	binebil-	1
başlamak	1	bırakıver-	1	bir an	1
başlat-	1	biçimlendir-	1	bir anda	1
başlayıver-	1	biçtir-	1	bir anlamda	1
başparmak	1			bir araya gel-	1

bir aşağı bir		boşta kal-	1	büyütme	1
yukarı	1	boy göster-	1	cadde	1
bir bakıma	1	boyalı	1	cahil cahil	1
bir baştan öte		boyası at-	1	can düşmanı	1
baş	1	boyla-	1	can havliyle	1
bir bir	1	boyu	1	cana yakın	1
bir fincan		boyun eğ-	1	canavar kesil-	1
kahvenin kırk yıl		boz	1	canı iste-	1
hatırı vardır	1	bozukluk	1	canı sıkıl-	1
bir gün	1	bozulabil-	1	canım	1
bir hayli	1	bozulma	1	canlan-	1
bir sürü	1	böl-	1	cenk	1
bir tek	1	bölme	1	cenup	1
birbirine gir-	1	bölüş-	1	cesaret	1
bire bir	1	börek	1	cesaret et-	1
bireysel	1	böylelikle	1	ceset	1
birim	1	Braille Alfabeti	1	cesurca	1
birleşim	1	bravo	1	cevapla-	1
birleşme	1	Brezilya	1	Ceyhan	1
Birleşmiş		broşür	1	ceza ver-	1
Milletler	1	bu sırada	1	cezaya çarptır-	1
birtakım	1	bu yana	1	cezve	1
bisiklet	1	budun	1	ciddi	1
bitirebil-	1	Bugu Han	1	ciddiyetle	1
bitirmek	1	buğday	1	ciğer	1
biyolojik	1	buğu	1	cihaz	1
Bizanslı	1	buğulu	1	civar	1
bizzat	1	bulan-	1	coşkulu	1
boğul-	1	bulanıklaş-	1	coştur-	1
boğulmak	1	bulaş-	1	Cruise	1
boğuşma	1	bulgu	1	cüsse	1
bohçala-	1	buluş	1	çabucak	1
boksör	1	bunca	1	çabuk ol-	1
bolca	1	buram buram	1	çağdaş	1
bolluk	1	buyur et-	1	çağırt-	1
bomba	1	bükül-	1	çağrı	1
boncuk	1	Bülbülüm	1	çağrıcı	1
borç	1	büst	1	çağrıl-	1
boş durma-	1	büyü	1	çakı	1
boşa çık-	1	büyücek	1	çaldırmak	1
boşa git-	1	büyüklik	1	çalı	1
boşal-	1	büyülü	1	çalılık	1
boşaltma	1				

çalışkan	1	çınla-	1	dâhi	1
çalıştır-	1	çıplaklık	1	dâhil ol-	1
çam	1	çıra	1	dair	1
çamaşır	1	çırpınış	1	daire	1
Çankaya	1	çıyan	1	daktilo	1
çarçabuk	1	çiçeklen-	1	dal budak	1
çardak	1	çiçeklendiril-	1	dalgalanmak	1
çaresizlik	1	çiçekli	1	dalgın	1
çarpıcı	1	çiğir (patika)	1	damak	1
çarpış-	1	çiğne-	1	damga vur-	1
çarşaf gibi	1	çilekeş	1	damla damla	1
çarşı	1	çimen	1	dar	1
çarşılı	1	çirkin	1	daralma	1
çatırdama	1	çizer	1	darda kal	1
çay	1	çizgi	1	darmadağın	1
çaydanlık	1	çizgili	1	davetiye	1
çayır	1	çizil-	1	davranmak	1
çekin-	1	çizme	1	davul çal-	1
çekiştir-	1	çizmek	1	daya-	1
çekme	1	çizmeli	1	dayanıl-	1
çekmece	1	çoban	1	debelenme	1
çer çöp	1	çocuk oyuncağı	1	define	1
çeşitlilik	1	çoğal-	1	değ-	1
çetin	1	çoğalma	1	değerlendirme	1
çevale (balık sepeti)	1	çok şükür	1	değiştirebil-	1
çevik	1	çokluk	1	değiştirme	1
çevirme	1	çökelek	1	değiştirmek	1
çevrele-	1	çöz-	1	delikli	1
çevril-	1	çözebil-	1	deliksiz	1
çeyrek	1	çözmek	1	delin-	1
çığ	1	çözül-	1	delir-	1
çıglık	1	çözüm	1	dem	1
çıglık at-	1	çukur	1	demeye kalma-	1
çığrış	1	çürüyüver-	1	dene-	1
çıkarıl-	1	dağılma	1	denemek	1
çıkarılabil-	1	dağınık	1	dengele	1
çıkarmak	1	dağıtım	1	dengeleme	1
çıkıl-	1	dağıtıver-	1	dengelemek	1
çıkılabil-	1	dağıtma	1	dengeli	1
çıkmaq	1	dağla-	1	deniz kabuğu	1
çıldirt-	1	dağlan-	1	denli	1
		Dağlar Dağlar	1	derhâl	1

derin derin	1	diretebil-	1	dönüşüm	1
derman	1	disiplinli	1	dönüşüver-	1
ders al-	1	diyar	1	dört yüz	1
dert	1	diz	1	dört nala	1
deste	1	dizil-	1	döşe-	1
detay	1	doğabil-	1	döv-	1
detoks	1	doğru dürüst	1	dövül-	1
devamlı	1	doğrulma	1	dövün-	1
deve kuşu gibi		doğrulamak	1	dövüşülme	1
başını kuma		doğrultu	1	dua et-	1
sokmak	1	doğuştan	1	duman	1
devleş-	1	doksanlı	1	duman al-	1
devlet başkanı	1	dokun-	1	dumanlı	1
devre	1	dokuz	1	durabil-	1
devret-	1	dolap	1	durak	1
devreye gir-	1	doldurmak	1	durdur-	1
devril-	1	Dolmabahçe		durdurabil-	1
deyiş	1	Sarayı	1	durgunlaş-	1
dığıdık dığıdık	1	doluş-	1	durmak	1
dikenli	1	don (giysi)	1	Durmuş	1
dikil-	1	donatıl-	1	dut	1
dikili	1	dondur-	1	duyabil-	1
dikilme	1	donuk	1	duyarlı	1
dikkatli ol-	1	donup kal-	1	duygusal	1
dikkatlice	1	doruk	1	duymak	1
dil (organ)	1	dosdoğru	1	duymazlıktan	
dilden düşmez		dostça	1	gel-	1
ol-	1	doy-	1	duyur-	1
dile gel-	1	doyabil-	1	duyurul-	1
dilek	1	doyul-	1	düğün bayram	1
dili dışarı çık-	1	doyurabilme	1	dümdüz	1
dili tutul-	1	dökül-	1	Dünya	1
diline dola-	1	dökülebil-	1	Dünya Ağacı	1
dilini eşek arısı		dökülme	1	dünya nimeti	1
soksun	1	döndürül-	1	dürt-	1
dillendirme	1	dönek	1	düşkün	1
dillere destan ol-	1	döner	1	düşkünlük	1
dindir-	1	dönerchi	1	düşme	1
dinlendiril-	1	döngü	1	düşük	1
dipdiri	1	dönül-	1	düşünmek	1
direkt	1	dönüm	1	düşür-	1
diren-	1	dönüştür-	1	düşürül-	1
direnebil-	1				

düşüş	1	elinde ol-	1	espri	1
düz	1	elinden gel-	1	eş dost	1
düz-	1	elinden geleni		eşekceğiz	1
düzenle-	1	yap-	1	eşin-	1
düzenleme	1	eline geç-	1	eşitlen-	1
düzenlen-	1	elmas	1	eşlik	1
düzenlenme	1	elveda	1	et	1
düzey	1	elverişsiz	1	etken	1
ebe	1	em-	1	etkileyebil-	1
ebediyet	1	emanet	1	etkileyici	1
edebil-	1	emektar	1	etme	1
edep	1	emin ol-	1	ev sahibi	1
edil-	1	emir	1	Evladı Fatihan	1
efendim	1	Emirgan	1	ey	1
efkâr bas-	1	emzik	1	eyer	1
eflatun	1	emzir-	1	eyle-	1
Ege	1	en azından	1	eylem	1
eğitil-	1	endişe et-	1	eylül	1
eğitim ver-	1	endişelen-	1	ezdir-	1
eğitmen	1	endoplazmik		ezil-	1
eğlenme	1	retikulum	1	faaliyet	1
e-hastalıklar	1	endüstri	1	facia	1
ehlî	1	endüstrileşme	1	fakfon	1
ehliyet	1	endüstriyel	1	fal	1
ek-	1	enteresan	1	fala bak-	1
ekim (ay)	1	epey	1	fan	1
ekleme	1	epeyce	1	fanatik	1
ekosistem	1	er	1	fâni	1
ekran	1	er-	1	fantastik	1
eksi	1	eri-	1	fantom	1
eksik	1	erik	1	farkına var-	1
ekvator	1	eriş-	1	Fatih	1
el birliği et-	1	erişim	1	foydasını gör-	1
el çek-	1	Erzincan	1	fazlasıyla	1
el çırp-	1	esaret	1	fear of missing	
elçi	1	esenle-	1	out	1
elden geldiği		esikli kesikli	1	felç	1
kadar	1	Eski Romalı	1	fen bilgisi	1
eldiven	1	Eski Yunan	1	fener	1
ele al-	1	eskiji	1	ferik	1
ele geç-	1	esmer	1	fert	1
elektrik	1	esnek	1	fırsat kolla-	1

fırtınalı	1	gelişebilmek	1	gök taşı	1
fırtınasız	1	gelişmişlik	1	gökkuşağı	1
fıskiye	1	geliştiril-	1	gölgeli	1
fıskırt-	1	geliştirme	1	gömlek	1
fil dişi	1	geliştirmek	1	gömül-	1
filtre	1	genişletil-	1	gönderme	1
fişek	1	genleş-	1	gönlünden kop-	1
fişek gibi	1	ger-	1	gönül al-	1
fiyat ver-	1	gerçekleş-	1	görenek	1
fokur fokur	1	gerçekleşme	1	görgü	1
fomo	1	gerçekleştir-	1	görmezden gel-	1
formül	1	gerçekleştiril-	1	görsellik	1
fotoğraf	1	gerekli	1	görüntü	1
gafilce	1	geri çekil-	1	görüntüle-	1
Gali Tigin	1	geri geri	1	görünüş	1
ganimet	1	geri kalma-	1	görünüşlü	1
gayet	1	gerin-	1	görüş	1
gazeteci	1	getiriver-	1	görüşme	1
Gazi	1	gevezelik et-	1	gösterge	1
gece gece	1	gezdir-	1	gösterme	1
gece yarısı	1	gezi	1	göstermek	1
gecik-	1	gezil-	1	götürebil-	1
geciktir-	1	gezmek	1	gövdeli	1
geç kal-	1	gırtlak	1	göver-	1
geçici	1	Gide Gide		göz açıp	
geçim	1	Yarelerin Derildi	1	kapayınca	
geçiril-	1	gider-	1	kadar	1
geçit ver-	1	gidil-	1	göz açtırma-	1
geçme	1	Gilstern	1	göz alıcı	1
geçmiş	1	giriş	1	göz kamaştırıcı	1
gelebil-	1	girişken	1	göz kırp-	1
gelenek	1	girme	1	göz önüne ser-	1
geleneksel	1	gitmek	1	gözden kaçırma-	1
gelgelelim	1	giyinip kuşan-	1	gözden kaybol-	1
gelgit	1	giyme	1	göze al-	1
Gelibolu Cephesi	1	gizle-	1	gözet-	1
gelin-	1	gizlen-	1	gözetleme	1
gelin alayı	1	Goethe	1	gözlemleme	1
gelinlik kız	1	göç-	1	gözleri kamaş-	1
gelip çat-	1	Göç Destanı	1	gözlerine mil	
gelip geç-	1	göçme	1	çek-	1
gelişebil-	1	göğüs	1	gözlük	1
				gözü dal-	1

gözü gibi bak-	1	gür	1	hasta hasta	1
gözümün nuru	1	gür gür	1	hasta ol-	1
gözüne uyku		gürle-	1	hastalığa tutul-	1
girme-	1	gürül gürül	1	hastalıklı	1
gözünü ayırma-	1	güt-	1	haşlama	1
gözünü kan bürü-	1	güvenil-	1	hat	1
gözünü yum-	1	güvenilir	1	Hataylı	1
gözünün içine		güvercin	1	hatır say-	1
bak-	1	güzel sanatlar	1	hatırla-	1
granit	1	güzelim (ünlem)	1	hatırlayıver-	1
grup	1	haberci	1	havacı	1
gurbet	1	hacim	1	havalan-	1
gurur duy-	1	hafıza	1	havalı	1
gübre	1	hafifçe	1	havlayış	1
gücü yet-	1	hafiften	1	hay	1
güçleştir-	1	Hak	1	hayal kur-	1
güçlük çek-	1	hakkını helal et-	1	hayalet titreşim	
güçsüz	1	haklı çık-	1	(hastalık)	1
güdü	1	halat çek-	1	hayat boyu	1
güle oynaya	1	halay çek-	1	hayatına gir-	1
güler yüz	1	halbuki	1	hayli	1
gülme	1	hâlbuki	1	hayret	1
gülmekten kırıl-	1	hâlihazırda	1	hayretle	1
gülüş	1	... hâlini al-	1	hazin	1
gülüş-	1	halk müziği	1	he (ünlem)	1
güm güm at-	1	halkalaş-	1	hem de nasıl	1
gümlet-	1	hâlsiz	1	hemencecik	1
gün bat-	1	hamam böceği	1	her ne kadar	1
gün doğ-	1	hane	1	herhâl	1
gün ışığı	1	hanım	1	hesaba kat-	1
gün ortası	1	hantal	1	hesaplaşma	1
günah	1	hapis	1	Hesire	1
günde	1	hareketli	1	hey	1
gündelik hayat	1	harf	1	heyet	1
Güneş	1	harikalar yarat-	1	heykel	1
güneşlen-	1	harikulade	1	hezimet	1
Güney Akdeniz	1	harp	1	hıçkırık hıçkırık	1
Güney Anadolu	1	Harp Akademisi	1	hıçkırık	1
günlerden bir		hasar	1	hınç	1
gün	1	hasat	1	hırıltı	1
günlük güneşlik	1	hasır	1	hırsla-	1
günübirlik	1	hassasiyet	1	hırsız	1
günün birinde	1				

hırsızlık	1	içi titre-	1	imtihan	1
hırslı hırslı	1	içim	1	imza at-	1
hışırıtı	1	içinden gel-	1	in cin	1
hızlandır-	1	içine at-	1	inanıl-	1
hızlı hızlı	1	içine dert ol-	1	inat et-	1
hiçe say-	1	içli	1	inceden inceye	1
hitaben	1	içme	1	incelemek	1
hizmetçi	1	içmek	1	incelen-	1
homur homur	1	içten içe	1	incin-	1
hoşa git-	1	idare et-	1	indiril-	1
hoşgörü	1	iftira at-	1	indirmek	1
hoşnut et-	1	ihmal et-	1	inkâr	1
hoşuna git-	1	ihtimal verme-	1	İnönü İlkokulu	1
Hösük	1	ihtimam göster-	1	insancıl	1
hu (ünlem)	1	ihtiyarla-	1	insanoğlu	1
hudut	1	iki bin	1	insansız	1
Hulin	1	iki bin on beş	1	inşallah	1
husumet	1	iki gözüm	1	integral	1
huyhus	1	iki üç	1	iple çek-	1
huzurlu	1	iki yüz on dokuz	1	iptal	1
hücum	1	iki yüzüncü	1	irkil-	1
hükûmet	1	ikide bir	1	isabet et-	1
hüküm	1	ikindi	1	isabetli	1
hüner	1	ikişer ikişer	1	iskele	1
hüngür hüngür	1	ikiz	1	iskemle	1
hürriyet	1	ikramiye	1	İskenderun	1
ırak	1	ilaç	1	İstanbul Boğazı	1
ısı	1	ilahi	1	İstanbul	
ısıрма	1	ilahî	1	Üniversitesi	
ısıtmak	1	ilan	1	Hukuk Fakültesi	1
ıslık	1	ilet-	1	istek	1
ıslık çal-	1	ilgi duy-	1	isteme	1
ısrar	1	ilgi göster-	1	istenil-	1
ıssızlık	1	ilgilen-	1	istilacı	1
ışıklı	1	ilgilenil-	1	istiridye	1
ışınım	1	ilgilenme	1	iş gör-	1
icat çıkar-	1	iliğine işle-	1	iş yeri	1
icra et-	1	ilişki kur-	1	işaret et-	1
iç içe	1	ilişkin	1	işaretle-	1
içebil-	1	ilkokul	1	işe koş-	1
içer-	1	iltifat et-	1	işlen-	1
içerle-	1	imdat	1	işlenme	1
				işletil-	1

işlevsel	1	kalitesiz	1	karbon	1
iştirak et-	1	kalkık	1	karbonmonoksit	1
İtalyanca	1	kallavi	1	kargacık	
ite kaka	1	kamara	1	burgacık	1
itibar et-	1	kamaştır-	1	karı	1
itici	1	kamış	1	karın	1
ittifak	1	kan-	1	karıncalanma	1
ivme kazan-	1	kan dök-	1	karış	1
iyileştirme	1	kanaat getir-	1	karışiver-	1
iz	1	kanatlan-	1	karıştır-	1
izah	1	kanı	1	karıştırıcı	1
izin ver-	1	kanlı	1	karıştırıl-	1
izleme	1	kanser	1	karıştırma	1
İzmir Kız		kanun	1	karlı	1
Öğretmen Okulu	1	Kanuni Sultan		karpuz	1
izninizle	1	Süleyman	1	karşı gel-	1
kabile	1	Kanunların Ruhu	1	karşı karşıya	1
kabiliyet	1	kap-	1	karşı koy-	1
kabul	1	kapaklan-	1	karşılan-	1
kabullen-	1	kapaklanıver-	1	karşılık ver-	1
kaçıl-	1	kapam-	1	karşın	1
kaçın-	1	kapamık	1	kasılma	1
kaçıncı	1	kapat-	1	kask	1
kaçırma	1	kapatabil-	1	kaşık	1
kaçış	1	kapatıl-	1	kaşla göz	
kaçmak	1	kapayabil-	1	arasında	1
kadife	1	kapı aç-	1	kat et-	1
kadim	1	kapıp koyuver-	1	katık et-	1
kafa bul-	1	kapıya dayan-	1	katılmak	1
kafasına estiği		kaplı	1	katillik	1
gibi	1	kapsül	1	katkı	1
kâfi	1	Kaptan Cook	1	katran	1
kahverengi	1	kara bulut	1	kavanoz	1
kahvesiz	1	kara kalem	1	kavga	1
kaldırabil-	1	kara sevda	1	kavkı	1
kaldırıl-	1	kara sevdalı	1	kavla-	1
kaldırmak	1	Karadeniz	1	kavra-	1
kalın-	1	karakter	1	kavrayabilme	1
kalın kafalı	1	karar	1	kavun	1
kalınlaşma	1	karar al-	1	kavuş-	1
kalıver-	1	kararlı	1	kavuşturma	1
kaliteli	1	kararsız	1	kaya tuzu	1
				kayabil-	1

kaydırılma	1	kıran kırana	1	kolaylık	1
kaygılan-	1	kır (renk)	1	kollama	1
kayısı	1	kırık	1	kollu	1
kayıt	1	kırışik	1	Kolordu Paşası	1
kayıtsız	1	kırk yıllık	1	konak	1
kaymak	1	kırkılış	1	kondur-	1
kaynak	1	kırlangıç	1	konservatuvar	1
kaynaş-	1	kırma	1	Konstantinople	1
kaz-	1	kırsal	1	kontrol	1
kaza (ilçe)	1	kısaca	1	kontrol et-	1
kazandır-	1	Kısıkgedik	1	konuk ol-	1
kazandırma	1	kışla-	1	konul-	1
kazanma	1	kışlık	1	konulma	1
kazara	1	kıvrıl-	1	konuşturmak	1
kazı	1	kıyabil-	1	Konya	1
kazın-	1	kıyafetli	1	kop-	1
keder	1	kıyamet	1	koparıl-	1
kekele-	1	kıyas	1	koparılma	1
kemir-	1	kıyasıya	1	kopart-	1
kemirme	1	kıyı kıyı	1	kopma	1
kendine özgü	1	kızdır-	1	kor	1
kendini kaptır-	1	kızılca kıyamet	1	korkma	1
kereviz	1	kızılık	1	korkul-	1
kese	1	kıbarca	1	korkusuzca	1
kesinleş-	1	kilise	1	korkut-	1
kesinlikle	1	kilitli	1	koruyabilmek	1
kesit	1	kilo al-	1	koskocaman	1
kestirme	1	kilometre	1	koşuş-	1
keşfedil-	1	kimsesiz	1	kov-	1
keşfetme	1	kinli	1	kovala-	1
keşfetmek	1	kiralık	1	kovul-	1
keyfini çıkar-	1	kiraz	1	koyul-	1
keyif ver-	1	kireç taşı	1	koyulma	1
keyifli keyifli	1	kirlet-	1	koyun gibi	1
Kıbrıs	1	kirpik	1	koyun koyuna	1
kıl-	1	Kiyu-Liyen	1	kozmik	1
kılabilmek	1	koca koca	1	kökenli	1
kılıç	1	kocakarı	1	köpek balığı	1
kılığına gir-	1	koç	1	köpürme	1
kıpırda-	1	koklaş-	1	köpür-	1
kıpırdamak	1	kol gez-	1		
kıraç	1	kolaylaştırmak	1		

Körler		kül rengi	1	masal	1
Rehabilitasyon		kültürel	1	masal ağacı	1
Merkezi	1	kürek çek-	1	maske	1
körletmek	1	küresel	1	maskesiz	1
kösele	1	küresel ısınma	1	masraf	1
köşe bucak	1	küreselleşme	1	matematik	1
Köşkümler Var		kütle	1	matemli	1
Deryaya Karşı	1	lastik	1	mavilik	1
Kral Değişim	1	layık gör-	1	mavzer	1
kronik	1	lâzım	1	Maya Dağ'dan	
kudur-	1	lezzet	1	Kalkan Kazlar	1
kudurganlık	1	lider	1	mayıs	1
kulağına gel-	1	lifli	1	mayo	1
kulaktan kulağa	1	linç et-	1	meçhul	1
kullanabil-	1	lisan	1	Mehmetçik	1
kullanılma	1	lokma	1	mekanizma	1
kulpsuz	1	lor	1	Melbourne	1
kulübe	1	lüks	1	memnun	1
kurabiye	1	lütfe	1	menfaat	1
kurbanlık	1	macera	1	meraklan-	1
kursiyer	1	macun	1	meraklı	1
kurşun	1	madde		merhaba	1
kurşun dök-	1	bağımlılığı	1	mermi	1
kurşuni	1	madeni	1	mesaj ver-	1
kurtarabilmek	1	mahcubiyet	1	mesken	1
kurtarıcı	1	mahcup et-	1	metrekare	1
kurtulabil-	1	mahcup ol-	1	metreküp	1
kurtulma	1	mahkûm et-	1	mevcut	1
kuru-	1	mahmur	1	Mevla	1
kurutul-	1	mahpus	1	meydan savaşı	1
kus-	1	mağşere dön-	1	meydana çık-	1
kusura bakma-	1	mahzunluk	1	meydana gel-	1
kuş palazı	1	mal varlığı	1	mezuniyet	1
kuşak	1	malum	1	mırıldanma	1
kuşkusuz	1	mana	1	Mısır	1
kutla-	1	manalı	1	mızrak	1
Kutlu Dağ	1	manastır	1	mikroorganizma	1
Kutur Tigin	1	manevi	1	miktar	1
kuvvetli	1	mâni düz-	1	milletvekili	1
kuzey	1	Manuel		minare	1
küflü	1	Komnenos	1	minder	1
kükürt	1	Maraş	1	miras	1
		maraton	1		

mitokondri	1	nefti	1	on dört	1
moda	1	nehir	1	on sekiz	1
modern	1	neme lazım	1	on sekizinci	1
mola ver-	1	nesil	1	on yedi	1
molekül	1	new	1	onar	1
moralini boz-	1	neye uğradığını		onar onar	1
morötesi	1	şaşır-	1	onarabil-	1
motor	1	Niagara		onarıl-	1
move your life	1	Şelaleleri	1	onayla-	1
muhacir	1	nitelendir-	1	onaylayabil-	1
muhacir ol-	1	niyet	1	onlarca	1
Mustafa	1	normal	1	Onuncu Yıl	
Mustafa Kemal	1	not	1	Marşı	1
muşamba	1	not al-	1	oracık	1
mutlak	1	not et-	1	organ	1
mutlu ol-	1	nöbet	1	ormanlık	1
mitsuz	1	nutuk	1	orta yaşlı	1
Mübadele		nüfuz	1	ortadan kalk-	1
Komisyonu	1	o yana bu yana	1	ortaöğrenim	1
müdür	1	oba	1	ortaya koy-	1
müsamaha	1	odacık	1	Osmanlı Devleti	1
müsrif	1	odaklanmak	1	Osmanlıca	1
müteşekkiri	1	of	1	oturak	1
müze	1	oh	1	oturmak	1
müzişyen	1	okur	1	oturtma	1
nabız yoklaması	1	okuryazar	1	otuz altı bin	1
nam	1	okut-	1	oyala-	1
nane	1	okutma	1	oynaş-	1
nasır	1	olabilmek	1	oynat-	1
nasırlı	1	olacakla öleceğe		oysa ki	1
naylon	1	çare bulunmaz	1	ozon	1
naz	1	olağanüstü hâl	1	öbek	1
nazlan-	1	olasılık	1	öde-	1
ne fayda	1	olgunlaş-	1	ödü kop-	1
ne hikmetse	1	olgunluk	1	öfkelen-	1
ne olursa olsun	1	olup biten	1	öge	1
ne yapıp yapıp	1	olur olmaz	1	öğlenci	1
Nedim	1	oluş	1	öğrencilik	1
nefes borusu	1	oluşma	1	öğrenebilmek	1
nefes nefese	1	oluşturul-	1	öğrenmek	1
nefesi kesil-	1	oluver-	1	öksür-	1
nefret	1	on altıncı	1	öksüz	1
		on dokuzuncu	1		

ölçme	1	paket	1	pul	1
ölçül-	1	palaz	1	pul pul	1
öldür-	1	para etme-	1	pus (sis)	1
öldürme	1	paraşüt	1	pusu	1
öldürül-	1	parçalama	1	Pürsıçan	1
ölebil-	1	parçalan-	1	pürüzlü	1
ölüm kalım		parçalanma	1	pürüzsüz	1
savaşı yap-	1	parçalayıcı	1	raf	1
ölün-	1	parkur	1	rahat yüzü	
ölüver-	1	parlamento	1	görme-	1
ömrünce	1	partikül	1	rahata er-	1
ömür sür-	1	paslı	1	rahatla-	1
öncülük et-	1	patatesli	1	rahatlık	1
öne ser-	1	patırda-	1	rahatsızlık	1
öne sür-	1	patlama	1	rakip	1
önemse-	1	paylaşım	1	rapor	1
öner-	1	pekâlâ	1	rastgele	1
önerme	1	pekmez	1	rehberlik et-	1
önle-	1	pembe	1	rehin	1
önlenebil-	1	penceresiz	1	rehin al-	1
örgütle-	1	pençeli	1	reklam ajansı	1
örnek ol-	1	perde (mecaz)	1	reklam yap-	1
örneklen-	1	peşin	1	renk renk	1
örtülü	1	peşinde koş-	1	retina	1
öte yandan	1	peşinde ol-	1	retinitis	
ötüş	1	peşine tak-	1	pigmentosa	1
övgü	1	peşini bırakma-	1	rica	1
öv-	1	Peynircik	1	rica et-	1
öykün-	1	phone	1	risk	1
öylece	1	photolurking	1	Robinson	1
özen	1	pigment	1	Robinson Crusoe	1
özen göster-	1	pilav	1	roket	1
özendirilme	1	pirina	1	roman	1
özene bezene	1	porselen	1	Rumelili	1
özenil-	1	posa	1	rutin	1
özet	1	pot	1	saatlerce	1
özgü	1	pörsüyüver-	1	sabır	1
özgün	1	pösteki	1	sabırlı	1
özgüven	1	profil	1	sabırsızlık	1
özlem	1	program	1	sabit	1
özür dile-	1	puan	1	sabun	1
padişah	1	pudra	1	saç-	1
				saçlı	1

saçma	1	sarkıt-	1	sevgisizlik	1
sadelik	1	sarmal	1	sevimli	1
sadık	1	sars-	1	sevimsiz	1
Sadi Yaver		sat-	1	sevindir-	1
Ataman	1	savak	1	sevme	1
saf saf	1	savsaklama	1	seyis	1
safari	1	savunmasız	1	seyrek	1
Safiye Ayla	1	sayede	1	seyretmek	1
sağlam	1	saygı duruşu	1	sez-	1
sağlan-	1	saygısızlık	1	seziş	1
sağlanma	1	saymakla bitme-	1	shipshak	1
sağlıcakla kal	1	seçebil-	1	shoe	1
sağrı	1	seçil-	1	shopping	1
sahiplenmek	1	seçme	1	sıdk	1
sahne	1	sefa	1	sıfat	1
sahra	1	sefalar getirdiniz	1	sığınmak	1
sakal	1	seksenli	1	sığış-	1
sakinleş-	1	selam olsun	1	sık	1
saklı	1	selamla-	1	sık-	1
salata	1	Selânik	1	sıkıcı	1
saldırış	1	sele git-	1	sıkıntı	1
salgı	1	Selenge	1	sıkış-	1
salık ver-	1	sembol	1	sıkma	1
sallanabil-	1	Sen Augustin		sımsıcak	1
sallandır-	1	Burnu	1	sınırlandırılma	1
sallanmak	1	senaryo	1	sıralan-	1
saman	1	sepet	1	sırası gel-	1
samimiyet	1	ser-	1	sırtlan-	1
Sanayi Devrimi	1	sergile-	1	sırtüstü yat-	1
sancak	1	serin	1	sıvış-	1
saniye	1	serinlik	1	siberkondria	1
saniyesi		serpil-	1	sil-	1
saniyesine	1	serseri	1	silin-	1
sansar	1	sertleş-	1	silip süpür-	1
sap	1	sertlik	1	silo	1
sapasağlam	1	servis	1	simit	1
saptan-	1	servis yap-	1	simsiyah	1
sarar-	1	sesi çıkma-	1	sincap	1
sarf et-	1	sesli	1	sindirilme	1
sarhoşluk	1	sessizce	1	sindirim	1
sarı sıcak	1	sevdalanış	1	sinerji	1
sarılı	1	sevebil-	1	sineye çek-	1
sarışın	1				

sinir	1	suçsuz	1	şımarık	1
sirke	1	sulan-	1	şımarmak	1
sis	1	Sultan Gazneli		şırıltı	1
sisli	1	Mahmut	1	şiir	1
siyasal	1	sulu boya	1	şikâyet et-	1
snubbing	1	Sungur Tigin	1	şimşek	1
sofa	1	sunulma	1	şipşak	1
sofralık	1	suret	1	şirket	1
soğan	1	sükûnet	1	şişelen-	1
soğuk vur-	1	Süleymaniye	1	şişir-	1
sokma	1	sülfürdioksit	1	şive	1
sokulma	1	süngü	1	şok	1
sol	1	süngülü	1	şöhret	1
solucan	1	süpürmek	1	şölen	1
soluk al-	1	süpürül-	1	şöyle dursun	1
soluklanmak	1	sürdürebil-	1	şüphe	1
solumak	1	sürece	1	şüphesiz	1
solun-	1	süredur-	1	taban tep-	1
solunum	1	sürelî	1	tadı damağında	
somut	1	sürme	1	kal-	1
son ver-	1	sürmele-	1	tadına doyama-	1
sonsuz	1	Sürmene	1	tadına var-	1
sonsuzluk	1	sürpriz	1	tahayyül et-	1
sonuç al-	1	sürtme	1	tahrip et-	1
sonuç ver-	1	sürtmek	1	tak (kemer)	1
sonuçsuz	1	sürül-	1	takıl-	1
sopa	1	sürüne sürüne	1	takılma	1
soru sor-	1	sürüp git-	1	takıntı	1
sorumlu tut-	1	süt	1	takıntılı	1
sorumluluk	1	Şahane Gözler	1	takma	1
sosyalleş-	1	şahıs	1	Taksim	1
sosyolojik	1	şahin	1	talih	1
sök-	1	şaka yap-	1	talip çık-	1
sömürge	1	şans	1	tamam	1
sön-	1	Şarlo	1	tanecik	1
söylenme	1	şaşırp kal-	1	taneli	1
söyleyebil-	1	şaşkın şaşkın	1	tangır tungur	1
söz ver-	1	şehitlik	1	tanıdık	1
sözleş-	1	şekil al-	1	tanı koy-	1
sözün kısası	1	şekilsiz	1	tanın-	1
sözünü tut-	1	şerefli	1	tanış-	1
su aygırı	1	şık	1	tanıtmak	1

tanıt-	1	tekli	1	teyp	1
Tanrı	1	tekne	1	tez elden	1
Tanrı Dağı	1	teknolojik	1	the	1
tarak	1	tekrarlan-	1	tıka-	1
tarhana	1	tek tek	1	tıka basa	1
tarihçi	1	telafluz	1	tıkırtı	1
tartıl-	1	telaş	1	tılsımlı	1
tartışıl-	1	telaş al-	1	tıraş makinesi	1
tartışma	1	telaşlı	1	tırmanma	1
tartış-	1	telgraf	1	Tigin	1
tas	1	telkin et-	1	tipi	1
tasarım	1	temel taşı	1	tipik	1
tasarlan-	1	temin et-	1	titizlik	1
tasar-	1	temizlemek	1	titreş-	1
tasdikle-	1	temizlen-	1	titret-	1
taşıma	1	temkinli	1	tiz	1
taşımak	1	tencere	1	tohum	1
taşınma	1	tepeden tırnağa	1	tokat ye-	1
taşıyıcı	1	tepetakla	1	Tokatlı	1
taş kesil-	1	tepki	1	tonluk	1
taş kömürü	1	tepki ver-	1	toplaş-	1
taş-	1	ter	1	toplu taşıma	1
tatlı dil	1	terazi	1	toplumsal	1
tatlı dil yılanı		terbiyesiz	1	torba	1
deliğinden çıkarır	1	tercih	1	Toroslar	1
tatlılık	1	tereyağından kıl		torun	1
tat ver-	1	çeker gibi	1	tower	1
tavır	1	terlet-	1	toy	1
tavsiye	1	tersi	1	tozuş-	1
tavuk	1	tertemiz	1	tozut-	1
taxim	1	tesadüfen	1	töre	1
tazelen-	1	tesir	1	tuğla	1
tazelik	1	tesis	1	Tuna	1
tebessüm	1	teslim et-	1	turşu	1
tedavi et-	1	tespih böceği	1	tutabil-	1
tedirgin	1	tespit	1	tutam	1
tedirgin ol-	1	tespit et-	1	tutum	1
tehlikesiz	1	teşekkür	1	tutunma	1
tekerlen-	1	teşekkürler	1	tutuşma	1
tekin	1	teşrif et-	1	tutuşmak	1
tekir	1	tetikle-	1	tuzlu	1
tek kalemde sil-	1	tetikte dur-	1	tüccar	1

tüfek	1	uydurabil-	1	vaka	1
Tükel Tigin	1	uydurma	1	vali	1
tümce	1	uydurul-	1	vallahi	1
tünemek	1	uygulama	1	vallahi billahi	1
tüp	1	uygulamacı	1	var gücüyle	1
türe-	1	uyku çek-	1	Vardar	1
Türk kahvesi	1	uykusu gel-	1	varlık	1
türlü türlü	1	uykusuz	1	varmak	1
türüm türüm	1	uykuya dal-	1	vaveyla	1
tütüncü	1	uzak dur-	1	vay anam	1
tüy gibi	1	uzaklaştırıl-	1	vazgeç-	1
tv	1	uzaklaştırılma	1	vazgeçilebil-	1
ucuz	1	uzaniver-	1	vazife	1
uçma	1	uzatmak	1	vefa	1
uçucu	1	uzman	1	Venüs	1
uçurum	1	uzmanlık	1	verebil-	1
uçuş-	1	uzun sözün kıyası	1	verilme	1
ufacık	1	uzunlu kısalı	1	veriver-	1
ufalan-	1	uzunluk	1	vermek	1
ufuk	1	üç beş	1	vesselam	1
uğrak	1	üç yüz	1	Veysel	1
uğraş	1	üçer	1	vız gel-	1
uğraştır-	1	üçgen	1	vızıl-da-	1
uğruna	1	üflen-	1	vibrasyon	1
uğurlan-	1	ümidi kes-	1	vilayet	1
ulaşabil-	1	ümitsiz	1	vitrin	1
ulaşmak	1	ünite	1	vurabil-	1
ulu	1	üretilme	1	vurul-	1
ulusal	1	ürk-	1	vuruşma	1
uluyuş	1	ürkü	1	vücut ısısı	1
umutsuz	1	ürüme	1	yaban	1
umutsuzca	1	Üsküp	1	yabancı dil	1
un	1	üsteğmen	1	yabancılaş-	1
Urfa	1	Üsteğmen Faruk	1	yağış	1
Ur Tigin	1	üstün	1	yağız	1
Urumeli	1	üşüş-	1	yağlık	1
(Rumeli)	1	üye	1	yağma	1
usan-	1	üzerinde dur-	1	yağmurlu	1
ustaca	1	üzerlik	1	yakın-	1
uyandır-	1	üzgün	1	yakışıklı	1
uyanma	1	üzüntü	1	yakıştırıl-	1
uyar-	1	vahşi	1	yaklaşabil-	1

yaklaşık	1	yavaşlama	1	yetersiz	1
yaklaşıl-	1	yay	1	yetersizlik	1
yaklaştır-	1	yayılma	1	yetikleş-	1
yaldız	1	yazabil-	1	yetinil-	1
yalın	1	yazarlık	1	yetiştirebil-	1
yalın ayak	1	yazgı	1	yetkili	1
yalnız başına	1	yazık	1	yetmiş	1
yalnızlık	1	yazıklar olsun	1	yığ-	1
yalpala-	1	yazılabil-	1	yığın	1
yalpalama	1	yazlık	1	yığın yığın	1
yan yat-	1	yedir-	1	yık-	1
yanaşma	1	yeğen	1	yıkan-	1
yanılt-	1	yelpazele-	1	yıkılış	1
yanıtla-	1	yeme	1	yıkım	1
yansı-	1	Yemenimin	1	yıkıntı	1
yapıcı	1	Uçları	1	yıl-	1
yapıcılık	1	yemin	1	yıldırım	1
yapılı	1	yemin iç-	1	yılkı atı	1
yapış-	1	yemiş	1	yıllar yılı	1
yapma çiçek	1	yemlik	1	yıpran-	1
yaptırma	1	yemyeşil	1	yırtıcı	1
yara	1	yeni baştan	1	yırtıl-	1
yara-	1	Yeni Cami	1	yinele-	1
yaralı	1	yeni yeni	1	yirmi iki	1
yararlan-	1	Yeni Zelanda	1	yirmi sekiz	1
yararlanabil-	1	yenik düş-	1	yirmi üç bin	1
yaraş-	1	yenile-	1	yitir-	1
yaratıcılık	1	yenilgi	1	yitiş	1
yardım et-	1	yer aç-	1	yiyebil-	1
yardımlaş-	1	yer gök	1	yiyeceksizlik	1
yâren	1	yer kap-	1	yiyip iç-	1
yarıl-	1	yer yer	1	yoğunlaşmak	1
yarışma	1	yerel	1	yoksun bırak-	1
yasaklamak	1	yerinde durama-	1	yol göster-	1
yasaklan-	1	yerinde yeller es-	1	yol gözle-	1
yasla-	1	yerinden fırla-	1	yol kes-	1
yaşanabil-	1	yerleştirme	1	yol ver-	1
yaşanılabıl-	1	yerleştirmek	1	yola koyul-	1
yaşayış	1	yerli yabancı	1	yolcu	1
yaşlı (ıslak)	1	yetenekli	1	yoldaş	1
yaşlılık	1	yeterince	1	yolluk	1
yatak yorgan	1	yeterli ol-	1	yolu düş-	1

yolun-	1	yüreği ağzına		zarar gör-	1
yontmak	1	gel-	1	zararı olma-	1
yor-	1	yüreği daral-	1	zarf	1
yorgun argın	1	yürütme	1	zayıflatmak	1
yorumla-	1	yürüyebil-	1	zedele-	1
yosun	1	yüz (yüzey)	1	zenginleştiril-	1
yozlaşma	1	yüz yetmiş	1	zerre	1
yozlaştırıl-	1	yüz yetmiş altı	1	zevkli	1
yön ver-	1	yüz yüze	1	zımpara	1
yönelt-	1	yüzde bir nokta		zıpla-	1
yudumla-	1	beş	1	zırcahil	1
yum-	1	yüzde on dokuz	1	zifiri	1
yumak	1	yüzde sekiz	1	zihin	1
yumruk at-	1	yüzde sıfır nokta		zil	1
yumurtla-	1	bir	1	zile	1
yumuşacık	1	yüzde sıfır nokta		zincir	1
Yunan	1	dört	1	Ziya Gökalp	1
yurt içi	1	yüzde üç	1	ziyadesiyle	1
yurtseverlik	1	yüzde yirmi dört	1	ziyan	1
yutma	1	yüzde yirmi		ziyaret et-	1
yuvarlak	1	nokta dokuz	1	zor gel-	1
yuvarlan-	1	yüzmek	1	zorlaş-	1
yuvarlanıp git-	1	yüzükoyun	1	zorlu	1
yüce	1	yüz yüze gel-	1	zorunda	1
yük	1	z kuşağı	1	zulüm	1
yükle-	1	zafiyet	1	zurna	1
yüklen-	1	zahmet çek-	1	zümrüt	1
yükselme	1	zahmetli	1		
yün	1	zannedil-	1		
		zar	1		